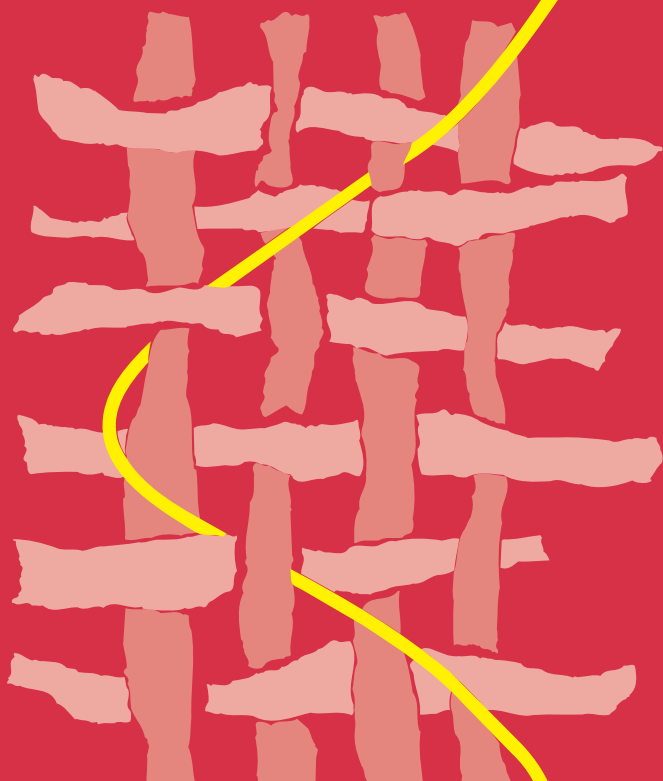

De Europese Ombudsman

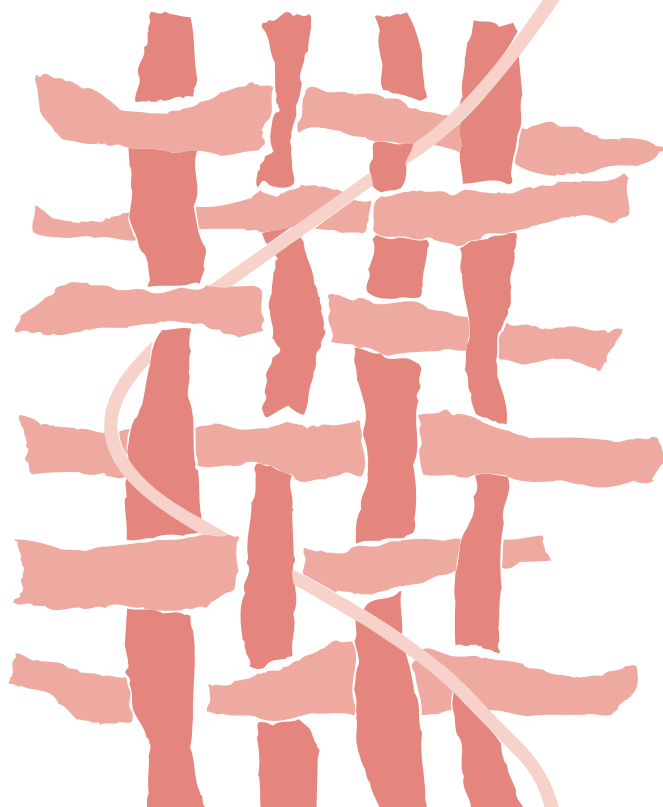
JAARVERSLAG

1997

De Europese Ombudsman

JAARVERSLAG 1997

Straatsburg, 20 april 1998

De heer José María Gil-Robles Gil Delgado

Voorzitter

Europees Parlement

rue Wiertz

B - 1047 Brussel

Mijnheer de Voorzitter,

In overeenstemming met artikel 138 E, lid 1 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en artikel 3, lid 8 van het Besluit van het Europees Parlement inzake het statuut van de Europese Ombudsman en de algemene voorwaarden voor de uitoefening van zijn ambt, leg ik hierbij mijn verslag voor over het jaar 1997.

Jacob Söderman

Europese Ombudsman

1	VOORWOORD VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN	11
----------	--	-----------

2	KLACHTEN AAN DE OMBUDSMAN	17
----------	----------------------------------	-----------

2.1	RECHTSGRONDSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN VAN DE OMBUDSMAN	18
------------	--	-----------

2.2	BEHANDELING VAN DE KLACHTEN	19
------------	------------------------------------	-----------

2.2.1	Mandaat van de Europese Ombudsman	19
-------	-----------------------------------	----

2.2.2	Ontvankelijkheid van de klachten	30
-------	----------------------------------	----

2.2.3	Gronden voor het instellen van een onderzoek	33
-------	--	----

2.3	ANALYSE VAN DE KLACHTEN	34
------------	--------------------------------	-----------

2.4	ADVIES OM ZICH TOT EEN ANDERE INSTANTIE TE WENDEN EN	
------------	---	--

DOORGEVEN VAN KLACHTEN	35
-------------------------------	-----------

2.5	BESLUITEN NA EEN ONDERZOEK DOOR DE OMBUDSMAN	35
------------	---	-----------

3	BESLUITEN NA EEN ONDERZOEK	39
----------	-----------------------------------	-----------

3.1	GEVALLEN WAARIN GEEN WANBEHEER IS VASTGESTELD	39
------------	--	-----------

3.1.1	Europees Parlement	39
-------	---------------------------	----

Besluit inzake terbeschikkingstelling overeenkomstig artikel 41 van het Statuut .	39
---	----

Behandeling van een klacht	41
--------------------------------------	----

3.1.2	Europees Parlement, Europese Commissie, Rekenkamer, Comité van de regio's en Economisch en Sociaal Comité	44
-------	--	----

Actio popularis klacht: leeftijdsgrenzen bij vergelijkende onderzoeken met het oog op aanwerving.	44
---	----

3.1.3	Raad van de Europese Unie	48
-------	----------------------------------	----

Aanwerving: Uitsluiting van een vergelijkend onderzoek.	48
---	----

3.1.4	Raad van de Europese Unie en Europese Commissie	50
-------	--	----

Discriminatie bij algemene vergelijkende onderzoeken.	50
---	----

Aanwerving: beoordeling van beroepservaring en niet-beantwoording	52
---	----

3.1.5	Europese Commissie	57
-------	---------------------------	----

Selectie van stagiaires: toegang tot het "blue book"	57
--	----

Weigering een EUR.1-certificaat uit Ivoorkust te accepteren	59
---	----

Aanwerving: mondelinge selectieprocedure.	64
---	----

Vrij verkeer: behandeling van bij de commissie ingediende klachten	65
--	----

Aanwerving tijdelijk functionaris.	74
--	----

Beëindiging van een contract	77
--	----

Interpretatie van een verordening van de Commissie.	79
---	----

Recht op vrij verkeer voor vutters (vervroegd gepensioneerden)	83
Aanwerving: niveau van de voor deelneming aan een vergelijkend onderzoek vereiste kwalificaties	87
Uitnodiging tot inschrijving: procedure	90
Beëindiging van een Phare-subcontract: verantwoordelijkheden van de Commissie	93
Weigering toegang te verlenen tot een document	97
Vermeende vertraging bij de betaling van een subsidie	100
Behandeling van een verzoek om inlichtingen van een vertegenwoordiging van de Commissie	105
Contract voor technische steun in Algerije	109
Niet-erkenning van een diploma van een derde land	112
Erkenning van een diploma: behandeling van een bij de Commissie ingediende klacht	116
Financiering van een project uit hoofde van het programma MED-URBS	120
Behandeling door een vertegenwoordiging van de Commissie	122
Aanwerving van tijdelijke functionarissen	123
Radionavigatiesystemen in Europa: niet-tenuitvoerlegging	125
Landbouw: inschrijving voor de levering van roggemeel	127
Beroep tegen een besluit een interuniversitair programma niet te verlengen . .	128
Personeel: extra salarisbetalingen	130
Ontwikkeling: aanvraag voor financiering uit hoofde van de begrotingspost voor tropische regenwouden	133
Uitblijven van een reactie op een klacht	134
Personeel: terugbetaling door de administratie	136
Aanwerving: rechten van een persoon die op een reservelijst is geplaatst	136
Niet-bevordering van een ambtenaar van de Commissie	140
Personeel: vrijheid van meningsuiting	143
Invoer van auto's in een andere lidstaat: behandeling van bij de Commissie ingediende klachten	148
Aanwerving: uitsluiting van een algemeen vergelijkend onderzoek	150
Behandeling van een bij de Commissie ingediende klacht	152
Vrijstelling BTW voor aan een contractant van de commissie geleverde diensten	154
Aanwerving: verstrijken geldigheidsduur reservelijst	157
Belasting over aan deskundigen betaalde vergoeding	159
Selectie van contractanten bij een inschrijving	161
Betwiste aanwerving	163
Afgewezen aanvraag in het kader van het copernicus-programma	166
Onderzoek van de Commissie naar de jaarlijkse heffing op Italiaanse paspoorten	167
Afwijzing van een inschrijving	170

	Procedures voor de toewijzing van een openbare aanbesteding in Pakistan . . .	173
	Betwiste inschaling van een ambtenaar	175
	Toelating tot een vergelijkend onderzoek geweigerd.	179
3.16	Hof van Justitie	182
	Aanwerving: criteria voor de selectie van kandidaten voor een algemeen vergelijkend onderzoek	182
3.2	DOOR KLAGER INGETROKKEN ZAKEN	185
3.2.1	Europese Commissie	185
	Trage reactie op klachten	185
	Aanwerving: onjuiste informatie	186
	Antidumpingrechten	186
	Onderzoek: weigering informatie te verstrekken	187
3.3	OM ANDERE REDENEN GESLOTEN ZAKEN	187
3.3.1	Europees Parlement	187
	Ontslag door het Parlement.	187
3.3.2	Europees Parlement en Europese Commissie	188
	Inhouding door Europese Commissie en Europees Parlement van communautaire belasting op vergoedingen freelance tolken	188
3.3.3	Europese Commissie	189
	Niet-erkenning door de Spaanse autoriteiten van medische diploma's in de gezondheidszorg.	189
	Vermeende discriminatie bij een vergelijkend onderzoek	191
	Personeel: Pensioenrechten van een plaatselijk functionaris	191
3.3.4	Rekenkamer	192
	Ontvankelijkheid: tijdslimiet verstrekken.	192
3.4	DOOR DE INSTELLING OPGELOSTE ZAKEN	192
3.4.1	Europees Parlement	192
	Aanwerving: Taaldiscriminatie	192
	Uitsluiting van een uitnodiging tot inschrijving	193
	Aan stagiaires betaalde bedragen	194
	Bevestiging van de ontvangst van een verzoekschrift door het Europees Parlement	195
3.4.2	Raad van de Europese Unie	197
	Bewaren van ontwerpagenda's van de Raad van ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken	197
3.4.3	Europese Commissie	199
	Niet-beantwoording van correspondentie	199
	Niet-beantwoording van brieven	202
	Behandeling van een klacht betreffende belemmeringen met betrekking tot de be-	

	taling van socialezekerheidsuitkeringen	203
	Openbaarmaking van documenten betreffende inbreukprocedures	204
	Niet-beantwoording van brieven	206
	Vrij verkeer van personen: behandeling van bij de commissie ingediende klacht	207
	Verzoek om informatie.	208
	Niet-beantwoording van een brief	209
3.4.4	Europees Bureau voor de geneesmiddelenbeoordeling (EMA)	210
	Registratie van diergeneesmiddelen op de EMA-lijst	210
3.5	DOOR DE EUROPESE OMBUDSMAN BEREIKTE MINNELIJKE SCHIKKINGEN	210
3.5.1	Europese Commissie	210
	Aanwerving: publicatie van de namen en cijfers van voor een vergelijkend onderzoek geslaagde kandidaten	210
	Vertraging bij de betaling van salaris en de vergoeding van reiskosten.	217
	Te late betaling voor vertaalwerkzaamheden	220
3.6	MET EEN KRITISCHE OPMERKING VAN DE OMBUDSMAN AFGESLOTEN ZAKEN	222
3.6.1	Europese Commissie	222
	Niet-verrichten van voldoende controles alvorens een bre-vertegenwoordiger te benoemen	222
	Maatregelen van de Commissie ter ondersteuning van Portugese douanebeamten na de inwerkingtreding van de interne markt	227
	Aanwerving: onredelijke en onevenredige maatregelen tegen een kandidaat	232
	Niet-nemen van adequate maatregelen om extern personeel op de hoogte te stellen van hun positie.	236
	Verantwoordelijkheid voor door de Gemeenschap gefinancierde projecten: het "LIFE"-programma.	241
	Late betaling van vergoedingen en kosten en niet-beantwoording van correspondentie	244
	Vermeende inbreuk op richtlijn: behandeling van bij de Commissie ingediende klacht	247
	Verantwoordelijkheid Commissie voor "intermediaire organisaties".	249
	Aanwerving: beoordelingscriteria en bekendmaking namen correctoren.	256
	Aanwerving: procedures voor een algemeen vergelijkend onderzoek	261
	Aanwerving: verstrekking van informatie aan sollicitant	264
	Weigering van toegang van het publiek tot documenten.	266
	Aanwerving: beroep tegen besluit van een jury	269
	Erkenning van diploma: niet-adequate behandeling van een klacht	271
	Selectie van een adviseur voor de uitvoering van een TACIS-project	275
	Personeel: onjuiste indeling van een deskundige	279
	Niet-inachtneming van medisch geheim.	282

Gebrek aan transparantie bij de organisatie van een vergelijkend onderzoek . . .	286
Kritiek op de organisatie van een vergelijkend onderzoek	290
Vergoeding van medische kosten	296

3.7 ONDERZOEKEN OP INITIATIEF VAN DE OMBUDSMAN 298

Organisatie van een vergelijkend onderzoek	298
Administratieve procedures van de Commissie voor de behandeling van klachten betreffende inbreuken van Lid-Staten op Gemeenschapsrecht.	299

**4 BETREKKINGEN MET HET EUROPEES PARLEMENT, DE EUROPESE
COMMISSIE EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE 305**

4.1 EUROPEES PARLEMENT EN COMMISSIE VERZOEKSCRIFTEN 305

4.2 EUROPESE COMMISSIE 307

4.3 RAAD VAN DE EUROPESE UNIE 309

**5 BETREKKINGEN MET DE NATIONALE OMBUDSMANNEN EN
SOORTGELIJKE INSTELLINGEN 311**

5.1. HET VERBINDINGSNETWERK 311

5.2. SAMENWERKING BIJ DE BEHANDELING VAN KLACHTEN 312

**5.3. SAMENWERKING MET REGIONALE OMBUDSMANNEN EN
SOORTGELIJKE INSTELLINGEN 313**

5.4. BIJEENKOMST VAN DE EUROPESE NATIONALE OMBUDSMANNEN 314

6 PUBLIC RELATIONS 317

6.1 HOOGTEPUNTEN 1997 318

6.2 CONFERENTIES EN ONTMOETINGEN 320

6.3 ANDERE GEBEURTENISSEN 333

6.4 PUBLICATIES 338

6.5 CONTACTEN MET DE MEDIA 339

BIJLAGEN

A STATISTIEKEN 343

B BEGROTING 348

C PERSONEEL VAN DE OMBUDSMAN 350

1 VOORWOORD VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN

Dit is het derde Jaarverslag van de Europese Ombudsman, en het tweede verslag dat een volledig werkjaar van de Europese Ombudsman bestrijkt. Het bureau van de Ombudsman bevindt zich nog steeds in een relatief vroeg stadium van zijn ontwikkeling, maar al in 1997 hebben we een begin gemaakt met een groter aantal initiatiefonderzoeken, hebben we meer zaken met gemotiveerde besluiten afgesloten en zijn we erin geslaagd positievere resultaten te bereiken voor de indieners van klachten. Er werden met succes drie minnelijke schikkingen voorgesteld en ook het eerste speciaal verslag werd bij het Europees Parlement ingediend.

In de loop van het jaar werd het hoofdkantoor in Straatsburg feestelijk ingewijd en werd een antenne in Brussel geopend. Overeenkomstig artikel 14 van het Statuut van de Ombudsman werden de uitvoeringsbepalingen vastgesteld, en er werd een netwerk tot stand gebracht voor de contacten met de kantoren van nationale Ombudsmannen en soortgelijke instellingen in de Lid-Statens.

INFORMEREN VAN DE BURGERS OVER HET RECHT OM KLACHTEN IN TE DIENEN

Sinds ik op 1 september 1995 ben begonnen met mijn werkzaamheden als Europees Ombudsman, heb ik een groot gedeelte van mijn tijd besteed aan het informeren van de Europese burgers over hun recht om bij de Ombudsman klachten in te dienen over situaties die daartoe aanleiding geven, alsmede over de wijze waarop dit moet worden gedaan. Ter bevordering van de bekendheid van de burgers met de desbetreffende procedures is er regelmatig sprake geweest van contacten en samenwerking met de kantoren van de nationale Ombudsmannen en soortgelijke instellingen, met de voorlichtingsbureaus van het Europees Parlement en met de vertegenwoordigingen van de Europese Commissie in de Lid-Statens. Al deze instanties beschikken over ons voorlichtingsmateriaal, met inbegrip van het standaardformulier waarmee eventueel een klacht kan worden ingediend. Zij hebben altijd blijik gegeven van een samenwerkingsgezinde instelling.

Om de burgers sneller en doeltreffender van informatie te voorzien hebben we ook een Website op Internet geopend, die gekoppeld is aan de Website van het Europees Parlement en waarop we algemene informatie geven over het recht om klachten in te dienen, alsmede over onze activiteiten. Ook hebben wij de Europese pers geïnformeerd over besluiten of initiatieven die van algemeen belang zijn, en de werkzaamheden van de Ombudsman in een aantal vaktijdschriften toegelicht.

Ook heb ik een bezoek aan de Lid-Staten gebracht teneinde de werkzaamheden van de Ombudsman meer bekendheid te geven. Slechts één Lid-Staat, Portugal, is door mij nog niet bezocht. Mijn bezoek aan Portugal zal in april 1998 plaatsvinden en wordt voorbereid in samenwerking met het voorlichtingsbureau van het Europees Parlement in Lissabon en het kantoor van de nationale Ombudsman van Portugal.

De statistische gegevens betreffende het aantal klachten in verhouding tot de bevolking van elke Lid-Staat geven grofweg een beeld van het effect van de voorlichtingscampagne (zie bijlage A). Er zijn een aantal significante verschillen. België, Luxemburg en Finland om voor de hand liggende redenen buiten beschouwing gelaten lijkt van de kleinere landen Ierland goed geïnformeerd te zijn, terwijl een geringer aantal klachten is binnengekomen uit Oostenrijk en Zweden. Wat de grote landen betreft is de voorlichtingscampagne succesvol geweest in Spanje en Frankrijk en minder succesvol in Duitsland en Italië.

Over het geheel genomen werden in 1997 bij de Europese Ombudsman 1181 nieuwe klachten ingediend. Dat is een stijging van 40% ten opzichte van de 842 nieuwe klachten die in totaal in 1996 binnenkwamen. Er was ook sprake van een toeneming van het aantal ontvankelijk verklaarde klachten, hoewel het hierbij duidelijk om een kleiner percentage gaat.

Op het gebied van voorlichting moet er nog veel gebeuren. Ik neem aan dat het Europees Parlement en de Commissie verzoekschriften dezelfde problemen kennen met betrekking tot het meer bekend maken van het recht om verzoekschriften in te dienen. Het verschil is dat ik mij met mijn vrij beperkte mandaat – dat uitsluitend betrekking heeft op het optreden van de communautaire instellingen of organen – vooral moet richten op die personen die een concrete reden hebben om een klacht over de Europese overheid in te dienen in plaats van algemene stappen te ondernemen. In 1998 zal de voorlichtingscampagne van de Ombudsman zich vooral richten op burgers en instanties die te maken hebben met de overheidsinstanties van de Europese Gemeenschap. Geprobeerd zal worden om meer gebruik te maken van de mogelijkheden die Internet biedt om rechtstreeks te communiceren met burgers en om de Europese voorlichtingsbureaus en organisaties te informeren over het recht om klachten bij de Ombudsman in te dienen. Ook lijkt het belangrijk om in Lid-Staten met een meer gedecentraliseerde structuur de aandacht meer op het regionale niveau te richten. In het kader van deze voorlichtingswerkzaamheden zou ook informatie kunnen worden verstrekt over het recht van burgers om verzoekschriften in te dienen bij het Europees Parlement.

INITIATIEVEN BETREFFENDE TRANSPARANTIE

Op grond van artikel 138 E van het Verdrag heeft de Ombudsman de mogelijkheid op eigen initiatief dan wel op basis van aan hem voorgelegde klachten onderzoek te verrichten. Binnen de grenzen van mijn mandaat heb ik de bevoegdheid m.b.t. een initiatiefonderzoek gebruikt om de transparantie in de Unie te bevorderen en wel door te beginnen met drie onderzoeken betreffende onderwerpen die blijkens een aantal klachten aanleiding gaven tot een meer algemene ontevredenheid bij burgers.

Het initiatiefonderzoek met betrekking tot de procedures die door de Europese Commissie worden gevolgd bij de behandeling van klachten van burgers over inbreuken op het Gemeenschapsrecht door de Lid-Staten, werd in 1997 begonnen en afgesloten en wordt in dit verslag toegelicht (zie hoofdstuk 3 hieronder). Het initiatiefonderzoek werd door het Parlement verwelkomd in zijn resolutie over het 14de jaarverslag van de Commissie over de controle op de toepassing van het Gemeenschapsrecht (*rappporteur* Astrid THORS).

Een ander initiatiefonderzoek dat tot doel heeft de transparantie te bevorderen, betreft de procedures die door de communautaire instellingen worden gevolgd bij de aanwerving van personeel. Dit onderzoek werd in november 1997 begonnen en duurt nog steeds voort.

Tenslotte ben ik in juni 1996 begonnen met het initiatiefonderzoek betreffende de toegang van het publiek tot documenten. Op 20 december 1996 richtte ik ontwerpaanbevelingen aan 14 communautaire instellingen en organen volgens welke zij regels betreffende de toegang van het publiek tot documenten moeten vaststellen en deze voor het publiek gemakkelijk toegankelijk moeten maken. De ontwerpaanbevelingen en de achtergronden daarvan werden volledig toegelicht in het jaarverslag over 1996.

De reacties van de betrokken instellingen en organen op de ontwerpaanbevelingen worden behandeld in een speciaal verslag van de Ombudsman aan het Europees Parlement, dat ik op 15 december 1997 aan Voorzitter Gil-Robles heb doen toekomen. Omdat het hierbij ging om het allereerste speciale verslag in het kader van het Statuut van de Europese Ombudsman, heb ik voorgesteld dit verslag te behandelen volgens een soortgelijke procedure als die welke voor het jaarverslag wordt toegepast.

Ter waarborging van een consistente en doeltreffende reactie op de werkzaamheden van de Ombudsman zou het van groot belang zijn dat de voor de betrekkingen met de Ombudsman bevoegde commissie van het Europees Parlement ook alle verslagen behandelt die de Ombudsman

overeenkomstig het Statuut bij het Parlement indient. Indien met betrekking tot een specifiek verslag speciale deskundigheid vereist is, zou deze natuurlijk op de daartoe geëigende wijze kunnen worden verkregen, bij voorbeeld in de vorm van een advies van een andere commissie. Om verwarring te voorkomen zou het zinvol zijn indien het Parlement zou overwegen het Reglement te verduidelijken teneinde aan te geven hoe het jaarverslag en de speciale verslagen van de Ombudsman moeten worden behandeld.

RESULTATEN VAN DE WERKZAAMHEDEN

De resultaten van de werkzaamheden van het bureau van de Ombudsman voor de burgers worden van jaar tot jaar positiever. Dit jaar is het aantal zaken waarvoor door de instellingen een oplossing is gevonden toegenomen, en de eerste minnelijke schikkingen zijn bereikt. Het komende jaar moet wat dit betreft nog meer worden verwezenlijkt, willen de resultaten bevredigend kunnen worden genoemd. De antenne in Brussel zal het gemakkelijker maken de tijdverslindende werkzaamheden met betrekking tot het bestuderen van documenten en het bespreken van minnelijke schikkingen ten uitvoer te leggen. De goedkeuring en de publicatie van een gedragscode betreffende behoorlijk bestuur zou de kwaliteit van de administratieve praktijken van de instellingen ongetwijfeld verbeteren en de betrekkingen van die instellingen met de Europese burgers bevorderen.

Hoewel het bureau erin is geslaagd om snelle besluiten te nemen over de ontvankelijkheid van nieuwe klachten en indieners van klachten in voorkomende gevallen met hun klachten te verwijzen naar andere bevoegde instanties, en hoewel het er ook in is geslaagd veel meer ontvankelijke zaken te behandelen en meer initiatiefonderzoeken te openen, is toch een geringe achterstand ontstaan met betrekking tot de behandeling van een aantal ontvankelijke klachten.

Er moet naar worden gestreefd het met betrekking tot een klacht noodzakelijke onderzoek en de informatie van de burger over de resultaten daarvan binnen een jaar af te ronden, tenzij er bijzondere omstandigheden zijn die een langdurig onderzoek noodzakelijk maken. Eind 1997 waren er ongeveer 30 zaken ten aanzien waarvan deze doelstelling niet is bereikt, deels doordat met de beginfase meer administratief werk was gemoeid dan verwacht, maar ook doordat er sprake is van een objectieve behoefte aan meer personeel. De behoefte aan meer personeel doet zich te meer gevoelen in verband met de nieuwe taken die de Europese Ombudsman op grond van het Verdrag van Amsterdam zal krijgen. Ik hoop dat hieraan in het kader van de begrotingsprocedure voor de jaren 1999 en 2000 de nodige aandacht zal worden geschonken.

In zijn resolutie over het jaarverslag van de Ombudsman over 1996 stelde het Europees Parlement zich op het standpunt dat het noodzakelijk is de term "wanbeheer" nader te definiëren. Ik heb die taak op mij genomen en in hoofdstuk twee van dit jaarverslag is een definitie opgenomen waarbij rekening is gehouden met de ervaring van de nationale Ombudsmannen en soortgelijke instellingen in de Lid-Staten.

Ook in 1997 was er sprake van het positieve klimaat van samenwerking waarvan ik ook in de eerdere jaarverslagen reeds gewag heb gemaakt, en ik spreek de hoop uit dat de Europese burgers de vruchten zullen plukken van een meer naar buiten gerichte Europese overheid met een menselijker gezicht.

Jacob Söderman

2 KLACHTEN AAN DE OMBUDSMAN

De belangrijkste taak van de Europese Ombudsman bestaat erin gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen en organen te onderzoeken. Mogelijke gevallen van wanbeheer worden hoofdzakelijk via klachten van Europese burgers onder de aandacht van de Ombudsman gebracht. De Ombudsman kan ook op eigen initiatief een onderzoek instellen.

Elke Europese burger en elke andere burger die in een Lid-Staat woont kan bij de Ombudsman een klacht indienen. Bedrijven, verenigingen en dergelijke die in de Unie gevestigd zijn, kunnen eveneens een klacht indienen. Klachten aan de Ombudsman kunnen hetzij rechtstreeks hetzij via een lid van het Europees Parlement worden ingediend.

Bij de Ombudsman ingediende klachten worden openbaar behandeld, tenzij de indiener om vertrouwelijke behandeling verzoekt. Het is van belang dat de Ombudsman zo openlijk en transparant mogelijk te werk gaat, zodat enerzijds de Europese burgers zijn werkzaamheden kunnen volgen en begrijpen en anderzijds aan anderen een goed voorbeeld wordt gegeven.

In 1997 behandelde de Ombudsman 1 412 dossiers. Bij 1.181 ervan ging het om nieuwe klachten die in 1997 zijn ingediend. 1.067 ervan werden rechtstreeks door burgers ingediend, 57 door verenigingen en 38 door bedrijven. 17 klachten werden doorgezonden door leden van het Europees Parlement. Voorts werden nog 227 dossiers uit het jaar 1996 behandeld. De Ombudsman startte bovendien vier onderzoeken op eigen initiatief.

Zoals in het jaarverslag van de Ombudsman voor 1995 al werd opgemerkt, bestaat er een afspraak tussen de Commissie en de Ombudsman om klachten en verzoekschriften in bepaalde gevallen naar elkaar door te verwijzen. In 1997 werden met instemming van de indiener twee verzoekschriften naar de Ombudsman doorverwezen om als klacht te worden behandeld. 13 klachten werden met instemming van de indiener doorverwezen naar het Europees Parlement om als verzoekschrift te worden behandeld. Bovendien heeft de Ombudsman in 86 zaken de klagers geadviseerd een verzoekschrift aan het Europees Parlement te richten (zie bijlage A, Statistieken blz. 343).

2.1 RECHTSGRONDSLAG VAN DE WERKZAAMHEDEN VAN DE OMBUDSMAN

De Ombudsman oefent zijn ambt uit overeenkomstig artikel 138 E van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en het Statuut van de Ombudsman¹. Artikel 14 van het Statuut bepaalt dat de Ombudsman de uitvoeringsbepalingen van dit besluit vaststelt. Omdat in 1996 nog maar weinig ervaring was opgedaan met het functioneren van het bureau van de Europese Ombudsman werden op 4 september 1996 in eerste instantie indicatieve en voorlopige uitvoeringsbepalingen vastgesteld. De Ombudsman deelde de Commissie verzoekschriften en de Commissie Reglement van het Europees Parlement mee dat de uitvoeringsbepalingen op een indicatieve en voorlopige basis waren vastgesteld en dat in de loop van 1997 officiële definitieve uitvoeringsbepalingen zouden worden vastgesteld.

Op 16 oktober 1997 werden door de Ombudsman officiële definitieve uitvoeringsbepalingen vastgesteld die op 1 januari 1998 in werking traden. De Commissie verzoekschriften en de Commissie Reglement van het Europees Parlement werden op de hoogte gesteld van de vaststelling van de definitieve uitvoeringsbepalingen. De tekst van de uitvoeringsbepalingen is in alle officiële talen gepubliceerd op de website van de Ombudsman (<http://www.euro-Ombudsman-eu.int>). De tekst is ook beschikbaar bij het bureau van de Ombudsman. Een mededeling met bijzonderheden over de vaststelling en de publicatie van de uitvoeringsbepalingen werd gepubliceerd in het *Publicatieblad*.

De uitvoeringsbepalingen hebben betrekking op het interne functioneren van het bureau van de Ombudsman. Om echter te bereiken dat het hierbij gaat om een document dat voor de burgers begrijpelijk en nuttig is, is daarin ook materiaal opgenomen betreffende andere instellingen en organen dat ook reeds was opgenomen in het Statuut van de Ombudsman.

De bepalingen betreffende de toegang van het publiek tot documenten in het bezit van de Europese Ombudsman zijn bij artikel 13 van de uitvoeringsbepalingen herzien en geconsolideerd. Eerder waren de regels betreffende de toegang van het publiek tot documenten in verband met klachten opgenomen in de voorlopige en indicatieve uitvoeringsbepalingen, terwijl de regels betreffende de toegang van het publiek tot andere documenten waren vervat in een afzonderlijk besluit van de Ombudsman van 24 maart 1997.

¹ Besluit 94/262 van het Europees Parlement van 9 maart 1994 inzake het Statuut van de Europese Ombudsman en de algemene voorwaarden voor de uitoefening van zijn ambt. PB L 113, van 4.5.1994, blz. 15.

In 1997 werden door de Commissie Reglement van het Parlement amendementen ingediend op artikel 161 van het Reglement (*rappporteur*: de heer Brian CROWLEY). De Ombudsman woonde op 24 september een vergadering van de Commissie bij tijdens welke de ingediende amendementen werden behandeld. Het verslag van de Commissie Reglement over de wijziging van artikel 161 van het Reglement van het Parlement, dat op haar vergadering van 4 november 1997 met algemene stemmen werd goedgekeurd, werd in 1997 door het Parlement nog niet plenair behandeld.

Het Reglement van het Europees Parlement bevat geen specifieke bepalingen betreffende de wijze waarop het jaarverslag en de speciale verslagen van de Europese Ombudsman door het Parlement moeten worden behandeld. Indien men dergelijke bepalingen noodzakelijk acht, is de Ombudsman bereid in overweging te nemen een desbetreffend voorstel te doen als voorzien in artikel 161, lid 1, van het Reglement.

2.2 BEHANDELING VAN DE KLACHTEN

Alle klachten aan de Ombudsman worden geregistreerd en de ontvangst ervan wordt bevestigd. In de ontvangstbevestiging wordt de indiener geïnformeerd over de procedure voor de behandeling van de klacht en worden ook naam en telefoonnummer vermeld van de juridisch adviseur die de klacht behandelt. De volgende stap bestaat erin na te gaan of de klacht binnen het mandaat van de Ombudsman valt.

2.2.1 MANDAAT VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN

Krachtens zijn in artikel 138 E van het EG-Verdrag vastgelegde mandaat is de Ombudsman bevoegd kennis te nemen van klachten van burgers van de Unie of van natuurlijke of rechtspersonen met verblijfplaats of statutaire zetel in een Lid-Staat over gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen, met uitzondering van het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg bij de uitoefening van hun gerechtelijke taak. Derhalve valt een klacht buiten het mandaat indien

- 1 de klager geen persoon is die een klacht mag indienen;
- 2 de klacht niet tegen een communautaire instelling of communautair orgaan gericht is;
- 3 de klacht tegen het Hof van Justitie of het Gerecht van eerste aanleg bij de uitoefening van hun gerechtelijke taak gericht is of
- 4 de klacht niet over een mogelijk geval van wanbeheer gaat.

Wie mag een klacht indienen?

Een Turkse staatsburger die woonachtig is in de Verenigde Staten diende bij de Ombudsman een klacht in betreffende de behandeling van de Turkse aanvraag van het lidmaatschap van de Europese Unie door de Europese Commissie.

Omdat de klacht werd ingediend door iemand die geen burger was van de Unie en ook niet woonachtig was in een Lid-Staat van de Unie, viel deze klacht buiten het mandaat van de Ombudsman.

De Ombudsman stelde de indiener van de klacht voor zich over deze zaak rechtstreeks tot het bevoegde lid van de Commissie te wenden en deelde hem het desbetreffende adres mee.

(Klacht 1017/97/OV)

Een Marokkaanse burger richtte zich vanaf een adres in Marokko schriftelijk tot de Ombudsman met een klacht volgens welke hij zonder een gerechtelijke uitspraak uit Frankrijk was gezet, nadat zijn verblijfsvergunning door de prefect van Parijs was ingetrokken.

Omdat de klacht afkomstig was van iemand die geen burger was van de Unie en niet woonachtig was in een Lid-Staat van de Unie, viel deze klacht buiten het mandaat van de Ombudsman. De Ombudsman deelde de indiener in algemene bewoordingen mee onder welke voorwaarden een zaak kan worden behandeld door de Europese Commissie voor de rechten van de mens.

NB: Zelfs indien de indiener van de klacht fysiek nog steeds in Frankrijk aanwezig zou zijn geweest, zou de klacht toch buiten het mandaat van de Ombudsman vallen, omdat het bij de klacht niet ging om het optreden van een instelling of orgaan van de Gemeenschappen.

(Klacht 978/97/XD)

Voorbeelden van klachten die geen betrekking hebben op het optreden van een instelling of orgaan van de Gemeenschappen

Een burger van het VK diende bij een bedrijfsinnovatiecentrum een verzoek in om steun voor een project voor een bedrijfsstart. Hij diende bij de Ombudsman een klacht in volgens welke zijn aanvraag was afgewezen als gevolg van onregelmatigheden bij de behandeling van de klacht door het Centrum.

Het bedrijfsinnovatiecentrum waartegen de klacht was gericht, maakte deel uit van het Europees netwerk van bedrijfsinnovatiecentra, dat bestaat uit verschillende bedrijfscentra in de Gemeenschap. De Gemeenschap verleent zowel financiële als technische steun voor de oprichting en de verdere ontwikkeling van deze centra. De centra zelf zijn echter gebaseerd op publieke en particuliere vormen van partnerschap tussen bijvoorbeeld plaatselijke autoriteiten, Kamers van Koophandel, beroepsorganisaties, vakbonden, financiële instellingen, universiteiten, onderzoekscentra, bedrijven en plaatselijke belangengroepen met een soortgelijk karakter. De Commissie is in de bestuursorganen daarvan niet vertegenwoordigd.

De Ombudsman deelde de indiener van de klacht derhalve mee dat de bedrijfscentra van het Europees netwerk van bedrijfsinnovatiecentra geen communautaire instellingen of organen zijn.

(Klacht 947/97/HMA)

Een voormalige werknemer van het Europees Laboratorium voor Moleculaire Biologie diende bij de Ombudsman een klacht in over het Laboratorium. De indiener van de klacht beweerde dat zij het slachtoffer was geweest van mishandeling en ongewenste intimiteiten en dat zij door tekortschietende veiligheidsmaatregelen op de werkplek verwondingen had opgelopen.

Het laboratorium was opgericht in het kader van de Europese Conferentie inzake Moleculaire Biologie, waarvan thans 16 staten lid zijn. De overeenkomst waarbij het Laboratorium werd opgericht werd oorspronkelijk in 1973 door tien staten ondertekend: Oostenrijk, Denemarken, Frankrijk, de Bondsrepubliek Duitsland, Israël, Italië, Nederland, Zweden, Zwitserland

en het Verenigd Koninkrijk. Derhalve werd het Laboratorium niet opgericht krachtens de Verdragen van de Gemeenschap noch bij een door de instellingen van de Gemeenschappen vastgestelde wetstekst en het Laboratorium wordt ook niet door de Gemeenschappen gefinancierd.

De Ombudsman deelde de indiener van de klacht derhalve mee dat het Laboratorium geen communautaire instelling of orgaan is.

(Klacht 374/15.01.96/MV/UK/PD)

Een ambtenaar van de Europese Commissie diende bij de Ombudsman een klacht in over de Europese school van Woluwe in Brussel.

De klacht had betrekking op besluiten die ten aanzien van zijn zoon waren genomen door de klassenraad en de disciplinaire raad van de school. Klager beweerde dat door de student en zijn ouders geen rechten op verdediging konden worden uitgeoefend. Ook had hij kritiek op de beroepsprocedure bij de Europese school, waarbij hij stelde dat het niet juist is dat beroepen worden behandeld door dezelfde instantie (klassenraad) die de besluiten heeft genomen waartegen beroep wordt aangetekend.

De Ombudsman besloot dat de klacht buiten zijn mandaat viel, omdat deze niet tegen een communautaire instelling of orgaan was gericht. Hoewel de Commissie tot op zekere hoogte een algemene verantwoordelijkheid draagt, omdat zij is vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur van de Europese School en een groot deel van de begroting financiert, kan zij niet verantwoordelijk worden geacht voor zaken betreffende het interne beheer van één van de Europese Scholen.

(Klacht 989/97/OV)

Een andere vraag met betrekking tot de bevoegdheid van de Ombudsman rees in verband met zes klachten die de Britse journalist Tony BUNYAN in november en december 1996 namens de non-gouvernementele organisatie "Statewatch" tegen de Raad indiende. De klachten hadden betrekking op de reacties van de Raad op verzoeken van de heer BUNYAN met betrekking tot de toegang tot documenten betreffende activiteiten in het kader van de "derde pijler" ("derde pijler" is een informele term die wordt

gebruikt voor de samenwerking op het gebied van justitie en binnenlandse zaken in het kader van titel VI van het Verdrag betreffende de Europese Unie).

De Ombudsman besloot dat de zes klachten binnen zijn mandaat vielen en ontvankelijk waren en dat er redenen waren voor een onderzoek; de Ombudsman zond de klachten in januari 1997 door aan de Raad. In maart 1997 deed de Raad de Ombudsman een antwoord toekomen, waarin de bevoegdheid van de Ombudsman voor de behandeling van de klachten werd betwist.

Op 15 april 1997 richtte de Ombudsman zich met een brief tot de Raad, waarin hij zijn oorspronkelijke besluit bevestigde volgens hetwelk de klachten binnen zijn mandaat vielen, en opnieuw verzocht om een standpunt inzake de inhoud van de klachten. Op 20 juni 1997 gaf de Raad gevolg aan het verzoek van de Ombudsman ¹

Het argument van de Raad dat de Ombudsman niet bevoegd is om klachten van de heer BUNYAN te behandelen, bleek op twee vooronderstellingen te zijn gebaseerd:

- 1 de bevoegdheid van de Ombudsman strekt zich niet uit tot het optreden van de Raad in het kader van de derde pijler;
- 2 het onderwerp van de klachten had betrekking op het optreden van de Raad in het kader van de derde pijler.

Bij de bevestiging van zijn eerste besluit volgens hetwelk hij bevoegd was om de klachten te behandelen, stelde de Ombudsman zich op het standpunt dat de tweede van bovengenoemde vooronderstellingen onjuist was. Het was derhalve niet nodig dat hij inzake de eerste vooronderstelling een standpunt innam.

De Ombudsman wees erop dat de klachten betrekking hadden op de reactie van de Raad op verzoeken om toegang tot documenten. De verzoeken waren gedaan in het kader van het besluit van de Raad betreffende

¹ De behandeling van één van de klachten van de heer Bunyan werd in 1997 gesloten, omdat door de instelling een oplossing werd gevonden (zie de samenvatting in hoofdstuk 3 hieronder getiteld "Bewaren van ontwerpagenda's van de Raad van ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken". Eind 1997 was het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot de vijf andere klachten nog steeds in volle gang.

de toegang van het publiek tot documenten van de Raad¹ en werden door de Raad in toepassing van dat besluit behandeld. Het besluit van de Raad betreffende toegang van het publiek tot documenten werd genomen in het kader van artikel 151 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap. Het Hof van Justitie bevestigde in zijn arrest in de zaak *Nederland tegen Raad*² dat het besluit uit hoofde van het Gemeenschapsrecht rechtsgevolgen heeft ten aanzien van derde partijen.

Het besluit door het Gerecht van eerste aanleg in de zaak *Carvel en Guardian Newspapers tegen Raad*³ geïnterpreteerd en toegepast. Bij deze zaak ging het om de toegang tot o.a. documenten betreffende het optreden van de Raad in het kader van de derde pijler.

Gezien de beperkingen waaraan de jurisdictie van het Hof van Justitie krachtens artikel L van het Verdrag betreffende de Europese Unie is onderworpen, zou het Gerecht van eerste aanleg geen rechterlijke bevoegdheid voor de behandeling van dit aspect van de zaak *Carvel* hebben gehad, indien de toegang tot documenten van de Raad betreffende het optreden in het kader van de derde pijler zelf een derde-pijleraangelegenheid zou zijn. Het Gerecht van eerste aanleg aanvaardde echter zijn rechterlijke bevoegdheid in deze zaak.

De juiste interpretatie en toepassing van het besluit van de Raad betreffende toegang van het publiek tot documenten is derhalve een zaak van het Gemeenschapsrecht en geen zaak die moet worden behandeld in het kader van de derde pijler, zelfs wanneer de desbetreffende documenten betrekking hebben op optreden in het kader van de derde pijler.

BETEKENIS VAN DE TERM WANBEHEER

In zijn resolutie over het jaarverslag van de Ombudsman over 1996 spoorde het Europees Parlement de Ombudsman aan om volledig gebruik te maken van het krachtens de Verdragen aan hem verleende mandaat om gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen te behandelen.

¹ Besluit 93/731/EG, PB L 340 van 1993, blz. 43.

² Zaak C-58/94, arrest van 30 april 1996.

³ Zaak T-194/94, arrest van 19 oktober 1995.

In deze context werd in de resolutie ook gewezen op de noodzaak van een duidelijke definitie van de term wanbeheer.

In het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is de term wanbeheer niet gedefinieerd. Naar aanleiding van de aanneming van bovengenoemde resolutie door het Parlement heeft de Ombudsman derhalve toegezegd te proberen in het jaarverslag voor 1997 een nauwkeurigere definitie te geven.

In het jaarverslag van de Ombudsman over 1995 werd de term wanbeheer als volgt omschreven:

Voor alle duidelijkheid, er is sprake van wanbeheer als een communautaire instelling of orgaan niet overeenkomstig de Verdragen en de bindende communautaire besluiten handelt, of de arresten en rechtsbeginselen van het Hof van Justitie en het Gerecht van eerste aanleg niet in acht neemt.

De Europese Ombudsman moet bijvoorbeeld de eis in aanmerking nemen van artikel F van het Verdrag betreffende de Europese Unie waarin wordt bepaald dat de communautaire instellingen en organen de fundamentele rechten dienen te eerbiedigen.

Vele andere zaken kunnen tot wanbeheer leiden, bijvoorbeeld:

- bestuurlijke onregelmatigheden
- bestuurlijk verzuim
- machtsmisbruik
- nalatigheid
- onwettelijke procedures
- schending van het gelijkheidsbeginsel
- slecht functioneren of onbekwaamheid
- discriminatie
- vermijdbare vertraging
- gebrek aan informatie of weigering informatie te verstrekken.

Deze lijst wil niet volledig zijn. Uit de ervaring van de nationale ombudsmannen kan worden geleerd dat het beter is niet te proberen een strikte definitie te geven van hetgeen wanbeheer kan inhouden. Het feit dat de term niet exact gedefinieerd wordt, is juist een van de aspecten waardoor de taak van de Ombudsman zich onderscheidt van die van een rechter.

Er zijn echter wel grenzen aan het begrip wanbeheer. Klachten tegen beslissingen die meer van politieke dan van bestuurlijke aard zijn, wor-

den niet ontvankelijk verklaard; bijvoorbeeld klachten tegen de politieke werkzaamheden van het Europees Parlement of zijn organen zoals de besluiten van de Commissie verzoekschriften. Evenmin is het de taak van de Ombudsman om de merites van de wetgeving van de Gemeenschappen zoals verordeningen en richtlijnen te onderzoeken.

Deze omschrijving van wanbeheer werd in het verslag van het Europees Parlement over het jaarverslag van de Ombudsman voor 1995 aanvaard. Ook op de vergadering van de Europese nationale Ombudsmannen in september 1997 werd er met instemming kennis van genomen.

Ten einde bovengenoemde omschrijving met een definitie aan te vullen werden de nationale Ombudsmannen en soortgelijke instellingen verzocht de Europese Ombudsman mee te delen welke betekenis de term wanbeheer in hun Lid-Statens heeft.

Uit de ontvangen antwoorden blijkt dat het fundamentele begrip als volgt kan worden gedefinieerd:

Wanbeheer doet zich voor wanneer een overheidsinstantie niet handelt in overeenstemming met een regel of een beginsel waaraan zij gehouden is.

Met betrekking tot deze definitie moeten twee opmerkingen worden gemaakt.

In de eerste plaats is het mandaat van een aantal Ombudsmannen uitdrukkelijk aan beperkingen onderhevig door de nationale wetgeving tot instelling van het ambt. De wetgeving tot instelling van de "UK Parliamentary Commissioner for Administration" bepaalt dat hij normaal gesproken geen onderzoek verricht betreffende klachten ten aanzien waarvan gerechtelijke stappen mogelijk zijn¹. Natuurlijk beperkt de betrokken Ombudsman zijn onderzoek naar gevallen van wanbeheer dienovereenkomstig. Dergelijke beperkingen vallen echter niet onder de normale betekenis van het begrip "wanbeheer", anders zou het niet nodig zijn om deze uitdrukkelijk te vermelden. Het instituut van de Deense Ombudsman bijvoorbeeld, dat als inspiratiebron diende voor de instelling van het ambt van de Europese Ombudsman, kent dergelijke beperkingen niet en de definitie van de Raad van Europa van de rol van Ombudsman omvat ook de toetsing van de rechtmatigheid van administratieve akten².

¹ Parliamentary Commissioner Act 1967, section 5 (2).

² The Administration and You: a handbook, 1996, blz. 44.

In de tweede plaats zijn de specifieke bepalingen en beginselen waaraan overheidsinstanties gehouden zijn verschillend, afhankelijk van het constitutionele, wettelijke en bestuursrechtelijke kader van het betrokken land. Bovendien hebben de regels en de beginselen geen statisch karakter. Zij zijn aan veranderingen en ontwikkelingen onderhevig als gevolg van de werkzaamheden van wetgevende macht, gerechtelijke instanties, Ombudsman en overheid zelf.

Het zou derhalve zinvol kunnen zijn een aantal verdere opmerkingen te maken betreffende de regels en beginselen die in de context van de Europese Gemeenschap een bindend karakter hebben.

DE RECHTSORDE

Uitgangspunt voor de werkzaamheden van alle instellingen en organen die uit hoofde van de Verdragen van de Europese Unie zijn ingesteld is wetgeving. Het Hof van Justitie heeft bij een groot aantal gelegenheden beklemtoond dat de Europese Gemeenschap een rechtsgemeenschap is. Wanneer derhalve de Europese Ombudsman onderzoekt of een communautaire instelling of orgaan heeft gehandeld in overeenstemming met de regels en beginselen waaraan zij gehouden is, moet zijn eerste en belangrijkste taak erin gelegen zijn vast te stellen of zij rechtmatig heeft gehandeld. Bij de tenuitvoerlegging van deze taak moet de Ombudsman altijd handelen in het besef dat, als opgemerkt in het jaarverslag voor 1995, het Hof van Justitie de hoogste autoriteit is voor wat betreft de betekenis en de interpretatie van het Gemeenschapsrecht. Bovendien kan de Ombudsman overeenkomstig artikel 138 E van het EG-Verdrag geen onderzoek verrichten, wanneer de gewraakte feiten onderwerp zijn of zijn geweest van een gerechtelijke procedure.

Bij een aantal bij de Europese Ombudsman ingediende klachten zijn vraagstukken van nationaal recht in het geding. Met name wanneer een klacht betrekking heeft op een bestaande verbintenisrechtelijke betrekking tussen de klager en een communautaire instelling, is de verbintenis onderworpen aan de bepalingen van de desbetreffende nationale wetgeving.

In een groot aantal Lid-Staten houdt de Ombudsman zich niet bezig met verbintenisrechtelijke geschillen, hetzij vanwege de algemene kenmerken van dergelijke verbintenissen uit hoofde van de nationale wetgeving of omdat de wetgeving tot instelling van het instituut Ombudsman verbintenisrechtelijke zaken uitdrukkelijk uitsluit. Als opgemerkt in het jaarverslag over 1995 bestaat een deel van de taak van de Europese Ombudsman erin de lasten van de procesvoering te helpen verlichten door minnelijke schikkingen te bevorderen en aanbevelingen te doen waardoor rechtszaken

kunnen worden vermeden. De Europese Ombudsman houdt zich derhalve wel bezig met klachten betreffende wanbeheer die voortvloeien uit verbintenrechtelijke betrekkingen.

Hij probeert echter niet vast te stellen of er sprake is geweest van contractbreuk van de kant van een van beide partijen. Dit vraagstuk zou alleen doeltreffend kunnen worden behandeld door een bevoegde gerechtelijke instantie, die de mogelijkheid zou hebben de argumenten van de partijen met betrekking tot de desbetreffende nationale wetgeving te horen en de bewijsvoering met betrekking tot eventuele betwiste feiten te beoordelen. Op grond van de beginselen van behoorlijk bestuur moet een overheidsinstantie die betrokken is bij een verbintenrechtelijk geschil met een particulier, de Ombudsman altijd een coherente uiteenzetting kunnen geven van de rechtsgrondslag voor haar optreden en kunnen uitleggen waarom zij van mening is dat haar visie op de verbintenrechtelijke situatie de juiste is.

REGELS EN BEGINSELEN VAN BEHOORLIJK BESTUUR

Wat behoorlijk of onbehoorlijk bestuur in de praktijk inhoudt, wordt gewoonlijk van geval tot geval vastgesteld. De zaak kan ook worden verduidelijkt door het aannemen van een wet of een gedragscode betreffende behoorlijk bestuur, zoals in veel Lid-Staten al is gebeurd. Een belangrijk initiatief is wat dat betreft genomen door Roy PERRY, lid van het EP en *rappporteur* voor het verslag van de Commissie verzoekschriften over haar werkzaamheden in 1996-97¹; daarin werd aangedrongen op de vaststelling van een code betreffende behoorlijk bestuur voor de communautaire instellingen en organen. De secretaris-generaal van de Europese Commissie deelde de Ombudsman op een vergadering in Straatsburg op 21 oktober 1997 mee dat de Commissie een begin heeft gemaakt met de opstelling van een dergelijke code voor haar ambtenaren.

Deze initiatieven moeten van harte worden toegejuicht. Een gepubliceerde code betreffende behoorlijk bestuur zou ambtenaren informatie geven over de dienst die zij moeten verlenen en burgers wat zij daarvan mogen verwachten. Daarmee zouden zowel de kwaliteit van het bestuurlijk werk als de betrekkingen met de burgers worden verbeterd.

Het bureau van de Europese Ombudsman heeft derhalve geholpen bij de voorbereidende werkzaamheden van de secretaris-generaal van de Commissie, door informatie te verstrekken alsmede voorbeelden te geven over de ervaringen in de Lid-Staten en door commentaar te geven op de

¹ A4 - 0190/97

beginselen zoals die bij de eerste ontwerpstadia werden toegepast. Met name deed de Ombudsman de secretaris-generaal kopieën toekomen van de Deense wetgeving betreffende overheidsbestuur van 1985 en de Finse wet betreffende bestuurlijke procedures van 1982, beide van deze wetten bevatten gedetailleerde bepalingen betreffende procedurele kwesties, waaronder de motivering van besluiten, het recht te worden gehoord en de plicht om informatie te verstrekken over eventuele beroepsmogelijkheden.

De Ombudsman deed de secretaris-generaal tevens kopieën toekomen van de Portugese wet betreffende bestuurlijke procedures van 1991; de recente Franse ontwerpwetgeving betreffende betrekkingen tussen de overheid en het publiek, waarin bepalingen zijn opgenomen betreffende ontvangstbevestiging, de verplichting om correspondentie door te geven aan de bevoegde dienst, termijnen voor beantwoording en het recht om schriftelijke en mondelinge opmerkingen te maken alvorens een besluit wordt genomen; een uiteenzetting van de beginselen van het "Citizen's Charter" in het Verenigd Koninkrijk; check lists betreffende behoorlijk bestuur die zijn opgesteld door de Ombudsmannen van Ierland en Hong Kong en ander relevant materiaal.

AFBAKENING VAN HET BEGRIP WANBEHEER

Ter afsluiting van dit gedeelte van het verslag is het wellicht zinvol om het begrip wanbeheer af te bakenen, in de eerste plaats met betrekking tot de uitoefening van discretionaire bestuurlijke bevoegdheden en in de tweede plaats met betrekking tot de politieke werkzaamheden van het Parlement.

Bij de tenuitvoerlegging van de haar bij of in het kader van de Verdragen toegewezen bestuurlijke taken kan een communautaire instelling of orgaan de wettelijke bevoegdheid hebben om te kiezen tussen twee of meer mogelijke gedragslijnen. Wanneer bijvoorbeeld de Commissie van mening is dat een Lid-Staat een uit hoofde van het EG-Verdrag op hem rustende verplichting niet is nagekomen, kan zij na de nodige procedurele stappen de zaak uit hoofde van artikel 169 van het Verdrag voorleggen aan het Hof van Justitie. Dit is een discretionaire bevoegdheid en de Commissie kan derhalve niet worden verplicht om een inbreukwettigheid aan het Hof van Justitie voor te leggen.

De Ombudsman is niet van plan om vraagtekens te zetten bij uit hoofde van deze discretionaire bevoegdheden genomen bestuurlijke besluiten, vooropgezet dat de instelling of het orgaan in kwestie binnen de grenzen van haar wettelijke bevoegdheden heeft gehandeld. Aan die bevoegdheden zijn algemene beperkingen opgelegd door de jurisprudentie van het Hof van Justitie, op grond waarvan bestuurlijke autoriteiten bijvoorbeeld

consequent en te goeder trouw moeten handelen, discriminatie moeten voorkomen, zich moeten houden aan de beginselen van evenredigheid, gelijke behandeling en rechtmatige verwachtingen, en mensenrechten en fundamentele vrijheden in acht moeten nemen¹.

Hoewel de gerechtelijke werkzaamheden van het Hof van Justitie krachtens artikel 138 E van het EG-Verdrag specifiek zijn uitgesloten van het mandaat van de Ombudsman, staat daarin niets vermeld over de politieke werkzaamheden van het Europees Parlement. De klassieke werkzaamheden van de Ombudsman in de Noordse landen omvat ook het namens het Parlement controleren van de overheid, maar niet de controle op de politieke werkzaamheden van het Parlement. Ook in andere Lid-Staten blijven Ombudsmannen geen controle uit te oefenen op de politieke werkzaamheden van hun respectieve parlementen. In toepassing derhalve van een constitutioneel beginsel dat alle Lid-Staten gemeen hebben, heeft de Europese Ombudsman besloten dat hij geen onderzoek verricht betreffende de politieke werkzaamheden van het Europees Parlement. Deze kwestie moest in de praktijk wel worden besproken, omdat het bureau van de Ombudsman al in de beginfase een aantal klachten ontving betreffende wanbeheer van de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement bij de behandeling van verzoekschriften. Omdat de Commissie verzoekschriften een politiek orgaan is dat zich bezighoudt met de behandeling van verzoekschriften als politieke taak van het Parlement, werden deze klachten geacht niet onder het mandaat van de Ombudsman te vallen.

2.2.2 ONTVANKELIJKHEID VAN DE KLACHTEN

Een klacht die binnen het mandaat van de Ombudsman valt, moet nog aan andere ontvankelijkheidscriteria voldoen alvorens de Ombudsman een

¹ In dit verband is ook aanbeveling nr. R (80)2 van de Raad van Europa relevant, waarin wordt opgemerkt dat een bestuurlijke autoriteit bij de uitoefening van een discretionaire bevoegdheid:

1. geen andere doelstellingen nastreeft dan die waarvoor de bevoegdheid aan haar is toegewezen;
2. objectiviteit en onpartijdigheid in acht neemt, uitsluitend rekening houdend met de factoren die voor e specifieke zaak relevant zijn;
3. het beginsel van gelijke behandeling voor de wet in acht neemt door oneerlijke discriminatie te voorkomen;
4. een passend evenwicht handhaaft tussen eventuele negatieve gevolgen die haar besluit kan hebben voor de rechten, vrijheden of belangen van personen en het doel dat ermee wordt nagestreefd;
5. haar besluit neemt binnen een termijn die met inachtneming van de in het geding zijnde kwestie redelijk is;
6. eventuele algemene bestuurlijke richtsnoeren op een consequente wijze toepast, met gelijktijdige inachtneming van de specifieke omstandigheden van elke zaak....

onderzoek kan instellen. Deze criteria zijn opgesomd in het Statuut van de Ombudsman:

- 1 uit de klacht moet het onderwerp blijken en de identiteit van de persoon van wie zij uitgaat (art. 2, lid 3 van het Statuut)
- 2 de Ombudsman mag niet interveniëren in een procedure voor de rechter en evenmin de gegrondheid van een rechterlijke beslissing in twijfel trekken (art. 1, lid 3)
- 3 de klacht moet zijn ingediend binnen twee jaar na de datum waarop degene die de klacht indient, in kennis is gesteld van de feiten die aan de klacht ten grondslag liggen (art. 2, lid 4)
- 4 voorafgaand aan de klacht moeten de passende administratieve stappen bij de betrokken instellingen of organen zijn ondernomen (art 2, lid 4)
- 5 over de arbeidsbetrekkingen tussen de communautaire instellingen of organen en hun ambtenaren of andere personeelsleden kan slechts een klacht worden ingediend indien de betrokkene de vastgestelde interne administratieve mogelijkheden tot het indienen van een verzoek of een klacht heeft uitgeput (art. 2, lid 8).

Voorbeelden van niet-ontvankelijke klachten

In oktober 1997 diende een Griekse onderzoeker op het gebied van internationaal en Gemeenschapsrecht bij de Ombudsman een klacht in tegen de Europese Commissie.

De klacht was gebaseerd op de navolgende feiten. In 1990 was hij op grond van zijn nationaliteit uitgesloten van vergelijkende onderzoeken die werden georganiseerd voor posten als onderzoeker aan de rechtsfaculteit van de "La Sapienza"-universiteit in Rome en het Instituto Universitario Di Lingue Moderne in Milaan. Hij diende hierover in maart en juni 1990 schriftelijk klachten in bij de Commissie volgens welke zijn uitsluiting van de vergelijkende onderzoeken een inbreuk vormde op artikel 48 van het EG-Verdrag. Volgens de bij de Ombudsman ingediende klacht had de Commissie weliswaar gereageerd op zijn brieven van mei en juli 1990, maar had zij geen toereikende maatregelen genomen om iets te doen aan de discriminatie.

De Ombudsman besloot dat de klacht niet-ontvankelijk was, omdat de klager sinds juli 1990, d.w.z. gedurende een periode van zeven jaar voor de indiening van de klacht bij de Ombudsman, geen contact meer had

gehad met de Commissie. De in artikel 2, lid 4, vastgestelde termijn van twee jaar was derhalve ruim overschreden.

(Klacht 937/97/OV)

Een bedrijf diende bij de Ombudsman een klacht in tegen de Commissie in verband met een aanbestedingsprocedure waaraan het had deelgenomen. Bij de aanbesteding werd de niet-openbare procedure toegepast; het ging om de verlening van vervoerdiensten voor diplomatieke en andere post.

Blijkens de klacht waren de feiten als volgt: de Commissie nodigde het bedrijf uit om in te schrijven en had als termijn daarvoor 29 september 1997 vastgesteld. Op 10 september en 24 september vroeg het bedrijf om aanvullende informatie en verduidelijking met betrekking tot een aantal aspecten van de inschrijvingsdocumenten. Op 19 september respectievelijk 25 september antwoordde de Commissie dat zij de gevraagde informatie niet kon geven.

Volgens klager had de vorige contractant, welk bedrijf dat ook was, het voordeel dat het beschikte over meer achtergrondinformatie. Het bedrijf diende derhalve bij de Ombudsman een klacht in met het verzoek om de situatie te verduidelijken.

Hoewel klager tijdens de inschrijvingsprocedure contact had gehad met de Commissie, waren er geen aanwijzingen dat zij de Commissie op de hoogte hadden gesteld van hun ontevredenheid over het verloop of het resultaat van de inschrijvingsprocedure. De Ombudsman besloot derhalve dat de klacht niet-ontvankelijk was, omdat geen passende administratieve stappen waren ondernomen, als vereist op grond van artikel 2, lid 4 van het Statuut.

Het bedrijf dat de klacht indiende, werd geadviseerd contact op te nemen met de Commissie en daarbij duidelijk aan te geven wat de bezwaren tegen de inschrijvingsprocedure waren. Wanneer het bedrijf ontevreden zou blijven over het antwoord van de Commissie, kon het vervolgens een klacht indienen bij de Ombudsman.

(1136/97/IJH)

2.2.3 GRONDEN VOOR HET INSTELLEN VAN EEN ONDERZOEK

De Ombudsman kan klachten behandelen die binnen zijn mandaat vallen en aan de ontvankelijkheidscriteria voldoen. Krachtens artikel 138 E van het EG-Verdrag kan hij een onderzoek instellen wanneer hij dat gerechtvaardigd acht. In bepaalde gevallen kan de Ombudsman oordelen dat er onvoldoende redenen zijn om een onderzoek te openen, ook al is de klacht technisch gesproken ontvankelijk. Wanneer een klacht al in de vorm van een verzoekschrift door de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement is behandeld, gaat de Ombudsman er normaliter vanuit dat er voor hem geen redenen zijn om een onderzoek in te stellen, tenzij er nieuwe argumenten worden aangedragen.

Indien een klacht slechts verband houdt met het feit dat een brief niet is beantwoord, probeert het bureau van de Ombudsman de zaak door informele telefonische verzoeken om inlichtingen op te lossen. Indien de instelling of het orgaan in kwestie reageert door onmiddellijk een antwoord aan klager te sturen, gaat de Ombudsman er normaal gesproken van uit dat er geen gronden zijn om een verder onderzoek in te stellen en wordt de zaak om die reden gesloten.

Voorbeelden van klachten ten aanzien waarvan een onderzoek niet gerechtvaardigd werd geacht.

In juli 1997 diende mevrouw S. bij de Ombudsman een klacht in volgens welke twee ambtenaren van de Commissie aan de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement geen adequate toelichting hadden gegeven op en geen bevredigende argumenten hadden aangedragen voor het standpunt van de Commissie dat er in het geval van de Newbury Bypass geen inbreuk was gepleegd op de habitat-richtlijn 92/43/EEG.

Omdat het bij de inhoud van de klacht ging om een zaak die bij de Commissie verzoekschriften reeds in behandeling was in verband met de verzoekschriften betreffende de Newbury Bypass, was de Ombudsman van mening dat er geen gronden waren om verder onderzoek naar de klacht te verrichten; mevrouw S. werd daarvan op de hoogte gesteld.

(646/97/IJH)

Op 10 februari 1997 diende mevrouw V. bij de Ombudsman een klacht in over het optreden van de Commissie met betrekking tot BSE ("gekkekoeienziekte"). Zij beweerde dat de Commissie voorbij was gegaan aan de standpunten van Britse en Europese onderzoekers.

Op 18 juli 1996 was overeenkomstig artikel 138 C van het EG-Verdrag door het Europees Parlement een tijdelijke onderzoekscommissie ingesteld voor de behandeling van de BSE-affaire. De onderzoekscommissie ging daarbij na wat de verantwoordelijkheden van de Commissie, alsmede die van de Raad en de VK-regering waren. Het verslag van de onderzoekscommissie, dat op 7 februari 1997 werd gepubliceerd¹, bevatte conclusies met kritiek aan het adres van de Commissie alsmede aanbevelingen voor de toekomst.

Omdat de verantwoordelijkheden van de Commissie met betrekking tot BSE reeds waren behandeld door de tijdelijke onderzoekscommissie, was de Ombudsman van mening dat er geen gronden waren voor een verder onderzoek naar de klacht; mevrouw V. werd hiervan op de hoogte gesteld.

(Klacht 143/97/JMA)

2.3 ANALYSE VAN DE KLACHTEN

Van de vanaf het begin van de werkzaamheden van de Ombudsman geregistreerde 2.321 klachten waren 14,9% afkomstig uit Frankrijk, 14,7% uit Duitsland, 14% uit Spanje, 12,5% uit het VK en 11% uit Italië. Bijlage A - statistieken geeft een volledig overzicht van de verdeling van de klachten per land.

In de loop van 1997 werd in 97% van de gevallen het onderzoek afgerond met betrekking tot de vraag of een klacht binnen het mandaat viel, aan de ontvankelijkheidscriteria voldeed en of er voldoende redenen waren om een onderzoek te openen. 27% van de onderzochte klachten bleken binnen het mandaat van de Ombudsman te vallen. Daarvan voldeden er 230 aan de ontvankelijkheidscriteria, maar voor 34 werd een onderzoek niet gerechtvaardigd geacht. Voor 196 dossiers werd een onderzoek ingesteld.

Het merendeel van de klachten die tot een onderzoek leidden, waren tegen de Europese Commissie gericht (80%). Omdat de Commissie de belangrijkste communautaire instelling is die besluiten neemt die directe gevolgen hebben voor burgers, is het normaal dat de klachten van de burgers voor het overgrote merendeel tegen de Commissie gericht zijn. Er waren 18 klachten tegen het Europees Parlement en 14 klachten tegen de Raad van de Europese Unie.

¹ A4-0020/97, PE 220.544/def./A.

Bij de beschuldigingen omtrent wanbeheer ging het vooral om een gebrek aan transparantie (60 dossiers), discriminatie (42 dossiers), gebrekkige procedures of niet-eerbiediging van de rechten van de verdediging (32 dossiers), oneerlijke behandeling of machtsmisbruik (23 dossiers), vermijdbare vertraging en nalatigheid (beide 22 dossiers), niet-nakomen van verplichtingen, d.w.z. het niet vervullen door de Europese Commissie van haar rol als "hoedster van de Verdragen" ten aanzien van de Lid-Staten (20 dossiers) en foutieve toepassing van wetgeving (14 dossiers).

2.4 ADVIES OM ZICH TOT EEN ANDERE INSTANTIE TE WENDEN EN OVERDRACHT VAN KLACHTEN

Indien een klacht buiten het mandaat van de Ombudsman valt of niet-ontvankelijk is, probeert de Ombudsman de indiener altijd te verwijzen naar een andere instantie die zijn klacht zou kunnen behandelen. Indien mogelijk wordt een klacht door de Ombudsman met instemming van klager rechtstreeks doorgegeven aan een andere bevoegde instantie, mits de klacht gegrond blijkt.

In 1997 werd in 490 zaken, die meestal betrekking hadden op het Gemeenschapsrecht, een dergelijk advies gegeven. In 254 gevallen werd de indiener aangeraden naar een nationale of regionale Ombudsman of een vergelijkbare instelling te stappen. Bovendien werden met instemming van klager drie klachten rechtstreeks doorgegeven aan een nationale Ombudsman en één aan een nationaal parlement om als verzoekschrift te worden behandeld. 86 Klagers kregen het advies om een verzoekschrift bij het Europees Parlement in te dienen en bovendien werden 13 klachten met instemming van indiener doorverwezen naar het Europees Parlement om daar als verzoekschrift te worden behandeld. In 76 zaken werd geadviseerd contact op te nemen met de Europese Commissie. Daarbij zijn een aantal gevallen waarin een klacht tegen de Commissie niet-ontvankelijk werd verklaard, omdat niet eerst passende administratieve stappen bij de Commissie waren ondernomen. In 73 zaken werd klager geadviseerd contact op te nemen met andere instanties.

2.5 BESLUITEN NA EEN ONDERZOEK DOOR DE OMBUDSMAN

Indien de Ombudsman besluit een onderzoek naar een klacht in te stellen, bestaat de eerste stap erin de klacht met de eventuele bijlagen voor opmerkingen naar de betrokken communautaire instelling of het betrokken communautair orgaan te zenden. Zodra het standpunt is ontvangen, wordt het naar de indiener gestuurd met het verzoek om daarop commentaar te geven.

In sommige gevallen onderneemt de instelling of het orgaan zelf stappen om de zaak te regelen. Indien zulks uit het standpunt en de opmerkingen naar aanleiding daarvan blijkt, wordt het dossier gesloten met de opmerking "opgelost door de instelling". In andere gevallen besluit de indiener zelf zijn klacht in te trekken en wordt het dossier om die reden gesloten.

Indien de klacht niet door de instelling wordt opgelost, noch door de klager wordt ingetrokken, zet de Ombudsman zijn onderzoek voort. Indien het onderzoek geen wanbeheer aan het licht brengt, worden klager en instelling of orgaan daarvan in kennis gesteld en wordt het dossier gesloten.

Indien het onderzoek van de Ombudsman een geval van wanbeheer aan het licht brengt, streeft hij een minnelijke schikking na om het probleem op te lossen en klager genoegdoening te geven. Op een op 21 oktober 1997 in Straatsburg gehouden vergadering kwamen de Ombudsman en de secretaris-generaal van de Commissie, de heer Carlo TROJAN, overeen dat een informele ontmoeting in sommige gevallen een geschikte manier kan zijn om een minnelijke schikking na te streven in gevallen waarbij de Commissie is betrokken.

Indien een minnelijke schikking niet mogelijk is of de pogingen een minnelijke schikking te bereiken geen resultaat opleveren, kan de Ombudsman het dossier sluiten met een kritische opmerking aan het adres van de betrokken instelling of het betrokken orgaan of officieel vaststellen dat er sprake is van wanbeheer en de nodige aanbevelingen doen.

Een kritische opmerking wordt door de Ombudsman voldoende geacht, indien het wanbeheer geen algemene gevolgen blijkt te hebben en vervolgmaatregelen van de Ombudsman niet noodzakelijk lijken.

In gevallen waarin vervolgmaatregelen van de Ombudsman noodzakelijk blijken (d.w.z. in meer ernstige gevallen van wanbeheer of in gevallen met algemene gevolgen), neemt de Ombudsman een besluit met ontwerpaanbevelingen aan de betrokken instelling of het betrokken orgaan. Overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut van de Ombudsman dient de instelling of het orgaan in kwestie binnen een termijn van drie maanden een omstandig advies uit te brengen. Dit omstandig advies kan inhouden dat het besluit van de Ombudsman wordt aanvaard, alsmede een omschrijving van de maatregelen die zijn genomen om de aanbevelingen uit te voeren.

Indien een communautaire instelling of orgaan niet adequaat reageert op een ontwerpaanbeveling dient de Ombudsman overeenkomstig artikel 3, lid 7, een verslag in bij het Europees Parlement en de instelling of het

orgaan in kwestie. Het verslag kan aanbevelingen bevatten. De mogelijkheid die de Europese Ombudsman heeft om een dergelijk speciaal verslag bij het Parlement in te dienen is voor zijn werkzaamheden van onschatbare waarde. Een aantal nationale Ombudsmannen hebben een langdurige strijd moeten voeren om een vergelijkbare mogelijkheid te bekomen. Speciale verslagen moeten daarom niet te vaak worden ingediend, maar alleen wanneer het gaat om belangrijke zaken waarin het Parlement maatregelen kan nemen ten einde de Ombudsman overeenkomstig het Statuut van de Ombudsman te ondersteunen.

Het eerste speciale verslag van de Ombudsman werd ingediend op 15 december en wel naar aanleiding van het eigen initiatiefonderzoek met betrekking tot de toegang van het publiek tot documenten in het bezit van communautaire instellingen en organen (zie verder hoofdstuk 4 hieronder).

In 1997 startte de Ombudsman 200 onderzoeken, waarvan 196 naar aanleiding van klachten en vier op eigen initiatief.

Zestien zaken werden door de instelling of het orgaan zelf opgelost. Twee andere klachten werden door de indiener ingetrokken. In 59 zaken bracht het onderzoek van de Ombudsman geen wanbeheer aan het licht.

In 21 gevallen werd een kritische opmerking aan de instelling gericht. In drie gevallen werd een minnelijke schikking bereikt. In 1997 werden geen ontwerpaanbevelingen aan de betrokken instellingen en organen gedaan (voor verdere bijzonderheden zie bijlage A, Statistieken blz. 343).

3.1 GEVALLEN WAARIN GEEN WANBEHEER IS VASTGESTELD

3.1.1 EUROPEES PARLEMENT

BESLUIT INZAKE TERBESCHIKKINGSTELLING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 41 VAN HET STATUUT

Besluit inzake klacht 483/4.3.96/DG/L/KT tegen het Europees Parlement

KLACHT

Op 27 februari 1996 diende mevrouw G. bij de Ombudsman een klacht in naar aanleiding van het besluit van het Europees Parlement om haar overeenkomstig artikel 41 van het Statuut ter beschikking te stellen. Over hetzelfde onderwerp had zij op 12 februari 1996 reeds een klacht bij de Ombudsman ingediend. Deze klacht (424/14.2.96/DG/L/KT) werd onontvankelijk verklaard omdat alle interne administratieve procedures nog niet waren doorlopen (art. 2, lid 8, van het Statuut van de Ombudsman).

Begin januari 1996 stelde het Europees Parlement mevrouw G. op de hoogte van zijn besluit om haar ter beschikking te stellen. Het besluit zelf was gedateerd 21 december 1995 en trad per 15 december 1995 in werking.

In een brief aan de Secretaris-generaal tekende mevrouw G. protest aan tegen het feit dat het besluit haar drie weken na dato werd meegedeeld en dat het terugwerkende kracht had. Bovendien wees zij erop dat zij tot eind februari 1996 met ziekteverlof was. Nadat zij een antwoord van de Secretaris-generaal had ontvangen meende klager nog geen genoegdoening te hebben gekregen en diende zij opnieuw een klacht in bij de Ombudsman.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Parlement

De klacht werd doorgezonden aan het Europees Parlement. Kort samengevat luiden de opmerkingen van het Parlement als volgt:

Mevrouw G. was één van de 34 ambtenaren die in juli 1994 naar aanleiding van een voorstel om het aantal ambten op basis van artikel 41 van het Statuut te verminderen een verzoek indienden om ter beschikking te worden gesteld. Vervolgens heeft zij haar dienst of de administratie niet te kennen gegeven van voornemen veranderd te zijn. Daarom was er geen enkele

le reden om aan te nemen dat het besluit haar ter beschikking te stellen anders dan uiterst gunstig voor haar was.

Het besluit om mevrouw G. ter beschikking te stellen diende vóór het einde van het jaar te worden genomen, omdat de begrotingsautoriteit had besloten in het kader van het programma 1995 maximaal 15 ambten te schrappen.

Wat de terugwerkende kracht van het besluit betreft moest het tot aanstelling bevoegde gezag zowel het Paritair Comité als het Comité beoordelingsrapporten raadplegen alvorens een besluit te nemen over de terbeschikkingstelling van mevrouw G. Deze raadplegingen werden op 15 november 1995 afgerond.

Op 9 januari 1996 verzocht mevrouw G. om verandering van de datum van haar terbeschikkingstelling in 1 maart 1996, om volledig te kunnen profiteren van het ziekteverlof dat door haar dokter was uitgeschreven voor de periode van 24 oktober 1995 t/m 29 februari 1996.

Toen het Parlement vernam dat de formulering van zijn organisatieschema voor 1996 de mogelijkheid bood lopende of niet-benutte procedures volgens artikel 41 over te dragen van 1995 naar 1996, stelde de personeelsdienst voor de datum van inwerkingtreding van het besluit tot terbeschikkingstelling van mevrouw G. te wijzigen in 1 februari 1996. De financieel controleur was echter van mening dat wijziging van het aanvankelijke besluit op grond van de in het geding zijnde factoren niet gerechtvaardigd was.

De opmerkingen van het Europees Parlement werden aan mevrouw G. meegedeeld met een uitnodiging om desgewenst ook van haar kant opmerkingen te maken. Van de zijde van mevrouw G. zijn echter geen opmerkingen ontvangen.

BESLUIT

Overeenkomstig artikel 41, lid 2, van het Statuut van de ambtenaren stelt het tot aanstelling bevoegd gezag een lijst vast van de ter beschikking te stellen ambtenaren. Iedere ambtenaar die een der ambten bekleedt waarop de vermindering van het aantal ambten van toepassing is en die de wens te kennen geeft ter beschikking te worden gesteld, wordt ambtshalve door het tot aanstelling bevoegde gezag op deze lijst geplaatst. De op deze lijst voorkomende ambtenaren worden bij besluit van het tot aanstelling bevoegde gezag ter beschikking gesteld.

Op basis van de informatie waarover de Ombudsman beschikte, bleek dat mevrouw G. de wens te kennen had gegeven ter beschikking te worden gesteld en dat het Europees Parlement van oordeel was dat zijn besluit voor haar bijzonder gunstig uitviel. De Ombudsman beschikte niet over gegevens die aantoonde dat het Europees Parlement bij de behandeling van deze zaak in strijd met het Statuut van de ambtenaren zou gehandeld hebben.

Bovendien bleek dat het Parlement gereageerd had op het verzoek van mevrouw G. om de inwerkingtreding van het besluit tot terbeschikkingstelling uit te stellen, maar dat de financieel controleur van mening was dat een wijziging van het aanvankelijke besluit gezien de in het geding zijnde factoren niet gerechtvaardigd was. De Ombudsman beschikte niet over gegevens volgens welke de financieel controleur zijn bevoegdheden zou zijn te buiten gegaan.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman de zaak.

BEHANDELING VAN EEN KLACHT

Besluit inzake klacht 130/97/HMA tegen het Europees Parlement

KLACHT

In februari 1997 diende X een klacht in over het Comité van beheer van de door het Europees Parlement beheerde crèche. In een periode van 18 maanden tijd was de zoon van X zes keer door andere kinderen in de crèche gebeten. X had diverse malen contact met de directie van de crèche en het Comité van beheer in een poging om dit probleem op te lossen. Hij beklagde zich bij het Comité van beheer over het feit dat de directie van de crèche niets deed om zijn zoon te beschermen tegen herhaling van de bijtincidenten. Volgens hem werd zijn klacht door het Comité van beheer niet op adequate wijze behandeld.

Klager uitte de navolgende beschuldigingen:

- Het Comité van beheer had verzuimd kinderen die in gevaar verkeerden, te beschermen.
- Er was sprake van machtsmisbruik in de vorm van intimidatie en dreigementen. X beweerde dat hem was meegedeeld dat zijn op komst zijnde baby in de gegeven omstandigheden wellicht niet tot de crèche zou worden toegelaten.
- Er was sprake van ongelijke behandeling en discriminatie, omdat kinderen die andere kinderen beten, beter werden behandeld dan kin-

deren die waren gebeten. X beweerde dat hem te verstaan was gegeven dat het hem vrij stond om zijn zoon van de crèche af te halen, wanneer hij over de situatie niet tevreden was.

- Het Comité van beheer weigerde de namen bekend te maken van de kinderen die de zoon van X hadden gebeten, en heeft in geen enkel stadium meegedeeld welke concrete maatregelen binnen de crèche waren genomen met betrekking tot kinderen die andere kinderen bleven bijten en om te voorkomen dat soortgelijke gebeurtenissen opnieuw zouden plaatsvinden.

Overeenkomstig artikel 2, lid 3 van het Statuut werd de klacht op verzoek van klager als vertrouwelijk aangemerkt.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Parlement

De klacht werd doorgezonden aan het Europees Parlement. Samengevat luiden de opmerkingen van het Parlement als volgt:

Er was geen sprake van nalatigheid, omdat de desbetreffende autoriteiten uitvoerig op de verschillende aspecten van de klacht in waren gegaan. Uit het dossier bleek dat een lid van het Comité van beheer getuige was geweest van een soortgelijk incident op de crèche en had gezien hoe dat geval was behandeld.

De beschuldiging omtrent intimidatie en dreigementen was niet gefundeerd. Niets stond de toelating van de op komst zijnde baby van X tot de crèche in de weg.

De beschuldiging omtrent machtsmisbruik had deels te maken met het feit dat het Comité van beheer weigerde een overplaatsing van de zoon van X naar de crèche van de Commissie aan te vragen. Er zijn strikte regels betreffende aanvragen voor overplaatsing en de enige situatie waarin een dergelijk verzoek gefundeerd is, betreft gevallen waarin de aanvrager hoog op de prioriteitenlijst voor toelating tot de crèche staat en er in de crèche van het Parlement geen plaats beschikbaar is. Er was derhalve geen sprake van machtsmisbruik.

De directie van de crèche verschaftte het Comité van beheer gedetailleerde uitleg met betrekking tot de beschreven gebeurtenissen en over het beleid dat met betrekking tot dergelijke gebeurtenissen door het personeel wordt gevoerd. Op basis van deze verklaringen constateerde het Comité van beheer dat er geen aanwijzingen waren omtrent discriminatie. Volgens het Parlement had men X nooit gedwongen om zijn zoon van de Eastman-crèche af te halen.

Het was terecht dat de naam van het kind dat de zoon van X had gebeten, niet bekend was gemaakt. Deze gedragslijn werd gevolgd om te voorkomen dat zich tussen ouders in de crèche scènes afspeelden die voor alle betrokkenen negatieve gevolgen zouden hebben. Het was een zaak tussen de crèche en de ouders van het kind dat de zoon van X had gebeten. Het Parlement verklaarde dat X verder op de hoogte werd gehouden van de procedures die door het Comité van beheer en de directie van de crèche werden gevolgd en van alle besluiten die ter zake werden genomen. X werd verzocht om de zaak verder te bespreken met de directie van de crèche.

Opmerkingen klager

X merkte op dat het feit dat zijn klacht door het Comité van beheer was behandeld, nog niet betekende dat er geen sprake was van nalatigheid met betrekking tot de inhoud en de resultaten van het onderzoek.

Hij was het niet eens met het feit dat hem was "verboden" rechtstreeks contact op te nemen met de ouders van de kinderen die zijn zoon beten. En hij beweerde dat de directie hem nooit op de hoogte had gesteld van haar voornemen om zelf met de ouders te spreken, noch van de concrete maatregelen die waren genomen om het probleem op te lossen.

Wat de dreigementen betreft, handhaafde X zijn standpunt met betrekking tot het feit dat ermee was bedreigd om zijn op komst zijnde baby in de gegeven omstandigheden niet tot de crèche toe te laten.

BESLUIT

Met betrekking tot de beschuldiging dat het Comité van beheer nalatig was geweest, bleek dat het Comité de klacht had behandeld en zich hierover met vragen tot de directie van de crèche had gewend. Er was derhalve een onderzoek verricht dat in overeenstemming bleek te zijn met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Wat de beschuldiging omtrent machtsmisbruik betreft, had het Parlement in zijn opmerkingen verklaard dat niets een toelating van een op komst zijnde baby van klager tot de crèche in de weg stond. Wat betreft het verzoek om overplaatsing van het kind van klager naar de crèche van de Commissie leek het niet opportuun om verder onderzoek te doen naar de motieven voor de afwijzing van dit verzoek, omdat het kind intussen in een andere crèche was ondergebracht.

Wat de beschuldiging omtrent discriminatie betreft bleek dat de door de crèche gevolgde pedagogische beginselen op alle kinderen op gelijke wijze werden toegepast en derhalve bleek er geen sprake te zijn van discrimina-

tie. Ook waren er geen aanwijzingen dat klager gedwongen werd om zijn kind van de crèche af te halen.

De door het Comité van beheer gesteunde weigering van de directie om de namen bekend te maken van kinderen die de zoon van X hadden gebeten, was gebaseerd op pedagogische argumenten. De directie van de crèche leek ervan doordrongen te zijn dat ouders het vaak niet eens waren met een dergelijk besluit, maar zij gaf er de voorkeur aan om de boosheid van ouders op zichzelf te richten in plaats van op andere ouders en hun kinderen. Dit is een op pedagogische beginselen gebaseerd besluit dat geen inbreuk blijkt te vormen op de beginselen van behoorlijk bestuur.

Uit het dossier bleek dat klager was meegedeeld dat de kinderen die andere kinderen beten overeenkomstig de door de crèche gevolgde pedagogische beginselen werden bestraft en dat de directie contact met de ouders van deze kinderen opnam ten einde het probleem op te lossen. Klager werd verzocht om de zaak verder met de directie te bespreken. Het besluit om niet bekend te maken welke concrete maatregelen waren genomen, bleek verband te houden met de beroepsethiek. Dit besluit was gebaseerd op ethische beginselen en bleek geen inbreuk te vormen op de beginselen van behoorlijk bestuur.

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer van het Comité van beheer van de crèche van het Europees Parlement. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.1.2. EUROPEES PARLEMENT, EUROPESE COMMISSIE, REKENKAMER, COMITÉ VAN DE REGIO'S EN ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

ACTIO POPULARIS KLACHT: LEEFTIJDGRENZEN BIJ VERGELIJKENDE ONDERZOEKEN MET HET OOG OP AANWERVING

Besluit inzake klacht 1042/25.11.96/SKTOL/FIN/BB tegen de Europese Commissie, het Europees Parlement, de Rekenkamer, het Comité van de Regio's en het Economisch en Sociaal Comité

KLACHT

In november 1996 diende de heer B namens de Federatie van Finse Vertaalbureau's (*Suomen Käännöstoimistojen Liitto r.y.*) bij de Ombudsman een klacht in over de leeftijdsgrenzen die werden vermeld in de door de communautaire instellingen en organen gepubliceerde aankondigingen van vergelijkende onderzoeken, en dan met name de aankondigingen van vergelijkende onderzoeken COM/A/1029, EUR/LA/118 en EUR/LA/119.

Volgens de klacht waren de vertalers van mening dat de door de communautaire instellingen gevolgde praktijk neerkomt op discriminatie van personen op grond van leeftijd, en daarom in strijd is met het beginsel van gelijke behandeling en mogelijk zelfs met het Handvest van de Verenigde Naties. De vertalers stelden dat dit des te verontrustender is, omdat het hierbij gaat om een praktijk die gevolgd wordt binnen een Europese Unie die zozeer de nadruk legt op vrije concurrentie en een Europa van de burgers.

De heer B verzocht de Ombudsman de rechtmatigheid van alle leeftijdsgrenzen te onderzoeken en de nodige maatregelen te nemen.

HET ONDERZOEK

De klacht werd doorgezonden aan de betrokken instellingen en organen.

Opmerkingen van de Commissie

De Commissie verwees in haar opmerkingen in de eerste plaats naar een door haar op 31 oktober 1996 aan de Ombudsman gezonden achtergrondnota.

Bovendien merkte de Commissie op dat het hanteren van leeftijdsgrenzen bij vergelijkende onderzoeken een optie is die op grond van het Statuut van de ambtenaren open staat, en dat deze optie afhankelijk van de omstandigheden en specifieke doelstellingen van de vergelijkende onderzoeken op een soepele wijze kan worden toegepast.

Tevens wees de Commissie erop dat de toepassing van leeftijdsgrenzen één van de instrumenten is die zij met het oog op een eventueel hoog aantal sollicitaties kan hanteren.

Ten slotte merkte de Commissie op dat leeftijdsgrenzen vrouwen er niet van weerhouden om te solliciteren. Bovendien wijzen de resultaten van de vergelijkende onderzoeken voor de nieuwe Lid-Staten uit dat leeftijd in belangrijke mate van invloed is op mobiliteit.

Opmerkingen van het Parlement

Het Parlement merkte op dat overeenkomstig het Statuut van de ambtenaren een leeftijdsgrens kan worden vastgesteld voor kandidaten voor door de communautaire instellingen georganiseerde algemene vergelijkende onderzoeken. Het is aan het tot aanstelling bevoegde gezag om autonoom en overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur te besluiten of een leeftijdsgrens gerechtvaardigd is.

Het Parlement beklemtoonde dat alle instellingen bij hun aanwervingsbeleid leeftijdsgrenzen hanteren. De diverse instellingen hebben voor het hanteren van leeftijdsgrenzen de volgende argumenten aangevoerd:

- a) instandhouding van de loopbaanstructuur
- b) problemen met integratie in een multicultureel en meertalig milieu op grote afstand van huis nemen met de leeftijd toe
- c) de administratieve en financiële problemen zouden toenemen, wanneer de leeftijdsgrenzen zouden worden afgeschaft, omdat de aanwerving dan een tijdrovender en kostbaarder zaak zou worden zonder dat er sprake zou zijn van een gelijktijdige toeneming van het aantal te vullen vacatures.

Opmerkingen van de Rekenkamer

De Rekenkamer sloot zich aan bij de opmerkingen die de Commissie op 19 maart 1997 aan de Ombudsman had doen toekomen.

Comité van de Regio's en Economisch en Sociaal Comité

Het Comité van de Regio's en het Economisch en Sociaal Comité brachten een gemeenschappelijk standpunt uit waarin zij zich aansloten bij de opmerkingen die de Commissie op 19 maart 1997 aan de Ombudsman had doen toekomen.

BESLUIT

1 In het kader van het aanwervingsbeleid van de communautaire instellingen gehanteerde leeftijdsgrenzen

- 1.1 Over het algemeen lijken door alle communautaire instellingen in beginsel leeftijdsgrenzen te worden gehanteerd voor de toelating van kandidaten tot vergelijkende onderzoeken. Deze mogelijkheid wordt geboden door bijlage III van het Statuut van de ambtenaren en met name artikel 1, sub g) van bijlage III waarin wordt opgemerkt dat zo nodig de leeftijdsgrens, alsmede de toegestane verhoging daarvan voor de andere personeelsleden die reeds ten minste één jaar in dienst zijn in de aankondiging van een algemeen vergelijkend onderzoek wordt vermeld.
- 1.2 Gebleken is dat de leeftijdsgrenzen in ieder geval worden verhoogd voor kandidaten die verplicht in militaire dienst zijn geweest, kandidaten die hebben gezorgd voor een ten laste komend kind dat de schoolgaande leeftijd nog niet heeft bereikt of voor een kind dat lijdt aan een ernstige geestelijke of lichamelijke handicap, alsmede voor kandidaten die zelf lichamenlijk gehandicapt zijn.

1.3 De instellingen beschouwen leeftijdsgrenzen als belangrijke instrumenten ter waarborging van een goede loopbaanstructuur van hun ambtenaren, alsmede met het oog op de inachtneming van hun statutaire verplichtingen. De instellingen hanteren daarbij het beginsel dat personeel in de aanvangsrank wordt aangeworven. Wanneer van dit beginsel zou worden afgeweken, zou dit negatieve gevolgen hebben voor motivatie en een goed beheer. Volgens de Commissie wijst onderzoek uit dat geografische onevenwichtigheden toenemen naarmate de leeftijdsgrens hoger is. Bovendien werd door de Commissie opgemerkt dat de ervaring heeft geleerd dat meer vrouwen deelnemen aan vergelijkende onderzoeken voor A8 dan voor A7/6.

2 Initiatiefonderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot het hanteren van leeftijdsgrenzen voor de aanwerving bij de communautaire instellingen

2.1 De Europese Ombudsman had een aantal klachten ontvangen omtrent gevallen van wanbeheer bij het hanteren van leeftijdsgrenzen voor de aanwerving van personeel bij de communautaire instellingen.

2.2 Op basis van het onderzoek dat de Ombudsman heeft verricht met betrekking tot deze en verschillende andere klachten omtrent het hanteren van leeftijdsgrenzen door de verschillende communautaire instellingen kwam de Ombudsman tot de conclusie dat het opportuun is om een meer algemeen onderzoek in te stellen naar het hanteren van leeftijdsgrenzen.

2.3 Op basis van de door de Ombudsman ontvangen klachten bleek dat de gangbare praktijk met betrekking tot het hanteren van leeftijdsgrenzen door de instellingen tot grote ontevredenheid bij de Europese burgers leidde, met name bij burgers van de nieuwe Lid-Staten.

2.4 Overeenkomstig artikel 138 E van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is de Europese Ombudsman bevoegd op eigen initiatief onderzoek te verrichten naar mogelijke gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen. Op grond van deze bepaling begon de Ombudsman op 14 juli 1997 met een onderzoek op eigen initiatief naar het hanteren van leeftijdsgrenzen bij de aanwerving van ambtenaren en andere personeelsleden bij de Europese Gemeenschappen.

CONCLUSIE

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman inzake deze en andere klachten met betrekking tot het hanteren van leeftijdsgrenzen bleek het opportuun een algemeen onderzoek in te stellen naar het hanteren van leeftijdsgrenzen.

Op 14 juli 1997 begon de Ombudsman met een onderzoek op eigen initiatief naar het hanteren van leeftijdsgrenzen bij de aanwerving van personeel door de communautaire instellingen. De kwesties die in deze specifieke klacht ter sprake werden gebracht zullen in het kader van het onderzoek op eigen initiatief in aanmerking worden genomen. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.1.3 RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

AANWERVING: UITSLUITING VAN EEN VERGELIJKEND ONDERZOEK

Besluit inzake klacht 725/16.7.96/GD/FR/KH tegen de Raad

KLACHT

De heer D. diende in juli 1996 bij de Ombudsman een klacht in in verband met zijn uitsluiting van een door de Raad georganiseerd algemeen vergelijkend onderzoek (C/360). Hij was geslaagd voor het schriftelijk gedeelte en werd in een op 15 mei 1996 verzonden brief uitgenodigd om deel te nemen aan het op 10 juni 1996 in Parijs te houden mondelinge gedeelte. De brief werd verstuurd naar het adres in Marseille dat de heer D. aan de Raad had opgegeven. De heer D. vertrok op 22 mei 1996 van Marseille naar Brussel en vroeg zijn vader om post naar hem door te sturen. Pas tijdens een telefoongesprek dat hij op 16 juni 1996 met zijn ouders voerde, vernam de heer D. dat een brief van de Raad voor hem was aangekomen. Pas toen hij deze brief op 20 juni 1996 ontving, vernam de heer D. de uitnodiging voor het mondelinge gedeelte van het vergelijkend onderzoek. Toen hij contact opnam met de Raad werd hem meegedeeld dat de jury haar werkzaamheden op 17 juni 1996 had beëindigd.

Bij schrijven van 21 juni 1996 verzocht de heer D. de voorzitter van de jury een aanvullend mondeling examen voor hem te organiseren. Een van de redenen die de heer D. in dit verzoek noemde was dat hij, gezien de gewoonlijk op kandidaten van toepassing zijnde leeftijdsgrens, geen andere gelegenheid meer zou krijgen om deel te nemen aan een door de communautaire instellingen georganiseerd vergelijkend onderzoek. Op 25 juni 1996 deelde de voorzitter van de jury de heer D. schriftelijk mee dat de jury

haar werkzaamheden had beëindigd en dat hij was uitgesloten van het vergelijkend onderzoek.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Raad

De klacht werd doorgezonden aan de Raad. De opmerkingen van de Raad bevatten de navolgende punten:

Indien de heer D. op 17 juni 1996 op een vroeg tijdstip contact zou hebben opgenomen met het Secretariaat-generaal van de Raad, had de jury hem waarschijnlijk nog kunnen laten deelnemen aan het mondeling examen.

Toen de reservelijst was vastgesteld, kon de Raad echter op grond van het beginsel van de gelijke behandeling van alle kandidaten de procedure van het vergelijkend onderzoek niet heropenen door speciaal voor de heer D. een mondeling examen te organiseren.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad handhaafde de heer D. zijn aanvankelijke klacht.

BESLUIT

De Ombudsman stelde, afgaande op de opmerkingen van de Raad, vast dat het mogelijk zou zijn geweest positief gevolg te geven aan het verzoek van klager, indien dit verzoek tijdig was ingediend. Omdat het verzoek de Raad echter pas bereikte na de sluiting van de procedure van het vergelijkend onderzoek, zou inwilliging van het verzoek hebben betekend dat de procedure had moeten worden heropend. Gelet op deze bevindingen bleek geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

VERDERE OPMERKINGEN VAN DE OMBUDSMAN

De Ombudsman merkte op dat hij, gezien het grote aantal bij hem binnengekomen klachten betreffende leeftijdslimieten voor de aanwerving van personeel bij de instellingen, had besloten op eigen initiatief een onderzoek naar deze praktijk in te stellen.

3.1.4 RAAD VAN DE EUROPESE UNIE EN EUROPESE COMMISSIE

DISCRIMINATIE BIJ ALGEMENE VERGELIJKENDE ONDERZOEKEN

Besluit inzake klacht 851/3.9.96/ALC/ES/VK tegen de Europese Commissie en de Raad van de Europese Unie

KLACHT

In augustus 1996 diende de heer L.C. uit Spanje bij de Ombudsman een klacht in over een vermeend geval van wanbeheer van de Commissie en de Raad van de Europese Unie met betrekking tot een aantal aspecten van hun aanwervingssystemen.

Klager bracht daarbij drie punten naar voren:

- 1 Volgens hem was er sprake van strijdigheid tussen de inhoud van een door de Commissie in het Spaans gepubliceerde brochure "*La carrera en la Comisión de las Comunidades europeas*" en het beleid dat door de instellingen in werkelijkheid wordt gevoerd met betrekking tot de aanwerving van ambtenaren.
- 2 Het beginsel van non-discriminatie op basis van nationaliteit was geschonden door de inwerkingtreding van verordening (EG) nr. 626/95 van de Raad van 20 maart 1995¹, op grond waarvan bijzondere tijdelijke maatregelen werden genomen die volgens hem in strijd waren met het Statuut.
- 3 De Raad en de Commissie maakten zich schuldig aan discriminatie op grond van leeftijd, omdat zij normaal gesproken leeftijdsgrenzen hanteerden voor de aanwerving van hun ambtenaren.

Hij drong erop aan dat alle leeftijdsgrenzen voor eventuele algemene vergelijkende onderzoeken van de Gemeenschap zouden worden afgeschaft, en dat de naleving van het beginsel van non-discriminatie op basis van nationaliteit zou worden gewaarborgd.

HET ONDERZOEK

De klachten werden doorgezonden aan de Commissie en de Raad.

Opmerkingen Commissie

Naar aanleiding van een eerder desbetreffend verzoek van de Ombudsman had de Commissie haar opmerkingen met betrekking tot het algemene vraagstuk van het hanteren van leeftijdsgrenzen reeds aan de Ombudsman doen toekomen.

¹ PB L 66 van 1995, blz. 1.

Zij wees erop dat de instellingen leeftijdsgrenzen voor de aanwerving van ambtenaren bij de Gemeenschap hadden gehanteerd op basis van de bepalingen van het Statuut van de ambtenaren, bijlage III, artikel 1. Omdat verschillende leden van het Europees Parlement echter kritiek hadden uitgeoefend op die leeftijdsgrenzen, had de Commissie een uitvoerig onderzoek verricht betreffende de gevolgen van een eventuele afschaffing van alle leeftijdsgrenzen. Volgens de Commissie waren de belangrijkste argumenten vóór handhaving van de leeftijdsgrenzen de volgende:

- 1 betere voorwaarden voor een evenwichtig beheer van het personeel;
- 2 bevordering van een geografisch evenwicht binnen het ambtenarenapparaat van de instelling;
- 3 bevordering van sollicitaties van vrouwen.

Met betrekking tot de specifieke inhoud van de klacht van de heer L.C. merkte de Commissie op dat de brochure waarnaar door klager werd verwezen geen rechtskracht had en dat het alleen voor voorlichtingsdoeleinden was bestemd. Met betrekking tot de vermeende inbreuk op het beginsel van non-discriminatie op basis van nationaliteit werden bij verordening (EG) nr. 626/95 van de Raad bijzondere tijdelijke maatregelen ingesteld die tot doel hadden de aanwerving te bevorderen van ambtenaren uit de nieuwe Lid-Statens die op 1 januari 1995 tot de Unie toetraden. De Commissie wees er met nadruk op dat klager reeds eerder een verzoekschrift over hetzelfde onderwerp had ingediend bij het Europees Parlement (nr. 898/95). De Commissie verzoekschriften had het verzoekschrift reeds behandeld en had besloten het dossier gezien het antwoord van de Commissie te sluiten.

Opmerkingen Raad

In de eerste plaats beklemdoende de Raad dat de instelling bij de tenuitvoerlegging van haar aanwervingsbeleid rekening moet houden met de op dat moment beschikbare posten, alsmede met budgettaire beperkingen. In de tweede plaats vormde verordening (EG) nr. 626/95 van de Raad tot instelling van bijzondere tijdelijke maatregelen ter bevordering van de aanwerving van ambtenaren uit de nieuwe Lid-Statens geen inbreuk op het beginsel van non-discriminatie op basis van nationaliteit.

Opmerkingen klager

De heer L.C. stelde dat de mogelijkheid om leeftijdsgrenzen te hanteren, zoals die is voorzien in artikel 1 van bijlage III van het Statuut van de ambtenaren, in strijd was met het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de Spaanse grondwet. Het argument dat de loopbaanvooruitzichten voor oudere nieuwbenoemde ambtenaren wellicht beperkt waren, was niet relevant, omdat niet alle kandidaten bevordering gedurende hun loopbaan als een prioriteit beschouwden. Ten slotte was hij

van mening dat een evenwichtige vertegenwoordiging van onderdanen van alle Lid-Staten weliswaar ook kan worden verwezenlijkt door een beperking van de toegang tot algemene vergelijkende onderzoeken op basis van nationaliteit, maar meer nog door bevordering van een gelijke toegang tot die algemene vergelijkende onderzoeken voor alle burgers van de Unie.

BESLUIT

Uit het door de Ombudsman verrichte onderzoek bleek dat het soort brochure, alsmede de presentatie en de inhoud daarvan, zodanig waren dat het duidelijk niet de bedoeling was een rechtskader te creëren omtrent de definitie van de mogelijkheden voor toegang tot het ambtenarenapparaat van de Unie, maar veeleer om algemene informatie te verschaffen over de algemene vergelijkende onderzoeken met het oog op aanwerving door de instellingen. De Ombudsman concludeerde dat een eventuele strijdigheid tussen de bestaande situatie en de algemene doelstellingen van de brochure niet kon worden beschouwd als een geval van wanbeheer van de zijde van de Commissie.

Met betrekking tot discriminatie op basis van nationaliteit had klager een verzoekschrift over hetzelfde onderwerp ingediend bij het Europees Parlement, dat door de Commissie verzoekschriften was behandeld als verzoekschrift nr. 898/95. De Ombudsman was derhalve van mening dat er geen gronden waren om verder onderzoek met betrekking tot deze zaak te verrichten.

Het vraagstuk van de leeftijdsgrenzen was ook het onderwerp van een onderzoek dat de Ombudsman op 14 juli 1997 op eigen initiatief was begonnen. De Ombudsman was derhalve van mening dat het niet nodig was om met betrekking tot dit specifieke aspect van de klacht verder onderzoek te verrichten. Klager zal echter op de hoogte worden gesteld van de resultaten van het initiatiefonderzoek.

Tegen deze achtergrond sloot de Europese Ombudsman de zaak.

AANWERVING: BEOORDELING VAN BEROEPSERVARING EN NIET-BEANTWOORDING

Besluit inzake klacht 940/11.10.96/AS/SW/BB tegen de Europese Commissie en de Raad van de Europese Unie

KLACHT

In oktober 1996 diende de mevrouw S. bij de Ombudsman een klacht in met betrekking tot de beoordeling van beroepservaring in het kader van het door de Commissie georganiseerde vergelijkend onderzoek EUR/LA/75 en

de niet-beantwoording door de Raad van het verzoek van mevrouw S. om haar een afschrift te doen toekomen van de gecorrigeerde examentekst van het door de Raad georganiseerde vergelijkend onderzoek LA/369 .

Mevrouw S. was uitgesloten van algemeen vergelijkende onderzoek EUR/LA/75, omdat zij niet de vereiste minimale beroepservaring van 12 jaar had.

Naar aanleiding van het verzoek van mevrouw S. nam de jury haar besluit in heroverweging, maar zij handhaafde haar oorspronkelijke besluit. Later schreef mevrouw S. opnieuw een brief aan de jury waarin zij stelde dat de jury niet had aangegeven hoe zij haar beroepservaring had beoordeeld. Bovendien wees mevrouw S. erop dat zij niet op de hoogte was van het feit dat studietijdvakken die parallel liepen met beroepswerkzaamheden niet in aanmerking werden genomen. Daarom had zij niet het getuigschrift van haar studie ingezonden, maar uitsluitend de certificaten waarin de einddata voor elk onderwerp werden vermeld. Ten slotte had mevrouw S. berekend dat het getuigschrift van haar studie uitwees dat zij over de vereiste beroepservaring van 12 jaar beschikte. Mevrouw S. drong erop aan om het besluit van de jury ten tweeden male in heroverweging te nemen.

In januari 1996 antwoordde de jury dat zij haar besluit opnieuw had behandeld. De jury verwees naar punt B.3 van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek en naar de punten V.B.2, VI.2 en XI van het in Publicatieblad 1995 C 219 A gepubliceerde sollicitatieformulier en merkte op dat op deze regels geen uitzonderingen mogelijk waren.

In de door haar bij de Ombudsman ingediende klacht stelde mevrouw S. dat de Commissie niet bekend had gemaakt welke beoordelingscriteria zouden worden gehanteerd bij de beoordeling van de beroepservaring. Zij beklemtoonde dat het met het oog op een gelijke behandeling van de sollicitanten noodzakelijk was dat de jury informatie verschafte over de beoordelingsmethode.

In februari 1996 had mevrouw S. een brief aan de Raad gestuurd waarin zij vroeg om een afschrift van haar gecorrigeerde Engelse examentekst voor vergelijkend onderzoek LA/369 van de Raad. In de door haar bij de Ombudsman ingediende klacht beweerde zij dat zij nooit een antwoord op haar brief had gekregen.

HET ONDERZOEK

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie en aan de Raad.

Opmerkingen Commissie

De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

Volgens de aankondiging van het vergelijkend onderzoek moesten de kandidaten over ten minste 12 jaar beroepservaring na het behalen van hun universitair diploma beschikken.

In de aankondiging van het vergelijkend onderzoek werd bepaald dat met bewijsstukken gestaafe cursussen voor specialisatie en bijscholing of vervolmaking ook als beroepservaring worden beschouwd. Aanvullende opleidingen moeten ten minste hetzelfde niveau hebben als het niveau dat is vereist voor toelating tot het vergelijkend onderzoek. Derhalve kunnen cursussen voor specialisatie en bijscholing of vervolmaking in aanmerking worden genomen bij de berekening van de beroepservaring. Om echter als beroepservaring te kunnen worden aangemerkt, moet het hierbij om full-time opleidingen gaan. Hetzelfde geldt voor de beroepservaring. Met andere woorden, wanneer de opleiding plaatsvindt tijdens het werk, kan deze niet bovenop de periode van de beroepservaring in aanmerking worden genomen. Volgens punt XI van de aankondiging van het vergelijkende onderzoek moeten fotokopieën van de bewijsstukken waaruit blijkt dat de sollicitant aan de voorwaarden voldoet, bij de sollicitatie worden gevoegd.

De beroepservaring van mevrouw S. werd berekend op basis van haar oorspronkelijke sollicitatie en de daarbij gevoegde documenten. Bij elkaar genomen bedroeg haar beroepservaring 11 jaar en 6 maanden.

De tekst van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek heeft rechtskracht en de jury moet zich daaraan houden.

Opmerkingen Raad

De opmerkingen van de Raad bevatten samengevat de navolgende punten:

In januari 1996 werd mevrouw S. meegedeeld dat zij niet was toegelaten tot het mondeling gedeelte van het vergelijkend onderzoek en wel op grond van het negatieve resultaat dat zij had behaald voor deel 3 van het schriftelijk gedeelte.

In februari 1996 vroeg mevrouw S. om toezending van een afschrift van haar gecorrigeerde schriftelijke examentekst. Haar verzoek werd door de voorzitter van de jury uitvoerig beantwoord, met een uiteenzetting van de procedures, maar tevens met de mededeling dat de gecorrigeerde tekst niet aan haar kon worden toegezonden.

In oktober 1996 deelde mevrouw S. de Ombudsman mee dat de Raad had geweigerd haar de gecorrigeerde tekst te doen toekomen. Dezelfde

dag wendde zij zich schriftelijk tot de heer Brunmayr, Adjunct-Directeur-Generaal, met verzoek om een antwoord.

In oktober 1996 werd een afschrift van de brief van 27 februari 1996 aan klager gezonden.

Gecorrigeerde examenteksten vallen onder de geheimhoudingsregels die overeenkomstig artikel 6 van bijlage III van het Statuut gelden met betrekking tot de werkzaamheden van jury's.

Omdat het aantal deelnemende kandidaten hoog was, zou het erg moeilijk zijn om in te gaan op verzoeken om toezending van afschriften van gecorrigeerde teksten.

Opmerkingen klager

De opmerkingen van mevrouw S. bevatten samengevat de navolgende punten:

Wat de beoordeling van haar beroepservaring betreft, was zij nog steeds van mening dat in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek niet werd vermeld dat bijscholingscursussen tijdens het werk niet bovenop de periode van de beroepservaring in aanmerking konden worden genomen. Indien dit in de aankondiging duidelijk was vermeld, zou zij naar eigen zeggen het getuigschrift van haar studie aan de universiteit van Stockholm reeds hebben meegezonden met haar oorspronkelijk sollicitatie voor algemeen vergelijkend onderzoek EUR/LA/369.

Toen zij verzocht om herziening van het besluit om haar van bovengenoemd vergelijkend onderzoek uit te sluiten, had de Commissie haar beroepservaring moeten berekenen op basis van het getuigschrift dat zij bij het verzoek om herziening van dat besluit had gevoegd. Mevrouw S. stelde dat zij op basis van haar studietijdvakken voldeed aan de voorwaarden betreffende de beroepservaring van 12 jaar.

Met betrekking tot de brief van de Raad van 27 februari 1996 stelde mevrouw S. dat zij pas in oktober 1996 een afschrift van die brief had ontvangen. Zij beweerde dat de Raad de brief in eerste instantie helemaal niet had verzonden. Zij handhaafde haar verzoek om toezending van een afschrift van de gecorrigeerde tekst.

BESLUIT

1 Beoordeling van de beroepservaring

1.1 Volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie hebben jury's ruime discretionaire bevoegdheden. Bij de uitoefening van deze bevoegdheden moeten de jury's zich houden aan het wettelijke kader van hun

werkzaamheden als vastgesteld in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek.

- 1.2 In haar brief van 19 december 1995 aan mevrouw S. en in haar opmerkingen aan de Ombudsman verstreekte de Commissie informatie over de methode die door de jury wordt gehanteerd bij de beoordeling van beroepservaring. Verder werd in de opmerkingen aangegeven hoe de beroepservaring van klager werd berekend.
- 1.3 Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek dat de jury in overeenstemming met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek heeft gehandeld.

2 Niet-beantwoording van correspondentie

- 2.1 De Raad deed de Ombudsman een afschrift toekomen van zijn brief van 27 februari 1997. In deze brief antwoordde de Raad dat hij in de regel geen afschriften van gecorrigeerde examenteksten aan kandidaten deed toekomen.
- 2.2 De Ombudsman bevond dat er geen aanwijzingen waren ter ondersteuning van de bewering van klager volgens welke de Raad bovengenoemde brief nooit had verzonden.

3 Afschrift van de gecorrigeerde examentekst

- 3.1 Volgens de huidige stand van het Gemeenschapsrecht is er geen rechtsgrondslag voor het standpunt dat de Raad op enigerlei wijze verplicht zou zijn om desgewenst een afschrift van een gecorrigeerde examentekst aan sollicitanten te doen toekomen.
- 3.2 De Ombudsman heeft een aantal klachten met betrekking tot aanwerving ontvangen, met name met betrekking tot een te geringe transparantie van de procedures. O.a. werd daarin geklaagd over het feit dat werd geweigerd om afschriften van gecorrigeerde examenteksten op hun verzoek aan sollicitanten te doen toekomen.
- 3.3 Volgens artikel 138 E van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is de Ombudsman bevoegd op eigen initiatief onderzoek te verrichten betreffende eventuele gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen. Op grond van deze bepaling heeft hij op 7 november 1997 een initiatiefonderzoek geopend betreffende de geheimhouding die wordt betracht bij de aanwervingsprocedures van de Commissie.

3.4 In het kader van dit initiatiefonderzoek zal de Ombudsman nagaan of de Commissie voornemens is maatregelen te nemen ten einde het mogelijk te maken afschriften van gecorrigeerde examenteksten aan de betrokken sollicitanten te doen toekomen.

Gezien bovengenoemde bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer van de zijde van de Commissie of de Raad. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

VERDERE OPMERKINGEN

Gezien het aanzienlijke aantal klachten dat de Ombudsman heeft ontvangen met betrekking tot de geringe transparantie bij de procedures voor door de communautaire instellingen georganiseerde vergelijkend onderzoeken met het oog op aanwerving, begon hij op 7 november 1997 met een initiatiefonderzoek betreffende dit onderwerp.

3.1.5 EUROPESE COMMISSIE

SELECTIE VAN STAGIAIRES: TOEGANG TOT HET "BLUE BOOK"

Besluit inzake klacht 111/95/VK tegen de Europese Commissie

KLACHT

In september 1995 diende X bij de Europese Ombudsman een klacht in volgens welke stages bij de Commissie niet werden toegewezen op basis van merites, maar op basis van goede connecties met hooggeplaatste personen.

Ter staving van zijn beweringen verwees X naar zijn twee afgewezen aanvragen voor een stage bij de Commissie. Hij verklaarde dat hij niet begreep waarom hij de eerste keer wel werd opgenomen in het zogenaamde "Blue Book" van de Commissie, maar de tweede keer, toen hij veel hoger gekwalificeerd was, niet.

Overeenkomstig artikel 2, lid 3, van het Statuut werd de klacht op verzoek van klager als vertrouwelijk aangemerkt.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie, die in haar opmerkingen verklaarde dat X volgens de voor stages geldende regels voldeed aan de voorwaarden voor toelating. Gezien echter het hoge aantal aanvragen dat jaarlijks binnenkwam, was het nodig om een pre-selectietest uit te voeren

op basis van de feitelijke studieresultaten van de kandidaten en op basis van gegevens over eventuele studie op het gebied van Europese integratie of op het gebied van het Gemeenschapsrecht.

De Commissie verklaarde dat X op grond van zijn uitstekende *curriculum vitae* eerst wel was opgenomen in het "Blue Book", maar later niet meer aan de voorwaarden voldeed. Bovendien bekleemtoonde de Commissie dat in beginsel ook rekening moest worden gehouden met de geografische spreiding van de kandidaten en het aantal aanvragen dat jaarlijks binnenkwam.

OPMERKINGEN KLAGER

De opmerkingen van de Commissie werden toegezonden aan klager, die zijn klacht handhaafde. Klager voegde eraan toe dat hij de tweede keer uiteindelijk op aanbeveling van een hooggeplaatst persoon was opgenomen in een supplement bij het "Blue Book".

VERDER ONDERZOEK

De Ombudsman vroeg de Commissie om informatie met betrekking tot de procedure die werd gevolgd met betrekking tot opneming in het "Blue Book". Verder verzocht de Ombudsman om afschriften van de sollicitatieformulieren van de andere kandidaten van dezelfde nationaliteit als X ten einde hun kwalificaties te kunnen beoordelen.

De Commissie deed aanvullende opmerkingen aan de Ombudsman toekomen, alsmede afschriften van de sollicitatieformulieren van de andere kandidaten van dezelfde nationaliteit als X. De Commissie wees erop dat het supplement werd gebruikt voor een aanvullende beoordeling van de sollicitaties en tevens diende voor correctiedoeleinden met het oog op technische of drukfouten.

BESLUIT

De Ombudsman merkte op dat de voor de selectie van stagiaires gehanteerde criteria, zoals die door de Commissie aan hem waren meegedeeld, niet ongefundeerd bleken.

Er moest op worden gewezen dat een administratieve autoriteit een zekere marge heeft bij de beoordeling van de vraag of een concrete sollicitatie voldoet aan de criteria voor een vacature.

Het onderzoek dat de Ombudsman verrichtte met betrekking tot de sollicitaties van andere kandidaten van dezelfde nationaliteit als X, wees niet uit

dat de Commissie zich niet heeft gehouden aan de door haarzelf vastgestelde criteria.

X beweerde dat hij op aanbeveling van een hooggeplaatst persoon was opgenomen in het supplement bij het "Blue Book". Omdat geen gegevens waren verstrekt betreffende de identiteit van deze persoon en de persoon of personen op wie invloed zou zijn uitgeoefend, waren er geen gronden voor verder onderzoek met betrekking tot dit aspect van de klacht.

De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

WEIGERING EEN EUR.1-CERTIFICAAT UIT IVOORKUST TE ACCEPTEREN

Besluit inzake klacht 187/17.10.95/FS/B/IJH tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer S. diende in oktober 1995 namens een bedrijf genaamd B. N.V. een klacht in bij de Ombudsman. Volgens deze klacht kocht B. N.V. in april 1994 via een handelsagent in het VK een partij langkorrelige rijst uit Ivoorkust voor import in de Gemeenschap. Rijst uit het bij de Overeenkomst van Lomé aangesloten Ivoorkust valt onder een verlaagd invoerrecht.

B. N.V. diende bij de Belgische douaneautoriteiten een EUR.1-certificaat in ten bewijze van de oorsprong van de rijst. De douaneautoriteiten vermoedden echter dat de rijst niet afkomstig was uit Ivoorkust en weigerden het certificaat te accepteren. Om de rijst in de handel te kunnen brengen betaalde B. N.V. de douaneautoriteiten een borgsom van 10% van de extra douanerechten die verschuldigd zouden zijn indien de rijst niet afkomstig zou zijn uit Ivoorkust.

De Belgische douaneautoriteiten namen monsters van de rijst om proeven te doen en startten de procedure voor een vervolgonderzoek met het oog op de verkrijging van het EUR.1-certificaat. In maart 1995 werd B. N.V. meegedeeld dat de regering van Ivoorkust de geldigheid van het EUR.1-certificaat had bevestigd. B. N.V. verzocht vervolgens de door haar betaalde borgsom vrij te geven. Bij schrijven van 28 juli 1995 deelden de Belgische douaneautoriteiten B. N.V. mee dat de antifraude-eenheid van de Gemeenschap weigerde de borgsom vrij te geven en van plan was verder onderzoek te doen.

In zijn klacht aan de Ombudsman stelde de heer S. dat de door B. N.V. gestelde borg moest worden vrijgegeven, omdat de onderzoeksprocedure was afgesloten. Hij stelde dat eventuele twijfel omtrent de afgifte van

EUR.1-certificaten door Ivoorkust een zaak was tussen de autoriteiten van de Gemeenschap en de regering van Ivoorkust.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd in januari 1996 doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen ging de Commissie in op de redenen waarom de Belgische douaneautoriteiten en de Commissiediensten vermoedden dat de rijst niet uit Ivoorkust afkomstig was. De opmerkingen bevatten samengevat de navolgende punten:

Hoewel de geldigheid van het certificaat en de oorsprong van de goederen in het antwoord van Ivoorkust werden bevestigd, blijkt uit eerder opgedane ervaringen dat de controle door de autoriteiten van de Ivoorkust niet altijd betrouwbaar is; vaak wordt alleen het bestaan van het certificaat en niet de oorsprong van de goederen gecontroleerd.

Overeenkomstig artikel 26 van protocol nr. 1 bij de Overeenkomst van Lomé verzocht de Commissie de autoriteiten van Ivoorkust om een onderzoek in te stellen en bood zij bijstand aan. Dit verzoek werd op 22 juni 1995 ingediend en op 12 september 1995 herhaald.

Omdat een latere briefwisseling geen uitsluitsel bracht omtrent de gerezen vragen, legden de Commissiediensten de zaak voor aan het Comité voor douanesamenwerking ACS/EG.

Hoewel er geen aanwijzingen waren omtrent een betrokkenheid van B. N.V. bij fraude, bleven toch ernstige twijfels bestaan ten aanzien van de geldigheid van het EUR.1-certificaat.

Inmiddels waren contacten gelegd met de autoriteiten van Ivoorkust die gevraagd hadden om meer informatie en die ook hadden gekregen.

Tenslotte werd in de opmerkingen de hoop uitgesproken dat de desbetreffende contacten zouden leiden tot een spoedige oplossing van de zaak.

Opmerkingen klager

De opmerkingen van de Commissie werden in april 1996 doorgezonden aan de heer S. In zijn opmerkingen betwistte hij de bewijsvoering omtrent de geldigheid van het EUR.1-certificaat en stelde hij dat er geen "gegronde twijfel" kon bestaan ter rechtvaardiging van de in het kader van de Overeenkomst van Lomé genomen controle- en conservatoire maatregelen.

In de opmerkingen werd ook een nieuwe punt naar voren gebracht, namelijk dat de Belgische douaneautoriteiten het EUR.1-certificaat te laat voor controle aan de autoriteiten van Ivoorkust zouden hebben voorgelegd.

VERDER ONDERZOEK

In maart 1997 richtte de Europese Ombudsman zich opnieuw schriftelijk tot de Commissie om te informeren of de contacten met de autoriteiten van Ivoorkust tot een conclusie hadden geleid en, zo niet, welke verdere maatregelen de Commissie voornemens was te treffen teneinde de zaak op te lossen.

In haar antwoord verstrekte de Commissie bijzonderheden omtrent haar verdere pogingen om de kwestie op te lossen. Zij wees daarbij met name op het feit dat in mei 1996 opnieuw een verzoek om samenwerking was ingediend bij het Comité voor douanesamenwerking ACS/EG en op het feit dat in november 1996 een bezoek was afgelegd in het kader van de administratieve samenwerking.

Volgens haar antwoord was er met betrekking tot de in het geding zijnde feiten nog steeds sprake van een verschil van mening tussen de delegatie van de Gemeenschap (waarvan vertegenwoordigers van de Commissie en van de Belgische douaneautoriteiten deel uitmaakten) en de autoriteiten van Ivoorkust.

Het antwoord bevatte de navolgende conclusies:

De Commissie is meegedeeld dat de Belgische autoriteiten de door B. N.V. betaalde borgsom hebben verhoogd (van 10% van het verschil tussen het preferentiële en het niet-preferentiële recht tot 100%).

Het is aan de bevoegde Belgische autoriteiten om conclusies uit deze zaak te trekken. De Belgische regering is momenteel niet in staat de importeur (B. N.V.) in kennis te stellen van zijn douaneschuld, omdat er geen onweerlegbaar bewijs is dat de rijst niet afkomstig was uit Ivoorkust.

De Commissie kan niet anders dan opnieuw beklemtonen dat zij haar bevoegdheden nauwgezet uitoefent teneinde de financiële belangen van de Unie zo doeltreffend mogelijk te beschermen (afgezien van het aspect van de derving van eigen middelen moet ook rekening worden gehouden met het aspect van de toepassing van overeenkomsten met ACS-landen). De Commissie betreurt echter dat de bereidheid tot samenwerking van de autoriteiten van Ivoorkust, in tegenstelling tot de verwachtingen die tijdens de vergadering van 3 april 1996 werden gewekt, blijkens bovengenoemde feiten ontoereikend was.

BESLUIT

1 Inleidende opmerkingen

- 1.1 De uitvoering van de communautaire douanewetgeving en de toepassing van de desbetreffende administratieve procedures vallen onder de verantwoordelijkheid van de nationale douaneautoriteiten. Hoewel zij communautaire wetgeving ten uitvoer leggen, zijn de nationale douaneautoriteiten geen communautaire instellingen of organen en kan hun optreden geen voorwerp zijn van onderzoek door de Europese Ombudsman.
- 1.2 De Ombudsman was derhalve niet bevoegd voor behandeling van de klacht voorzover deze betrekking had op het administratieve optreden van de Belgische douaneautoriteiten. Met name kon door de Ombudsman geen onderzoek worden gedaan naar de in de opmerkingen van klager naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie geuite beschuldiging volgens welke de Belgische douaneautoriteiten het EUR.1-certificaat te laat voor controle bij de autoriteiten van Ivoorkust hadden ingediend.
- 1.3 Met betrekking tot de vraag of er sprake was van wanbeheer bij het optreden van de Europese Commissie kan de Ombudsman geen oordeel uitspreken over het inhoudelijke geschil ten aanzien van de oorsprong van de rijst. Deze vraag zou kunnen worden beoordeeld door een rechtbank die ter zake bevoegd is en die de mogelijkheid zou hebben getuigen op te roepen en de bewijsvoering van beide partijen te beoordelen.

2 De rol van de Commissie

- 2.1 Uit de antwoorden van de Commissie is gebleken dat zij haar bevoegdheden met betrekking tot deze zaak ontleent aan twee elementen.
 - Haar lidmaatschap van het Comité voor douanesamenwerking, als ingesteld bij artikel 30 van protocol nr. 1 bij de Overeenkomst van Lomé¹, waaraan overeenkomstig artikel 26, lid 7, en artikel 27, lid 7, van het protocol geschillen worden voorgelegd;

¹ Zie verordening 714/90/EEG van de Raad van 5 maart 1990 inzake de toepassing van besluit nr. 2/90 van de ACS-EEG-Raad van Ministers betreffende overgangsmaatregelen die gelden vanaf 1 maart 1990, PB L 84 van 30.03.1990, blz. 1.

- Haar taak om bij de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappen zorg te dragen voor een goede boekhouding van de verschuldigde douanerechten (een van de eigen bronnen van de Gemeenschappen).

3 De Commissie en de autoriteiten van Ivoorkust

3.1 Volgens de gegevens waarover de Ombudsman beschikte had de Commissie:

- de autoriteiten van Ivoorkust gevraagd overeenkomstig artikel 26 van protocol nr. 1 bij de Overeenkomst het nodige onderzoek te verrichten;
- aangedrongen op en deelgenomen aan een bezoek aan Ivoorkust in het kader van de procedure voor administratieve samenwerking;
- de zaak voorgelegd aan successieve bijeenkomsten van het Comité voor douanesamenwerking ACS/EG.

3.2 Volgens de informatie van de Commissie is het feit dat bovengenoemde activiteiten niet hebben geleid tot een oplossing van deze kwestie het gevolg van een gebrek aan medewerking van de zijde van de autoriteiten van Ivoorkust.

3.3 De Commissie bleek derhalve haar uit hoofde van de bepalingen van de Overeenkomst van Lomé met betrekking tot dit geschil bestaande mogelijkheden volledig te hebben benut.

4 De Commissie en de Belgische douaneautoriteiten

4.1 In haar opmerkingen heeft de Commissie de bewering volgens welke de Commissiediensten hadden geweigerd de door B. N.V. betaalde borgsom vrij te geven, niet tegengesproken. Op basis van de beperkte beschikbare gegevens leek het aannemelijk dat de Commissiediensten een beslissende rol speelden.

4.2 Bij de vervulling van haar taken met het oog op de uitvoering van de begroting van de Gemeenschappen heeft de Commissie de plicht de financiële belangen van de Gemeenschap te beschermen, iets wat in de verslagen van de Rekenkamer herhaaldelijk is beklemtoond.

4.3 Uit de antwoorden van de Commissie in deze zaak is gebleken dat haar twijfels omtrent de oorsprong van de rijst gebaseerd waren op bewijsmateriaal en derhalve "gegronde twijfel" vormden in de zin van artikel 26 van protocol nr. 1 bij de Overeenkomst van Lomé.

4.4 Omdat bij de oplossing van het geschil geen vooruitgang werd geboekt doordat de Commissie bleef betwijfelen of de rijst afkomstig was uit Ivoorkust, leek in dit geval geen sprake te zijn van wanbeheer in de vorm van vermijdbare vertraging.

Gezien deze bevindingen bleek geen sprake te zijn van een geval van wanbeheer. De Ombudsman stelde tevens vast dat klager de mogelijkheid had het geschil omtrent de oorsprong van de rijst zelf voor te leggen aan een bevoegde gerechtelijke instantie door een zaak aan te spannen tegen de nationale douaneautoriteiten. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

AANWERVING: MONDELINGE SELECTIEPROCEDURE

Besluit inzake klacht 252/22.11.95/TMF/VK tegen de Europese Commissie

KLACHT

In een door hem in november 1995 bij de Ombudsman ingediende klacht verklaarde de heer R. als gevolg van het gedrag van de jury de indruk te hebben gekregen dat hij was geslaagd in de door DG XII van de Commissie georganiseerde mondelinge selectieprocedure. Volgens hem stelden de leden van de jury hem vragen over zijn toekomstige werkzaamheden, feliciteerden zij hem na het gesprek en schudden zij hem de hand. Bovendien stelde hij dat de Commissie de namen van de leden van de jury niet bekend wilde maken.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd in februari 1996 doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen verklaarde de Commissie dat zij informatie had ingewonnen bij de secretaresse van de jury. Volgens haar waren aan de kandidaat geen aanwijzingen gegeven dat hij was geslaagd en was hij ook niet gefeliciteerd. Bovendien bekleemtoonde de Commissie dat leden van jury's worden geïnformeerd over de door hen te volgen handelwijze en dat door hen geen aanwijzingen of reacties mogen worden gegeven met betrekking tot de prestatie van de kandidaat. Hierop wordt door de secretaresse van de jury toegezien.

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie handhaafde de heer R. zijn klacht.

BESLUIT

Volgens klager werden hem vragen gesteld met betrekking tot de functie en de bijbehorende werkzaamheden. De inhoud van deze vragen wordt

door de Commissie niet betwist. Het lijkt voor de hand te liggen dat de toekomstige werkgever dergelijke vragen stelt teneinde de kandidaat te kunnen beoordelen, bijvoorbeeld om na te gaan hoe een kandidaat in bepaalde werksituaties zou reageren. Derhalve lijkt de inhoud van de vragen geen aanwijzing te vormen dat de kandidaat voor de functie is geselecteerd.

De heer R. beweert dat hij door leden van de jury werd gefeliciteerd. Partijen blijven over dit feit van mening verschillen. Wanneer aan het einde van een gesprek handen worden geschud, kan dit worden opgevat als een gebaar van beleefdheid in plaats van als een felicitatie.

Volgens de huidige stand van het Gemeenschapsrecht lijkt een weigering om de namen van leden van een jury bekend te maken niet onrechtmatig.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

VRIJ VERKEER: BEHANDELING VAN BIJ DE COMMISSIE INGEDIENDE KLACHTEN

Besluit inzake klacht 259/27.11.95/PL/UK/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

Op 20 november 1995 diende de heer L. bij de Ombudsman namens de gebroeders B. en als vertegenwoordiger van de Nationale raad voor burgervrijheden (Liberty) een klacht in. Volgens de klacht zou er sprake zijn geweest van wanbeheer bij de behandeling van twee bij de Europese Commissie ingediende klachten.

De achtergrond van de klacht

In november 1990 reisden twee broers uit Wales, G.B. en R.B., per trein naar België om een voetbalwedstrijd van Wales bij te wonen. De broers werden aan de grens België-Luxemburg door de Belgische politie uit de trein gehaald, hun identiteit werd gecontroleerd en foto's werden genomen. Deze informatie werd later doorgegeven aan de Nationale Criminal Intelligence Service (NCIS) van het VK en in een computerbestand opgenomen.

In november 1992 werd deze computerinformatie aan de Belgische politie doorgegeven, toen een andere voetbalwedstrijd door de broers B. werd bijgewoond. De broers werden vastgehouden op het politiebureau van Kortrijk en ondergingen later in Brussel een identiteitscontrole. Bovendien werd R.B. 16 uur lang vastgehouden op het politiebureau van Brussel, gefouilleerd, gefotografeerd en later het land uitgezet.

Volgens R.B. werd hem als reden opgegeven dat zijn naam op de NCIS-lijst stond. In het officiële rapport van het Belgische Ministerie van Binnenlandse Zaken aan de NCIS werd vermeld dat R.B. op 17 november 1992 in Brussel werd gearresteerd, omdat hij onder invloed van alcohol was, de openbare orde tijdens een identiteitscontrole verstoorde en niet bleek te beschikken over identiteitspapieren.

De broers B. en hun vertegenwoordigers in het nationale parlement en het Europees Parlement probeerden op nationaal niveau genoegdoening te krijgen, maar bereikten daarbij geen resultaten.

Klacht bij de Europese Commissie

Op 8 juli 1994 dienden de broers B., vertegenwoordigd door Liberty, klachten in bij de Europese Commissie. De Commissie registreerde de klachten onder nr. 94/4998 tegen het Verenigd Koninkrijk en nr. 94/4999 tegen België.

Liberty verzocht de Commissie de klacht door te geven aan de betrokken Lid-Staten en hen te vragen de toezegging te doen dat zij zouden voldoen aan de bepalingen van het Gemeenschapsrecht. Ook drong Liberty aan op de verwijdering van alle gegevens betreffende de broers B.

Bovendien werd de Commissie verzocht garanties te vragen dat de broers B. zich binnen de Europese Unie vrij zouden kunnen bewegen en dat zij niet zouden worden onderworpen aan beperkingen die krachtens het EG-Verdrag niet gerechtvaardigd zijn. De Commissie werd gevraagd om, indien de betrokken Lid-Staten deze maatregelen niet op bevredigende wijze ten uitvoer zouden leggen, een inbreukprocedure overeenkomstig artikel 169 van het EG-Verdrag te openen.

Op 20 oktober 1994 verklaarde Directoraat-generaal XV van de Commissie in een schriftelijk antwoord:

België en het Verenigd Koninkrijk zijn gehouden het verzoek van de broers om te worden verwijderd van een "zwarte lijst" waarop zij eventueel voorkomen, daadwerkelijk in overweging te nemen. Ik heb beide Lid-Staten daar schriftelijk op gewezen met het verzoek de namen van uw cliënten te schrappen van een eventuele "zwarte lijst", en zo niet, de redenen te vermelden waarom zij op een dergelijke lijst vermeld blijven.

Bij schrijven van 6 oktober 1995 deelde DG XV van de Commissie mee dat een antwoord was ontvangen van het Verenigd Koninkrijk:

Wat de feiten betreft wijzen de autoriteiten van het VK erop dat er nooit sprake is geweest van vermelding van gegevens betreffende A.B. in de

NICS-bestanden, en dat van een dergelijke vermelding weliswaar sprake is geweest met betrekking tot zowel G.B. als R.B., maar dat gegevens betreffende hen nu niet meer in die bestanden aanwezig zijn.

Het ontbreken van een vermelding van uw cliënten in de NCIS-bestanden doet ons concluderen dat er momenteel voor wat betreft de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk geen beperkingen bestaan met betrekking tot hun vrij verkeer.

Daarom moet worden geconcludeerd dat er geen sprake is van een inbreuk op het Gemeenschapsrecht in deze zaak en het is mijn voorname de Commissie voor te stellen uw klacht te klasseren.

Omdat geen antwoord was ontvangen van de Belgische autoriteiten, bleef de Commissie bij hen aandringen op beantwoording.

Liberty reageerde bij schrijven van 11 oktober 1995 en vermeldde daarbij de kwesties die volgens haar nog niet waren opgelost:

De broers was nooit exact meegedeeld op welke lijsten hun namen voorkwamen.

De broers was nooit meegedeeld welke andere staten en organisaties deze lijst of lijsten hadden ontvangen.

Het vraagstuk van de wettigheid van de aanvankelijke vermelding van hun namen op die lijsten was niet op bevredigende wijze opgelost.

Klacht bij de Europese Ombudsman

Volgens Liberty zou er om de navolgende redenen sprake zijn geweest van wanbeheer met betrekking tot de wijze waarop de Commissie de klacht tegen het Verenigd Koninkrijk had behandeld:

- 1 Het feit dat het 16 maanden duurde voordat feitelijk op de klacht werd gereageerd.
- 2 Het feit dat niet van het Verenigd Koninkrijk was verlangd elk van de in de in juli 1994 ingediende klacht ter sprake gebrachte kwesties te behandelen.
- 3 Het feit dat geen procedure overeenkomstig artikel 169 van het EG-Verdrag was geopend.

Volgens Liberty zou er om de navolgende redenen sprake zijn geweest van wanbeheer met betrekking tot de wijze waarop de Commissie de klacht tegen België had behandeld:

- 1 Het feit dat de Commissie sinds de indiening van de klacht in juli 1994 geen antwoord van de Belgische autoriteiten had ontvangen.

- 2 Het feit dat de Commissie geen procedure overeenkomstig artikel 169 van het EG-Verdrag had geopend in verband met het feit dat 16 maanden na de indiening van de klacht bij de Commissie nog steeds geen enkel antwoord van de Belgische autoriteiten was ontvangen.

HET ONDERZOEK

Krachtens het EG-Verdrag heeft de Europese Ombudsman de bevoegdheid onderzoek te doen naar mogelijke gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen. In het Statuut van de Europese Ombudsman wordt specifiek bepaald dat het optreden van een andere autoriteit of persoon niet het onderwerp kan zijn van een klacht bij de Ombudsman. Het onderzoek bij de Ombudsman betreffende deze klacht richtte zich derhalve op de beoordeling van de vraag of er sprake was geweest van wanbeheer bij het optreden van de Europese Commissie.

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

Met betrekking tot het besluit geen inbreukprocedure tegen het Verenigd Koninkrijk te openen had de Commissie uitvoering gegeven aan haar discretionaire bevoegdheden zoals die ook door het Hof van Justitie volledig worden erkend. Het Hof van Justitie heeft zich bij herhaling op het standpunt gesteld¹ dat:

*"...uit de structuur van artikel 169 EEG-Verdrag voort(vloeit), dat de Commissie niet verplicht is een procedure in de zin van dit artikel in te leiden, doch op dit punt over een discretionaire bevoegdheid beschikt, waardoor het is uitgesloten dat particulieren het recht zouden hebben om van die instelling te eisen dat zij een bepaald standpunt inneemt, en tegen de weigering om op te treden, een beroep tot nietigverklaring in te stellen."*²

- 1 Zij had zich tegenover klagers overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur opgesteld.
- 2 De klachten werden geregistreerd, antwoorden werden doorgezonden aan klagers en brieven werden aan de Lid-Staten toegezonden binnen de termijnen die gebruikelijk zijn voor de behandeling van klachten of vermeende overtredingen.

¹ Zaak 247/89 *Star Fruit tegen Commissie* Jurispr. [1989], blz. 291 en Zaak 87/89, *Sonito en anderen tegen Commissie* Jurispr. [1990], blz. 1981.

² *Sonito en anderen/Commissie*, blz. 2008-2009.

- 3 De Commissie had de Lid-Staten schriftelijk om informatie of verduidelijking gevraagd en daarom viel het vraagstuk van tijdsplanning en vertragingen onder de verantwoordelijkheid van de betrokken Lid-Staat.
- 4 Wat het Verenigd Koninkrijk betreft ging op 20 oktober 1994 een eerste brief uit en werd een eerste herinnering gezonden op 29 maart 1995; een antwoord van de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk werd ontvangen op 22 mei 1995.
- 5 Zodra het antwoord door de Commissiediensten was behandeld, werden klagers via hun wettige vertegenwoordiger op 6 oktober 1995 op de hoogte gesteld.
- 6 Wat België betreft was op 16 december 1994 van de Permanente Vertegenwoordiging een ontvangstbevestiging binnengekomen; pas na een aantal herinneringen d.d. 28 februari 1995 en 27 juni 1995 echter bevestigden de Belgische autoriteiten de Commissie op 19 oktober 1995 schriftelijk dat het verzoek om verduidelijking was doorgestuurd naar de bevoegde autoriteiten.
- 7 Tot dusverre was geen reactie van deze autoriteiten ontvangen en derhalve was de klacht tegen België nog steeds in behandeling.
- 8 Gedurende deze periode van 16 maanden had de Commissie klagers voor wat betreft beide zaken altijd via hun wettige vertegenwoordigers geïnformeerd.
- 9 In het kader van een procedure volgens artikel 169 beschikte klager niet over specifieke procedurele garanties, zoals wel het geval kan zijn in andere sectoren, zoals bij mededingingsvraagstukken of antidumpingzaken.
- 10 Wat betreft de tijd die nodig was voor de behandeling van deze beide zaken, moest erop worden gewezen dat het hierbij ging om complexe juridische en technische zaken.

Opmerkingen klager

De opmerkingen van de heer L. bevatten samengevat de navolgende punten:

- 1 Noch de discretionaire bevoegdheid van de Commissie ten aanzien van de vraag of al dan niet een officiële procedure volgens artikel 169 moest worden geopend, noch het feit dat de eerste brief binnen de gebruikelijke termijn aan de Lid-Staten werd verzonden, werd betwist.
- 2 In de opmerkingen van de Commissie werd niet ingegaan op de feitelijke inhoud van de klacht betreffende wanbeheer en met name de volgende kwesties:

Op 20 oktober 1994 stelde de Commissie zich op basis van de uitspraken van het Hof van Justitie in de zaken *Bouchereau en Adoui en Cornuaille*¹ op het standpunt dat *België en het Verenigd Koninkrijk gehouden zijn het verzoek van de broers om te worden verwijderd van een "zwarte lijst" waarop zij eventueel voorkomen, daadwerkelijk in overweging te nemen*. Het feit dat de Commissie ermee instemde dat een dergelijk optreden van de betrokken Lid-Staat noodzakelijk was is van groot belang bij de beoordeling van de vraag of de latere behandeling van deze zaak door de Commissie adequaat was;

Of de Commissie bestuursrechtelijk juist had gehandeld door voor te stellen de zaak met betrekking tot het Verenigd Koninkrijk te klasseren, hoewel in het antwoord van het VK niet werd ingegaan op de meeste van de in de klacht ter sprake gebrachte kwesties, en dan specifiek met betrekking tot de vraag of de namen van de broers B. al dan niet waren doorgegeven aan andere landen, en door voor te stellen geen verdere specifieke maatregelen met betrekking tot België te nemen, hoewel van die Lid-Staat geen enkel antwoord was ontvangen;

Of de Commissie op grond van het beginsel van behoorlijk bestuur verplicht was om op enigerlei wijze daadwerkelijk aandacht te schenken aan het onbetwiste feit dat de fundamentele rechten van de broers B. uit hoofde van de EG-wetgeving niet waren nageleefd.

Klager verzocht de Ombudsman te bevinden dat het antwoord van de Commissie onvoldoende was en dat overeenkomstig het beginsel van behoorlijk bestuur daadwerkelijke vervolgmaatregelen van de Commissie noodzakelijk waren.

VERDER ONDERZOEK

De Commissie bleek de Ombudsman niet op de hoogte te hebben gesteld van de situatie met betrekking tot klacht nr. 94/4999. De Ombudsman verzocht de Commissie derhalve hem mee te delen of van de Belgische autoriteiten een antwoord was ontvangen op klacht nr. 94/4999.

In het antwoord van de Commissie werd meegedeeld dat zij op 10 juni 1996 van de Permanente Vertegenwoordiging van België een kort officieel antwoord had ontvangen. De feitelijke inhoud daarvan was dat de Belgische autoriteiten garanties gaven met betrekking tot de naleving van het recht van klagers zich vrij op hun grondgebied te bewegen.

¹ Zaak 30/77, Jurispr. [1977] blz. 1999, en zaken 115/81 en 116/81, Jurispr. [1982] blz. 1665.

De Commissie had het antwoord bestudeerd en de inhoud daarvan bij schrijven van 9 juli 1996 via hun wettige vertegenwoordiger aan klagers meegedeeld. In deze brief werd ook opgemerkt dat de Commissiediensten, gezien het standpunt van de Belgische autoriteiten, de werkgroep voor de behandeling van vermeende inbreuken op het Gemeenschapsrecht op haar volgende bijeenkomst zouden voorstellen zaak nr. 94/4999 te klasseren.

De vergadering tijdens welke het voorstel van de diensten om de zaak te klasseren werd gedaan, werd gehouden op 10 oktober 1996. Het besluit werd bevestigd op de wekelijkse vergadering van de Commissie van 16 oktober 1996.

De bevestiging van het besluit om de zaak te klasseren werd bij schrijven van 4 december 1996 meegedeeld aan de heer L., als vertegenwoordigers van klagers.

BESLUIT

1 Uitblijven van een antwoord van de Belgische autoriteiten

- 1.1 De Commissie moet uit hoofde van het beginsel van behoorlijk bestuur in de administratieve fase van de inbreukprocedure van artikel 169 volharden in haar pogingen om van de Lid-Staten antwoorden te krijgen.
- 1.2 Overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie moeten de Lid-Staten de vervulling van de taken van de Commissie overeenkomstig artikel 155 van het Verdrag als "hoedster van het Verdrag" vergemakkelijken¹. De Lid-Staten moeten *loyaal* meewerken aan ieder door de Commissie krachtens artikel 169 verricht onderzoek en haar daartoe alle gevraagde inlichtingen verschaffen². Weigering van een Lid-Staat om de Commissie bij haar onderzoek bij te staan komt neer op niet-nakoming van een krachtens artikel 5 op iedere Lid-Staat rustende verplichting om de vervulling van de taken van de Commissie te vergemakkelijken³. In dergelijke gevallen kan de Commissie de zaak voorleggen aan het Hof van Justitie.

¹ "...ziet de Commissie toe op de toepassing zowel van de bepalingen van dit Verdrag als van de bepalingen welke de instellingen krachtens dit Verdrag vaststellen,";

² Zaak 192/84 *Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Helleense Republiek* Jurispr. [1985], blz. 3967, rechtsoverweging 19.

³ Zaak 240/86 *Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Helleense Republiek* Jurispr. [1988], blz. 1835, rechtsoverweging 28.

1.3 Uiteindelijk bleek de Commissie op 17 juni 1996 na verschillende schriftelijke herinneringen en andere contacten een antwoord van de Belgische autoriteiten te hebben ontvangen. Daarom bevond de Ombudsman dat er voor wat betreft dit aspect van de zaak geen aanwijzingen omtrent wanbeheer waren.

2 Vertraging bij de feitelijke beantwoording van de klacht tegen het Verenigd Koninkrijk

2.1 Met betrekking tot het feit dat het 16 maanden zou hebben geduurd voordat feitelijk werd gereageerd op de klacht tegen het Verenigd Koninkrijk, merkte Liberty op dat niet werd betwist dat de eerste brief aan de Lid-Staten binnen de gebruikelijke termijn was verzonden. Daarom had de klacht betrekking op de periode na 20 oktober 1994. Na die datum verzond de Commissie een herinnering en ontving zij op 22 mei 1995 een antwoord. Bij schrijven van 6 oktober 1995 deelde de Commissie klager mee dat de klacht was geklasseerd.

2.2 Uit het onderzoek van de Ombudsman bleek dat de Commissie had volhard in haar pogingen een antwoord van het Verenigd Koninkrijk te krijgen. Op basis van het beginsel van behoorlijk bestuur dient de Commissie een besluit tot klassering van een dossier binnen een redelijke termijn mee te delen aan klager. De Ombudsman bevond dat er geen aanwijzingen waren ter ondersteuning van de bewering dat er onnodige vertraging was opgetreden bij de feitelijke beantwoording van de klacht tegen het Verenigd Koninkrijk.

3 Feit dat van het Verenigd Koninkrijk niet was verlangd elk van de in de klacht ter sprake gebrachte kwesties te behandelen

3.1 Met betrekking tot de bewering volgens welke de Commissie niet van het Verenigd Koninkrijk had verlangd om elk van de in de in juli 1994 ingediende klacht ter sprake gebrachte kwesties te behandelen, hadden de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk meegedeeld dat geen gegevens betreffende de broers B. in de NCIS-archieven aanwezig waren. Daarom ging de Commissie ervan uit dat er geen sprake was van een inbreuk op het Gemeenschapsrecht door het Verenigd Koninkrijk.

3.2 De Commissie bleek te hebben geconcludeerd dat er op het moment zelf geen sprake was van een inbreuk en bleek niet voornemens te onderzoeken of er in het verleden sprake was geweest van een inbreuk. Volgens het Hof van Justitie heeft de procedure betreffende opening van de inbreukprocedure van artikel 169 tot doel de Lid-Staat

in de gelegenheid te stellen de zaak recht te trekken voordat de zaak wordt voorgelegd aan het Hof van Justitie¹. Uit het onderzoek van de Ombudsman is derhalve niet gebleken dat er op enig moment sprake was van wanbeheer van de Commissie met betrekking tot het feit dat er geen antwoord zou zijn verlangd betreffende elke in de klacht genoemde kwestie.

4 Het feit dat geen inbreukprocedure overeenkomstig artikel 169 van het EG-Verdrag is geopend

- 4.1 Met betrekking tot het feit dat de Commissie geen officiële procedure tegen het Verenigd Koninkrijk en België heeft geopend wordt in artikel 169 van het EG-Verdrag bepaald dat de Commissie een met redenen omkleed advies uitbrengt indien zij *van oordeel is dat een Lid-Staat een van de krachtens dit Verdrag op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen*.
- 4.2 In artikel 169 van het Verdrag worden geen procedures of criteria vastgesteld die door de Commissie moeten worden gevolgd in de periode die voorafgaat aan de uitbrenging van het met redenen omklede advies aan een Lid-Staat. Bovendien biedt de jurisprudentie van het Hof van Justitie dienaangaande slechts weinig houvast. De Commissie moet derhalve zelf bepalen welke procedures en criteria zij in het proces dat kan uitmonden in het uitbrengen van een met redenen omkleed advies, moet volgen teneinde zich te kwijten van haar taken overeenkomstig artikel 169.
- 4.3 Volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie heeft de Commissie op grond van haar rol als "hoedster van het Verdrag" exclusieve bevoegdheid met betrekking tot het nemen van een besluit over de vraag of een procedure tegen een Lid-Staat moet worden ingeleid wegens niet-nakoming van haar verplichtingen.² Derhalve bevond de Ombudsman dat er geen sprake was van een geval van wanbeheer met betrekking tot de wijze waarop de Commissie het onderzoek in deze zaak had afgesloten.

Gezien deze bevindingen en met inachtneming van het feit dat de Commissie zowel van het Verenigd Koninkrijk als België garanties had gekregen dat de rechten van klagers om zich vrij te bewegen zouden wor-

¹ Zaak 74/82 *Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Ierland* Jurispr. [1984], blz. 317, rechtsoverweging 13.

² Zaak 431/92 *Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Bondsrepubliek Duitsland* Jurispr. [1995] blz. I-2189, rechtsoverweging 22.

den gerespecteerd, bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

VERDERE OPMERKINGEN

Op grond van het onderzoek naar deze klacht en verschillende andere klachten tegen de Commissie heeft de Ombudsman geconcludeerd dat er aanleiding is een meer algemeen onderzoek in te stellen naar de administratieve procedures die bij de Commissie gelden met betrekking tot de behandeling van klachten van burgers betreffende niet-nakoming van de verplichtingen van Lid-Staten uit hoofde van het Gemeenschapsrecht. Op 15 april 1997 begon de Ombudsman derhalve op eigen initiatief een onderzoek naar de mogelijkheden om de kwaliteit van de desbetreffende administratieve procedures van de Commissie te verbeteren.

AANWERVING TIJDELIJK FUNCTIONARIS

Besluit inzake klacht 265/29.11.95/VKCG/PD/UK-en tegen de Europese Commissie

KLACHT

Mevrouw G. had gereageerd op een uitnodiging tot het indienen van sollicitaties voor een post als tijdelijk functionaris in de rang A4/A5 bij de Dienst consumentenbeleid van de Commissie. In augustus 1995 deelde de jury haar mee dat zij niet voor een gesprek zou worden uitgenodigd.

In de door haar in november 1995 bij de Ombudsman ingediende klacht stelde mevrouw G. zich op het standpunt dat van tevoren vaststond welke kandidaat de post zou krijgen. Zij stelde daarbij een aantal vragen. Met name vroeg zij hoeveel sollicitanten waren uitgenodigd voor een gesprek en waarom zij niet voor een gesprek werd uitgenodigd. Mevrouw G. meende dat de advertenties in de nationale dagbladen onjuist en misleidend waren, omdat het ging om vacatures die in feite niet bestonden. Zij vroeg zich ook af of de gevolgde procedure in overeenstemming was met het beleid inzake gelijke kansen en of de daarbij gemaakte kosten te rechtvaardigen en redelijk waren.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten de navolgende punten:

Bij de Commissie wordt tijdelijk personeel aangeworven via selectieprocedures die door middel van advertenties in de nationale dagbladen bekend

worden gemaakt. Derhalve werd de vacature voor de tijdelijke A-post bekendgemaakt in de nationale dagbladen.

Naar aanleiding van advertenties binnengekomen sollicitaties worden voorgelegd aan een jury die bestaat uit hoge ambtenaren die gespecialiseerd zijn in de desbetreffende gebieden.

Voor de post in kwestie werd een jury van drie personen samengesteld ten einde de sollicitaties te beoordelen en die personen voor een gesprek uit te nodigen die het meest geschikt leken voor de post.

De jury ontving 75 sollicitaties. Acht sollicitanten werden op basis van door de jury vastgestelde criteria, d.w.z. kwaliteit en duur van de beroepservaring van de sollicitanten, uitgenodigd voor een gesprek. Van de personen die voor een gesprek werden uitgenodigd, werden vier op een reservelijst geplaatst.

De Commissie verwierp de bewering dat van tevoren vaststond wie de post zou krijgen. Zij verklaarde dat de jury de kwaliteiten van klager had onderkend, maar had geoordeeld dat andere sollicitanten voor de post in kwestie beter gekwalificeerd waren.

Wat het beleid inzake gelijke kansen betreft wees de Commissie erop dat twee van de vier op de reservelijst geplaatste personen vrouwen waren. Zij voegde daaraan toe dat de jury haar besluiten uitsluitend baseerde op de relatieve merites van de sollicitanten.

Opmerkingen klager

In haar opmerkingen zette mevrouw G. een aantal vraagtekens bij de procedure en de motieven voor het creëren van een tijdelijke A4/A5-post bij de Dienst consumentenbeleid, alsmede met betrekking tot de gevolgde selectieprocedure en de identiteit van de geslaagde kandidaat. Bovendien stelde mevrouw G. de Ombudsman voor een gesprek te hebben met een aantal personeelsleden bij de Commissie.

VERDER ONDERZOEK

Na behandeling van de opmerkingen van de Commissie en die van klager bleek dat een aantal aspecten van de klacht onbeantwoord waren gebleven. Op 5 juli 1997 werden de opmerkingen van klager voor aanvullende opmerkingen aan de Commissie gezonden. Bovendien verzocht de Europese Ombudsman de Commissie hem de gepubliceerde vacaturekennisgeving te doen toekomen, alsmede de sollicitaties van de acht voor een gesprek uitgenodigde sollicitanten en het rapport van de jury.

In haar aanvullende opmerkingen verklaarde de Commissie dat het rapport van de jury een lijst bevatte van de acht sollicitanten die waren uitgenodigd voor een gesprek, alsmede een lijst van de vier sollicitanten die voor de post het meest geschikt werden geacht. Vervolgens bestudeerde het Directoraat-generaal consumentenbeleid de dossiers van de vier op de reservelijst geplaatste sollicitanten en selecteerde het de persoon die voor deze post het meest geschikt werd geacht. Bovendien verklaarde de Commissie dat de kansen van de uiteindelijk geselecteerde kandidaat niet groter waren geweest dan die van de anderen, binnen of buiten de Commissie.

Aanvullende opmerkingen klager

De aanvullende opmerkingen van de Commissie werden doorgezonden aan mevrouw G. In haar aanvullende opmerkingen handhaafde zij haar oorspronkelijke klacht.

BESLUIT

Overeenkomstig artikel 2 van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen wordt tijdelijk personeel aangeworven om posten te bezetten waaraan de begrotingsautoriteit een tijdelijk karakter heeft toegekend.

De procedure voor het aanwerven van tijdelijke functionarissen verschilt van die voor ambtenaren, omdat het Statuut geen specifieke bepalingen bevat betreffende de aanwervingsprocedure voor tijdelijke functionarissen. Op basis van het onderzoek van de Ombudsman bleken er geen aanwijzingen te zijn dat de Commissie in dit geval niet had gehandeld in overeenstemming met de door haar gewoonlijk voor de aanwerving van tijdelijke functionarissen gevolgde procedures.

Op basis van de aan de Ombudsman ter beschikking staande informatie bleken er geen aanwijzingen te zijn die de bewering zouden kunnen staven volgens welke van tevoren vast zou hebben gestaan welke sollicitant uiteindelijk de post zou krijgen. In deze omstandigheden was de Ombudsman van mening dat er niet voldoende redenen waren om het onderzoek betreffende dit aspect van klacht voort te zetten.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

BEËINDIGING VAN EEN CONTRACT

Besluit inzake klacht 271/4.12.95/DEA-EF-en tegen de Europese Commissie

KLACHT

In zijn in november 1995 bij de Europese Ombudsman ingediende klacht verklaarde de heer A. dat hij door een onderneming ("BMB") was gecontracteerd als programmacoördinator voor een door de EU gefinancierd programma inzake plattelandsontwikkeling in Nigeria ("the Middle Belt Programme"). BMB beëindigde het contract met de heer A. in november 1994 plotseling en besloot vervolgens hem £45.000 te betalen om door hem wegens ongerechtvaardigd ontslag te nemen stappen af te kopen.

De klacht van de heer H. had drie elementen:

- 1 Hij beweerde dat de Commissie rechtstreeks verantwoordelijk was voor de beëindiging van zijn contract, hetzij via haar delegatie in Nigeria of door het optreden van een in Brussel werkzame ambtenaar.
- 2 Hij beweerde dat hij geen kans maakte op een baan bij een ander bedrijf ("MM") voor een ander door de EU gefinancierd programma, omdat de delegatie van de Commissie in Nigeria informeel had laten weten dat zijn benoeming niet zou worden goedgekeurd.
- 3 Hij stelde zich op het standpunt dat hij, zo hij op een zwarte lijst voor werkzaamheden bij door de EU gefinancierde projecten stond, daarvan officieel op de hoogte zou moeten worden gesteld en dat daarvoor een volledige motivering zou moeten worden gegeven, zodat hij de kans zou hebben om die motieven te betwisten.

HET ONDERZOEK**Opmerkingen Commissie**

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen ontkende de Commissie dat de beëindiging van het contract van de heer A. met BMB het gevolg was van rechtstreekse bemoeienis van één van haar ambtenaren. Zij beweerde dat de contacten tussen haar ambtenaren en het "Middle Belt Programme" voornamelijk betrekking hadden op beheers-, controle- en rapportagekwesties die ook uitgebreid aan bod waren gekomen in een kritisch onafhankelijk onderzoek betreffende het programma. Volgens de Commissie had BMB op eigen gezag besloten om de heer A. als programmacoördinator te vervangen.

Met betrekking tot de bewering dat hij geen kans meer had op een andere baan, omdat de delegatie van de Commissie in Nigeria informeel had laten weten dat zijn benoeming niet zou worden goedgekeurd, verklaarde de Commissie dat zij had begrepen dat de betrokken onderneming de situatie zelf had bestudeerd en tot de conclusie was gekomen dat de heer A. niet de geschikte kandidaat was.

Tenslotte verklaarde de Commissie dat er geen andere beoordeling van de werkzaamheden van de heer A. bestond dan de positieve beoordeling die was opgesteld door de delegatie in Nigeria en waarvan hij een afschrift had ontvangen.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie verklaarde de heer A. dat hij persoonlijk van een lid van het management van BMB had vernomen dat de Commissie had gevraagd hem van het "Middle Belt Programme" te halen.

Hij verklaarde verder dat hij rechtstreeks van MM had gehoord dat een partner in het consortium had vernomen dat de Commissie zijn kandidatuur niet zou steunen.

Ten slotte merkte hij op dat hij nog steeds niet overtuigd was door de verklaring van de Commissie dat hij niet op een zwarte lijst was geplaatst.

BESLUIT

1 Beëindiging van het contract met "Middle Belt Programme"

- 1.1 Het is gebruikelijk en juist dat de Commissie programma's die met communautaire kredieten worden ondersteund beoordeelt.
- 1.2 Het leek waarschijnlijk dat een kritische beoordeling door een ambtenaar van de Commissie met betrekking tot het beheer en de aankopen in het kader van het "Middle Belt Programme" had geleid tot de beëindiging van het contract met klager.
- 1.3 Er bleken geen aanwijzingen te zijn omtrent rechtstreekse bemoeienis van ambtenaren van de Commissie met de beëindiging van het contract. Ook de betaling die door de voormalige werkgever van klager werd verricht om aanspraken wegens ongerechtvaardigd ontslag af te kopen, impliceerde niet dat er sprake was van een dergelijke bemoeienis.
- 1.4 Derhalve was het niet nodig om na te gaan of en in welke omstandigheden rechtstreekse bemoeienis van ambtenaren van de Commissie

met het oog op de beëindiging van een dergelijk contract een geval van wanbeheer zou vormen.

2 De bewering omtrent het verloren gaan van kansen op een baan

- 2.1 Klager beweerde dat een aanbod voor een baan werd ingetrokken, omdat de delegatie van de Commissie in Nigeria informeel liet weten dat zij zijn kandidatuur niet zou steunen. De Commissie was van mening dat het betrokken bedrijf autonoom was in haar beoordeling van deze zaak.
- 2.2 Bewering van klager was gebaseerd op wat zijn potentiële werkgever hem vertelde over de uitlatingen van de delegatie van de Commissie tegenover zijn partner in het consortium. Deze informatie ontbeerde feitelijke specificiteit en de bewijskracht die nodig is om een bewering omtrent wanbeheer te staven.
- 2.3 Derhalve was het niet nodig te beoordelen of en in welke omstandigheden een informele mededeling volgens welke een kandidatuur niet zou worden gesteund, zou neerkomen op wanbeheer.

3 De bewering omtrent plaatsing op een "zwarte lijst"

- 3.1 Klager beweerde dat hij, zo hij door de Commissie op een zware lijst zou zijn geplaatst voor werkzaamheden bij door de Gemeenschap gefinancierde projecten, daarvan officieel op de hoogte had moeten worden gesteld en dat daarvoor een volledige motivering zou moeten worden gegeven, zodat hij de gelegenheid zou krijgen deze te betwisten. De Commissie betwistte deze bewering niet.
- 3.2 De Commissie ontkende echter dat zij klager op een zwarte lijst had geplaatst, en er bleken daarom geen aanwijzingen te zijn ter staving van de bewering omtrent plaatsing op een zwarte lijst.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

INTERPRETATIE VAN EEN VERORDENING VAN DE COMMISSIE

Besluit inzake klacht 308/96/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In januari 1996 diende de heer C., een Italiaanse advocaat, namens het bedrijf X een klacht in. Hij beweerde dat de Italiaanse autoriteiten zich met medeweten van de Commissie in het najaar van 1994 ten nadele van X

schuldig hadden gemaakt aan discriminatie. De vermeende discriminatie had betrekking op aanvragen voor importvergunningen voor bananen. Volgens de heer C. dienden zowel X als een ander bedrijf, Y, na de uiterste termijn van 4 september 1994 aanvragen in. De aanvraag van Y, die op 7 september 1994 was ingediend, werd echter gehonoreerd, terwijl de aanvraag van X werd afgewezen.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen verklaarde de Commissie dat de eerste verantwoordelijkheid voor het beheer van de regeling betreffende invoervergunningen berust bij de autoriteiten van de Lid-Staten, en dat het bedrijf X volgens de aan de Commissie ter beschikking staande gegevens zijn aanvraag voor een invoervergunning had ingediend na de daarvoor geldende uiterste termijn, die in dit concrete geval op grond van verordening (EEG) nr. 1442/93¹ pas op 7 september 1994 verstreek.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen verklaarde klager dat de Commissie niet was ingegaan op de feitelijke inhoud van zijn klacht, namelijk dat het bedrijf Y wel een invoervergunning had gekregen, hoewel zijn op 7 september 1994 ingediende aanvraag bij een juiste lezing van verordening (EEG) nr. 1442/93 na het verstrijken van de uiterste termijn was ingediend.

Klager merkte verder op dat helemaal duidelijk werd dat het bedrijf de aanvraag na het verstrijken van de uiterste termijn had ingediend, wanneer rekening werd gehouden met een latere wijziging van de desbetreffende bepaling in verordening (EEG) nr. 1442/93. Ten tijde van de betwiste feiten werd in verordening (EEG) nr. 1442/93 bepaald dat aanvragen voor invoervergunningen moesten worden ingediend "in de eerste week van de laatste maand van elk kwartaal", terwijl later deze verordening werd gewijzigd bij verordening (EEG) nr. 2444/94², waarin werd bepaald dat de aanvraag moest worden ingediend "in de eerste zeven dagen van de laatste maand van het kwartaal dat voorafgaat aan het kwartaal waarvoor de certificaten worden afgegeven". Volgens klager is de "eerste week" van september 1994 niet hetzelfde als de "eerste zeven dagen" van september 1994; de eerste week liep af op 4 september 1997 en derhalve was de door Y op 7 september 1994 ingediende aanvraag te laat.

¹ PB L 142 van 1993, blz. 6.

² PB L 261 van 1994, blz. 3..

VERDER ONDERZOEK

De Ombudsman besloot de Commissie te verzoeken opmerkingen te doen toekomen naar aanleiding van de opmerkingen van klager. De Commissie merkte op dat in verordening (EEG) nr. 2444/94 de uiterste termijn voor de indiening van aanvragen niet werd gewijzigd, maar alleen de juridische situatie werd verduidelijkt. In de tweede plaats merkte de Commissie op dat de aanvraag van X blijkens de door klager en door de Italiaanse autoriteiten verstrekte informatie 13 dagen te laat was. In de derde plaats hadden de Italiaanse autoriteiten de Commissie nooit meegedeeld dat zich een geval als dat van X had voorgedaan en in ieder geval was een op 7 september 1994 ingediende aanvraag op tijd.

In zijn opmerkingen naar aanleiding van deze aanvullende opmerkingen van de Commissie handhaafde de heer C. zijn klacht; met name stelde hij dat de Commissie ten onrechte beweerde dat de uiterste termijn voor de indiening van aanvragen bij verordening (EEG) nr. 2444/94 niet was gewijzigd.

BESLUIT

In de eerste plaats merkte de Europese Ombudsman op dat hij uitsluitend bevoegd was voor gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen; de werkzaamheden van nationale autoriteiten vielen niet onder zijn bevoegdheid. Derhalve was de Europese Ombudsman niet bevoegd te oordelen over beschuldigingen gericht tegen de Italiaanse autoriteiten.

De zaak waar het bij deze klacht om draaide was of de Commissie de bepaling tot vaststelling van de uiterste termijn voor de indiening van een aanvraag juist had geïnterpreteerd.

Ter waarborging van het vrije verkeer van bananen in de Gemeenschap stelde de Raad in verordening (EEG) nr. 404/93 van de Raad van 13 februari 1993 een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector bananen vast¹. In deze verordening werd een fundamenteel onderscheid gemaakt tussen bananen die werden geproduceerd (i) in de Gemeenschap, (ii) in ACS-landen en (iii) in derde landen. Met betrekking tot de laatste twee categorieën bananen werd krachtens de verordening een systeem van tariefcontingenten ingesteld: tot een bepaalde drempel kunnen bananen vrij van douanerechten of tegen betaling van een bescheiden recht worden ingevoerd; boven de drempel zijn hogere rechten van toepassing.

¹ PB L 47 van 1993, blz. 1.

Om dit systeem operationeel te maken moest de invoer van bananen in de Gemeenschap worden onderworpen aan een systeem van invoercertificaten. In verordening (EEG) nr. 1442/93 van de Commissie werden de gedetailleerde bepalingen vastgesteld voor de toepassing van de regeling voor de invoer van bananen in de Gemeenschap.

Op het moment waarop de door klager gewraakte feiten zich voordeden, werd met betrekking tot de invoer van bananen uit ACS-landen onder de drempelhoeveelheid in artikel 14, lid 2, van verordening (EEG) nr. 1442/93 bepaald:

"De invoercertificaataanvragen worden in de eerste week van de laatste maand van elk kwartaal bij de bevoegde autoriteiten van eender welke Lid-Staat ingediend."

Volgens klager heeft de "eerste week" betrekking op een kalenderweek. Volgens de Commissie worden met de "eerste week" de eerste zeven dagen van de maand bedoeld. Ter staving van zijn standpunt voerde klager aan dat de tekst van de desbetreffende bepaling later in verordening (EEG) nr. 2444/94 werd gewijzigd, en dat artikel 14, lid 2, daarna als volgt luidde:

"De invoercertificaataanvragen worden in de eerste zeven dagen van de laatste maand van het kwartaal dat voorafgaat aan het kwartaal waarvoor de certificaten worden afgegeven, ingediend bij de bevoegde autoriteiten van om het even welke Lid-Staat".

Volgens de heer C. bleek uit deze nieuwe bewoordingen dat met "eerste week" in eerste instantie een kalenderweek werd bedoeld. Volgens de Commissie werd met deze nieuwe tekst alleen maar verduidelijkt dat "eerste week" altijd betekende dat het ging om de eerste zeven dagen van de maand.

Bij de beoordeling van dit verschil van mening tussen klager en de Commissie werd door de Europese Ombudsman nagegaan of een van beide standpunten werd ondersteund in de overwegingen van verordening (EEG) nr. 2444/94. De desbetreffende overweging luidt:

"Overwegende dat, wat de nadere bepalingen inzake invoercertificaten voor traditionele ACS-bananen betreft, het uit beheersoogpunt beter is om de periode voor de indiening van de certificaataanvragen *aan te passen....*".

Het gebruik van de woorden "aan te passen" suggereert dat de termijn feitelijk werd veranderd. De andere taalversies wijzen in dezelfde richting. In het Duits, Frans, Italiaans, Spaans en Deens bijvoorbeeld is "aan te pas-

sen" vertaald met respectievelijk de woorden "angepast", "adapter", "adaptare", "adaptar" en "tilpasse". Dit was dus in zekere zin een bevestiging van het standpunt van klager, nl. dat, voordat de nieuwe tekst van artikel 14, lid 2, van kracht werd, de termijn voor de indiening van aanvragen inderdaad een kalenderweek was, maar toch leek een dergelijke interpretatie niet voor de hand te liggen. In de eerste plaats zou de interpretatie van de heer C., namelijk dat "de eerste week" de eerste kalenderweek was, betekenen dat de termijn op de eerste of de tweede dag van de maand zou kunnen aflopen. Wanneer het daarbij om een zaterdag of een zondag zou gaan, zou dit betekenen dat bedrijven hun aanvragen zelfs eerder zouden moeten indienen in plaats van de eerste zeven dagen van de daarop volgende maand daarvoor de gelegenheid te hebben. Voor een dergelijke verkorting van de termijn werden geen argumenten aangevoerd en er werden ook geen argumenten aangevoerd voor een interpretatie op grond waarvan de feitelijke termijn van maand tot maand zou verschillen. Bovendien was niet duidelijk dat een dergelijke interpretatie zou leiden tot een uniforme toepassing in de gehele Gemeenschap. Het standpunt van de Commissie dat de "eerste week" neerkwam op de eerste zeven dagen van de maand leek derhalve gefundeerd. Er dient echter op te worden gewezen dat het Hof van Justitie voor wat betreft vraagstukken van het Gemeenschapsrecht de hoogste autoriteit is.

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer van de zijde van de Europese Commissie. De Ombudsman besloot derhalve de zaak te sluiten.

RECHT OP VRIJ VERKEER VOOR VUTTERS (VERVROEGD GEPENSIONEERDEN)

Besluit inzake klacht 313/4.1.96/MB/ES/KH tegen de Europese Commissie

KLACHT

In december 1995 diende de heer B. bij de Ombudsman een klacht in naar aanleiding van het feit dat de Commissie geen maatregelen had genomen tegen de vermeende inbreuk van de Deense *efterløn*-voorschriften, (een soort VUT-regeling) op het Gemeenschapsrecht. Hij had deze zaak in oktober 1995 onder de aandacht van DG V van de Commissie gebracht en beklaagde zich bij de Ombudsman over de wijze waarop de Commissie deze klacht had behandeld.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

- 1 Zij had geen stappen bij de Deense autoriteiten ondernomen met betrekking tot de bewering omtrent discriminatie omdat - ongeacht de nationaliteit van de uitkeringsgerechtigde - de rechtssituatie dezelfde was.
- 2 De enige communautaire wettekst betreffende het recht op sociale uitkeringen voor personen die in een andere Lid-Staat verblijven, is verordening (EEG) nr. 1408/71. Deze verordening is niet van toepassing op VUT-uitkeringen, zoals het Deense *efterløn*, hetgeen door het Hof van Justitie is bevestigd¹. In 1980 werd door de Commissie een voorstel bij de Raad ingediend tot uitbreiding van het toepassingsgebied van verordening (EEG) nr. 1408/71, maar dit voorstel werd nooit goedgekeurd². Een nieuw voorstel om de VUT-uitkeringen onder het toepassingsgebied van de verordening te brengen werd bij de Raad ingediend op 10 januari 1996³.
- 3 De Commissie heeft daarom alle passende maatregelen genomen om het vrij verkeer van personen die VUT-uitkeringen ontvangen, te waarborgen.

BESLUIT

Krachtens het EG-Verdrag heeft de Europese Ombudsman de bevoegdheid onderzoek te doen naar mogelijke gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen. In het Statuut van de Europese Ombudsman wordt specifiek bepaald dat over het optreden van enige andere autoriteit of persoon bij de Ombudsman geen klacht kan worden ingediend.

Het onderzoek van de Ombudsman betreffende de door klager ter sprake gebrachte kwesties richtte zich derhalve vooral op de vraag of er met betrekking tot de behandeling van de klacht sprake was geweest van wanbeheer bij het optreden van de Commissie.

¹ Zaak 171/82, *Valentini*, Jurisprudentie [1983], blz. 2157.

² Voorstel van 18 juni 1980..

³ PB C 62 van 1996, blz. 14.

1 Behandeling van de klacht

- 1.1 De door klager in 1995 aan de Commissie geschreven brieven werden ongeveer twee maanden na ontvangst naar behoren beantwoord.
- 1.2 In het antwoord van de Commissie werd verwezen naar de verordening betreffende de sociale zekerheid (verordening (EEG) nr. 1408/71¹. Op grond van deze verordening hebben de categorieën werknemers waarop de verordening van toepassing is, met inbegrip van gepensioneerden, het recht om binnen elk van de Lid-Staten te verblijven zonder dat dit van invloed is op hun pensioenrechten.
- 1.3 In het antwoord wordt uitdrukkelijk vermeld dat de verordening niet van toepassing is op VUT-uitkeringen en wordt verwezen naar de toepasselijke jurisprudentie van het Hof van Justitie. Klager werd tevens geïnformeerd over het meest recente voorstel van de Commissie aan de Raad, dat tot doel had uitkeringen als het *etterløn* onder het toepassingsgebied van de verordening te brengen.
- 1.4 Gezien het bovenstaande blijkt dat de Commissie volledig in overeenstemming heeft gehandeld met de procedurele vereisten die wat haar betreft gelden met betrekking tot de behandeling van de klacht.

2 Feitelijke inhoud van de klacht

- 2.1 Klager betwistte de conclusie van de Commissie op twee gronden. In de eerste plaats is er op grond van het Verdrag sprake van de vrijheid om binnen de Unie te verblijven en dit moet ook gelden voor mensen die een uitkering als het *etterløn* hebben zonder dat dit van invloed is op hun recht op die uitkering. In de tweede plaats moest het als discriminatie worden beschouwd dat een groep van personen – namelijk die welke een uitkering als het *etterløn* genieten – was uitgesloten van het recht op het vrije verkeer van personen.
- 2.2 Het vrije verkeer van personen wordt gewaarborgd door artikel 48 e.v. van het Verdrag. In artikel 51 wordt bepaald dat de Raad de maatregelen vaststelt welke op het gebied van de sociale zekerheid noodzakelijk zijn voor de totstandkoming van het vrije verkeer van werknemers. Die maatregelen zijn ten dele vastgesteld in de verordening (EEG) nr. 1408/71. Krachtens de bestaande jurisprudentie echter zijn personen met een VUT-uitkering uitgesloten van het toepassingsge-

¹ Verordening van de Raad van 14 juni 1971 betreffende de toepassing van de sociale- zekerheidsregelingen op werknemers en zelfstandigen, alsmede op hun gezinsleden, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen, PB C 325 van 1992..

bied van de verordening. Vandaar dat nog maatregelen moeten worden genomen tot waarborging van het recht van personen met een VUT-uitkering om zich vrij te verplaatsen, zonder dat dit van invloed is op hun sociale zekerheid. Daarom lijkt de Commissie niet ten onrechte te concluderen dat het vrije verkeer van personen die vallen onder de *afterløn*-regeling door het Verdrag niet gewaarborgd is.

2.3 Niet betwist wordt dat de Deense overheid met betrekking tot de omstandigheden waaronder een recht op *afterløn* ontstaat geen onderscheid maakt tussen Denen en niet-Denen. Daarom lijkt de Commissie niet ten onrechte te concluderen dat er geen sprake is van discriminatie in de Deense wetgeving.

2.4 Ten slotte lijkt de Commissie de feitelijke inhoud van de klacht in haar beantwoording grondig te hebben behandeld, en het antwoord van de Commissie lijkt niet onjuist te zijn. Bovendien heeft de Commissie, door de Raad een voorstel voor te leggen tot uitbreiding van het toepassingsgebied van de verordening, duidelijk aangegeven dat zij zich bezighoudt met de problematiek die in de klacht ter sprake wordt gebracht.

Gezien het bovenstaande concludeerde de Ombudsman dat er geen sprake was van een geval van wanbeheer met betrekking tot de wijze waarop de Commissie de klacht had behandeld en sloot hij derhalve de zaak.

VERDERE OPMERKINGEN

Op grond van artikel 2, lid 5, van het Statuut kan de Ombudsman de indiener van een klacht adviseren zich tot een andere instantie te wenden. Aan het op gang brengen van een gerechtelijke procedure zijn kosten verbonden alsmede het risico dat de procedure geen succes heeft. De Ombudsman adviseert derhalve niet een gerechtelijke procedure te beginnen. Maar dat is een zaak die uitsluitend ter beoordeling van klager is.

Onder voorbehoud van het bovenstaande en met inachtneming van het expliciete verzoek van klager om te mogen vernemen welke autoriteiten zijn klacht in behandeling zouden kunnen nemen, maakte de Ombudsman de navolgende verdere opmerkingen. De klacht bevatte elementen die voor een nationale rechtbank aanhangig zouden kunnen worden gemaakt. Met name zou kunnen worden aangevoerd dat de rechtstreekse werking van de Verdragsartikelen betreffende het vrije verkeer zodanig is dat de uitsluiting van VUT-pensioenen van het toepassingsgebied van verordening (EEG) nr. 1408/71 irrelevant wordt. In een recent arrest van het Hof van

Justitie¹ kan tot op zekere hoogte steun voor dit argument worden gevonden.

Indien deze zaak aanhangig zou worden gemaakt bij een nationale rechtbank, zou dit ertoe kunnen leiden dat de zaak overeenkomstig artikel 177 van het EG-Verdrag wordt voorgelegd aan het Hof van Justitie, de hoogste autoriteit met betrekking tot het Gemeenschapsrecht.

AANWERVING: NIVEAU VAN DE VOOR DEELNEMING AAN EEN VERGELIJKEND ONDERZOEK VEREISTE KWALIFICATIES

Besluit inzake klacht 373/9.1.96/AM/L/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

Mevr. M. diende in januari 1996 bij de Ombudsman een klacht in met betrekking tot de aankondiging van een vergelijkend onderzoek voor de aanwerving van ambtenaren bij de Europese Gemeenschappen. In de aankondiging werd gesteld dat kandidaten die hadden gestudeerd aan Finse universiteiten, over een hogere universiteitsgraad moesten beschikken (*fil.kand.*). Klager stelde dat personen met een universitair diploma van andere Lid-Staten, zoals Zweden en het VK, slechts hoefden te beschikken over een kwalificatieniveau dat correspondeerde met het lagere universitaire niveau in Finland (*hum kand.*).

Klager veronderstelde dat de aankondiging van een vergelijkend onderzoek een fout bevatte en stelde dat als gevolg daarvan een groot aantal Finnen de kans hadden gemist om te solliciteren op een baan.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

Er zijn geen geharmoniseerde regels met betrekking tot de equivalentie van universitaire graden van de verschillende Lid-Staten.

¹ Zaak C-443/93 *Vougioukas versus IKA*, Jurisprudentie [1995] I-4033. Met name wordt in paragraaf 36 vastgesteld dat artikel 4, lid 4, van verordening (EEG) nr. 1408/71 (op grond waarvan speciale regelingen voor ambtenaren en personen die daarmee zijn gelijkgesteld, zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van de verordening) niet meebrengt dat een verzoek om samenstelling zou falen, wanneer er rechtstreeks op grond van de artikelen 48 t/m 51 van het Verdrag aan kan worden voldaan zonder dat daarbij de door de Raad vastgestelde coördinatiemaatregelen behoeven te worden betrokken.

De Commissie moet derhalve zelf bepalen welke diploma's vereist zijn om in aanmerking te komen voor toelating tot vergelijkende onderzoeken, en wel op basis van door de nationale autoriteiten verstrekte informatie.

De Commissie streeft ernaar dat haar beleid garanties biedt betreffende een gelijke behandeling van personen met verschillende universitaire graden, ongeacht de Lid-Staat waar dat diploma is behaald.

Het beleid van de Commissie ten aanzien van aan Finse universiteiten behaalde diploma's bestond erin dat voor de toelating tot vergelijkende onderzoeken een hogere universiteitsgraad werd vereist.

De Commissie concludeerde in haar opmerkingen dat *zij in het licht van de recente ontwikkelingen op het gebied van het hoger onderwijs van plan is haar algehele beleid ten aanzien van diploma's die toegang geven tot haar vergelijkende onderzoeken te herzien, en te streven naar een gemeenschappelijk beleid van de verschillende instellingen.*

Opmerkingen klager

In haar opmerkingen stelde mevrouw M. zich op het standpunt dat de opmerkingen van de Commissie inhielden dat voor Finnen een hoger kwalificatieniveau wordt vereist dan voor andere sollicitanten. Zij was van mening dat dit onjuist is en verzocht de Ombudsman het vraagstuk verder te onderzoeken.

VERDER ONDERZOEK

Na behandeling van de opmerkingen van de Commissie en die van klager bleek dat een aantal aspecten van de klacht onbeantwoord waren gebleven. Daarom vroeg de Ombudsman de Commissie om nadere informatie betreffende de criteria die door haar worden gehanteerd bij de vaststelling van de vereisten waaraan Finse, Zweedse en Britse kandidaten moeten voldoen. Ook vroeg de Ombudsman om gedetailleerde gegevens betreffende de door haar geplande herziening van haar algehele beleid ten aanzien van diploma's die toegang geven tot haar vergelijkende onderzoeken.

Het antwoord van de Commissie luidde samengevat als volgt:

Bij de beoordeling van universitaire diploma's heeft de Commissie zich altijd gebaseerd op specifieke informatie van de nationale ministeries van Onderwijs, het jaarlijks aangepaste rapport van de werkgroep NEED van de Raad van Europa en informatie die wordt verzameld door het netwerk van nationale informatiecentra voor academische erkenning (NARIC);

In het geval van Finland en Zweden nam de Commissie haar besluiten op basis van door de respectieve nationale ministeries van Onderwijs verstrekte informatie die werd bevestigd door NEED en NARIC. Het besluit betreffende de vereisten met betrekking tot in het Verenigd Koninkrijk behaalde universitaire diploma's werd genomen op het tijdstip van toetreding van dat land. In alle drie de gevallen is een afgesloten universitaire opleiding vereist.

In haar conclusies merkte de Commissie op dat *zij bij ontstentenis van een officieel intergouvernementeel akkoord betreffende de erkenning van academische graden voornemens is de eis te stellen dat kandidaten in het bezit moeten zijn van een diploma van een afgesloten universitaire opleiding dat toegang geeft tot doctorale studies.*

BESLUIT

1 Aankondiging van een vergelijkend onderzoek

- 1.1 De oorspronkelijke klacht betrof de vraag of de aankondiging van het vergelijkend onderzoek onjuiste en misleidende informatie bevatte.
- 1.2 Uit de opmerkingen van de Commissie blijkt duidelijk dat in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek duidelijk melding werd gemaakt van het besluit van de Commissie om in het geval van personen met een Fins universitair diploma een hogere universitaire graad te verlangen.

2 Het besluit van de Commissie om in het geval van personen met een Fins universitair diploma een hogere universitaire graad te verlangen

- 2.1 In artikel 27 van het Statuut van de ambtenaren wordt bepaald dat de aanwerving erop gericht dient te zijn de instelling de medewerking te verzekeren van ambtenaren die uit een oogpunt van bekwaamheid, prestatievermogen en onkreukbaarheid aan de hoogste eisen voldoen en die uit de onderdanen van de Lid-Staten der Gemeenschappen zijn aangeworven met inachtneming van een zo breed mogelijke aardrijkskundige spreiding.
- 2.2 Bij de vaststelling van de criteria op basis waarvan vacatures worden gevuld heeft het tot aanstelling bevoegd gezag een discretionaire bevoegdheid¹.

¹ *Bakke-d'Aloya tegen Raad* Jurispr. [1981], blz. 2887.

² *Prais tegen Raad* Jurispr. [1976], blz. 1589..

- 2.3 Bij de uitoefening van deze discretionaire bevoegdheid moet het tot aanstelling bevoegde gezag zich houden aan het beginsel van gelijke behandeling.¹ Er mag geen sprake zijn van discriminatie door kandidaten die in dezelfde situatie verkeren verschillend te behandelen, wanneer daarvoor geen gerechtvaardigde gronden zijn.
- 2.4 Hoger-onderwijsdiploma's vallen onder de bevoegdheid van elke afzonderlijke Lid-Staat. Het communautair beleid in dit opzicht is gebaseerd op het beginsel van de wederzijdse erkenning² Verschillen in de duur van de universitaire studie die voor houders van diploma's uit verschillende Lid-Statens vereist is om te worden toegelaten tot een vergelijkend onderzoek, vormen derhalve op zich geen voldoende bewijs dat de beginselen van gelijke behandeling en non-discriminatie niet in acht zijn genomen.
- 2.5 In haar opmerkingen over de klacht heeft de Commissie de beginselen van gelijke behandeling en non-discriminatie erkend door op te merken dat bij het nemen van een besluit over de vraag welke diploma's toegang geven tot vergelijkende onderzoeken, wordt gestreefd naar een beleid ter verzekering van gelijke behandeling van personen met verschillende universitaire diploma's, ongeacht de vraag in welke Lid-Staat dat diploma is behaald.
- 2.6 Er blijken derhalve geen aanwijzingen te zijn dat de Commissie haar discretionaire bevoegdheid met betrekking tot de vaststelling van de criteria op basis waarvan vacatures worden gevuld, op onjuiste wijze heeft uitgeoefend.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

UITNODIGING TOT INSCHRIJVING: PROCEDURE

Besluit inzake klacht 444/20.2.96/TK/D/VK tegen het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek van de Europese Commissie

KLACHT

De heer K., Duitser, diende in januari 1995 bij het Europees Parlement een verzoekschrift in met betrekking tot het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek van de Europese Commissie. In mei 1995 werd dit verzoekschrift door de Commissie verzoekschriften doorgezonden aan de Ombudsman teneinde deze als klacht te doen behandelen.

¹ *Prais tegen Raad* Jurispr. [1976], blz. 1589.

² Richtlijn van de Raad 89/48, PB L 19 van 1989, blz. 16.

De heer K. had deelgenomen aan de procedure voor een beperkte uitnodiging tot inschrijving die was georganiseerd door het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek in Ispra. Hij beweerde dat de procedure in vergelijking met de vereisten voor inschrijvingen zoals die overeenkomstig het Duitse recht bestaan, niet goed was verlopen. Met name beklagde hij zich over de slechte communicatie en over het feit dat hij, toen bleek dat zijn projecten door de jury niet werden geaccepteerd, geen adequate vergoeding kreeg voor de door hem verrichte werkzaamheden.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten de volgende punten:

In verband met de renovatie van de gebouwen van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek in Ispra werd in het Publicatieblad van 25 mei 1993 een uitnodiging gepubliceerd tot het indienen van blikken van belangstelling, voorafgaande aan een beperkte uitnodiging tot inschrijving.

Vijftien van de tweeënveertig bedrijven die blik gaven van hun belangstelling werden door een interne commissie geselecteerd. Tot die bedrijven behoorde ook de onderneming van klager.

Alle relevante documenten betreffende de beperkte uitnodiging tot inschrijving werden toegezonden aan de vijftien kandidaatbedrijven. Bovendien werd voor de kandidaten een informatievergadering georganiseerd. Klager besloot niet aan die vergadering deel te nemen. Een verslag van die vergadering werd toegezonden aan alle vijftien kandidaten, met inbegrip van klager.

De beperkte uitnodiging tot inschrijving werd overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van het Gemeenschapsrecht, d.w.z. het Financieel Reglement en de richtlijnen betreffende overheidsopdrachten, ten uitvoer gelegd.

Alle aan de kandidaten toegezonden documenten waren juist en volledig en alle deelnemers werden persoonlijk geïnformeerd over de resultaten van de procedure. De Commissie sloot in bijlage bij haar opmerkingen documenten bij, waarin gedetailleerde informatie werd verstrekt over de selectieprocedure en de identiteit van de juryleden.

Op de Commissie rust geen algemene verplichting om de kosten van niet-geselecteerde inschrijvers te vergoeden. In dit specifieke geval had het Centrum voor Onderzoek toegezegd een maximumvergoeding te betalen van 5.000 ecu per ingediend, maar niet geselecteerd bouwpro-

ject, afhankelijk van de vraag hoe innovatief het voorstel was. Op die basis werd aan klager 2.500 ecu betaald als compensatie voor een project waarmee hij de finale van de selectieprocedure haalde, plus 10.000 ecu voor de vijf projecten van zijn hand die niet in aanmerking waren genomen.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie verklaarde de heer K. dat hij wat de transparantie van de procedure betreft genoeg nam met de informatie die door de Commissie in de in bijlage bij de opmerkingen gaande documenten werd verstrekt.

Wat de hoogte van de vergoeding betreft merkte de heer K. op dat de voorbereidende werkzaamheden voor de projecten ongewoon omvangrijk waren geweest. Dit had geleid tot een discussie tussen de deelnemers, naar aanleiding waarvan de vergoeding later werd verhoogd. De voorwaarden voor de uitbetaling van de vergoeding waren onduidelijk en ook ongebruikelijk, en het was onbegrijpelijk waarom de voorwaarden voor de uitbetaling van de vergoeding pas aan het einde van het vergelijkend onderzoek werden gepubliceerd.

BESLUIT

Op basis van de aan de Europese Ombudsman ter beschikking staande gegevens bleek dat de procedure voor de beperkte uitnodiging tot inschrijving adequaat en in overeenstemming met de desbetreffende bepalingen van het Gemeenschapsrecht ten uitvoer was gelegd.

Wat de hoogte van de vergoeding voor niet-geselecteerde projecten betreft vereisen de beginselen van behoorlijk bestuur dat alle deelnemers volledige en nauwkeurige informatie krijgen over de procedure voor een uitnodiging tot inschrijving. Hierbij gaat het ook om de regeling voor de betaling van een vergoeding voor ingediende projecten, omdat met de uitwerking van de projecten aanzienlijke kosten gemoeid zijn.

Op basis van de aan de Europese Ombudsman ter beschikking staande gegevens bleek dat het Centrum voor Onderzoek de procedure voor de indiening van de projecten duidelijk had uiteengezet en ook nauwkeurige informatie had verstrekt over de voorwaarden voor de uitbetaling van vergoedingen voor de ingediende projecten. Er bleken geen aanwijzingen te zijn dat het Centrum voor Onderzoek de door hem vastgestelde bepalingen niet ten uitvoer had gelegd.

Wat de kwestie van de communicatie betreft nam klager niet deel aan de door het Centrum voor Onderzoek georganiseerde informatievergadering,

en heeft hij ook niet om nadere informatie gevraagd. Er bleek derhalve geen basis te zijn voor zijn stelling dat het Centrum hem aanvullende informatie had moeten verstrekken.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

BEËINDIGING VAN EEN PHARE-SUBCONTRACT: VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE COMMISSIE

Besluit inzake klacht 475/7.3.96/SH/ROM/KT tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer H. was plaatselijk coördinator geweest voor een PHARE-project in Roemenië. Hij verleende als onderaannemer diensten aan een bedrijf genaamd T.T. T.T had een contract met de Europese Commissie in het kader van het PHARE-programma ("het PHARE-contract").

In februari 1996 beëindigde T.T het contract met de heer H. op grond van het feit dat er sprake zou zijn van onbevredigende resultaten.

In maart 1996 diende de heer H. een klacht in bij de Europese Ombudsman. De klacht van de heer H. bevatte samengevat de volgende punten:

- 1 De beëindiging van het contract was niet gerechtvaardigd, omdat het project op schema was en binnen de begroting bleef.
- 2 De op initiatief van de delegatie van de Commissie in Roemenië en T.T. aangebrachte wijzigingen in het project waren in strijd met de voorwaarden van het PHARE-contract, en de door de delegatie van de Commissie en T.T inzake het project genomen besluiten hadden vooraf schriftelijk door de voor PHARE verantwoordelijke Commissiediensten moeten worden goedgekeurd, hetgeen niet was gebeurd.
- 3 Toegang tot een kopie van het PHARE-contract werd hem geweigerd.
- 4 Zijn verzoek om bovengenoemde zaken te bespreken op een vergadering van het Stuurcomité van het project, werd niet ingewilligd.

Een jaar later, in maart 1997, zond de heer H. de Ombudsman afschriften van het materiaal dat hij ook had doen toekomen aan de Rekenkamer en de antifraude-eenheid van de Europese Commissie, de UCLAF. Dit materiaal had betrekking op vermeende onregelmatigheden bij de toewijzing van door de Europese Gemeenschappen in Roemenië gefinancierde con-

tracten. Het bevatte beschuldigingen tegen twee met name genoemde personen, waaronder het hoofd van de delegatie van de Commissie in Roemenië.

Met betrekking tot beschuldigingen omtrent wanbeheer waarbij de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap in het geding is, moet de Ombudsman rekening houden met de bevoegdheden van de Rekenkamer overeenkomstig artikel 188 C van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en met de rol van de antifraude-eenheid van de Commissie, de UCLAF. In de beschuldigingen van de heer H. bleken zaken aan de orde te komen die wellicht meer in aanmerking kwamen voor een onderzoek door de Rekenkamer en de UCLAF, aan welke organen de heer H. de beschuldigingen ook reeds had doen toekomen. De Ombudsman heeft daarom zijn onderzoek niet heropend en zijn besluit in deze zaak had uitsluitend betrekking op de inhoud van de oorspronkelijke klacht van de heer H.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

- 1 Volgens de aan de Commissie ter beschikking staande informatie was er sprake van aanzienlijke tekortkomingen bij de voorbereiding van een werkbijeenkomst en een belangrijke galavoorstelling waarvoor de heer H. verantwoordelijk was.
- 2 Met instemming van de delegatie van de Commissie werden verschillende keren wijzigingen aangebracht in de organisatie van de werkbijeenkomst en workshops. Deze wijzigingen waren voornamelijk het gevolg van het feit dat er geen sprake was van een vruchtbare samenwerking en communicatie tussen de heer H. en de rest van het team. Voor de beëindiging van het subcontract tussen T.T. en de heer H. was geen voorafgaande goedkeuring van de Commissie vereist. Voor de hertoewijzing van de kredieten die als gevolg van de beëindiging van het contract beschikbaar kwamen was wel de goedkeuring van de Commissie vereist. De Commissie gaf haar officiële goedkeuring voor wijzigingen in het contract met het oog op de gevolgen van de vervanging van de heer H.
- 3 De heer H. ontving in september 1995 een afschrift van het contract tussen de Commissie en T.T.
- 4 Het Stuurcomité van het project bestond uit de aannemer, de delegatie van de Commissie in Roemenië en het Ministerie voor

Europese Integratie van de regering van Roemenië. De leden van het Stuurcomité stelden zich unaniem op het standpunt dat het niet nodig was om een vergadering bijeen te roepen voor de bespreking van de beëindiging van de medewerking van de heer H. aan de uitvoering van het contract.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie verwees de heer H. naar specifieke bepalingen in het PHARE-contract die volgens hem door T.T. waren geschonden. In zijn opmerkingen herhaalde hij ook zijn beweringen omtrent ongerechtvaardigd ontslag, het feit dat hij op een laat tijdstip toegang kreeg tot het PHARE-contract en het feit dat geen vergadering van het Stuurcomité was gehouden om zijn ontslag en de ontslaggronden te bespreken.

BESLUIT

1 De juridische context

- 1.1 Uit de aan de Ombudsman ter beschikking staande documenten bleek dat er geen sprake was van een contract tussen klager, de heer H., en de Europese Commissie. De Commissie sloot het PHARE-contract met een adviesbureau genaamd T.T. Vervolgens sloot T.T. een subcontract met de heer H. voor de levering van een aantal diensten die zij volgens het PHARE-contract moest verlenen.
- 1.2 Ten aanzien van de heer H. trad de Commissie derhalve op als een onder het Gemeenschapsrecht vallend overheidslichaam, hetgeen de verplichting inhoudt de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht te nemen.

2 De beëindiging van het contract met de heer H.

- 2.1 Het contract van de heer H. was gesloten met T.T., niet met de Commissie. Omdat T.T. geen communautaire instelling of orgaan is had de Europese Ombudsman niet de bevoegdheid een besluit te nemen over de vraag of de beëindiging van het contract met de heer H. door T.T. gerechtvaardigd was.
- 2.2 Voorzover de handelingen van T.T. ten aanzien van de heer H. onderworpen waren aan de bepalingen van het PHARE-contract, was de Ombudsman bevoegd onderzoek te doen naar eventueel wanbeheer door de Commissie in de uitoefening van haar bevoegdheden met betrekking tot dat contract.

2.3 De Ombudsman onderwierp de bepalingen van het door de heer H. bedoelde PHARE-contract aan een zorgvuldig onderzoek. Daarbij is niet gebleken dat de door de heer H. genoemde feiten een inbreuk vormden op enige van die bepalingen. Daarom was het niet noodzakelijk voor de Ombudsman om na te gaan of het gebrek van de Commissie de voorwaarden van het contract door T.T. te doen naleven, of het door de Commissie zelf aanbrengen van wijzigingen in het project die niet in overeenstemming waren met de voorwaarden van het contract, in deze omstandigheden neerkwam op wanbeheer.

3 Toegang van de heer H. tot het PHARE-contract

3.1 Gebleken is dat het PHARE-contract tussen T.T en de Commissie op 25 juli 1995 is gesloten en dat een afschrift daarvan op 29 september 1995 op een vergadering van het Stuurcomité ter beschikking van de heer H. werd gesteld.

3.2 Het aan de Ombudsman overlegde materiaal bevatte geen document waarin een afschrift van het contract werd gevraagd, en ook heeft klager geen datum genoemd waarop een dergelijk verzoek is gedaan. Er bleken derhalve geen aanwijzingen te zijn dat er sprake was van wanbeheer op grond van het feit dat er twee maanden verstreken tussen de ondertekening van het PHARE-contract en de mededeling daarvan aan een onderaannemer.

4 Het verzoek om een vergadering van het Stuurcomité

4.1. De Commissie verklaarde dat de leden van het Stuurcomité, waarin ook de delegatie van de Commissie zitting had, unaniem van mening waren dat het niet nodig was om in te gaan op het verzoek van de heer H. om een vergadering van het Stuurcomité.

4.2 Het is een algemeen beginsel van behoorlijk bestuur dat personen wier belangen aanmerkelijk getroffen worden door een overheidsbeslissing, in staat moeten worden gesteld hun standpunt genoegzaam kenbaar te maken.¹ Indien een vergadering van het Stuurcomité zou hebben plaatsgevonden, zou de heer H. de mogelijkheid hebben gehad om zijn standpunt met betrekking tot zijn naar verluidt onbevredigende resultaten kenbaar te maken.

4.3 In de omstandigheden van deze zaak werd het desbetreffende besluit (d.w.z. om het subcontract met de heer H. te beëindigen) niet genomen

¹ Zaak 17/74 *Transocean Marine Paint Association tegen Commissie* Jurispr. [1974] blz. 1063, op blz. 1081.

door de Commissie, maar door T.T. De vraag was derhalve of het feit dat de delegatie van de Commissie niet heeft aangedrongen op een vergadering van het Stuurcomité met het oog op de bespreking van een besluit dat onder de bevoegdheid van T.T viel en dat door T.T ook reeds was genomen, neerkwam op een geval van wanbeheer.

- 4.4 Uit haar opmerkingen aan de Ombudsman blijkt dat de Commissie, alvorens in te stemmen met de door T.T gevraagde wijzigingen in het PHARE-contract, zich ervan had vergewist dat er aanwijzingen waren ter staving van de beweringen van T.T omtrent de onbevredigende werkzaamheden van de heer H. De Commissie kon er derhalve redelijkerwijze vanuit gaan dat het besluit van T.T om het contract met de heer H. te beëindigen niet evident onjuist was. Er blijkt geen basis te zijn voor de bewering dat de Commissie overeenkomstig de beginselelen van behoorlijk bestuur had moeten zorgen voor het houden van wat in feite een *ad hoc* informele hoorzitting zou zijn geweest over een contractueel geschil tussen T.T en de heer H.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

Gezien de door de heer H. in maart 1997 geuite beschuldigingen stuurde de Ombudsman een afschrift van zijn besluit ter informatie aan de Rekenkamer en de UCLAF met het verzoek hem op de hoogte te stellen van eventuele maatregelen die zij wellicht zouden treffen in verband met de beschuldigingen van de heer H. De Ombudsman werd vervolgens meegeëdeeld dat de UCLAF was begonnen met een onderzoek.

WEIGERING TOEGANG TE VERLENEN TOT EEN DOCUMENT

Besluit inzake klacht 532/28.3.96/UTEC/B/KT tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer F. diende in maart 1996 bij de Ombudsman een klacht in met betrekking tot de weigering van de Commissie hem een afschrift van douanedocument T5 te doen toekomen.

De Belgische onderneming U. van de heer F. is een import-exportbedrijf dat is gespecialiseerd in handel met Afrikaanse landen. In het kader van een internationale handelsoperatie exporteerde de onderneming melk naar Togo via een Nederlandse onderneming C. De melk werd door de importeur in Togo geweigerd, omdat deze niet conform het contract werd geleverd. Onderneming U. ondernam bij de Nederlandse rechtbanken onmiddellijk juridische stappen tegen onderneming C.

Onderneming U. beweerde dat de Kamer van Koophandel van Zutphen een vals certificaat van oorsprong had afgegeven op basis waarvan onderneming C. haar betaling ontving. Na zich zonder succes tot zowel de Belgische als de Nederlandse autoriteiten te hebben gewend verzocht onderneming U. de Commissie om toezending van het douanedocument T5. De Commissie antwoordde dat alleen de nationale autoriteiten dat document kunnen overleggen.

De heer F. wendde zich met zijn klacht tot de Ombudsman met het verzoek de Commissie te vragen om overlegging van douanedocument T5.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen verklaarde de Commissie dat zij in gevallen als deze niet kan interveniëren, omdat zij geen administratieve of juridische bevoegdheden heeft met betrekking tot geschillen tussen particulieren.

Volgens de Commissie moeten deze kwesties middels de nationale wetgeving worden opgelost. Daarom adviseerde de Commissie onderneming U. om een civiele zaak aan te spannen bij een rechtbank in Nederland.

Bovendien verklaarde de Commissie dat het desbetreffende document geen document van de Commissie is, maar dat de Commissiediensten toegang hebben tot de door de nationale diensten gebruikte douanedocumenten teneinde de import en export van goederen te controleren.

Specifieke bepalingen betreffende de toegang tot deze documenten zijn opgenomen in verordening (EEG) nr. 1468/81 van 19 mei 1981¹ teneinde de Commissiediensten in staat te stellen hun controle-, coördinatie- en toezichttaken ten uitvoer te leggen. De Commissie beklemtoonde dat het overeenkomstig artikel 19 van de verordening om redenen van beroepsgeheim niet mogelijk is uit hoofde van deze bevoegdheden verkregen documenten toe te zenden aan derde partijen voor gebruik in een civiele procedure.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde de heer F. zijn oorspronkelijke klacht en protesteerde hij tegen de houding van de Commissie, omdat zij om redenen van beroepsgeheim weigerde toegang te verlenen tot het T5-document.

¹ PB L 144 van 02.06.1981, blz. 1.

VERDER ONDERZOEK

Na behandeling van de opmerkingen van de Commissie en die van klager bleek dat bepaalde aspecten van de klacht onbeantwoord waren gebleven. De Ombudsman verzocht de Commissie derhalve om informatie over de rechtsgrondslag van de weigering van de Commissie om klager een afschrift van het document te doen toekomen, met name in het licht van het besluit van de Commissie van 8 februari 1994 inzake de toegang van het publiek tot documenten van de Commissie.

In haar antwoord verklaarde de Commissie dat het douanedocument T5 niet afkomstig is van de Commissiediensten noch van de diensten van een andere instelling of orgaan van de Gemeenschap, maar van onderneming C., met het visum van de Nederlandse douaneautoriteiten. De Commissie merkte verder op dat zij noch over een origineel noch over een afschrift van genoemd document beschikte.

BESLUIT

Op 8 februari 1994 stelde de Commissie een besluit vast inzake de toegang tot documenten van de Commissie¹. In dit besluit wordt het beginsel vastgesteld van een ruime toegang van het publiek tot Commissiedocumenten.

De Commissie had tegenover de Ombudsman verklaard dat zij niet de auteur van douanedocument T5 was en dat zij noch een origineel noch een afschrift van genoemd document in haar bezit had.

In deze omstandigheden was het voor de Commissie niet mogelijk om toegang tot het desbetreffende document te verlenen, omdat een en ander buiten het toepassingsgebied van het besluit van de Commissie inzake de toegang tot documenten van de Commissie viel.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

¹ PB L 46 van 1994, blz. 58..

VERMEENDE VERTRAGING BIJ DE BETALING VAN EEN SUBSIDIE

Besluit inzake klacht 533/01.4.96/ETEN/ES tegen de Europese Commissie

KLACHT

In maart 1996 diende de heer C., technisch secretaris van het "European Tourism Education Network" (ETEN), een Europese Vereniging zonder winstoogmerk, bij de Ombudsman een klacht in volgens welke de Commissie de nog verschuldigde 40% van een voor twee toerismeprojecten toegewezen subsidie nog niet had betaald. Tevens beklaagde hij zich over het feit dat de Commissie niet had geantwoord op alle door ETEN gezonden brieven waarin de Commissie werd verzocht om een verklaring voor de vertraging van de betaling.

In december 1993 besloot de Commissie (DG XXIII) 80% van de kosten van twee projecten van ETEN te financieren. Bij deze twee projecten ging het om de oprichting van de "International Tourism Students Association" (ITSA-project) en de publicatie van een "Thesaurus and Dictionary in Tourism Terminology" (Thesaurus-project). De rechtsgrondslag voor deze subsidies was het "actieprogramma van de Gemeenschap op het gebied van toerisme" ¹. De subsidieverlening werd geregeld in contracten tussen ETEN en DG XXIII van 30 en 31 december 1993, die ook verklaringen van de begunstigde bevatten.

De subsidie zou in twee termijnen van 60% en 40% van het totaal verschuldigde bedrag worden betaald. Het ITSA-project werd in december 1994 afgerond. Het Thesaurus-project werd in juni 1995 afgerond, nadat de Commissie ETEN had toegestaan om het project met zes maanden te verlengen. Volgens klager werd alle benodigde documentatie met inbegrip van het eindverslag en de eindafrekening tijdig aan DG XXIII overgelegd. De eerste betaling van 60% (57.450 ecu en 60.480 ecu voor het ITSA- respectievelijk het Thesaurus-project), werd in augustus 1994 verricht. De resterende 40%, namelijk 78.620 ecu (38.300 ecu respectievelijk 40.320 ecu) werd door de Commissie vervolgens niet betaald.

Derhalve nam ETEN talloze malen contact op met de Commissie met het verzoek het resterende bedrag te betalen en uit te leggen wat de oorzaak van de vertraging was. Zij kregen geen antwoord van DG XXIII, behalve dat werd opgemerkt dat er sprake was van een administratieve vertraging. Vijf

¹ Besluit van de Raad 92/421/EEG van 13.7.1992 betreffende een actieprogramma van de Gemeenschap op het gebied van toerisme (PB L 231 van 1992, blz. 26); actieprogramma ten behoeve van het toerisme, tijdschema van de prioriteiten - openbare aanbestedingen en oproepen tot het indienen van voorstellen (PB C 128 van 1993, blz. 7).

brieven en een fax van ETEN aan de Commissie die tussen juni 1995 en april 1996 werden verzonden, bleven onbeantwoord. Op basis van deze feiten diende ETEN bij de Europese Ombudsman een klacht in volgens welke de Commissie haar verplichting om de resterende 40% te betalen niet was nagekomen en ETEN geen uitleg had verschaft omtrent de oorzaken van deze vertraging.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

- 1 De Commissie gaf toe de correspondentie van ETEN niet te hebben beantwoord en bood daarvoor haar excuses aan. De binnen DG XXIII geldende procedures voor de beantwoording van verzoeken om informatie van soortgelijke instanties betreffende nog te verrichten betalingen werden herzien ten einde te waarborgen dat de ontvangst van deze verzoeken om informatie onmiddellijk werd bevestigd en deze zo spoedig mogelijk werden beantwoord.
- 2 De vertraging die bij de betaling was opgetreden was ten dele te wijten aan het feit dat in het geval van het ITSA-project twee afzonderlijke kopieën van het contract met handtekeningen van verschillende vertegenwoordigers van ETEN aan de Commissie werden toegestuurd. Bovendien was ETEN gedurende de looptijd van het contract in Spanje gevestigd, terwijl nog registratieformaliteiten in november 1993 in Luxemburg werden afgewikkeld en de bankrekening werd overgeplaatst van Brussel naar Luxemburg.
- 3 Met betrekking tot beide projecten was de Commissie niet tevreden over de eindafrekening, die geen goed beeld gaf van de werkelijke kosten van de projecten. Bovendien waren de bewijsstukken ter staving van de gevraagde bedragen niet toereikend en niet in overeenstemming met de contractvoorwaarden.
- 4 Het ITSA-project was niet uitgevoerd in overeenstemming met de contractvoorwaarden, omdat een van de hoofddoelstellingen (het bieden van stagemogelijkheden) niet was verwezenlijkt. Omdat de Commissie niet tevreden was met de van ETEN verlangde informatie betreffende de stand van tenuitvoerlegging van dit project, achtte zij het noodzakelijk op 25 april 1996 een controlebezoek te brengen aan het hoofdkwartier van ETEN.
- 5 De Commissie was niet tevreden met de uitleg van de heer C. en met de bewijsstukken die tijdens en na het controlebezoek ter plaatse van ETEN werden ontvangen. Een verder onderzoek van de situatie was

derhalve noodzakelijk ten einde vast te stellen of een definitieve betaling aan ETEN kon worden verricht of dat daarentegen een bedrag van ETEN moest worden teruggevorderd. De Commissie was voornemens om vóór het einde van juli 1996 een definitief besluit ter zake te nemen.

Opmerkingen klager

De opmerkingen van de heer F., voorzitter van ETEN, luiden samengevat als volgt:

- 1 De registratieformaliteiten en de andere administratieve gegevens die door de Commissie worden vermeld, vormen geen volledige rechtvaardiging van de vertraging die bij de betaling was opgetreden. De administratieve opstartprocedures die dateerden van 1994, zouden wellicht een verklaring kunnen vormen voor de aanvankelijke vertraging, maar niet voor de vertraging die later bij de afronding van de projecten optrad. Bovendien had de uitleg van de Commissie met betrekking tot dit punt uitsluitend betrekking op het ITSA-project en vormde dit geen rechtvaardiging voor de vertraging bij de betaling voor het Thesaurus-project.
- 2 De Commissiediensten konden bij het controlebezoek dat ter plaatse werd afgelegd vaststellen dat in het kader van het ITSA-project stages waren aangeboden aan studenten en dat die stageplaatsen nog steeds bestonden, maar dat de verdere uitbreiding van het project werd bemoeilijkt door het uitblijven van financiële steun van de Commissie.
- 3 Al het door de Commissie na het bezoek gevraagd materiaal was op korte termijn toegestuurd aan de Commissiediensten.
- 4 Eind juli 1996 had de Commissie nog steeds geen definitief besluit genomen en ook geen indicaties gegeven omtrent de datum waarop bij benadering een definitief besluit zou worden genomen.

In een aanvullende brief aan de Ombudsman merkte klager op dat de uitvoering van zowel het ITSA- als het Thesaurus-project door de vertragingen die bij de betaling waren opgetreden, ernstig was belemmerd.

VERDER ONDERZOEK

De Commissie deelde de Ombudsman mee dat zij ETEN bij schrijven van 3 december 1996 mededeling had gedaan van haar definitieve besluit inzake de betaling voor het ITSA- en het Thesaurus-project. De Commissie concludeerde dat het definitieve nog verschuldigde bedrag voor het Thesaurus-project van 40.320 ecu moest worden verlaagd naar 25.519 ecu en dit omwille van het feit dat een deel van de uitgaven niet voor ver-

goeding in aanmerking kwam en dat bewijsstukken ontbraken. Voor het ITSA-project concludeerde de Commissie dat het volledige bedrag van de eerste betaling van 60% (57.450 ecu) moest worden teruggevorderd, omdat het project volledig was mislukt en er duidelijke aanwijzingen waren dat de inspanningen van ETEN niet zodanig waren dat redelijkerwijze mocht worden verwacht dat het project zou slagen. De Commissie vorderde derhalve een nettobedrag van 31.931 ecu van ETEN terug.

Aanvullende opmerkingen klager

Klager was het niet eens met het definitieve besluit van de Commissie, dat resulteerde in een terugvordering, omdat beide projecten volgens hem tijdig en overeenkomstig de contractvoorwaarden met succes waren voltooid. Met betrekking tot het ITSA-project was klager van mening dat de Commissie in haar brief van 3 december 1996 had toegegeven dat de contractvoorwaarden in hoofdlijnen per eind december 1994 waren vervuld en dat de Commissie zelf verantwoordelijk was voor de latere financiële en organisatorische problemen met betrekking tot beide projecten.

Ten slotte verzocht klager de Europese Ombudsman de terugvordering op te schorten.

BESLUIT

1 Verzoek van klager om de terugvordering op te schorten

De Ombudsman heeft geen bevoegdheid om een terugvordering op te schorten.

2 Niet-beantwoording van correspondentie door de Commissie

De Commissie heeft toegegeven brieven van ETEN niet te hebben beantwoord en daarvoor haar excuses aangeboden. Bovendien heeft de Commissie te kennen gegeven dat de binnen DG XXIII geldende procedures met betrekking tot de beantwoording van verzoeken om informatie betreffende nog te verrichten betalingen werden herzien om te verzekeren dat de ontvangst van deze verzoeken om informatie onmiddellijk werd bevestigd en deze zo spoedig mogelijk werden beantwoord. Daarom leken verdere opmerkingen van de Ombudsman niet nodig.

3 Niet-betaling van de resterende 40% van de subsidie door de Commissie

3.1 De voorwaarden voor de betaling van de resterende 40% van de financiële steun waren op identieke wijze vastgelegd in de verklaringen van de begunstigden die op 30 respectievelijk 31 december 1993 door

ETEN werden ondertekend. In de desbetreffende bepalingen werd vastgelegd dat de resterende 40% van de financiële steun zou worden betaald na voorlegging aan en goedkeuring door de Commissie van de benodigde documenten (een verslag over het gebruik van de financiële steun, een financiële rekening of een financiële verklaring met voor eensluidend verklaarde bewijsstukken met vermelding van aard en bedrag van elke uitgavenpost en de corresponderende ontvangsten). In deze verklaringen was ook een bepaling opgenomen volgens welke ETEN ermee instemde dat eventueel ten onrechte uitbetaalde bedragen op verzoek van de Commissie zouden worden terugbetaald, indien het gebruik van de financiële steun blijkens de uitgavenrekening niet gerechtvaardigd was.

- 3.2 ETEN had derhalve recht op ontvangst van de betaling, indien werd voldaan aan de voorwaarden die werden genoemd in de twee verklaringen. Volgens de opmerkingen van de Commissie was de vertraging bij de betaling voornamelijk het gevolg van het feit dat ETEN niet aan deze voorwaarden voldeed.
- 3.3 De Ombudsman kon geen besluit nemen met betrekking tot het inhoudelijke verschil van mening tussen de Commissie en ETEN ten aanzien van de vraag of laatstgenoemde aan de in de twee verklaringen genoemde voorwaarden had voldaan. Deze vraag zou uitsluitend kunnen worden beantwoord door een bevoegde rechtbank, die de mogelijkheid zou hebben om getuigen op te roepen en bewijsvoering te beoordelen.
- 3.4 De rol van de Ombudsman met betrekking tot dit aspect van de zaak bestond erin dat hij moest nagaan of er aanwijzingen waren dat de Commissie had nagelaten overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur te handelen. Deze beginselen vereisen dat zij de betaling aan ETEN van de resterende 40% van de financiële steun niet had mogen uitstellen, tenzij er gegronde twijfels bestonden ten aanzien van de vraag of ETEN aan de voorwaarden van de twee verklaringen had voldaan.
- 3.5 Enerzijds merkte klager terecht op dat de door de Commissie genoemde registratieformaliteiten en andere administratieve feiten geen volledige rechtvaardiging vormden voor de vertraging die was opgetreden bij de betaling van de resterende 40%. Maar blijkens de andere door de Commissie aangevoerde argumenten had de Commissie echter gegronde twijfels ten aanzien van de vraag of ETEN voldeed aan de in de twee verklaringen genoemde voorwaarden. Met name bleek uit de opmerkingen van de Commissie dat zij geen volledige zekerheid had

dat de definitieve rekeningen een getrouwe weerspiegeling vormden van de reële kosten van de projecten. Ook was gebleken dat de bewijsstukken met betrekking tot de gevraagde bedragen ontoereikend waren en niet in overeenstemming met de contractvoorwaarden.

3.6 Bovendien werd het bestaan van gegronde twijfels bij de Commissie ten aanzien van de vraag of ETEN voldeed aan de contractvoorwaarden bevestigd door het feit dat zij, omdat zij niet tevreden was over de informatie van ETEN over de stand van uitvoering van het ITSA-project, besloot een controlebezoek te brengen aan het hoofdkwartier van ETEN en later zelfs overwoog een bedrag van ETEN terug te vorderen. Het bestaan van gegronde twijfels bij de Commissie werd verder bevestigd door haar definitieve besluit om een bedrag terug te vorderen, omdat met betrekking tot het Thesaurus-project bepaalde uitgaven niet voor vergoeding in aanmerking kwamen en bewijsstukken ontbraken, en er ten aanzien van het ITSA-project sprake was van een volsloekte mislukking.

Op basis van het onderzoek met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer van de zijde van de Europese Commissie. Gezien deze bevindingen besloot de Ombudsman de zaak te sluiten.

VERDERE OPMERKING

De Ombudsman merkte op dat klager zelf de mogelijkheid had om het geschil betreffende de betaling van de resterende 40% van de financiële steun en het definitieve besluit van de Commissie ter beoordeling voor te leggen aan een bevoegde gerechtelijke instantie.

BEHANDELING VAN EEN VERZOEK OM INLICHTINGEN VAN EEN VERTEGENWOORDIGING VAN DE COMMISSIE

Besluit inzake klacht 539/3.4.96/MA/DK/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In maart 1996 diende mevrouw A. bij de Ombudsman een klacht in volgens welke de vertegenwoordiging van de Commissie in Denemarken haar niet adequaat had geholpen, omdat haar geen inlichtingen waren verstrekt met betrekking tot haar rechten uit hoofde van verordening (EEG) nr. 1408/71¹.

Mevrouw A., een in Denemarken woonachtige Zweedse gepensioneerde, had problemen ondervonden in verband met de sociale zekerheid in

¹ PB L 149 van 1971, blz. 2.

Denemarken. Zij had zich schriftelijk tot zowel de Deense vertegenwoordiging als de voorzitter van de Commissie gewend.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

Mevrouw A. wendde zich in april 1996 schriftelijk tot de voorzitter van de Europese Commissie. De brief werd met het oog op verdere behandeling doorgezonden aan de vertegenwoordiging van de Commissie in Kopenhagen.

De help desk in Kopenhagen, "Euro-Jus", werd met de zaak belast en volgens de Commissie heeft haar juridisch adviseur telefonisch verschillende malen contact gehad met mevrouw A. Mevrouw A. werd technische hulp toegezegd met het oog op de oplossing van haar probleem, indien zij verdere informatie zou kunnen verschaffen. Deze informatie werd gevraagd bij schrijven van 22 april 1996, terwijl op 9 mei 1996 een herinnering werd gezonden. In de herinnering deelde de vertegenwoordiging in Kopenhagen nogmaals mee bereid te zijn te helpen, maar zij wees erop dat verdere informatie nodig was om de zaak verder te kunnen behandelen. Door de juridisch adviseur werd op 29 mei 1996 een laatste herinnering gestuurd met de toelichting dat het zonder de gevraagde informatie onmogelijk was om de zaak verder te onderzoeken.

De Commissie verklaarde dat zij nog steeds meer dan bereid was om mevrouw A. te helpen. Om de zaak echter verder te kunnen onderzoeken was het noodzakelijk dat de Commissie de beschikking had over de in haar correspondentie met mevrouw A. genoemde informatie.

Opmerkingen klager

In haar opmerkingen handhaafde mevrouw A. haar klacht. Zij bevestigde dat zij zich in april 1996 schriftelijk tot de voorzitter van de Commissie had gewend, maar zij verklaarde dat zij geen antwoord van hem had ontvangen.

Mevrouw A. ontkende dat de juridisch adviseur van de vertegenwoordiging verschillende malen telefonisch contact met haar had gehad. Volgens mevrouw A. was er na april 1996 geen sprake geweest van telefonische contacten tussen haar en de vertegenwoordiging. Zij bevestigde echter wel één keer, namelijk op 21 februari 1996, te hebben gesproken met de vertegenwoordiger van Euro-Jus.

Mevrouw A. verklaarde dat het voor haar niet mogelijk was om alle relevante gegevens te overleggen, zolang zij niet geheel en al bekend was met de stand van het Gemeenschapsrecht.

Mevrouw A. merkte op dat zij de brief van 22 april 1996 pas tegen het einde van mei 1996 had ontvangen. Eerst had zij de herinnering van 9 mei 1996 ontvangen met als bijlage de brief van 22 april. Mevrouw A. was verbijsterd over de vertraging die hierbij was opgetreden.

Wat betreft de inhoud van de brief van 22 april 1996 verklaarde mevrouw A. dat zij de eerste vraag reeds had beantwoord in haar eerdere brief van 17 februari 1996. Bovendien waren de laatste drie vragen volgens haar niet relevant en waren deze uitsluitend bedoeld om haar te frustreren. Volgens mevrouw A. waren ook die vragen reeds beantwoord.

BESLUIT

1 Correspondentie tussen klager en de Commissiediensten

- 1.1 Op 17 februari 1996 wendde mevrouw A. zich schriftelijk tot de vertegenwoordiging van de Commissie in Kopenhagen met het verzoek haar in haar zaak te helpen. In deze brief gaf zij een adres op in Fredriksberg. Op 22 februari 1996 sprak mevrouw A. telefonisch met de vertegenwoordiger van Euro-Jus, mevrouw F., die haar de toezegging deed de zaak te zullen onderzoeken. Op 22 april 1996 beantwoordde mevrouw F. de brief van mevrouw A. van 17 februari 1996 en vroeg zij om verdere informatie. Deze brief werd gezonden aan het in de brief van mevrouw A. van 17 februari 1996 opgegeven adres.
- 1.2 Op 16 april 1996 wendde mevrouw A. zich schriftelijk tot de voorzitter van de Europese Commissie. In deze brief gaf zij een adres op in Humlebæk. Op 18 april 1996 zond de voorzitter van de Commissie haar brief door aan de vertegenwoordiging van de Commissie in Kopenhagen. Op 9 mei 1996 beantwoordde mevrouw F. de brief namens de voorzitter van de Europese Commissie; zij bedankte mevrouw A. voor haar brief en deelde haar mee dat zij zou proberen haar te helpen, maar daarvoor eerst een antwoord op de reeds eerder gestelde vragen nodig had. Deze brief werd verzonden naar Humlebæk en mevrouw A. ontving deze brief tegen het einde van mei 1996.
- 1.3 De vertegenwoordiging van de Commissie stuurde op 29 mei 1996 een laatste herinnering aan beide adressen die mevrouw A. in haar correspondentie had opgegeven. In deze brief werd het verzoek om verdere informatie herhaald.

1.4 Afgaande op bovengenoemde bevindingen kan worden geconcludeerd dat de brieven van mevrouw A. aan de vertegenwoordiging van de Commissie in Kopenhagen en aan de voorzitter van de Europese Commissie op 22 april 1996 respectievelijk 9 mei 1996 werden beantwoord.

1.5 Derhalve concludeerde de Ombudsman dat er geen sprake was van een geval van wanbeheer met betrekking tot de wijze waarop de vertegenwoordiging van de Commissie bovengenoemde brieven had beantwoord.

2 Vertraagde ontvangst van door de vertegenwoordiging van de Commissie verzonden brieven

2.1 In haar opmerkingen ging mevrouw A. in op de vertraagde ontvangst van door de vertegenwoordiging van de Commissie verzonden brieven. De vermeende vertragingen bleken het gevolg te zijn van het feit dat mevrouw A. in haar correspondentie met de vertegenwoordiging van de Commissie en de voorzitter van de Europese Commissie twee verschillende adressen had opgegeven.

2.2 De antwoorden werden verstuurd naar het adres dat mevrouw A. in haar corresponderende brieven had opgegeven. Bovendien bleek mevrouw A. haar adreswijziging niet te hebben doorgegeven aan de Commissie. Het onderzoek van de Ombudsman bracht derhalve geen geval van wanbeheer aan het licht met betrekking tot de vertraagde ontvangst van de correspondentie.

3 Door de vertegenwoordiging van de Commissie aangeboden hulp

3.1 In haar correspondentie met mevrouw A. had de vertegenwoordiging van de Commissie te kennen gegeven dat zij meer informatie over de specifieke situatie van mevrouw A. nodig had om haar zaak verder te kunnen onderzoeken. De vertegenwoordiging had meegedeeld bereid te zijn te helpen, maar mevrouw A. was van mening dat de gestelde vragen niet relevant waren.

3.2 De Ombudsman concludeerde dat de vertegenwoordiging van de Commissie had geprobeerd mevrouw A. in haar zaak te helpen, en dat het terecht was dat zij met het oog daarop om aanvullende informatie inzake deze kwestie had gevraagd.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer van de zijde van de Europese Commissie. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

CONTRACT VOOR TECHNISCHE STEUN IN ALGERIJE

Besluit inzake klacht 572/24.4.96/ST/IT/KT tegen de Europese Commissie en de Europese Rekenkamer

KLACHT

In april 1996 diende de heer T. bij de Ombudsman een klacht in betreffende een met de Commissie gesloten contract voor technische steun in Algerije. Zijn klacht had ook betrekking op het advies van de Rekenkamer met betrekking tot het project.

1 Commissie

In 1994 had de heer T. een contract met de Commissie gesloten voor samenwerking in Algerije in het kader van het door de Europese Gemeenschap gefinancierde POSA-programma. Na een aanbesteding, die was georganiseerd door de delegatie van de Commissie in Algerije, werd het project "SEM/03/208/030/A" toegewezen aan klager.

Zijn werkzaamheden in Algerije begonnen in maart 1994. Ondanks een aantal problemen slaagde klager erin zijn werkzaamheden vóór de in het contract vastgestelde termijn (maart 1995) af te ronden. De Commissie betaalde twee rekeningen voor de zes maanden die hij in 1994 had gewerkt, maar verdere rekeningen die op 15 februari 1995 respectievelijk 18 mei 1995 aan de Commissie werden gestuurd, werden niet betaald.

De heer T. vroeg om betaling van die rekeningen, betaling van rente voor de periode van de betalingsachterstand alsmede een compensatie voor de aantasting van zijn beroepsimago. In maart 1996 besloot de Commissie de zaak te regelen.

De heer T. diende bij de Ombudsman een klacht in over vermeend wanbeheer van de Commissie, wegens het verlenen van onvoldoende technische bijstand, machtsmisbruik in de vorm van lastige contractuele bepalingen, administratieve onregelmatigheden en het verstrekken van onjuiste en misleidende informatie aan de Rekenkamer.

2 Rekenkamer

De heer T. beklagde zich ook over verschillende opmerkingen in het jaarverslag van de Rekenkamer over 1994 met betrekking tot het POSA-programma voor Algerije. In punt 11.69 van het jaarverslag merkte de Rekenkamer op dat zij haar controle had beperkt "tot een onderzoek van stukken en gesprekken met personeelsleden van de Commissie". Volgens klager had de Rekenkamer ook een ontmoeting met hem moeten hebben ten einde hem de gelegenheid te geven om zijn optreden toe te lichten.

HET ONDERZOEK

De klacht werd doorgezonden aan de betrokken instellingen.

Opmerkingen Commissie

De Commissie maakte samengevat de navolgende opmerkingen:

De heer T. was steeds verder afgeweken van de technische voorwaarden van het contract en zijn rapporten waren onvolledig en te vaag.

In februari 1995 diende de heer T. een beknopt verslag in over zijn werkzaamheden gedurende de periode van 15 mei 1994 tot 18 januari 1995. Een tweede verslag werd ingediend op 10 mei 1995, na afloop van het contract. Deze rapporten waren onvoldoende en waren haastig opgesteld, zodat de vooruitgang met betrekking tot het project niet duidelijk kon worden beoordeeld.

De Commissie besloot de betaling van de laatste twee rekeningen voor het contract uit te stellen, totdat de controleprocedure, waarbij verschillende Commissiediensten waren betrokken, zou zijn afgerond.

In juni 1996 werd een regeling getroffen met klager, die ermee instemde in ruil voor de betaling van een forfaitair bedrag geen verdere stappen te zullen ondernemen.

Opmerkingen Rekenkamer

De Rekenkamer maakte samengevat de navolgende opmerkingen:

De Rekenkamer had de ontwikkelingen met betrekking tot het POSA-programma gedurende de periode van april 1994 tot februari 1995 gecontroleerd. Bij die werkzaamheden baseerde de Rekenkamer zich op de criteria zoals die zijn vastgesteld in het EG-Verdrag, met name in artikel 188 C, lid 3, waarin wordt bepaald dat "de controle geschiedt aan de hand van stukken, en zo nodig, ter plaatse bij de overige instellingen van de Gemeenschap en in de Lid-Statens". In het onderhavige geval besloot de Rekenkamer geen controles ter plaatse uit te voeren, gezien de moeilijke politieke situatie in Algerije.

De Rekenkamer verwees in haar jaarverslag 1994 naar het POSA-programma. Verschillende gedeeltes van het verslag waren door de Rekenkamer overeenkomstig artikel 188 C, lid 4, opgesteld op basis van door de Commissie verstrekte informatie. De heer T. was niet gevraagd om commentaar daarop, omdat de Rekenkamer op geen enkele wijze verplicht was om particuliere personen of andere instanties te horen. Anderzijds had klager de Rekenkamer pas op de hoogte gesteld van zijn wens om te worden gehoord, toen het verslag 1994 reeds in het Publicatieblad was verschenen.

In het jaarverslag werd in het geheel niet ingegaan op aspecten in verband met de uitvoering van het contract door klager. De door klager bedoelde specifieke bewoordingen in punt 11.75 van het jaarverslag ("*dit heeft tot gevolg dat*") hadden betrekking op alle in de eerdere punten gemaakte opmerkingen en niet alleen op de vraagstukken betreffende technische bijstand.

Opmerkingen klager

Klager bevestigde dat een minnelijke schikking was bereikt, hoewel hij nog wel verlangde dat de Commissie zich publiekelijk zou verontschuldigen en hij ook wilde dat de Rekenkamer een *corrigendum* in het Publicatieblad zou opnemen, met dien verstande dat moest worden verduidelijkt dat de woorden "*dit heeft tot gevolg dat*" in punt 11.75 van haar jaarverslag over 1994 geen betrekking hadden op de door hem verleende technische bijstand.

Klager eiste dat de Commissie haar fout in een brief zou toegeven ten einde zijn beroepsimago te herstellen. In deze brief moest worden verklaard dat zijn contractuele betrekkingen met de instelling naar tevredenheid waren geregeld.

BESLUIT

Uit het onderzoek van de Ombudsman is gebleken dat de heer T. en de Commissie beide verklaarden dat tussen hen een minnelijke schikking was bereikt. Omdat deze schikking klaarblijkelijk beantwoordde aan de meeste van de eisen van klager, was hij daarmee tevreden. Omdat de Commissie publiekelijk had erkend dat met de heer T. een regeling was getroffen, was reeds voldaan aan zijn verlangens aangaande openbaarmaking.

Bij de beoordeling van de betekenis van punt 11.75 in het jaarverslag van de Rekenkamer over 1994 kon worden geconcludeerd dat de woorden "*dit heeft tot gevolg dat*" niet uitsluitend betrekking hadden op de door klager verleende technische steun. Uit de context kan worden opgemaakt dat een en ander betrekking heeft op alle eerdere gedeelten van het verslag. Voorwerp van het verslag van de Rekenkamer was de Commissie en niet klager.

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van wanbeheer van de zijde van de Commissie of de Rekenkamer. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

NIET-ERKENNING VAN EEN DIPLOMA VAN EEN DERDE LAND

Besluit inzake klacht 579/2.5.96/MAMG/UK/IJH tegen de Europese Commissie

KLACHT

In april 1996 diende de heer M. bij de Ombudsman een klacht in met betrekking tot de niet-erkenning van zijn Argentijnse kwalificaties als klinisch psycholoog. Zijn klacht was gericht tegen de "British Psychological Society" (BPS) en de Commissie. De Ombudsman deelde hem mee dat hij de klacht uitsluitend kon behandelen voor zover deze betrekking had op de Commissie, omdat de BPS geen communautaire instelling of orgaan is.

Klager, een Spaans staatsburger, verkreeg zijn universitaire kwalificaties als klinisch psycholoog in Argentinië en voerde later een praktijk in Frankrijk, waar zijn beroepskwalificaties in december 1991 waren erkend. In 1992 verhuisde hij naar het Verenigd Koninkrijk, waar hij een praktijk als klinisch psycholoog wilde openen, maar het BPS weigerde zijn beroepskwalificaties te erkennen en eiste dat hij ter verkrijging van een verklaring van equivalentie een examen moest afleggen voor een VK-diploma in psychologie. Als gevolg van deze niet-erkenning kwam hij niet in aanmerking voor de meeste banen als klinisch psycholoog bij de "National Health Service" van het VK. Hij was van mening dat de BPS zijn beroepskwalificaties overeenkomstig richtlijn 89/84/EEG¹ en aanbeveling 89/49/EEG van de Raad² had moeten erkennen.

In april 1993 bracht "Citizen's Europe Advisory Service" (onderdeel van het bureau van de Commissie in Londen), die optrad namens de heer M., over zijn situatie verslag uit bij de Commissie en vroeg om verduidelijking met betrekking tot de vraag of de eis van het BPS om ter verkrijging van de verklaring van equivalentie het volledige VK-diploma te behalen in overeenstemming was met richtlijn 89/48/EEG. In juni 1993 deelde de Commissie (DG XV - interne markt en financiële diensten) in haar antwoord mee dat zij geen informatie had ontvangen betreffende erkenning van het Argentijnse diploma van klager door de Franse autoriteiten en dat zij daarom ernstige twijfels had ten aanzien van de vraag of hij voldeed aan de voorwaarden voor de toepassing van richtlijn 89/48/EEG. De Commissie merkte meer in het bijzonder op dat het door de heer M. bij de Britse autoriteiten ingediende certificaat was afgegeven door de Spaanse ambassade in Parijs en geen voor eensluidend verklaard afschrift was van het oorspronkelijke besluit van de bevoegde Franse autoriteiten.

¹ PB L 19 van 1989, blz. 16.

² PB L 19 van 1989, blz. 24.

Volgens klager werden in het antwoord van de Commissie onredelijke beschuldigingen tegen hem geuit. In januari 1995 wendde een lid van het Europees Parlement zich schriftelijk tot DG XV met de opmerking dat het antwoord van de Commissie aan de "Citizen's Europe Advisory Service" uitermate negatief was en klager bepaald niet verder hielp. Daarom vroeg hij om een hernieuwde beoordeling van de zaak en de uitwerking van een zorgvuldiger opgesteld advies. Het lid van het EP merkte op dat het Franse Ministerie van Onderwijs op 24 september 1991 had erkend dat klager bevoegd was om zijn beroep uit te oefenen en dat klager voldeed aan de voorwaarde dat hij gedurende ten minste drie jaar beroepswerkzaamheden in Frankrijk moest hebben verricht, voordat hij naar het VK kwam.

De Commissie antwoordde in februari 1995 en herhaalde daarbij dat klager met het oog op de toepassing van richtlijn 89/48/EEG betreffende een algemeen stelsel van erkenning van hoger-onderwijsdiploma's moest kunnen aantonen dat hij drie jaar beroepservaring had opgedaan, gewaarmerkt door de Lid-Staat die zijn diploma van een derde land had erkend (artikel 1, sub a) van de richtlijn). De Commissie merkte op dat zij bij de Britse autoriteiten alleen stappen zou kunnen ondernemen en hen alleen zou kunnen verzoeken de richtlijn in dit geval toe te passen, indien klager aan de Commissie een afschrift zou doen toekomen van het officieel besluit van de Franse autoriteiten betreffende erkenning van zijn Argentijnse diploma, alsmede het certificaat ten bewijze van de beroepservaring van drie jaar. Op basis van deze feiten diende de heer M. bij de Ombudsman een klacht in volgens welke DG XV van de Commissie

- 1 hem niet had geholpen bij het verkrijgen van erkenning van zijn beroepskwalificaties
- 2 in de correspondentie over de zaak onredelijke beschuldigingen had geuit
- 3 richtlijn 89/48/EEG op een voor hem nadelige wijze interpreteerde door te eisen dat na de erkenning van het diploma nog eens drie jaar officiële beroepservaring nodig was
- 4 geen uitvoering gaf aan aanbeveling 89/49/EEG betreffende onderdanen van Lid-Staten die in het bezit waren van een door een derde land afgegeven diploma.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De Commissie maakte samengevat de navolgende opmerkingen:

- 1 Met betrekking tot de beschuldiging volgens welke zij klager niet had geholpen bij het verkrijgen van de erkenning van zijn beroeps-kwalificaties, bevestigde de Commissie de opmerking die zij reeds had gemaakt tegenover haar bureau in Londen, namelijk dat zij nog steeds geen bewijs had dat de Franse autoriteiten het Argentijnse diploma hadden erkend. De Commissie voegde daaraan toe dat zij klager verschillende malen had verzocht haar een afschrift van het erkenningsbesluit te doen toekomen, maar dat hij dat nog steeds niet had gedaan. Tevens merkte de Commissie op dat zij namens hem contact op zou kunnen nemen met de autoriteiten van het VK, zodra zij beschikte over bewijsstukken volgens welke klager inderdaad viel onder richtlijn 89/48/EEG.
- 2 Met betrekking tot de beschuldiging volgens welke zij onredelijke beschuldigingen tegen klager had geuit, merkte de Commissie op dat het in het kader van de behandeling van klachten tegen Lid-Staten gebruikelijk was om, alvorens contact op te nemen met de autoriteiten van de Lid-Staten, van klagers te verlangen dat deze ter verduidelijking van de feiten en ter beoordeling van de gegrondheid van de klacht afschriften van de bewijsstukken overleggen; een en ander betekende niet dat de betrouwbaarheid van klager op enigerlei wijze in twijfel werd getrokken.
- 3 Met betrekking tot de interpretatie van richtlijn 89/48/EEG merkte de Commissie op dat een door een onderdaan van een Lid-Staat verkregen diploma van een derde land alleen kan vallen onder de erkenningsprocedure van de richtlijn wanneer aan twee voorwaarden wordt voldaan: a) het moet in de eerste plaats worden erkend door een Lid-Staat van de Unie en b) de houder moet drie jaar beroepservaring hebben opgedaan, gewaarmerkt door de Lid-Staat die het diploma heeft erkend.
- 4 Met betrekking tot het feit dat geen uitvoering zou zijn gegeven aan aanbeveling 89/49/EEG van de Raad merkte de Commissie op dat een aanbeveling overeenkomstig artikel 189 van het EEG-Verdrag geen rechtskracht heeft.

Opmerkingen klager

Klager herhaalde zijn eerder gemaakte opmerkingen en voegde daaraan toe dat de bewijsstukken omtrent zijn erkenning reeds diverse malen aan de Commissie waren toegezonden, ook door de "Citizen's Europe Advisory Service" en door het lid van het EP, maar dat deze bewijsstukken door DG XV uit het dossier waren verwijderd. Ten slotte drong klager erop aan hem weer in het genot te stellen van het recht om zijn beroep uit te oefenen.

BESLUIT**1 Het feit dat de Commissie klager niet zou hebben geholpen bij het verkrijgen van erkenning van zijn beroepskwalificaties**

- 1.1 Om klager te kunnen helpen bij het verkrijgen van de erkenning van zijn beroepskwalificaties en om te kunnen beoordelen of de autoriteiten van het VK in overeenstemming met de richtlijn hadden gehandeld, diende de Commissie te beschikken over alle documenten die behulpzaam zouden kunnen zijn bij de beoordeling en de controle van de relevante juridische feiten omtrent de beroepssituatie van klager. Een van die documenten was juist het bewijs van erkenning van het Argentijnse diploma van klager door de Franse autoriteiten.
- 1.2 Uit de opmerkingen van de Commissie bleek dat zij klager verschillende malen had verzocht om toezending van een afschrift van het officiële erkenningsbesluit van de Franse autoriteiten, maar dat klager dit niet had verstrekt. In plaats daarvan ontving de Commissie van hem een certificaat van de Spaanse ambassade in Parijs, en dat was geen voor eensluidend verklaard afschrift van het erkenningsbesluit van de Franse autoriteiten. Zonder dit belangrijke document kon de Commissie geen onderzoek beginnen. De Commissie merkte verschillende malen op dat zij bij de Britse autoriteiten stappen zou kunnen ondernemen, zodra zij het gevraagde afschrift had ontvangen.
- 1.3 Uit het bovenstaande bleek dat er geen aanwijzingen waren dat de Commissie klager niet had geholpen bij het verkrijgen van de erkenning van zijn beroepskwalificaties.

2 De vermeende onredelijke beschuldigingen tegen klager

Middels het verzoek aan klager om een afschrift te overleggen van het officiële erkenningsbesluit van de Franse autoriteiten en haar weigering om het certificaat van de Spaanse ambassade te accepteren als bewijs van deze erkenning, probeerde de Commissie de bewijsstukken te krijgen die nodig waren voor een juridische beoordeling van de beroepssituatie van klager. Dat betekent echter niet dat de Commissie onredelijke beschuldigingen tegen klager heeft geuit.

3 Door de Commissie gehanteerde interpretatie van richtlijn 89/48/EEG

- 3.1 Artikel 1, sub a), van de richtlijn bepaalt dat een door een onderdaan van een Lid-Staat verkregen diploma van een derde land alleen onder het erkenningsstelsel van de richtlijn kan vallen indien "de houder

ervan een driejarige beroepservaring heeft opgedaan, gewaarmerkt door de Lid-Staat die een diploma, een certificaat of een andere titel van een derde land heeft erkend".

3.2 Door te verlangen dat na de erkenning van het diploma van een derde land drie jaar beroepservaring is opgedaan, leek de Commissie niet te hebben gekozen voor een interpretatie die in strijd was met bovengenoemde bepalingen. Er dient echter op te worden gewezen dat voor wat betreft de interpretatie van het Gemeenschapsrecht het Hof van Justitie de hoogste autoriteit is.

4 Het feit dat de Commissie geen uitvoering zou hebben gegeven aan aanbeveling 89/49/EEG

Omdat aanbevelingen niet verbindend zijn (artikel 189 EG-Verdrag), heeft de Commissie niet de bevoegdheid om van een Lid-Staat te eisen dat deze een aanbeveling ten uitvoer legt. Daarom kan de Commissie niet worden geacht geen uitvoering te hebben gegeven aan aanbeveling 89/49/EEG.

Op basis van het onderzoek met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van wanbeheer van de zijde van de Commissie en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

ERKENNING VAN EEN DIPLOMA: BEHANDELING VAN EEN BIJ DE COMMISSIE INGEDIENDE KLACHT

Besluit inzake klacht 583/3.5.96/MFCL/IT/KT tegen de Europese Commissie

KLACHT

In mei 1996 diende mevrouw C. bij de Ombudsman een klacht in over de wijze waarop haar klacht tegen de Portugese autoriteiten door de Commissie was behandeld.

Mevrouw C. deelde de Ombudsman mee dat zij houdster was van een Franse doctorstitel linguïstiek. Zij probeerde haar Franse diploma in Portugal zonder succes erkend te krijgen. De Portugese autoriteiten waren van mening dat haar doctorstitel niet viel onder het toepassingsgebied van richtlijn 89/48/EEG¹.

In januari 1994 wendde mevrouw C. zich hierover schriftelijk tot de Commissie. Het secretariaat-generaal van de Commissie antwoordde in mei 1994 en deelde haar mee dat haar klacht onder nummer 94/4382 was geregistreerd en dat de klacht zou worden behandeld.

¹ PB L 19 van 1989, blz. 16.

In haar klacht verzocht mevrouw C. de Ombudsman de zaak te onderzoeken, omdat de Commissie haar dossier 94/4382 niet had gesloten, maar ook geen inbreukprocedure tegen Portugal had geopend.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De Commissie maakte samengevat de navolgende opmerkingen:

Bij de klacht ging het om de uitoefening door de Commissie van haar discretionaire bevoegdheid met betrekking tot procedures uit hoofde van artikel 169.

Bij richtlijn 89/48/EEG van de Raad van 21 december 1988 werd een algemeen stelsel ingevoerd voor de erkenning van hoger-onderwijsdiploma's waarmee beroepsopleidingen van ten minste drie jaar worden afgesloten.

Op basis van bovengenoemde richtlijn had klager recht op erkenning ten einde in Portugal dezelfde beroepswerkzaamheden te kunnen uitoefenen als op grond van haar doctorstitel in Frankrijk mogelijk was.

De Commissiediensten hadden schriftelijke contacten gehad met de Portugese en de Franse autoriteiten, alsmede met klager. De Ombudsman werd een gedetailleerde lijst van correspondentie overgelegd.

Op basis van bovengenoemde correspondentie, het antwoord van de Franse autoriteiten en verschillende brieven van personen die in andere Lid-Staten soortgelijke problemen hadden ondervonden, besloot de Commissie de zaak in kwestie op een vergadering op 24 april 1996 te bespreken met nationale coördinatoren voor de toepassing van richtlijn 89/48/EEG.

Mevrouw C. werd telefonisch geïnformeerd over de vergadering van de coördinatoren en over het feit dat eventuele besluiten betreffende de opening van een inbreukprocedure in verband met de vergaderkalender van de Commissie op zijn vroegst in oktober 1996 zouden kunnen worden genomen.

Op basis van de door de Portugese autoriteiten aangevoerde argumenten en de besprekingen tijdens de vergadering van de coördinatoren verzochten de Commissiediensten mevrouw C. haar een afschrift van alle correspondentie met de Portugese autoriteiten en een afschrift van haar diploma's te doen toekomen.

De Commissie merkte op dat het bij de zaak van mevrouw C. ging om ingewikkelde kwesties, waarover besprekingen gaande waren tussen de Lid-Staten en de Commissie. Bovendien merkte de Commissie op dat, wanneer haar diensten zich voor informatie tot een Lid-Staat wendden, het tijdschema voor de behandeling van een dossier in belangrijke mate van die Lid-Staat afhing.

Ten slotte merkte de Commissie op dat mevrouw C. te allen tijde op de hoogte was gehouden van de vooruitgang van haar dossier en dat de Commissie haar op de hoogte zou blijven houden van alle stappen die zij in uitoefening van haar discretionaire bevoegdheden ondernam.

Opmerkingen klager

In haar opmerkingen handhaafde mevrouw C. haar klacht. Zij merkte op dat zij beroepservaring had in het hoger onderwijs en dat zij op grond van haar diploma niet alleen over een academische graad beschikte, maar daarnaast het beroep van "*Enseignant d'université*" mocht uitoefenen. Bovendien deelde zij de Ombudsman mee dat de Commissie haar pas op 12 juni 1996 om aanvullende informatie had verzocht en dat zij op 19 juni 1996 op dit verzoek had gereageerd.

Mevrouw C. deelde de Ombudsman verder mee dat zij in november 1996 een brief van de Commissie had ontvangen waarin werd opgemerkt dat zij een schriftelijke aanmaning aan de Portugese autoriteiten zou sturen. In januari 1997 had mevrouw C. nog een brief ontvangen waarin haar werd meegedeeld dat de schriftelijke aanmaning om administratieve redenen nog niet was verstuurd. Mevrouw C. sprak haar ontevredenheid uit over de vertraging die was opgetreden bij het versturen van de schriftelijke aanmaning.

VERDER ONDERZOEK

De Ombudsman besloot de Commissie te verzoeken om aanvullende informatie betreffende de vraag of zij uit hoofde van artikel 169 van het EG-Verdrag een inbreukprocedure tegen Portugal had geopend met betrekking tot de omzetting van richtlijn 89/48/EEG, als meegedeeld in haar brief aan klager van januari 1997.

Antwoord Commissie

De Commissie antwoordde dat zij had besloten uit hoofde van artikel 169 van het EG-Verdrag een inbreukprocedure tegen Portugal te openen. Deze procedure hield verband met de onvolledige omzetting van richtlijn 89/48/EEG in het Portugese recht. Volgens de Commissie had zij mevrouw C. in juni 1997 in een brief op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen met betrekking tot de procedure.

BESLUIT**1 Het administratieve stadium van de procedure van artikel 169**

- 1.1 In artikel 169 van het EEG-Verdrag worden geen procedures of criteria vastgesteld die door de Commissie moeten worden gevolgd in de periode voorafgaande aan het uitbrengen van een met redenen omkleed advies. Bovendien biedt de jurisprudentie van het Hof van Justitie slechts in beperkte mate houvast. De Commissie zelf moet derhalve beslissen welke procedures en criteria moeten worden gevolgd ten einde zich te kwijten van haar verantwoordelijkheden uit hoofde van artikel 169 in het kader van de procedure die kan resulteren in het uitbrengen van een met redenen omkleed advies.
- 1.2 Op basis van de beginselen van behoorlijk bestuur dient de Commissie te volharden in haar pogingen om in het administratieve stadium van de inbreukprocedure antwoorden te verkrijgen van de Lid-Staten. Overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie zijn de Lid-Staten uit hoofde van artikel 5 van het Verdrag verplicht de vervulling van de krachtens artikel 155, eerste streepje, aan de Commissie toegewezen taken te vergemakkelijken. De Lid-Staten moeten *loyaal* meewerken aan ieder door de Commissie krachtens artikel 169 verricht onderzoek en haar daartoe alle gevraagde inlichtingen verschaffen¹.
- 1.3 Sinds 6 mei 1994, toen de klacht van mevrouw C. werd geregistreerd onder nr. 94/4382, heeft de Commissie voortdurend brieven naar de betrokken Lid-Staat gestuurd en heeft zij mevrouw C. hetzij schriftelijk hetzij telefonisch op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Daarom concludeerde de Ombudsman dat er met betrekking tot dit aspect van de zaak geen aanwijzingen waren omtrent wanbeheer.

2 Besluit om overeenkomstig artikel 169 van het EG-Verdrag een inbreukprocedure te openen

- 2.1 In artikel 169 van het EG-Verdrag wordt bepaald dat de Commissie een met redenen omkleed advies uitbrengt, indien zij van oordeel is dat een Lid-Staat een van de krachtens het Verdrag op hem rustende verplichtingen niet is nagekomen.
- 2.2 Volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie heeft de Commissie op grond van haar rol als "hoedster van het Verdrag" exclusieve bevoegdheid met betrekking tot het nemen van een besluit over de

¹ Zaak 192/84 Commissie tegen Helleense Republiek, Jurisprudentie [1985], blz. 3967, paragraaf 19.

vraag of een procedure tegen een Lid-Staat moet worden ingeleid wegens niet-nakoming van zijn verplichtingen¹.

2.3. De Commissie had klager in juni 1997 per brief meegedeeld dat zij overeenkomstig artikel 169 van het Verdrag een schriftelijke aanmaning aan de Portugese autoriteiten had gezonden betreffende de onvolledige omzetting van richtlijn 89/48.

2.4. De Ombudsman concludeerde derhalve dat er geen sprake was van wanbeheer met betrekking tot de wijze waarop de Commissie het onderzoek in deze zaak had verricht.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

FINANCIERING VAN EEN PROJECT UIT HOOFDE VAN HET PROGRAMMA MED-URBS

Besluit inzake klacht 605/21.5.96/CGW/B/PD/XD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In mei 1996 diende mevrouw S. namens een vereniging bij de Ombudsman een klacht in naar aanleiding van een project dat in het kader van het programma MED-URBS was gefinancierd.

Tussen de Commissie en een stad in Griekenland was een contract gesloten voor de financiering van een MED-URBS-project. De vereniging kreeg in het kader van het project een subsidie en had een akkoord met de Griekse stad gesloten betreffende de vestiging van een cultureel centrum. Later rezen problemen tussen de vereniging en de stad over de plaats van vestiging van het centrum.

Klager voerde aan dat dit verschil van mening het project als geheel in gevaar bracht en diende bij de Ombudsman een klacht in volgens welke de Commissie de verantwoordelijkheid op zich moest nemen voor de oplossing van dit geschil.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen wees de Commissie erop dat het contract betreffende de toekenning van kredieten voor het project was gesloten tussen de Commissie en de stad

¹Zaak 431/92 Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Bondsrepubliek Duitsland, Jurisprudentie [1995] blz. I-2189, paragraaf 22.

in Griekenland. De vereniging was geen partij bij het contract. In de tweede plaats merkte de Commissie op dat een afzonderlijke overeenkomst betreffende de vestiging van het cultureel centrum was gesloten tussen de stad en klager en dat de Commissie bij die overeenkomst geen partij was. De Commissie concludeerde dat zij niet verantwoordelijk kon worden gesteld voor het optreden van de gemeenteraad en dat zij derhalve niet verplicht was een onderzoek te beginnen.

Opmerkingen klager

Klager voerde aan dat de Commissie verantwoordelijk was voor het project, omdat zij kredieten verstreekte en daardoor de oprichting van het cultureel centrum mogelijk had gemaakt.

Volgens klager had de Commissie een morele verplichting tot ondersteuning van het project. Deze verplichting kon worden afgeleid uit een aantal van de bepalingen van het contract die tot doel hadden de continuïteit van het project te verzekeren. De Commissie kon niet enerzijds een project financieren en anderzijds toestaan dat dit project in gevaar werd gebracht door de stad die was belast met de coördinatie ervan.

BESLUIT

In de eerste plaats stelde de Ombudsman vast dat er geen sprake was van contractuele betrekkingen tussen klager en de Commissie. Enerzijds was het contract betreffende financiering van het project gesloten tussen de Commissie en de Griekse stad. Anderzijds was de overeenkomst betreffende de vestiging van het cultureel centrum gesloten door klager en de stad.

In de tweede plaats boog de Ombudsman zich over de bepalingen van het tussen de Commissie en de stad gesloten contract. De Commissie was verplicht het project te financieren, voor zover de stad voldeed aan de voorwaarden zoals die in het contract waren vastgesteld. Volgens de Commissie werd het project gefinancierd, omdat werd voldaan aan de contractvoorwaarden. Verder waren in het contract geen verplichtingen voor de Commissie opgenomen.

In de derde plaats toetste de Ombudsman het contract aan het algehele kader van de gedecentraliseerde samenwerking zoals dat aan het Europese programma MED-URBS ten grondslag ligt. De Gemeenschap financiert projecten die in overeenstemming zijn met de geest en de voorwaarden van het programma. Zij kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor een project of voor eventuele praktische problemen die in het kader van een project ontstaan.

Tegen deze achtergrond bevond de Europese Ombudsman dat er geen sprake was van een geval van wanbeheer met betrekking tot de wijze waarop de Commissie deze zaak had behandeld en sloot hij de zaak.

BEHANDELING DOOR EEN VERTEGENWOORDIGING VAN DE COMMISSIE

Besluit inzake klacht 615/30.5.96/LK/FIN/KT/VK tegen de Europese Commissie

KLACHT

In mei 1996 diende mevrouw K. bij de Ombudsman een klacht met betrekking tot de wijze waarop de vertegenwoordiging van de Commissie in Finland haar had behandeld. In april 1996 diende mevrouw K. bij de vertegenwoordiging van de Commissie in Finland een verzoek in om informatie over de vergoeding van haar reiskosten voor vergelijkend onderzoek EUR/LA/74 van de Commissie. Zij beweerde dat zij een onbeleefd antwoord van het bureau had gekregen, en dat haar te verstaan was gegeven dat zij contact met de Commissie in Brussel moest opnemen. Eerder in 1996 had mevrouw K. contact met de vertegenwoordiging in Finland opgenomen om informatie te vragen over de mogelijkheden voor aanwerving. Ook toen had de vertegenwoordiging geantwoord dat mevrouw K. contact op moest nemen met Brussel.

In haar klacht toonde mevrouw K. zich ontevreden over de wijze waarop de vertegenwoordiging van de Commissie in Finland haar verzoeken om informatie had beantwoord.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen deed de Commissie de Ombudsman mededelingen over het karakter van de door de vertegenwoordiging van de Commissie in Finland verstrekte informatie. Zij merkte op dat in dit specifieke geval mevrouw K. werd geadviseerd telefonisch contact op te nemen met Brussel. Volgens de Commissie had zij een week later de desbetreffende eenheid schriftelijk benaderd.

Opmerkingen klager

In haar opmerkingen handhaafde mevrouw K. haar klacht. Bovendien stelde zij recht te hebben op een vergoeding, omdat haar reiskosten te laat waren betaald.

BESLUIT

1. Met betrekking tot de door de vertegenwoordiging van de Commissie in Finland verstrekte informatie merkte de Commissie op dat de vertegenwoordiging regelmatig op verzoek algemene informatie verstrekt over algemene vergelijkende onderzoeken. Het is gebruikelijk dat de vertegenwoordiging leden van het publiek die gedetailleerde vragen hebben over specifieke aanwervingskwesaties, doorverwijst naar de eenheid Aanwerving van DG IX in Brussel.

Volgens de Commissie had men zich bij alle contacten tegenover mevrouw K. correct opgesteld. De Commissie merkte op dat vooral haar persoonlijke rechten te allen tijde waren gerespecteerd.

In haar opmerkingen betwistte mevrouw K. dit aspect van de zaak niet en verstrekte zij geen informatie die het tegendeel aantoonde.

De Ombudsman concludeerde derhalve dat er geen sprake was van een geval van wanbeheer met betrekking tot de door de vertegenwoordiging van de Commissie in Finland verstrekte informatie.

2. Op 5 juni 1996 gaf de Commissie opdracht tot de betaling van de reiskostenvergoeding. Op 10 juli 1996 bevestigde mevrouw K. dat zij deze betaling een aantal weken eerder had ontvangen.

De Ombudsman merkte op dat eventuele verdere verzoeken van klager om vergoeding rechtstreeks aan de Commissie moesten worden gericht.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

AANWERVING VAN TIJDELIJKE FUNCTIONARISSEN

Besluit inzake klacht 631/10.6.96/AS/L/KT tegen de Europese Commissie

In juni 1996 diende de heer S. bij de Ombudsman een klacht in met betrekking tot de selectie van tijdelijke functionarissen door de Europese Commissie (AT/3/95, referentienummer 21T/SDT/95). De jury had klager bij schrijven van 23 april 1996 in kennis gesteld van haar besluit om hem van een gesprek uit te sluiten. De heer S. betwistte dit besluit in een brief aan de Commissie, maar laatstgenoemde bevestigde het aanvankelijke besluit in haar antwoord. De heer S. diende vervolgens bij de Ombudsman een klacht in betreffende de beoordeling van zijn beroepskwalificaties voor vergelijkend onderzoek AT/3/95.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen stelde de Commissie dat zij na de aankondiging van de vacature 213 sollicitaties naar de jury had doorgezonden. De leden van de jury waren deskundigen op het desbetreffende terrein. Eerst gingen de leden van de jury na of alle kandidaten aan de algemene voorwaarden voldeden (zie artikel 12 van het Statuut); vervolgens werden de bijzondere kwalificaties van de kandidaten getoetst aan de aard van de te verrichten werkzaamheden. De heer S. bevond zich niet onder de 16 kandidaten die voor een gesprek werden uitgenodigd.

Toen de heer S. zijn uitsluiting uit de groep van geselecteerde kandidaten betwistte, werd hem schriftelijk meegedeeld dat de jury zijn sollicitatie in heroverweging had genomen. Omdat de jury had geconcludeerd dat andere kandidaten beter gekwalificeerd waren dan klager, handhaafde zij haar oorspronkelijke besluit met als argument dat de kandidaat diende te beschikken over een grondige kennis van computerlinguïstiek, als omschreven in de aankondiging van de vacature.

BESLUIT

In tegenstelling tot het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen dat van toepassing is op de aanwerving van ambtenaren, zijn in de regelingen welke van toepassing zijn op de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen, die ook van toepassing zijn op tijdelijke functionarissen, geen specifieke aanwervingsprocedures vastgesteld.

Volgens de Commissie had selectieprocedure 21T/SDT/95 tot doel tijdelijke functionarissen in de rang LA7/LA6 aan te werven die zouden worden belast met de ontwikkeling van het systeem voor automatisch vertalen van de Commissie.

De Commissie had tevens meegedeeld dat de jury een vergelijkend onderzoek had verricht betreffende de specifieke kwalificaties van de kandidaten met betrekking tot de vereisten voor de post. Zij concludeerde daarbij dat de beroepskwalificaties van klager zich beperkten tot de ontwikkeling van een specifiek systeem voor computerlinguïstiek.

Gezien het feit dat de jury klager een met redenen omkleed besluit had doen toekomen en gezien dat er volgens het onderzoek van de Ombudsman geen reden was om te twijfelen aan de juistheid van de moti-

vering, waren er geen aanwijzingen omtrent wanbeheer. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

RADIONAVIGATIESYSTEMEN IN EUROPA: NIET-TENUITVOERLEGGING

Besluit inzake klacht 638/13.6.96/CC/F/VK tegen de Europese Commissie

KLACHT

In juni 1996 diende de heer C. bij de Ombudsman een klacht in volgens welke de Commissie zich niet had gekweten van haar verplichtingen uit hoofde van beschikking 92/143/EG van de Raad van 25 februari 1992 betreffende de radionavigatiesystemen die bestemd zijn om in Europa te worden gebruikt, en met name de Loran-C-keten voor het Middellandse-Zeegebied.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De Commissie maakte samengevat de navolgende opmerkingen.

- 1 De Commissie deelde het standpunt van klager dat al het mogelijke moest worden gedaan om de Loran-C-keten operabel te maken en te zorgen voor een volledige dekking van het westelijke Middellandse-Zeegebied met het Loran-C-signaal.
- 2 De Commissie had in 1995 een akkoord met de Spaanse autoriteiten gesloten betreffende de heropening van het desbetreffende station (Estartit). Spanje had echter geen uitvoering aan deze overeenkomst gegeven. Daarom was de Commissie van plan aan de Raad verslag uit te brengen over de niet-tenuitvoerlegging en een nieuw beleid inzake radionavigatie op te starten. Daarom zou een ontwerpverslag over Loran-C-ketens worden voorgelegd aan de Raad.
- 3 Krachtens beschikking 92/143 van de Raad moeten de Lid-Staten en de Commissie een wereldomvattend radionavigatiesysteem tot stand brengen, met inbegrip van Europese Loran-C-ketens op regionaal niveau. Overeenkomstig de beschikking is het echter uitsluitend aan de Lid-Staten om partij te worden bij regionale Loran-C-overeenkomsten en is er geen sprake van een verplichting om het systeem in stand te houden of verder te ontwikkelen.
- 4 De Commissie heeft zich aanzienlijke inspanningen getroost om de Lid-Staten ervan te overtuigen een regionale Loran-C-overeenkomst tot stand te brengen.

Opmerkingen klager

Klager wees erop dat de partijen bij een internationale overeenkomst verplicht waren om navigatiehulpmiddelen tot stand te brengen en in stand te houden.

BESLUIT

De Commissie is gehouden haar verplichtingen met betrekking tot de werking van de radionavigatiesystemen uit hoofde van beschikking 92/143 van de Raad na te komen.

In artikel 2 van de beschikking is bepaald dat de Commissie zorg draagt voor de coördinatie tussen de Lid-Staten, de ontwikkeling van ontvangers stimuleert, haar werkzaamheden ten behoeve van de invoering van een radionavigatieplan vervolgt en aan de Raad passende maatregelen voorstelt.

Uit de aan de Ombudsman ter beschikking gestelde informatie bleek dat de Commissie het nodige had gedaan om tot een akkoord te komen met de Lid-Staten. Zij kwam in 1995 tot een akkoord met Spanje. Sindsdien hadden de Spaanse autoriteiten de desbetreffende bepalingen echter niet ten uitvoer gelegd. Volgens de Commissie was zij van plan de Raad verslag uit te brengen over de niet-tenuitvoerlegging en een nieuw radionavigatiebeleid op te starten. Daartoe zou een ontwerpverslag over Loran-C-ketens aan de Raad worden voorgelegd.

De Commissie bleek te hebben voldaan aan haar verplichtingen met betrekking tot de beschikking van de Raad van 1992.

Klager merkte op dat de overeenkomstsluitende partijen verplicht waren zorg te dragen voor de totstandkoming en instandhouding van navigatiehulpsystemen.

Deze verplichting is gebaseerd op de Internationale Conventie ter beveiliging van mensenlevens op zee van 1974 (Solas 1974). De desbetreffende verplichting is niet opgenomen in de beschikking van de Raad van 1992. Bovendien is de Commissie geen partij bij die Conventie. De Commissie is derhalve niet verplicht zorg te dragen voor de totstandkoming en de instandhouding van navigatiehulpsystemen.

Het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze zaak bracht geen geval van wanbeheer aan het licht. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

LANDBOUW: INSCHRIJVING VOOR DE LEVERING VAN ROGGEMEEL

Besluit inzake klacht 647/18.6.96/JEW/AVK tegen de Europese Commissie

KLACHT

In juni 1996 diende JEW, een meelfabrikant uit Oostenrijk, bij de Ombudsman een klacht in betreffende een contract voor de levering van roggemeel waarvoor het bedrijf overeenkomstig verordening (EG) nr. 2389/95 van de Commissie van 11 oktober 1995¹ met succes inschreef.

De Commissie legde klager een boete op voor de te late levering van de goederen. In bovengenoemde verordening wordt bepaald dat de goederen *vanaf 4 december 1995 ter beschikking* moesten zijn. Volgens klager had de Commissie de verordening onjuist geïnterpreteerd door te verlangen dat de goederen *uiterlijk* op 4 december 1995 geleverd moesten zijn. Met name omdat de goederen door de desbetreffende vrachtvervoerder binnen 10 dagen werden overgenomen, als voorzien in de verordening, leek de boete niet gerechtvaardigd. Bovendien beweerde klager dat de Commissie kleinere bedrijven discrimineerde.

HET ONDERZOEK**Opmerkingen Commissie**

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen wees de Commissie erop dat de periode van 10 dagen niet was bedoeld om de leverancier in staat te stellen de meelleverantie over verschillende zendingen te verdelen. Het was uitsluitend bedoeld om de vervoerder een zekere flexibiliteit toe te staan met betrekking tot zijn planning. De leverancier heeft derhalve geen extra tijdsruimte en de gehele hoeveelheid meel had derhalve op 4 december voor vervoer ter beschikking moeten zijn. De boete was derhalve gerechtvaardigd.

Wat de discriminatie van kleinere bedrijven betreft, merkte de Commissie op dat zij de hoeveelheid juist had verlaagd om kleinere bedrijven in staat te stellen aan de inschrijving deel te nemen.

Klager maakte geen verdere opmerkingen.

BESLUIT

In artikel 12 van verordening (EG) nr. 2009/95² wordt bepaald dat de leveringszekerheid die door succesvolle inschrijvers ten gunste van de

¹ PB L 244 van 1995, blz. 53.

² PB L 196 van 1995, blz. 4.

Gemeenschap wordt gesteld, verbeurd wordt verklaard, wanneer de levering vertragingen oploopt die zijn te wijten aan de producenten.

Uit de aan de Ombudsman verstrekte informatie bleek dat de goederen niet binnen de beoogde termijn waren geleverd en dat de boete daarom gerechtvaardigd was. Bovendien bleken er geen aanwijzingen te zijn omtrent discriminatie van kleinere bedrijven.

Het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze zaak bracht geen geval van wanbeheer aan het licht. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

BEROEP TEGEN EEN BESLUIT EEN INTERUNIVERSITAIR PROGRAMMA NIET TE VERLENGEN

Besluit inzake klacht 661/25.6.96/DG/FK/KT tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer G. was vice-voorzitter van de "Groupe Écoles Supérieures de Commerce de Rennes" (GSC Rennes), die in het kader van het ERASMUS-programma kredieten ontvingen voor een interuniversitair samenwerkingsprogramma (ICP). "GSC Rennes" diende voor dit programma voor 1996/97 geen nieuwe aanvraag in. Omdat geen nieuwe aanvraag was ingediend, besloot het ERASMUS-bureau het programma van "GSC Rennes" voor het jaar 1996/97 niet te verlengen.

Bij schrijven van 13 mei 1996 diende de heer G. naar aanleiding van dit besluit een klacht in bij het hoofd van het bureau voor technische bijstand van SOCRATES & YOUTH en legde hij uit dat "GSC Rennes" het aanvraagformulier voor 1996/97 nooit had ontvangen.

Omdat de heer G. op 21 juni 1996 nog geen antwoord op zijn brief had ontvangen, diende hij in juni 1996 een klacht in bij de Ombudsman. In zijn klacht sprak hij zijn bezorgdheid uit over de procedures van het ERASMUS-bureau. Met name beklaagde hij zich over het feit dat er geen mogelijkheid is om beroep aan te tekenen tegen besluiten van het bureau.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de volgende punten:

Er is geen geïnstitutionaliseerd systeem voor het instellen van beroep tegen besluiten van het ERASMUS-bureau. Klachten over zowel de

inhoud van besluiten als over procedurele aangelegenheden worden *ad hoc* behandeld.

Wanneer administratieve fouten worden gemaakt in het kader van de door de Commissie of haar bureau voor technische bijstand (TAO) voor de behandeling van een voorstel gevolgde procedures, heeft de Commissie de bevoegdheid die fouten te corrigeren en het voorstel in heroverweging te nemen.

In gevallen waarin de aanvrager een procedurele fout maakt, wordt door de Commissie nagegaan of die fout het gevolg is van omstandigheden waarop de aanvrager of zijn of haar instelling geen invloed heeft. Voorbeelden van dergelijke omstandigheden zijn een plotseling sterfgeval of ziekte.

Het beginsel van gelijke behandeling speelt een belangrijke rol bij de uitkomst van de beroepsprocedure. Indien de selectieprocedure op basis van een klacht wordt gewijzigd, moeten andere aanvragers de mogelijkheid hebben om in de nieuwe omstandigheden opnieuw een aanvraag in te dienen.

De Commissie verklaarde dat zij had besloten om het beroep van de heer G. af te wijzen op grond van het feit dat zij de universiteiten tweemaal had gewezen op de noodzaak het formulier voor 1996/97 opnieuw in te dienen. Volgens de Commissie heeft de heer G. ten minste één van de desbetreffende brieven ontvangen, omdat in de brief waarin hij beroep instelde, naar die brief wordt verwezen.

Bovendien verklaarde de Commissie dat zij in soortgelijke gevallen waarin sprake was van veronachtzaming van een officiële procedurele vereiste, onvoldoende gronden aanwezig achtte om het selectiebesluit in heroverweging te nemen. Het beginsel van gelijke behandeling impliceerde derhalve dat deze zaak niet in heroverweging zou kunnen worden genomen.

De opmerkingen van de Commissie werden doorgezonden aan de heer G. met een uitnodiging om desgewenst opmerkingen te maken. Geen opmerkingen werden ontvangen.

BESLUIT

Uit de informatie die aan de Europese Ombudsman is verstrekt, bleek dat de Commissie voor de behandeling van gevallen waarin beroep wordt ingesteld, een *ad hoc*-procedure volgt. Deze procedure kan worden aangevend om administratieve fouten van zowel de Commissie en haar bureau voor technische bijstand als de aanvrager te behandelen en te corrigeren.

Volgens de Commissie heeft zij de door de heer G. aangevoerde argumenten volgens welke hij het nieuwe aanvraagformulier niet had ontvangen, bestudeerd en achtte zij deze niet overtuigend.

Voor wat betreft de weigering om een na het verstrijken van de termijn binnengekomen aanvraag te accepteren, verwijst de Commissie naar het beginsel van gelijke behandeling. Zij merkt op dat in soortgelijke gevallen waarin ICP-coördinatoren officiële vereisten hebben veronachtzaamd, aanvragen door de Commissie niet zijn geaccepteerd, omdat er onvoldoende gronden waren om het selectiebesluit in heroverweging te nemen.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

PERSONEEL: EXTRA SALARISBETALINGEN

Besluit inzake de klachten 669/17.6.96/ND/LVK, 670/27.6.96/KM/LVK en 679/1.7.96/CS/LVK tegen de Europese Commissie

KLACHT

In juni 1996 dienden mevrouw D., mevrouw S. en de heer M. bij de Ombudsman een klacht in in verband met de weigering van de Commissie om hen extra salarissen te betalen.

Klagers waren geslaagd voor een algemeen vergelijkend onderzoek waarmee zij in een hogere rang konden komen. De ambtenaren werden in de hogere rang benoemd zonder dat rekening werd gehouden met hun eerdere beroepservaring.

Naar aanleiding van een arrest van het Gerecht van Eerste Aanleg in zaken die door andere ambtenaren van de Commissie werden aangespannen, genoten klagers van een nieuwe inschaling. De extra salarisbetalingen hadden echter slechts terugwerkende kracht tot de datum van het arrest van het Gerecht in 1993.

De ambtenaren maakten gebruik van de interne mogelijkheden voor het indienen van een klacht als voorzien in artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren, maar hun klachten werden afgewezen. Vervolgens dienden de ambtenaren een klacht in bij de Ombudsman volgens welke zij het extra salaris in verband met de verhoging van hun salaristrap hadden moeten ontvangen met ingang van de datum van hun nieuwe inschaling.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

Na het arrest van het Gerecht van Eerste Aanleg in de zaak *Baiwir e.a. tegen Commissie*¹ kon de plaatsing van de ambtenaren die waren geslaagd voor een algemeen vergelijkend onderzoek in een hogere salaristrap worden gebaseerd op artikel 32 of artikel 46 van het Statuut, afhankelijk van de vraag welk artikel voor de betrokken ambtenaar een gunstiger resultaat opleverde. Op 10 februari 1994 publiceerde de Commissie een administratieve nota, waarin de ambtenaren werden verzocht in het licht van het arrest van het Gerecht van Eerste Aanleg te vragen om een herbeoordeling van hun inschaling. In de nota werd bepaald dat eventuele veranderingen geen terugwerkende kracht zouden kunnen hebben tot vóór de datum van de uitspraak (28 september 1993).

Na de publicatie van de nota verzochten klagers om wijziging van hun oorspronkelijke inschaling en vervolgens werd een desbetreffend besluit genomen. Vervolgens dienden de ambtenaren overeenkomstig artikel 90, lid 2, van het Statuut een klacht in. Zij maakten bezwaar tegen het feit dat de toekenning van een hogere salaristrap wat de salarisbetaling betreft slechts terugwerkende kracht had tot de datum van het arrest van het Gerecht van Eerste Aanleg en niet tot de datum van hun benoeming in een nieuwe categorie.

De klacht werd door de Commissie verworpen, omdat van een gerechtelijke uitspraak alleen kan worden geprofiteerd door degenen die partij zijn bij die uitspraak. Vorderingen van andere personen op basis van die uitspraak kunnen alleen toekomstige werking hebben.

Indien de Commissie niet met een dergelijke administratieve nota zou zijn gekomen, zouden klagers uit hoofde van de artikelen 90, lid 2, en 91 van het Statuut zelfs niet de mogelijkheid hebben gehad om het besluit inzake de plaatsing in de hogere salaristrap te betwisten. In deze artikelen, die de toepassing van het beginsel van de rechtszekerheid illustreren, wordt bepaald dat een besluit waardoor een ambtenaar zich bezwaard acht binnen een termijn van drie maanden vanaf de datum van de kennisgeving van dat besluit moet worden aangevochten.

¹ Gevoegde zaken T-103/92, T-104/92 en T-105/92, Jurisprudentie [1993], II-987.

Opmerkingen klagers

Klagers merkten op dat de Commissie het beginsel van gelijke behandeling had geschonden. Een van de klagers achtte het onbegrijpelijk dat de Commissie enerzijds met terugwerkende kracht een nieuwe salaristrap toekende, maar dat anderzijds klager niet werd geacht zich in dezelfde situatie te bevinden als de partijen bij de *Baiwir*-uitspraak.

BESLUIT

- 1 Op 28 september 1993 wees het Gerecht van Eerste Aanleg het arrest in de gevoegde zaken *Baiwir e.a. tegen Commissie*¹, waarbij besluiten van de Commissie die van toepassing waren op de desbetreffende sollicitanten nietig werden verklaard.
- 2 Vervolgens publiceerde de Commissie een administratieve nota, waarin andere ambtenaren die geen partij waren bij de zaak-*Baiwir*, werden verzocht in het licht van het arrest van het Gerecht van Eerste Aanleg te verzoeken om een herbeoordeling van hun inschaling. In deze nota werd bepaald dat eventuele wijzigingen geen terugwerkende kracht zouden kunnen hebben tot vóór de datum van het arrest van het Gerecht van Eerste Aanleg. De vraag waarover het in deze klacht ging, was of de Commissie gerechtigd was een dergelijke beperking op te leggen.
- 3 Het oorspronkelijke besluit van de Commissie betreffende de inschaling van klagers werd genomen in juni 1984. De termijnen voor het instellen van beroep tegen dit besluit waren overeenkomstig het Statuut verschillende jaren geleden verstreken. Dergelijke termijnen hebben een bindend karakter en zijn vastgesteld ter waarborging van duidelijkheid en rechtszekerheid². Volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie beginnen dergelijke termijnen alleen opnieuw wanneer zich "nieuwe feiten" voordoen³.
- 4 In dit verband heeft het Hof zich altijd op het standpunt gesteld dat een uitspraak tot nietigverklaring van een administratieve maatregel alleen een "nieuw feit" kan vormen met betrekking tot de personen die rechtstreeks werden getroffen door de maatregel die nietig is verklaard⁴.

¹ Gevoegde zaken T-103/92, T-104/92 en T-105/92, Jurisprudentie [1993] II-987.

² Zaak C-191/84 *Barcella e.a. tegen Commissie*, Jurisprudentie [1986], blz. 1541.

³ Zaak 127/84 *Eslly tegen Commissie*, Jurisprudentie [1985], blz. 1437.

⁴ Zaak 43/64 *Müller tegen Raden van de EEG, EGA en EGKS*, Jurisprudentie [1965], blz. 481; zaak 125/87 *Leslie Brown tegen Hof van Justitie*, Jurisprudentie [1988], blz. 1619.

- 5 Met betrekking tot ambtenaren die geen partij waren bij de zaak-*Baiwir* kon derhalve door de Commissie met recht worden besloten dat een wijziging van de inschaling wat de uitbetaling van salarissen betreft slechts terugwerkende kracht zou hebben tot de datum van het arrest in die zaak. De Commissie was derhalve ook gerechtigd te oordelen dat een verschillende behandeling van de sollicitanten in de zaak-*Baiwir* en andere ambtenaren dienaangaande gerechtvaardigd was en niet in strijd was met het beginsel van gelijke behandeling¹. Er zij echter op gewezen dat het Hof van Justitie voor wat betreft vraagstukken van het Gemeenschapsrecht de hoogste autoriteit is.

Het onderzoek van de Europese Ombudsman betreffende deze zaak bracht geen geval van wanbeheer aan het licht. Hij sloot derhalve de zaak.

ONTWIKKELING: AANVRAAG VOOR FINANCIERING UIT HOOFDE VAN DE BEGROTINGSPOST VOOR TROPISCHE REGENWOUDE

Besluit inzake klacht 677/1.7.96/AYMY/NL/VK tegen de Europese Commissie

KLACHT

In juni 1996 diende WS, een stichting, bij de Ombudsman een klacht in betreffende haar deelneming aan een inschrijving voor een project voor duurzame ontwikkeling van het tropische regenwoud in Suriname.

WS stelde dat de bevoegde ambtenaren van de Commissie van DG VIII niet voldoende informatie hadden verstrekt, zodat zij haar project niet tijdig en correct had kunnen indienen.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen stelde de Commissie dat de stichting had geprobeerd haar aanvankelijke project aan te passen. De successieve versies van het project waren nooit volledig in overeenstemming geweest met de doelstellingen van de desbetreffende begrotingspost. De Commissie beweerde dat zij altijd had geprobeerd om haar successieve besluiten tot weigering zorgvuldig uiteen te zetten en documentatie te overleggen ten einde klager te helpen de opzet van haar project te herzien en een nieuw project uit te werken dat uit hoofde van de desbetreffende begrotingspost wel in aanmerking zou komen.

De Commissie gaf toe dat de beoordeling van het project erg veel tijd had gekost, hetgeen ten dele het gevolg was van het feit dat gedurende lange

¹ Zaak T-93/94 *M. Becker tegen Rekenkamer*, Jurisprudentie [1996] II-141.

tijd niets van klager werd vernomen en klager niet bij machte was een aanvaardbaar en duurzaam ontwikkelingsproject uit te werken.

Opmerkingen klager

De stichting merkte op dat een delegatie van haar bureau in Suriname een ontmoeting had gehad met vertegenwoordigers van de Commissie ten einde het project te bespreken. Klager wees erop dat deze discussie zeer positief was verlopen. Het definitieve besluit zou op een later tijdstip in Brussel worden genomen.

BESLUIT

Uit de aan de Ombudsman verstrekte informatie bleek dat er aanvankelijk helaas vertragingen waren opgetreden. De Commissie gaf echter een verklaring voor de successieve besluiten tot weigering en verstrekte documentatie ten einde klager te helpen de opzet van het project te herzien. Klager had bovendien de mogelijkheid om onder dezelfde voorwaarden een nieuwe aanvraag in te dienen. Er waren derhalve geen aanwijzingen dat deze vertragingen de oorzaak waren van het feit dat klager geen financiering voor haar project had verkregen.

Het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze zaak bracht geen geval van wanbeheer aan het licht. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

UITBLIJVEN VAN EEN REACTIE OP EEN KLACHT

Besluit inzake klacht 701/3.7.96/JE/UK/KT tegen de Europese Commissie

KLACHT

Mevrouw E. verklaarde dat zij in september 1994 een klacht bij de Commissie had ingediend betreffende mogelijke overtredingen van de Habitat-richtlijn 92/43/EEG bij de aanleg van de "Newbury Bypass" in het VK. Zij beklaagde zich in juni 1996 bij de Europese Ombudsman over het feit dat zij van de Commissie geen reactie ter zake had ontvangen.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie die de volgende opmerkingen maakte:

De klacht werd op 14 september 1994 ingediend bij de heer Ken Collins, lid van het Europees Parlement, die de klacht op 20 september 1994 doorzond naar Directoraat-generaal XI, waar de klacht op 23 sep-

tember 1994 werd ontvangen. Op 30 september 1994 had mevrouw E. een telefonisch gesprek met de ambtenaar die bij DG XI voor de klacht verantwoordelijk was. Ergens vóór 11 oktober 1994 belastte mevrouw E. de advocaten D. met de behandeling van deze klacht.

Correspondentie van de advocaten D. en mevrouw E. kwam binnen in oktober en begin november 1994. DG XI richtte zich schriftelijk tot de advocaten D. op 10 november 1994, 7 maart 1995 en tenslotte op 6 december 1995, toen hen mededeling werd gedaan van het besluit van de Commissie van 20 oktober 1995 om geen inbreukprocedure te openen. Sinds die datum vond nog verdere correspondentie met de advocaten D. plaats.

In vervolg op deze correspondentie met de door mevrouw E. met deze zaak belaste advocaten schreef mevrouw BJERREGAARD, lid van de Commissie, op 12 en 19 juli 1995 brieven naar het door klager in andere brieven gebruikte adres bij het "Newbury Transport Forum".

De opmerkingen van de Commissie bevatten ook een gedetailleerd overzicht van bovengenoemde correspondentie.

De opmerkingen van de Commissie werden doorgezonden aan mevrouw E. met het verzoek om desgewenst opmerkingen te maken. Opmerkingen werden niet ontvangen.

BESLUIT

- 1 Klager beweerde dat zij geen correspondentie van de Commissie met betrekking tot haar in september 1994 ingediende klacht had ontvangen.
- 2 Gebleken is dat de Commissie de correspondentie met betrekking tot deze zaak deed toekomen aan de advocaten van klager, van wie ook brieven over de klacht zijn ontvangen. Tevens is gebleken dat twee brieven van mevrouw BJERREGAARD, lid van de Commissie, aan klager werden gezonden op een adres (het "Newbury Transport Forum") dat door haar ook in andere correspondentie met betrekking tot de klacht is gebruikt.
- 3 Er bleken derhalve geen aanwijzingen te zijn dat de Commissie de beginselen van behoorlijk bestuur had geschonden door niet op de klacht te reageren. Bovendien bleek het ook redelijk dat de Commissie de correspondentie aan de advocaten van klager en naar klager zelf op het adres bij het "Newbury Transport Forum" had gezonden.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

PERSONEEL: TERUGBETALING DOOR DE ADMINISTRATIE

Besluit inzake klacht 735/736/17.7.96/EE/LVK tegen de Europese Commissie

In juli 1996 diende de heer E., ambtenaar bij de Commissie, bij de Ombudsman een klacht in betreffende zijn aanvraag voor een terugbetaling van een bril voor computerwerkzaamheden en een medisch apparaat voor spieren en zenuwen. De aanvraag werd afgewezen.

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen verwees de Commissie naar de regeling voor de vergoeding van kosten van brillen, op grond waarvan dragers van brillen met VARILUX-glazen van ongeveer 55 jaar in bepaalde omstandigheden een vergoeding kunnen aanvragen. In het onderhavige geval besloot de medische dienst dat de heer E. niet aan de voorwaarden voldeed. Later verklaarde zij dat de vergoeding niet kon worden toegekend, omdat alleen glazen voor vergoeding in aanmerking komen die uitsluitend bestemd zijn voor computerwerkzaamheden op een afstand van ongeveer 70 cm van het scherm.

Het medisch apparaat werd geacht niet functioneel te zijn.

Klager wees erop dat de Commissie zich niet hield aan de beschermingsmaatregelen die zij zelf voor haar personeel had vastgesteld en dat de glazen noodzakelijk waren om de werkzaamheden goed uit te voeren. Het medisch apparaat zou klager bezoeken aan de fysiotherapeut besparen, omdat hij het apparaat thuis zou kunnen gebruiken. Hij kon derhalve zonder onderbreking doorwerken.

Uit de aan de Ombudsman verstrekte informatie bleek dat de desbetreffende regeling op juiste wijze was toegepast en dat de beoordelingsprocedure dienovereenkomstig door de medische dienst ten uitvoer was gelegd. Er bleken derhalve geen gronden te zijn voor de bewering volgens welke de bestaande regels onjuist zouden zijn toegepast.

Het onderzoek bracht geen geval van wanbeheer aan het licht. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

AANWERVING: RECHTEN VAN EEN PERSOON DIE OP EEN RESERVELIJST IS GEPLAATST

Besluit inzake klacht 746/96/KT tegen de Europese Commissie

KLACHT

In juli 1996 diende X bij de Ombudsman een klacht in betreffende vergelijkend onderzoek COM/R/C/4/89950375. Overeenkomstig artikel 2, lid 3,

van het Statuut van de Ombudsman was de klacht op verzoek van klager als vertrouwelijk aangemerkt.

Volgens de klacht heeft X in januari 1989 gesolliciteerd naar een betrekking bij de Veiligheidsdienst van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek te Ispra, Italië. Op 23 november 1990 had klager een brief ontvangen met de mededeling dat hij op een reservelijst voor een tijdelijke betrekking was geplaatst. De geldigheidsduur van de reservelijst liep oorspronkelijk tot 30 juni 1991, maar werd vervolgens tot 31 december 1994 en nadien tot 31 december 1995 verlengd. Tot op de datum van de indiening van de klacht was X niet aangeworven door het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek in Ispra.

Klager had ontdekt dat geen andere kandidaten meer op de reservelijst stonden. In de klacht sprak X zijn teleurstelling uit over het feit dat hij vernomen had dat er geen nieuw vergelijkend onderzoek zou worden georganiseerd voor de bezetting van de functie waarnaar hij had gesolliciteerd. Hij zette uiteen dat hij had vernomen dat de Veiligheidsdienst onderbezet was en dat er nog altijd behoefte bestond aan een vuurwapeninstructeur. Ook had X geruchten gehoord volgens welke hij niet zou zijn aangeworven, omdat er onenigheid zou bestaan tussen het desbetreffende afdelingshoofd van het centrum en het hoofd van de plaatselijke veiligheidsdienst. Laatstgenoemde, zelf Italiaan, zou alleen Italiaanse staatsburgers willen aanwerven.

X stelde dat hij zijn klacht om een aantal redenen indiende:

- 1 wanbeheer, omdat de dienst onderbezet schijnt te zijn;
- 2 het feit dat geen juiste informatie is verstrekt, omdat hij bij navraag steeds werd verwezen naar ambtenaren die niet op de hoogte waren van de zaak;
- 3 mogelijke discriminatie op grond van het feit dat hij geen Italiaan was;
- 4 onbillijke behandeling, omdat er een nieuw vergelijkend onderzoek zou zijn gehouden voordat de reservelijst was uitgeput;
- 5 vermijdbare vertraging, omdat hij pas in april 1995 werd geïnformeerd over het feit dat de geldigheidsduur van de reservelijst tot 31 december 1995 was verlengd.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

Plaatsing op een reservelijst geeft een kandidaat geen enkel recht op aanwerving door de Commissie. X was hiervan persoonlijk op de hoogte gesteld.

Ten aanzien van het aangevoerde argument van discriminatie was de informatie van X onjuist. Er was namelijk slechts één Italiaan op de reservelijst geplaatst, die door het Centrum niet werd aangeworven.

De Commissie had een nieuwe selectieprocedure georganiseerd voor tijdelijke functionarissen voor de veiligheidsdienst van het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek, maar deze betrof de categorie D en niet de categorie C zoals het geval was bij het vergelijkend onderzoek waaraan X had deelgenomen.

De Commissie was van oordeel dat de klacht van de heer X niet gegrond was.

Klager maakte naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie geen opmerkingen.

BESLUIT

1 Rechten van een kandidaat die op een reservelijst is geplaatst

- 1.1 Uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie blijkt dat plaatsing op een reservelijst de kandidaat geen enkel recht verleent op aanwerving door de communautaire instellingen.
- 1.2 De bewering van klager dat de desbetreffende dienst onderbezet zou zijn, was niet gefundeerd.
- 1.3 Gezien het bovenstaande en gezien het feit dat er geen elementen aanwezig waren waaruit bleek dat de Commissie verkeerd gehandeld zou hebben, heeft het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot dit aspect van de klacht geen geval van wanbeheer aan het licht gebracht.

2 Niet verstrekken van juiste informatie

- 2.1 Wat bewering van klager betreft dat geen juiste informatie zou zijn verstrekt, leek hij te doelen op zijn telefoongesprekken met de Commissie.
- 2.2 In de door hem bij de Ombudsman ingediende klacht verklaarde klager dat hij regelmatig telefonisch en schriftelijk contact had gehad met de ambtenaar die verantwoordelijk is voor de personeelsdienst in

Ispra. Deze ambtenaar had een nota in zijn dossier opgenomen, waarin stond dat hij nog steeds belangstelling voor deze betrekking had.

2.3 Ten aanzien van bewering van klager dat hem geen juiste informatie zou zijn verstrekt, concludeerde de Ombudsman dat er geen aanwijzingen waren omtrent wanbeheer.

3 Discriminatie op grond van nationaliteit

3.1 Wat de vermeende discriminatie op grond van nationaliteit betreft, beweerde klager dat de voorkeur was gegeven aan de aanwerving van alleen Italiaanse onderdanen. De Commissie verklaarde dat op de reservelijst slechts één kandidaat met de Italiaanse nationaliteit was geplaatst, die door het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek niet werd aangeworven.

3.2 Op basis van het onderzoek van de Ombudsman bleek er derhalve met betrekking tot dit aspect van de klacht geen sprake te zijn van wanbeheer.

4 Organisatie van een nieuw vergelijkend onderzoek voordat de reservelijst was uitgeput

4.1 In zijn eerdere besluiten had de Ombudsman zich op het standpunt gesteld dat, wanneer er aanwervingsbehoeften bestaan, de Commissie niet verplicht is te wachten totdat de reservelijst is uitgeput alvorens een nieuw vergelijkend onderzoek te organiseren.

4.2 In haar opmerkingen verklaarde de Commissie dat een nieuw vergelijkend onderzoek was georganiseerd voor de aanwerving van functionarissen in categorie D. Dit is een lagere categorie dan categorie C, waarop het vergelijkend onderzoek waaraan klager in januari 1989 had deelgenomen, betrekking had.

4.3 Het onderzoek van de Ombudsman bracht derhalve geen geval van wanbeheer aan het licht met betrekking tot de organisatie van een nieuw vergelijkend onderzoek voor categorie D vóór de uitputting van de reservelijst voor categorie C.

5 Vermijdbare vertraging bij eventuele aanwerving

5.1 Wat betreft de bewering dat klager in april 1995 met vertraging was meegedeeld dat de reservelijst tot 31 december 1995 was verlengd, aanvaardde de Ombudsman dat de Commissie het recht heeft de geligheidsduur van een specifieke reservelijst te verlengen.

5.2 De geldigheidsduur van de reservelijst van het vergelijkend onderzoek COM/R/C/4/89950375 was oorspronkelijk vastgesteld op 6 maanden, namelijk van november 1990 tot 30 juni 1991. In mei 1993 werd klager meegedeeld dat de geldigheidsduur met 6 maanden was verlengd tot 31 december 1994. In feite werd klager reeds op 15 maart 1995 meegedeeld dat de geldigheidsduur met 9 maanden was verlengd tot 31 december 1995.

5.3 Gezien voornoemde bevindingen en het feit dat het besluit om de geldigheidsduur van de reservelijst te verlengen in het voordeel van klager was, kon de Ombudsman met betrekking tot dit aspect van de klacht geen geval van wanbeheer vaststellen.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

NIET-BEVORDERING VAN EEN AMBTENAAR VAN DE COMMISSIE

Besluit inzake klacht 754/23.7.96/LS/IT/DT tegen de Europese Commissie

KLACHT

In mei 1996 diende de heer S bij de Ombudsman een klacht in in verband met het feit dat het Bureau voor Officiële Publicaties van de Europese Gemeenschappen hem niet op een lijst van bevorderbare personen had geplaatst.

Omdat hij niet behoorde tot de in 1994 voor de bevordering naar rang B1 voorgedragen kandidaten, maakte de heer S. gebruik van de interne klachtenprocedure van artikel 90, lid 2, van het Statuut. In zijn reactie op de klacht overeenkomstig artikel 90, lid 2, deelde de directeur-generaal Personeel hem mee dat bij de bevorderingsprocedure geen sprake was geweest van onregelmatigheden. Verklaard werd dat het Publicatiebureau zich had gebaseerd op de beoordelingsrapporten van alle B2-ambtenaren die op de lijst van bevorderbare personen stonden, en dat de andere vijf kandidaten die op die lijst stonden hoger gekwalificeerd waren dan hijzelf.

In zijn bij de Ombudsman ingediende klacht beweerde de heer S. dat hij het slachtoffer was van administratieve onregelmatigheden, zowel van de zijde van zijn superieuren op het Publicatiebureau als van de kant van de Juridische Dienst van de Commissie.

Tevens beweerde hij dat deze discriminatie voortduurde, omdat hij ook in 1995 of 1996 niet was bevorderd.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie luidden samengevat als volgt: (i) andere kandidaten waren voor een bevordering in 1994 hoger gekwalificeerd dan klager; (ii) weliswaar werd de heer S. in 1995 niet voorgedragen voor bevordering naar de rang B1, maar zijn superieuren stelden dat zijn naam wellicht op de bevorderingslijst voor 1996 of 1997 zou worden geplaatst, mits hij zijn werkzaamheden op dezelfde wijze zou blijven verrichten; (iii) klager was samen met 31 andere ambtenaren op de bevorderingslijst voor 1996 geplaatst, maar aan het einde van de beoordelingsprocedure kregen slechts drie een bevordering en klager behoorde niet tot die personen; (iv) het bevorderingscomité voor de rang B was op de hoogte gesteld van het trage verloop van de loopbaan van de heer S., maar dat was in de eerste plaats een zaak van zijn eigen dienst die een voordracht voor bevordering moest doen; (v) bij de selectieprocedure voor bevorderingen waren geen onregelmatigheden begaan en de belangrijkste criteria voor bevordering hadden te maken met de merites van de kandidaat.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie bekleemtoonde de heer S. dat er pas sinds 1994 sprake was van een "traag" verloop van zijn loopbaan en dat hij weliswaar op de bevorderingslijst voor 1996 was geplaatst, maar dat daarmee een oplossing moest worden gevonden voor een aantal onregelmatigheden die waren begaan als gevolg van de obstructieve houding van het hoofd van het Publicatiebureau en de Juridische Dienst. Ook wees hij erop dat een aantal van zijn collega's die minder gekwalificeerd waren dan hijzelf als gevolg van wijzigingen die in 1993 waren aangebracht in de procedure voor de beoordeling van bevorderingen van zijn uitsluiting hadden geprofiteerd.

VERDER ONDERZOEK

Hoewel de Commissie in haar opmerkingen had meegedeeld dat er geen sprake was geweest van onregelmatigheden bij de selectieprocedure voor 1994 stelde de Ombudsman zich op het standpunt dat er in de brief van de instelling ter staving van deze bewering geen objectieve elementen waren aangedragen.

Om zich ervan te vergewissen dat de uitoefening van de discretionaire bevoegdheid van de Commissie in deze procedure in overeenstemming was geweest met de beginselen van behoorlijk bestuur vroeg de Ombudsman bij schrijven van 18 juli 1997 om inzage in een aantal vertrouwelijke documenten op basis waarvan de Commissie haar besluit had

genomen. Het ging hierbij om personeelsrapporten, vergelijkende tabellen en/of aanverwant materiaal dat door het tot aanstelling bevoegde gezag was gebruikt om de merites van de kandidaten te beoordelen.

De Commissie deed de Ombudsman de vertrouwelijke informatie toekomen die door het tot aanstelling bevoegde gezag was gebruikt bij de selectieprocedure voor de bevorderingsoperatie 1994.

BESLUIT

Met betrekking tot de selectieprocedure voor de bevordering in 1994 heeft het tot aanstelling bevoegde gezag, gezien het karakter van de bevorderingsprocedure en overeenkomstig de bepalingen van artikel 45 van het Statuut van de ambtenaren, zoals die ook door het Hof van Justitie worden onderschreven, een ruime beoordelingsmarge. Bij de uitoefening van zijn discretionaire bevoegdheid in deze moet het tot aanstelling bevoegde gezag de merites van de respectieve kandidaten beoordelen op basis van objectieve elementen die overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie controleerbaar moeten zijn.

Om zich ervan te vergewissen dat de uitoefening van de discretionaire bevoegdheid van de Commissie bij deze procedure in overeenstemming was geweest met de beginselen van behoorlijk bestuur, vroeg de Ombudsman om inzage in een aantal vertrouwelijke documenten die door het tot aanstelling bevoegde gezag waren gebruikt bij de beoordeling van de merites van de kandidaten. Uit het desbetreffende onderzoek bleek dat de Commissie bij het nemen van haar besluit rekening had gehouden met een aantal *prima facie* objectieve criteria. Er waren derhalve geen aanwijzingen dat de Commissie haar discretionaire bevoegdheid met betrekking tot deze specifieke bevordering in 1994 op een arbitraire of discriminerende wijze had uitgeoefend.

De heer S. had zich ook beklaagd over het feit dat hij door de Commissie onbillijk zou zijn behandeld bij de selectieprocedure voor de bevorderingen 1995 en 1996. Deze procedures werden door hem intern binnen de Commissie niet aangevochten. Artikel 2, lid 8, van het Statuut van de Ombudsman luidt als volgt: "*Bij de Ombudsman kunnen slechts klachten worden ingediend over de arbeidsbetrekkingen tussen de communautaire instellingen of organen en hun ambtenaren of andere personeelsleden indien de betrokkene de o.a. in artikel 90, lid 1 en lid 2, van het Statuut van de ambtenaren vastgelegde mogelijkheden tot het indienen van een verzoek of een klacht heeft uitgeput(...)*".

Omdat met betrekking tot de selectieprocedure voor 1995 en 1996 niet aan deze voorwaarde was voldaan, heeft de Ombudsman zijn onderzoek met betrekking tot dit aspect van de klacht niet voortgezet.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer van de zijde van de Commissie. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

PERSONEEL: VRIJHEID VAN MENINGSUITING

Besluit inzake klacht 794/5.8.1996/EAW/SW/VK tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer W., een Zweedse onderdaan, diende in juli 1996 bij de Ombudsman een klacht in over een brief van de heer Erkki LIIKANEN, het lid van de Commissie dat bevoegd is voor personeel en administratie, aan de heer Carl-Magnus LEMMEL, adjunctdirecteur-generaal van DG III van de Commissie.

Uit het dossier betreffende de klacht bleek dat de Zweedse krant *Dagens Politik* opmerkingen heeft gepubliceerd die de heer LEMMEL zou hebben gemaakt. In deze opmerkingen werden de werkmethoden van de Commissie bekritiseerd. De klacht had betrekking op het feit dat de heer LIIKANEN de heer LEMMEL na de publicatie van bovengenoemde opmerkingen in *Dagens Politik* een brief heeft geschreven. De heer LEMMEL zelf diende geen klacht in bij de Ombudsman. Hij werd op de hoogte gesteld van de klacht en van het onderzoek van de Ombudsman ter zake. Hij heeft de Ombudsman geen standpunten of informatie doen toekomen.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten de navolgende punten:

Het recht van vrije openbare meningsuiting van ambtenaren is geregeld in artikel 12 van het Statuut van de ambtenaren, waarin wordt bepaald dat "de ambtenaar (...) zich (dient) te onthouden van iedere handeling, in het bijzonder van iedere meningsuiting in het openbaar, welke aan de waardigheid van zijn ambt afbreuk zou kunnen doen". Bovendien wordt in artikel 17 van het Statuut bepaald dat "de ambtenaar (...) verplicht (is) tot de meest strikte geheimhouding met betrekking tot alle feitelijke gegevens en inlichtingen welke in de uitoefening van zijn functie of ter gelegenheid daarvan te zijner kennis komen".

In weerwil van deze bepalingen in het Statuut heeft de Commissie in deze zaak besloten geen disciplinaire procedure te beginnen. Zij vol-

stond met het sturen van een brief waarin de ambtenaar - die pas was aangeworven - enerzijds werd herinnerd aan de geheimhoudingsplicht waaraan alle ambtenaren onderworpen zijn, en waarin er anderzijds op werd gewezen dat de Commissie van al haar ambtenaren en met name van de ambtenaren in de hogere rangen verwacht dat zij zich creatief en attent opstellen met betrekking tot verbeteringen die zouden kunnen worden aangebracht in het beheer en de tenuitvoerlegging van de taken die aan de instelling zijn toevertrouwd. Deze initiatieven moeten binnen de Commissie echter op passende wijze worden bestudeerd en uitgewerkt, opdat zij kunnen leiden tot voorstellen en kunnen worden vermeld in concrete maatregelen.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie verklaarde klager dat de vrijheid van meningsuiting in Zweden een grondwettelijk recht is voor alle ambtenaren. Hij verklaarde tevens van mening te zijn dat de vrijheid van meningsuiting door de Commissie ernstig werd beperkt en dat dit niet juist is.

BESLUIT

1 De feiten waarop het besluit van de Ombudsman is gebaseerd

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman bleken de feiten de volgende te zijn:

- 1.1 Kritische opmerkingen met betrekking tot de werkprocedures van de Commissie verschenen in een Zweedse krant en werden toegeschreven aan de heer LEMMEL.
- 1.2 Er werd geen disciplinaire procedure tegen de heer LEMMEL geopend.
- 1.3 De heer LIIKANEN, lid van de Commissie, richtte zich in een brief tot de heer LEMMEL. Overeenkomstig het standpunt van de Commissie inzake deze klacht werd de heer LEMMEL in deze brief gewezen op de geheimhoudingsplicht waaraan ambtenaren zijn onderworpen. In dit verband verwees de Commissie naar de artikelen 12 en 17 van het Statuut.

2 Statuut van de ambtenaren

- 2.1 Het eerste lid van artikel 12 van het Statuut bevat de volgende bepaling:

De ambtenaar dient zich te onthouden van iedere handeling, in het bijzonder van iedere meningsuiting in het openbaar, welke aan de waardigheid van zijn ambt afbreuk zou kunnen doen.

De Commissie citeerde ook uit het eerste lid van artikel 17 van het Statuut:

De ambtenaar is verplicht tot de meest strikte geheimhouding met betrekking tot alle feitelijke gegevens en inlichtingen welke in de uitoefening van zijn functie of ter gelegenheid daarvan te zijner kennis komen;...

2.2 Met betrekking tot de geheimhoudingsplicht van ambtenaren tegenover de Gemeenschappen verklaarde het Hof van Justitie in zijn arrest in de zaak *Oyowe en Traore tegen Commissie*¹ dat:

"de door het Statuut aan de ambtenaren opgelegde loyaliteitsverplichting tegenover de Gemeenschappen niet kan worden opgevat in een zin die ingaat tegen de vrijheid van meningsuiting, een fundamenteel recht waarvan het Hof de eerbiediging op het gebied van het gemeenschapsrecht moet verzekeren".

2.3 Volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie vormt het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, dat wordt vermeld in artikel F, lid 2, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, een basis op grond waarvan de rechten van de mens tot de algemene beginselen van het Gemeenschapsrecht behoren.

2.4 Artikel 10 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens waarborgt de vrijheid van meningsuiting, die ook de vrijheid omvat een mening te koesteren en de vrijheid om inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of door te geven, zonder inmenging van overheidswege. In artikel 10, lid 2, van het Verdrag is bepaald dat de uitoefening van deze vrijheden plichten en verantwoordelijkheden met zich brengt en wordt bepaald dat onder bepaalde voorwaarden wettelijke beperkingen aan de vrijheid van meningsuiting kunnen worden opgelegd.

2.5 Volgens het besluit van het Europees Hof voor de rechten van de mens in de zaak *Vogt tegen Duitsland*² is het weliswaar gerechtvaardigd om ambtenaren op grond van hun status een geheimhoudingsplicht op te

¹Zaak C 100/88 Jurispr. [1989] blz. 4285, op blz. 4309.

²Arrest van 26 september 1995, serie A nr. 323.

leggen, maar tevens wordt daarin gesteld dat ambtenaren individuele personen zijn en als zodanig in aanmerking komen voor de bescherming van artikel 10 van het Verdrag. Het Hof verwees in dezelfde zaak naar de noodzaak te waarborgen dat er sprake is van een redelijk evenwicht tussen het fundamentele recht van het individu op vrijheid van meningsuiting en het gerechtvaardigde streven van een democratische staat te waarborgen dat zijn ambtenaren op adequate wijze de in artikel 10, lid 2, genoemde doelstellingen bevorderen. In dit verband merkte het Hof tevens op dat de "plichten en verantwoordelijkheden" waarnaar in artikel 10, lid 2, wordt verwezen een bijzondere betekenis krijgen, wanneer het recht van ambtenaren op vrijheid van meningsuiting in het geding is.

2.6 De Commissie nam geen disciplinaire stappen tegen de heer LEMMEL, maar volstond met het sturen van een brief waarin hij werd gewezen op zijn verplichtingen uit hoofde van het Statuut. Volgens het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen kunnen deze verplichtingen niet worden geïnterpreteerd in een zin die ingaat tegen de vrijheid van meningsuiting.

2.7 Op basis van het onderzoek van de Ombudsman bleek derhalve dat er geen aanwijzingen waren omtrent een inbreuk op de vrijheid van meningsuiting of meer in het algemeen dat de Commissie de intentie had het fundamentele recht van de individu op vrijheid van meningsuiting enerzijds en de plichten en verantwoordelijkheden van ambtenaren anderzijds niet redelijk tegen elkaar af te wegen.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

VERDERE OPMERKINGEN OMBUDSMAN

Volgens het Hof van Justitie kan het Statuut niet worden geïnterpreteerd in een zin die ingaat tegen de vrijheid van meningsuiting. Het standpunt van de Commissie inzake deze klacht richtte zich vooral op de beperkingen die door het Statuut worden opgelegd aan de vrije meningsuiting van ambtenaren. Daarbij werd echter niet uitdrukkelijk gesteld dat ambtenaren een fundamenteel recht hebben op vrijheid van meningsuiting.

Zoals blijkt uit artikel 10 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens omvat de vrijheid van meningsuiting ook de vrijheid een mening te koesteren en de vrijheid om inlichtingen of denkbeelden te ontvangen of door te geven, zonder inmenging van overheidswege. In artikel 10, lid 2, van het Verdrag wordt bepaald dat aan de vrijheid van

meningsuiting onder bepaalde voorwaarden wettelijke beperkingen kunnen worden opgelegd.

In dit verband zij er ook op gewezen dat in de opmerkingen van de Commissie alleen het eerste gedeelte van artikel 17, lid 1, van het Statuut wordt geciteerd. Maar de tekst van dit lid luidt verder:

(het is de ambtenaar) "verboden aan enigerlei persoon die niet bevoegd is daarvan kennis te dragen, enig document of gegeven dat niet eerder aan de openbaarheid is prijsgegeven, in welke vorm dan ook te verspreken. Ook na beëindiging van de dienst blijft de ambtenaar hiertoe verplicht."

De uitspraak van het Hof van Justitie dat het Statuut niet kan worden geïnterpreteerd in een zin die ingaat tegen de vrijheid van meningsuiting buiten beschouwing gelaten, zou dit gedeelte van artikel 17 letterlijk kunnen worden geïnterpreteerd als een verbod voor ambtenaren om welke informatie dan ook aan het publiek bekend te maken, zodat zij niet zouden kunnen deelnemen aan enige openbare discussie over hun werkzaamheden. Een dergelijke interpretatie zou onjuist zijn.

De Commissie zou wellicht in overweging kunnen nemen haar ambtenaren richtlijnen te verstrekken betreffende de vraag wat moet worden beschouwd als een redelijk evenwicht tussen hun individuele recht op vrijheid van meningsuiting, waaronder ook de vrijheid valt om inlichtingen en denkbeelden door te geven, en hun plichten en verantwoordelijkheden als ambtenaren, met name in het kader van de artikelen 12 en 17 van het Statuut van de ambtenaren.

Door dergelijke richtlijnen te geven zou ertoe kunnen worden bijgedragen dat wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 10, lid 2, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens, nl. dat "bij de wet" beperkingen worden opgelegd aan de vrijheid van meningsuiting. Ambtenaren kunnen dan zelf overzien welke risico's aan een bepaalde gedragswijze verbonden kunnen zijn.

Publicatie van dergelijke richtlijnen en met name erkenning van het feit dat ambtenaren een fundamenteel recht op vrijheid van meningsuiting hebben, zou ook kunnen bijdragen tot een verbetering van de betrekkingen tussen de Commissie en de Europese burgers doordat eventuele verwarring en misverstanden met betrekking tot deze kwestie worden voorkomen.

INVOER VAN AUTO'S IN EEN ANDERE LID-STAAT: BEHANDELING VAN BIJ DE COMMISSIE INGEDIENDE KLACHTEN

Besluit inzake klacht 822/16.8.96/SJH/PO/VK/XD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In augustus 1996 diende de heer H. bij de Ombudsman een klacht in tegen de Europese Commissie. Hij deed de Ombudsman in september en november 1996 aanvullend materiaal toekomen.

In oktober 1995 had de heer A. bij de Commissie een klacht ingediend volgens welke de Portugese autoriteiten zich niet hielden aan het Gemeenschapsrecht met betrekking tot aangelegenheden in verband met de invoer van auto's in Portugal. Niet-Portugese burgers werden geconfronteerd met problemen in verband met de langdurige en kostbare registratieprocedure voor voertuigen die voorheen in andere Lid-Staten waren geregistreerd.

In oktober 1996 besloot de Commissie de zaak te sluiten, omdat er na een gedetailleerd onderzoek niet voldoende aanwijzingen waren dat de Portugese autoriteiten zich schuldig maakten aan een inbreuk op het Gemeenschapsrecht. Vervolgens besloten de Commissiediensten evenwel een onderzoek op eigen initiatief betreffende deze zaak in te stellen. De zaak was nog steeds in behandeling, toen klager zich schriftelijk tot de Europese Ombudsman wendde.

Klager stelde in de eerste plaats dat de behandeling van de klacht door de Commissie te veel tijd in beslag nam en in de tweede plaats dat de Commissie geen positieve stappen had ondernomen om de vermeende inbreuken op het Gemeenschapsrecht door de Portugese autoriteiten op te lossen.

HET ONDERZOEK**Opmerkingen Commissie**

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

- 1 De zaak was gesloten, omdat uitvoerig onderzoek had uitgewezen dat er geen voldoende aanwijzingen waren dat er sprake was van een inbreuk op het Gemeenschapsrecht.
- 2 Het onderzoek dat de Commissie vervolgens op eigen initiatief had ingesteld, had tot doel verschillende aspecten in verband met het vrije verkeer van goederen als bedoeld in de verdere correspondentie van klager, grondig te onderzoeken. Tussen de

Commissiediensten en de Portugese autoriteiten vond een ontmoeting plaats om de zaak te bespreken.

- 3 De Commissie betwistte de bewering volgens welke zij de klacht niet binnen een redelijke termijn had behandeld en zij geen positieve maatregelen zou hebben genomen om de vermeende inbreuken op het Gemeenschapsrecht op te lossen. Zij wees erop dat de Commissiediensten een grondige analyse van de bedoelde problemen hadden gemaakt en dat klager schriftelijk zeer uitvoerig was geïnformeerd over alle aspecten die successievelijk in de verschillende door hem aan de Commissie gestuurde brieven ter sprake waren gebracht.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie stelde klager dat het voor hem moeilijk te begrijpen was dat er onvoldoende aanwijzingen waren om een inbreukprocedure te openen. Hij noemde een aantal feiten die volgens hem aantoonde dat er duidelijk sprake was van een inbreuk op het Gemeenschapsrecht. Tevens beweerde hij dat de Commissie tijdens haar onderzoek contact had gehad met de verkeerde afdeling van de Portugese overheidsdienst.

Klager stelde tevens dat het dringend noodzakelijk was om het probleem aan te pakken. Hij erkende dat hij van de Commissie veel informatie had ontvangen. De situatie was echter volgens hem nog steeds niet opgelost en de Portugese autoriteiten handelden nog steeds in strijd met het Gemeenschapsrecht. Hij begreep niet waarom de Commissie al twee jaar lang niet had gehandeld.

BESLUIT

1 Vertraging die zou zijn opgetreden bij de behandeling van de klacht door de Commissie

- 1.1 Krachtens de interne regeling van de Commissie moet een besluit tot sluiting van het dossier zonder verdere stappen, behoudens bijzondere gevallen, worden genomen binnen een termijn van maximaal een jaar vanaf de datum van registratie van de klacht. In het onderhavige geval bleek dat klager in oktober 1995 bij de Commissie een klacht had ingediend en dat de Commissie in oktober 1996 besloot de zaak zonder verdere stappen te sluiten. Daarom was de termijn van een jaar in acht genomen. Uit het afschrift van de door de Commissie aan de Ombudsman toegestuurde correspondentie bleek tevens dat klager goed op de hoogte was gehouden van de procedure met betrekking tot de behandeling van de klacht.

1.2 De Commissie besloot in november 1996 op eigen initiatief een onderzoek betreffende deze zaak in te stellen. De Commissie blijkt in december 1996 een brief aan de Portugese autoriteiten te hebben gezonden en in februari 1997 een ontmoeting te hebben gehad met de Portugese autoriteiten. Het feit dat de Commissie een onderzoek op eigen initiatief instelde en contact opnam met de Portugese autoriteiten is een bewijs van de bereidheid van de Commissie om het probleem aan te pakken. Tevens moet erop worden gewezen dat het aan de Commissie is een besluit te nemen over de vraag welk soort onderzoek moet worden ingesteld, alsmede over de modaliteiten van een dergelijk onderzoek.

2 Het feit dat door de Commissie geen positieve stappen zouden zijn ondernomen

2.1 Volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie heeft de Commissie op grond van haar rol als "hoedster van het Verdrag" exclusieve bevoegdheid met betrekking tot het nemen van een besluit over de vraag of een procedure tegen een Lid-Staat moet worden ingeleid wegens niet-nakoming van zijn verplichtingen¹.

2.2 Tevens zij erop gewezen dat de Commissie enige tijd nodig heeft om het vermeende probleem aan een juridische analyse te onderwerpen, alvorens een besluit te kunnen nemen over de vraag of een inbreukprocedure tegen een Lid-Staat moet worden geopend. Bij de behandeling van deze zaak lijkt niets erop te wijzen dat de Commissie zich niet heeft gehouden aan de beginselen van behoorlijk bestuur.

CONCLUSIE

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van wanbeheer van de zijde van de Commissie. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

AANWERVING: UITSLUITING VAN EEN ALGEMEEN VERGELIJKEND ONDERZOEK

Besluit inzake klacht 827/22.8.96/YF/FIN/IJH tegen de Europese Commissie

KLACHT

Op 19 augustus 1996 diende de heer S. bij de Europese Ombudsman een klacht in, omdat hij was uitgesloten van een door de Commissie georgani-

¹ Zaak 431/92 Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Bondsrepubliek Duitsland, Jurisprudentie [1995] blz. I-2189, paragraaf 22.

seerd algemeen vergelijkend onderzoek (COM/A/972) met het oog op de samenstelling van een reservelijst voor raadgevende artsen in de rang A5/A4 van Oostenrijkse, Finse of Zweedse nationaliteit. Het vergelijkend onderzoek was gebaseerd op bewijsstukken omtrent beroepskwalificaties en een mondeling examen. De jury had besloten de heer S. niet uit te nodigen voor het mondeling examen.

De heer S. verklaarde dat hij eerder had deelgenomen aan een algemeen vergelijkend onderzoek (COM/A/956 met het oog op de aanwerving van het hoofd van de delegatie van de Commissie bij internationale organisaties in Wenen); de jury voor dat vergelijkend onderzoek had hem verzocht naast een sollicitatieformulier ook een *curriculum vitae* in te sturen. De heer S. beweerde dat het door hem voor vergelijkend onderzoek COM/A/956 ingestuurde *curriculum vitae* werd gebruikt bij de vaststelling van de selectiecriteria voor vergelijkend onderzoek COM/A/972.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

De jury voor vergelijkend onderzoek COM/A/956 verzocht alle kandidaten naast een sollicitatieformulier ook een *curriculum vitae* in te sturen. Het *curriculum vitae* had uitsluitend tot doel de werkzaamheden van de jury te vergemakkelijken en te versnellen.

Kandidaten voor het algemeen vergelijkend onderzoek COM/A/972 moesten in het bezit zijn van een diploma van een hogere universitaire opleiding op het gebied van geneeskunde en van een getuigschrift betreffende een gespecialiseerde studie arbeidsgeneeskunde. Bovendien moesten de kandidaten onder andere beroepservaring hebben op het gebied van tropische geneeskunde en stralingsveiligheid. De eerste vereiste had te maken met het feit dat een groot aantal ambtenaren van de Commissie in tropische gebieden moet werken of reizen en laatstgenoemde vereiste met het feit dat bepaalde personeelsleden in nucleaire installaties of met nucleaire materialen werken.

De heer S. werd niet voor het mondeling examen uitgenodigd, omdat hij niet over de vereiste kwalificaties beschikte. Er was geen andere reden voor zijn uitsluiting van het vergelijkend onderzoek.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn oorspronkelijke bij de Ombudsman ingediende klacht.

BESLUIT

In artikel 2 van bijlage III van het Statuut van de ambtenaren wordt bepaald dat sollicitanten een door het tot aanstelling bevoegde gezag vastgesteld formulier moeten invullen en dat van hen andere documenten of nadere inlichtingen kunnen worden verlangd. Er bestond derhalve een rechtsgrondslag voor de vereiste dat kandidaten voor algemeen vergelijkend onderzoek COM/A/956 naast een sollicitatieformulier ook een *curriculum vitae* moesten overleggen.

Volgens de Commissie hadden de *curricula vitae* voor algemeen vergelijkend onderzoek COM/A/956 uitsluitend tot doel de werkzaamheden van de jury voor dat vergelijkend onderzoek te vergemakkelijken en te versnellen. Het onderzoek van de Ombudsman heeft geen feiten aan het licht gebracht die niet in overeenstemming zijn met deze verklaring van de Commissie.

Volgens de Commissie werd de heer S. van algemeen vergelijkend onderzoek COM/A/972 uitgesloten, omdat hij niet over de vereiste beroepskwalificaties beschikte en om geen enkele andere reden. Het onderzoek van de Ombudsman heeft geen feiten aan het licht gebracht die niet in overeenstemming zijn met deze verklaring van de Commissie.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

BEHANDELING VAN EEN BIJ DE COMMISSIE INGEDIENDE KLACHT

Besluit inzake klacht 996/5.11.96/JC/IRL/BB tegen de Europese Commissie

KLACHT

In oktober 1996 diende de heer C. bij de Ombudsman een klacht in met betrekking tot de behandeling door de Commissie van een klacht die hij bij haar had ingediend tegen de "University of East London" (UEL) in het VK.

De heer C. stelde dat hij had deelgenomen aan een nieuwe tweejarige cursus aan de UEL op grond waarvan een "MSc"-graad architectuur kon worden behaald. Hij beweerde dat hem was meegedeeld dat het tweede jaar het laatste jaar van de cursus zou zijn en wel op basis van documenten waaruit bleek dat men in het kader van het tweejarige programma werd vrijgesteld van deel 2 van de vereisten van het "Royal Institute of British Architects" (RIBA).

De heer C. slaagde in december 1991 voor het eerste gedeelte van de cursus voor de "MSc"-graad. Later werd hem meegedeeld dat hij was gezakt voor "MSc architecture: RIBA part 2", maar dat hij het jaar over kon doen.

De heer C. stuurde een brief naar mevrouw McKenna, lid van het EP, die de brief doorzond aan mevrouw Cresson, lid van de Europese Commissie. In mei 1996 antwoordde de commissaris dat de klacht betrekking had op de niet-toekenning van het architectuurdiploma. Zij concludeerde dat het een zaak ter beoordeling van de universiteit was en geen zaak waarin de Europese Commissie tussenbeide kon komen.

In oktober 1996 richtte de heer C. zich schriftelijk opnieuw tot commissaris Cresson en het afdelingshoofd van DG XXII met de mededeling dat hij wenste dat zijn klacht tegen de UEL zou worden behandeld in het licht van richtlijn 85/384/EEG ¹.

In zijn bij de Ombudsman ingediende klacht beweerde de heer C. dat er sprake was van wanbeheer, omdat bij de behandeling van zijn klacht tegen de UEL de Commissie geen informatie had verstrekt of geweigerd had deze te verstrekken.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De Commissie maakte samengevat de navolgende opmerkingen:

De Commissie was tot de conclusie gekomen dat de klacht van de heer C. uitsluitend betrekking had op het feit dat hij zijn graad in de architectuur niet had behaald.

In mei 1996 werd de heer C. meegedeeld dat zijn probleem een zaak van de universiteit was en dat er geen gronden waren voor stappen door de Europese Commissie.

In antwoord op de tweede brief van de heer C. deelde DG XXII hem in december 1996 mee zijn klacht in het licht van zijn nieuwe verzoek officieel was geregistreerd onder nr. 96/4785.

In januari 1997 zette DG XV de heer C. in een met redenen omklede brief uiteen dat het door hem gevolgde tweejarige studieprogramma geen inbreuk vormde op artikel 7 van richtlijn 85/384/EEG. Vervolgens had DG XV besloten voor te stellen dat de Commissie naar aanleiding van de klacht van de heer C. geen verdere stappen zou ondernemen. In april 1997 deelde DG XV de heer C. mee dat de Commissie in maart 1997 had besloten de behandeling van zijn klacht nr. 96/4785 tegen de

¹ PB L 223 van 1985, blz. 15.

universiteit te sluiten, omdat er geen sprake was van een inbreuk op het Gemeenschaps-recht.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde de heer C. zijn klacht.

BESLUIT

Volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie heeft de Commissie exclusieve bevoegdheid met betrekking tot het nemen van een besluit over de vraag of een procedure tegen een Lid-Staat moet worden ingeleid wegens niet-nakoming van zijn verplichtingen¹.

Uit het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek dat zij deze na de officiële registratie ervan in het licht van richtlijn 85/384/EEG had behandeld. In haar besluit om de behandeling van klacht nr. 96/4785 te sluiten bleek de Commissie juridische argumenten te hebben aangevoerd ter staving van haar conclusie dat er in dit geval geen sprake was van een inbreuk op richtlijn 85/384/EEG.

Het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht wees uit dat er geen sprake was van een geval van wanbeheer van de zijde van de Commissie met betrekking tot de interpretatie van het Gemeenschapsrecht of bij de toepassing van het Gemeenschapsrecht op de desbetreffende feiten en de nationale juridische context.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer van de Commissie. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

VRIJSTELLING BTW VOOR AAN EEN CONTRACTANT VAN DE COMMISSIE GELEVERDE DIENSTEN

Besluit inzake klacht 1000/8.11.96/VILA/IT/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer S. diende bij de Ombudsman in oktober 1996 namens een coöperatie een klacht in betreffende het optreden van de Commissie ten aanzien van een BTW-conflict tussen hem en de Italiaanse autoriteiten. Hij stelde dat de Commissie de op haar van toepassing zijnde bepalingen betreffende BTW-vrijstelling verkeerd had geïnterpreteerd.

De feitelijke achtergrond van zijn klacht was blijkens het dossier de volgende:

¹ Zaak 431/92 *Commissie tegen Duitsland*, Jurisprudentie [1995], I-2189, rechtsoverweging 22.

Bij besluit C(93)256/5 van 16 februari 1993 kende de Commissie de coöperatie een subsidie toe uit het Regionaal Fonds. De subsidie was bedoeld voor financiële bijdragen voor projecten ter verbetering van de toegang van kleine en middelgrote ondernemingen tot technologische innovaties. Bepaald werd dat de heer S. dit programma, met inbegrip van de noodzakelijke voorlichtingscampagnes en controles bij de bedrijven waaraan de middelen werden uitbetaald, zou beheren. Bepaald werd dat de coöperatie gerechtigd was 1% van de subsidie als vergoeding in te houden en dat hij alle noodzakelijke stappen zou nemen met het oog op belastingvrijstelling van haar aan de Commissie geleverde diensten.

Gebleken is dat de coöperatie haar leveranciers met het oog op de bepalingen betreffende belastingvrijstelling verzocht rekeningen zonder BTW te schrijven, en als rechtsgrondslag daarvoor werd verwezen naar de desbetreffende Italiaanse BTW-wetgeving. Later protesteerden de bevoegde Italiaanse autoriteiten tegen deze procedure. Zij stelden zich derhalve impliciet op het standpunt dat de coöperatie niet in aanmerking kon komen voor een BTW-vrijstelling. In deze omstandigheden verzocht de heer S. de Commissie bij schrijven van 15 mei 1996 een standpunt ter zake in te nemen.

De Commissie antwoordde bij schrijven van 9 juli 1996 op dit verzoek. In de eerste plaats verklaarde zij dat zij niet de bevoegdheid had nationale wetgeving te interpreteren. In de tweede plaats verklaarde de Commissie dat de financiële bijdragen van de Gemeenschap vrijgesteld waren van BTW, evenals het gedeelte van de subsidie dat bedoeld was als vergoeding voor de instantie die het communautaire programma beheerde. In de derde plaats werd door de Commissie opgemerkt dat, voor zover de instantie zelf diensten en goederen aankocht voor de uitvoering van haar taken, deze operaties overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van de zesde BTW-richtlijn onderworpen waren aan BTW-heffing. Tenslotte merkte de Commissie op dat de desbetreffende Italiaanse wetgeving uitsluitend betrekking had op door de Gemeenschap gefinancierde onderzoeksprojecten en derhalve niet op het beheer van welke communautaire programma's dan ook.

De heer S. was niet tevreden met dit antwoord en stelde zich tegenover de Ombudsman op het standpunt dat de op de Commissie van toepassing zijnde BTW-vrijstelling ook van toepassing zou moeten zijn wanneer de coöperatie zelf goederen en diensten aankocht.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen verklaarde de Commissie dat zij de problematiek naar aanleiding van de klacht aan een nieuw onderzoek had onderworpen, en dat zij haar bij schrijven van 9 juli 1996 meegedeelde standpunt handhaafde. Bovendien droeg zij een oplossing aan voor het conflict tussen de coöperatie en de Italiaanse autoriteiten.

De opmerkingen van de Commissie werden doorgezonden aan de heer S. met een uitnodiging desgewenst opmerkingen te doen toekomen. Er werden geen opmerkingen ontvangen.

BESLUIT

De Commissie heeft geen bevoegdheid authentieke interpretaties te geven van bepalingen van het nationaal recht. De vraag was derhalve of het standpunt van de Commissie vanuit het oogpunt van het Gemeenschapsrecht goed gefundeerd was. De desbetreffende bepalingen zijn vervat in richtlijn 77/388 van de Raad¹ van 17 mei 1977 - de zesde BTW-richtlijn. Artikel 15, lid 10, van de richtlijn voorziet in een BTW-vrijstelling voor internationale organisaties. Volgens de bewoordingen hiervan is de vrijstelling niet van toepassing op diensten die worden geleverd aan een rechtspersoon die contractant is bij de internationale organisatie. Deze interpretatie van genoemde bepaling is in overeenstemming met de jurisprudentie van het Hof van Justitie, volgens welke vrijstellingen strikt moeten worden beoordeeld en vrijstellingen ten gunste van een bepaalde persoon niet kunnen worden uitgebreid tot degenen waarmee die persoon contracten sluit.²

Derhalve bleek het standpunt van de Commissie, zoals dat bij schrijven van 9 juli 1996 in antwoord op de brief van de heer S. van 15 mei 1996 tijdig werd meegedeeld, goed gefundeerd. Er dient op te worden gewezen dat het Hof van Justitie de hoogste autoriteit met betrekking tot het Gemeenschapsrecht is.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

¹ PB L 145.

² Zaak 107/84, *Commissie tegen Duitsland*, Jurispr. [1985], blz. 2655.

AANWERVING: VERSTRIJKEN GELDIGHEIDSDUUR RESERVELIJST

Besluit inzake klacht 1036/15.11.96/AM/IT/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer M. uit Italië diende in november 1996 bij de Europese Ombudsman een klacht in naar aanleiding van het feit dat de Commissie hem geen post had aangeboden.

De heer M. was in 1988 geslaagd voor het door de Commissie georganiseerde algemeen vergelijkend onderzoek COM/B/520. Derhalve kwam zijn naam voor op de reservelijst voor in de toekomst mogelijk vrijkomende vaste posten bij de Commissie. De geldigheidsduur van de reservelijst, die oorspronkelijk in december 1988 zou aflopen, werd verschillende keren verlengd. In september 1989 werd de heer M. de post van hulpfunctionaris aangeboden, maar dit aanbod wees hij om persoonlijke redenen af. Vervolgens richtte hij zich in 1992 twee keer tot de Commissie met het verzoek een post aangeboden te krijgen. Op 31 december 1992 liep de geldigheidsduur van de reservelijst af, omdat deze niet nog eens was verlengd. Daarna vonden schriftelijke en telefonische contacten plaats tussen klager en de desbetreffende Commissiediensten, waarin klager vroeg om een post en de Commissie verwees naar het feit dat de geldigheidsduur van de reservelijst was verstreken en dat zij de heer M. derhalve geen vaste post kon aanbieden.

In zijn bij de Ombudsman ingediende klacht verklaarde de heer M. dat twee door hem in 1992 aan de Commissie gezonden brieven niet waren beantwoord, dat de Commissie hem een vaste post had moeten aanbieden en dat zij hem nooit had meegedeeld dat hij geen post aangeboden zou krijgen.

HET ONDERZOEK**Opmerkingen Commissie**

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen verklaarde de Commissie dat zij in de dossiers geen brieven van de heer M. uit 1992 heeft aangetroffen. Met betrekking tot het feit dat hem geen post werd aangeboden, verklaarde de Commissie dat het wettig was om meer namen op een reservelijst te plaatsen dan het aantal beschikbare posten; er bestond derhalve geen wettelijke verplichting om over te gaan tot de aanwerving van alle op de lijst geplaatste personen. Met betrekking tot de bewering dat de Commissie haar besluit om de heer M. geen post aan te bieden niet aan hem had meegedeeld, verklaarde de Commissie dat uit zijn eigen correspondentie de conclusie kon worden getrokken dat hij de

mededelingen van de Commissie over de verlenging van de geldigheidsduur van de reservelijst wel degelijk had ontvangen. Derhalve kon uit het feit dat hij een mededeling had ontvangen over de verlenging van de geldigheidsduur van de lijst tot 31 december 1992 en dat hij geen verdere mededeling van deze aard had ontvangen, door de heer M. impliciet worden afgeleid dat de geldigheidsduur van de lijst op 31 december 1992 afliep. Verder verwees de Commissie naar het feit dat zij in latere correspondentie met de heer M. duidelijk had gemaakt dat de lijst niet langer een basis voor aanwerving kon vormen.

BESLUIT

De Commissie verklaarde dat zij brieven van klager uit 1992 niet heeft ontvangen; daarom kon het feit dat deze brieven onbeantwoord waren gebleven door de Ombudsman niet worden beschouwd als een geval van wanbeheer.

Wat betreft het feit dat geen post werd aangeboden, kan uit de jurisprudentie van het Hof van Justitie worden opgemaakt dat het feit dat de naam van een persoon op een reservelijst is geplaatst die persoon nog niet het recht geeft op een post bij de communautaire instellingen. Gelet op dit feit en omdat er geen aanwijzingen waren omtrent procedurele onregelmatigheden van de zijde van de Commissie, concludeerde de Ombudsman dat er met betrekking tot dit aspect van de klacht geen sprake bleek te zijn van wanbeheer.

Bleef nog de vraag met betrekking tot de bewering van klager dat hij niet werd geïnformeerd over het verstrijken van de geldigheidsduur van de reservelijst en derhalve van het feit dat hij op basis van die lijst niet meer kon worden aangeworven. Uit de dossiers bleek dat de geldigheidsduur van de lijst verschillende malen was verlengd, laatstelijk tot 31 december 1992. De heer M. werd van deze verlengingen op de hoogte gesteld. Omdat de lijst vervolgens niet nog eens werd verlengd, was duidelijk dat de geldigheidsduur van de lijst was verstreken.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

BELASTING OVER AAN DESKUNDIGEN BETAALDE VERGOEDING

Besluit inzake klacht 1060/28.11.96/BK/DK/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer K. uit Denemarken diende in november 1996 bij de Ombudsman een klacht in volgens welke de Commissie de vraag of hij nationale belastingen over bepaalde inkomsten moest betalen, niet juist had beoordeeld.

De achtergrond van de klacht was de volgende: in 1988 en 1990 werkte de heer K. in het kader van de ontwikkelings- en hulpprogramma's van de Gemeenschap in China en Zuid-Amerika. De door hem ontvangen vergoeding werd vervolgens door de Deense autoriteiten belast. Hij was van mening dat die belastingheffing niet gerechtvaardigd was en benaderde daarover de Commissie. De Commissie deelde zijn standpunt niet.

De essentie van de klacht was dat de Commissie er niet op toezag dat de Deense autoriteiten zich hielden aan de communautaire wetgeving, die volgens de heer K. inhield dat hij in Denemarken geen belasting verschuldigd was. Ook beweerde hij dat de Commissie zijn brieven van na 1994, met inbegrip van een door hem in februari 1996 tegen de Deense autoriteiten ingediende klacht, niet had beantwoord en dat het bureau van de Commissie in Denemarken zijn brieven niet naar behoren naar de centrale diensten van de Commissie had doorgestuurd.

HET ONDERZOEK**Opmerkingen Commissie**

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen verklaarde de Commissie dat de heer K. voor haar werkzaam was als een onafhankelijke "deskundige" en dat hij daarom niet viel onder artikel 13 van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen, uit hoofde waarvan uitsluitend ambtenaren en andere personeelsleden van de Gemeenschappen vrijgesteld worden van nationale belastingen over de door de Gemeenschappen betaalde vergoedingen.

Volgens de Commissie viel de heer K. niet onder de categorie "overige personeelsleden". Ter staving van dit standpunt verwees de Commissie naar verordening nr. 549/69 van de Raad van 25 maart 1969 ter bepaling van de categorieën van ambtenaren en overige personeelsleden van de Europese Gemeenschappen waarop de bepalingen van de artikelen 12, 13, tweede alinea, en 14 van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Gemeenschappen van toepassing zijn.

De Commissie verklaarde tevens dat zij de heer K. in 1992 mededeling had gedaan van haar standpunt dat hij niet kon worden vrijgesteld van nationale belastingen. Tenslotte verklaarde de Commissie dat haar bureau in Denemarken zijn brieven altijd had doorgezonden aan de centrale diensten in Brussel.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie hield de heer K. staande dat de interpretatie van de Commissie van artikel 13 van bovengenoemd Protocol onjuist was, en handhaafde hij zijn klacht.

BESLUIT

De vraag waarom het hierbij ging was of de Commissie de klacht van de heer K. tegen de Deense autoriteiten juist had beoordeeld.

Artikel 13, tweede alinea, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Europese Gemeenschappen bepaalt dat "zij [ambtenaren en overige personeelsleden] zijn vrijgesteld van nationale belastingen op de door de Gemeenschappen betaalde salarissen, lonen en emolumenten." Op grond van artikel 16 van het Protocol moet de Raad bepalen op welke categorieën van ambtenaren en overige personeelsleden van de Gemeenschappen de bepalingen van artikel 13, tweede alinea, van toepassing zijn. De Raad heeft dit gedaan in verordening nr. 549/69, waarvan artikel 2 het navolgende bepaalt:

"Het bepaalde in artikel 13, tweede alinea, van het Protocol betreffende de voorrechten en immuniteiten van de Gemeenschappen geldt voor de volgende categorieën:

- a) *de personen die vallen onder het statuut van de ambtenaren of de regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Gemeenschappen, met inbegrip van de personen die de bij ontheffing van het ambt om redenen van dienstbelang te verlenen vergoeding ontvangen, doch met uitzondering van de plaatselijke functionarissen;*
- b) *de personen die een door de Gemeenschappen uitgekeerd invaliditeits-, ouderdoms- of overlevingspensioen genieten;*
- c) *de personen die de in artikel 5 van Verordening (EEG, Euratom, EGKS) nr. 259/68 bedoelde vergoeding wegens beëindiging van de dienst ontvangen."*

Duidelijk was dat de heer K. noch onder b) noch onder c) viel. Omdat ook duidelijk was dat hij geen ambtenaar was, ging het om vraag of hij viel

onder de zinsnede "*personen die vallen onder...de regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Gemeenschappen*" in a).

Deze zinsnede is niet van toepassing op iedereen die diensten aan de Gemeenschap verleent. Feitelijk lijkt hiermee te worden verwezen naar een specifieke wetstekst, verordening nr. 259/68 van de Raad tot vaststelling van de "regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden". De "andere personeelsleden" waarop deze regeling van toepassing is zijn "tijdelijke functionarissen", "hulpfunctionarissen", "bijzondere adviseurs" en "plaatselijke functionarissen". Duidelijk moge zijn dat de heer K. bij de Commissie nooit heeft behoord tot de "tijdelijke functionarissen", de "hulpfunctionarissen", de "bijzondere adviseurs" of de "plaatselijke functionarissen". Hij valt derhalve niet onder de "regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden" en kan derhalve niet worden geacht te vallen onder de belastingvrijstelling van artikel 2, sub a). De beoordeling van deze zaak door de Commissie bleek derhalve juist.

Wat betreft de bewering van de heer K. dat de Commissie niet op zijn brieven heeft geantwoord, bleek uit het dossier dat hij zich in 1994 schriftelijk tot de Commissie heeft gewend om te doen bevestigen dat hij in China diensten heeft verleend. De Commissie gaf deze bevestiging in haar brieven van 26 oktober en 17 november 1994. Met betrekking tot de door hem in februari 1996 tegen de Deense autoriteiten ingediende klacht, bleek uit het dossier dat de Commissie heeft geantwoord in brieven van 3 september en 6 december 1996. Uit het dossier is niet gebleken dat het bureau van de Commissie op enigerlei wijze nalatig is geweest met betrekking tot het doorsturen van de brieven van de heer K. aan de desbetreffende centrale diensten in Brussel.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

SELECTIE VAN CONTRACTANTEN BIJ EEN INSCHRIJVING

Besluit inzake klacht 1138/31.12.96/JAON/UK/JMA tegen de Europese Commissie

KLACHT

In december 1996 diende de heer O. bij de Ombudsman namens een bedrijf (TASIL) een klacht in volgens welke er sprake zou zijn geweest van wanbeheer bij een door de Europese Commissie georganiseerde inschrijving voor de selectie van een adviesbureau voor de uitvoering van een TACIS-programma.

Naar aanleiding van een verzoek tot het indienen van voorstellen voor pro-

jecten in verband met de ontwikkeling van de toeristenindustrie in Rusland gaf TASIL, namens een consortium van verschillende bedrijven uit een groot aantal Europese landen, bij de Commissie blijk van haar belangstelling.

Hoewel het voorstel door een aantal Russische overheidsorganen werd gesteund, werd TASIL uitgesloten van de door de Commissie opgestelde inschrijvingslijst. Klager betwistte deze uitsluiting.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen stelde de Commissie dat contracten voor dit soort diensten moeten worden toegekend via inschrijvingen. In het kader van het TACIS-programma fungeert de Commissie als aanbestedende dienst en zijn haar diensten (directoraat C van DG I A) verantwoordelijk voor de organisatie, de beoordeling en de besluitvorming met betrekking tot de inschrijvingen.

In het onderhavige geval was TASIL, na beoordeling van de inschrijvingen door de Commissie, niet geplaatst op de lijst van acht geselecteerde consortia. De uitsluiting van TASIL was derhalve het resultaat van de gebruikelijke selectieprocedure. De Commissie sloot een aantal bijlagen bij met algemene informatie over het programma, de volledige lijst van alle ontvangen blikken van belangstelling en de tabellen met een vergelijkende beoordeling van de relatieve merites van alle deelnemers.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie wees de heer O. op de unieke ervaring van het TASIL-consortium, en herhaalde hij de klacht betreffende een onbillijke behandeling.

BESLUIT

In zijn besluit stelde de Ombudsman dat de Commissie een ruime beoordelingsmarge heeft met betrekking tot de vraag of naar aanleiding van een uitnodiging tot inschrijving een contract moet worden gegund¹. Die discretionaire bevoegdheid mag echter geen rechtvaardiging vormen voor het maken van manifeste fouten bij de selectieprocedure². Bij de uitoefening van haar discretionaire bevoegdheid moet de instelling haar besluit baseren op een aantal controleerbare objectieve criteria³.

¹Zaak 19/95, *Adia Interim NV tegen Commissie*, Jurisprudentie [1996] II-321, rechtsoverweging 49.

²Zaak 56/77, *Agence Européenne d'Interims tegen Commissie*, Jurisprudentie [1978], blz. 2215, rechtsoverweging 20.

³Zaak 166/94, *Koyo Seiko tegen Raad*, Jurisprudentie [1995] II-2129, rechtsoverweging 103.

In dit geval baseerde de Commissie haar oordeel op een aantal *prima facie* objectieve criteria die tot uiting kwamen in de tabellen van vergelijkende beoordeling van de merites van de deelnemers. Hoewel het consortium van klager blijkt had gegeven van ervaring en competentie op het gebied van dit specifieke project, waren er geen aanwijzingen dat de Commissie haar discretionaire bevoegdheid op een arbitraire of discriminerende wijze had uitgeoefend.

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot de klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van wanbeheer van de Commissie. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

BETWISTE AANWERVING

Besluit inzake klacht 14/97/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In januari 1997 diende de heer V. bij de Ombudsman een klacht in met betrekking tot een in juni 1994 door de Commissie gepubliceerde vacature, COM 1898/94. Volgens de vacature ging het om de loopbaan LA 8-4 en was de benaming van de post "jurist-vertaler/reviseur". Onder de titel betreffende "specifieke vereisten" werd vermeld dat de kandidaat diende te beschikken over

een voltooide juridische studie, afgesloten met een universitair diploma. Grondige kennis van de Nederlandse taal, redelijke kennis van twee andere talen van de Gemeenschappen, kennis van de juridische terminologie in het Nederlands. Ervaring op het gebied van vertaling en revisie.

Op 4 juli 1994 solliciteerde de heer V. naar de post. Uit het bij de sollicitatie gevoegde *curriculum vitae* bleek dat de heer V. gedurende een groot aantal jaren op de Nederlandse vertaalafdeling van het Hof van Justitie had gewerkt, van 1982 tot 1989 als "jurist-vertaler" en vervolgens als "jurist-hoofdvertaler". Sinds 1991 gaf het afdelingshoofd hem regelmatig revisie-opdrachten en in 1994 werd hij tot reviseur (LA 5) benoemd. De desbetreffende Commissiedienst had een gesprek met de heer V., maar kende de post uiteindelijk aan een andere sollicitant toe, die toevallig een collega van de heer V. bij het Hof van Justitie was. De persoon die werd benoemd was "jurist-hoofdvertaler" (LA 5) bij het Hof van Justitie.

In zijn klacht voerde de heer V. met name twee argumenten aan:

- 1 De benoeming van zijn collega was in strijd met de tekst van de aankondiging van de vacature. Volgens de heer V. had de collega nooit

voor de post in aanmerking mogen komen, omdat hij als jurist-hoofdvertaler geen ervaring had met revisie, terwijl in de aankondiging van de vacature ervaring op het gebied van zowel vertaling als revisie werd geëist. De heer V. was van mening dat dit standpunt werd gestaafd door het feit dat de Commissie later in 1996 de tekst van dit soort aankondigingen van vacatures had gewijzigd in die zin dat sollicitanten dienden te beschikken over ervaring op het gebied van vertaling of revisie. Bovendien stelde hij dat volgens het Franse woordenboek "*Le Petit Robert*" het woord "ervaring" inhoudt dat men beschikt over praktijkervaring, deskundigheid en routine. Hoewel een jurist-hoofdvertaler wellicht van tijd tot tijd revisiewerkzaamheden verricht, betekent dat nog niet dat hij ervaring heeft.

- 2 Zelfs wanneer zijn collega als sollicitant in aanmerking had kunnen worden genomen, zou een vergelijkende beoordeling van de merites van de sollicitanten tot resultaat hebben gehad dat hij niet voor de baan in aanmerking had moeten komen. Ter staving van deze bewering verwees de heer V. met name naar het feit dat zijn collega als jurist-vertaler minder ervaring had dan hijzelf en op een later tijdstip dan hijzelf was bevorderd naar de rang van jurist-hoofdvertaler.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

- 1 In de bij het Hof van Justitie geldende taakomschrijvingen werden de revisiewerkzaamheden wel genoemd, zowel voor de post van jurist-hoofdvertaler als voor de post van reviseur. Revisiewerkzaamheden werden volgens de taakomschrijving door de jurist-hoofdvertaler zelf verricht, aangezien de formulering was dat hij gewoonlijk teksten vertaalt zonder revisie.
- 2 Het tot aanstelling bevoegde gezag had bij de vervulling van een vacature ruime discretionaire bevoegdheden en was bij de vervulling van de onderhavige vacature binnen de grenzen van deze discretionaire bevoegdheden gebleven.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie handhaafde de heer V. zijn klacht.

BESLUIT

Met betrekking tot het onderwerp van deze klacht was het in de eerste plaats van belang te wijzen op de taakomschrijving voor de desbetreffende posten bij het Hof van Justitie en de Commissie, zoals die was geformuleerd in de voorgelegde documenten. De werkzaamheden van een jurist-hoofdvertaler bij het Hof van Justitie werden over het algemeen als volgt omschreven:

Gekwalificeerd ambtenaar belast met de vertaling van teksten, gewoonlijk zonder revisie, en in bepaalde gevallen met de revisie van de vertalingen, het controleren van de terminologie en documentatiewerkzaamheden, of gespecialiseerde werkzaamheden op andere linguïstische gebieden; is betrokken bij de beroepsopleiding van vertalers.

De werkzaamheden van een reviseur bij het Hof van Justitie worden als volgt omschreven:

Gekwalificeerd ambtenaar belast met de revisie van vertalingen en in bepaalde gevallen met de vertaling van teksten met of zonder revisie, met het controleren van de terminologie en documentatiewerkzaamheden, of gespecialiseerde werkzaamheden op andere linguïstische gebieden; is betrokken bij de beroepsopleiding van vertalers.

De werkzaamheden van de *jurist-vertaler/reviseur* bij de Commissie werden in de desbetreffende aankondiging van een vacature als volgt omschreven:

- *controleren of de Nederlandse versie van wetsteksten en ontwerp-wetsteksten van de Commissie juridisch in overeenstemming is met de andere versies van de teksten;*
- *controleren of de presentatie van de wetsteksten in overeenstemming is met de algemene regels die op dit gebied van toepassing zijn;*
- *verrichten van onderzoek op het gebied van formele juridische kwesties en nationaal recht.*

De taakomschrijvingen bij het Hof van Justitie bleken aanzienlijk te verschillen van die bij de Commissie.

Tegen deze achtergrond kon de behandeling van deze zaak door de Commissie worden beoordeeld. Met betrekking tot de vraag of de Commissie sollicitaties in aanmerking zou kunnen nemen van jurist-hoofdvertalers bij het Hof van Justitie kon worden vastgesteld dat in de aankondiging van een vacature werd vermeld dat sollicitanten moesten beschikken over ervaring op het gebied van zowel vertaling als revisie. Derhalve is

het aan de aanwervende dienst om te beoordelen welke mate en welk soort van ervaring in het belang van de dienst vereist is; er bleken geen redenen te zijn om aan te nemen dat de aanwervende dienst in het algemeen in het belang van de dienst geen sollicitaties in aanmerking kon nemen van kandidaten die volgens hun officiële taakomschrijving geen revisiewerkzaamheden verrichtten.

Bovendien bleek uit de voorgelegde documenten dat jurist-hoofdvertalers bij het Hof van Justitie in de praktijk regelmatig revisiewerk kregen en dat in hun officiële taakomschrijving geen melding werd gemaakt van revisiewerkzaamheden. Indien jurist-hoofdvertalers vertaalden zonder dat revisie door een andere persoon plaatsvond, kon met recht worden geconcludeerd dat de revisie impliciet door henzelf werd verricht.

Ten slotte werd in de aankondiging van een vacature duidelijk vermeld dat het bij de vacature ging om de loopbaan LA 8-4 en dat derhalve zelfs "jurist-vertalers" naar de baan konden solliciteren.

Derhalve bleek dat de Commissie het recht had om de sollicitatie van de collega van de heer V. in aanmerking te nemen. Het feit dat de Commissie later de tekst van aankondigingen van vacatures omwille van de duidelijkheid wijzigde, blijkt niet noodzakelijkerwijs tot een andere conclusie te leiden. Er zij echter op gewezen dat het Hof van Justitie voor wat betreft vraagstukken van het Gemeenschapsrecht de hoogste autoriteit is.

Ten aanzien van de vraag of de Commissie de merites van de sollicitanten juist had beoordeeld, bleken er geen elementen voorhanden te zijn waaruit bleek dat de Commissie buiten de grenzen zou zijn getreden van de discretionaire bevoegdheden die zij op dit gebied heeft. Indien zou worden verlangd dat automatisch de voorkeur wordt gegeven aan de sollicitant met de meeste anciënniteit, zou het tot aanstelling bevoegde gezag worden beroofd van die discretionaire bevoegdheden waarover het overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie beschikt.

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer van de Europese Commissie. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

AFGEWEZEN AANVRAAG IN HET KADER VAN HET COPERNICUS-PROGRAMMA

Besluit inzake klacht 98/97/PD tegen de Europese Commissie

In januari 1997 diende de heer A. bij de Europese Ombudsman een klacht in volgens welke de Commissie een aanvraag die hij in het kader van het

Copernicus-programma, een programma van de Commissie voor samenwerking op het gebied van wetenschap en technologie, had ingediend, ten onrechte had afgewezen.

De klacht werd op 5 februari 1997 doorgezonden aan de Commissie. In haar standpunt verklaarde de Commissie dat de aanvraag van de heer A. overeenkomstig de vigerende bepalingen, volgens welke het bij de aanvragen moest gaan om ten minste twee deelnemers uit verschillende Lid-Staten, niet in aanmerking kon komen. Bij de aanvraag van de heer A. ging het om twee deelnemers, maar die waren beiden gevestigd in Italië. Derhalve had de Commissie de aanvraag afgewezen.

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie handhaafde de heer A. zijn oorspronkelijke klacht.

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman bleek dat het besluit van de Commissie met betrekking tot de aanvraag van de heer A. volledig in overeenstemming was met de toepasselijke bepalingen. Er waren geen elementen in het dossier waaruit bleek dat de Commissie met betrekking tot zijn aanvraag een onjuist besluit had genomen.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

ONDERZOEK VAN DE COMMISSIE NAAR DE JAARLIJKSE HEFFING OP ITALIAANSE PASPOORTEN

Besluit inzake klacht 190/97/DT tegen de Europese Commissie

KLACHT

In 1995 diende de heer I. bij de Commissie een klacht in naar aanleiding van het feit dat Italië zijn burgers verplicht elk jaar een bijzondere heffing te betalen voor het gebruik van hun Italiaanse paspoorten.

In februari 1996 deelde de Commissie de heer I. mee dat zij dit vraagstuk in behandeling had genomen en verontschuldigde zij zich voor de late beantwoording van zijn brief. Zij deelde hem tevens mee dat zij een groot aantal brieven over hetzelfde onderwerp had ontvangen en dat zij deze zaken zorgvuldig zou willen bestuderen alvorens een besluit ter zake te nemen.

In februari 1997 beklagde de heer I. zich bij de Ombudsman over het feit dat de Commissie een jaar na haar eerste antwoord aan hem nog steeds geen besluit had genomen.

HET ONDERZOEK

Het onderzoek van de Ombudsman richtte zich op de vraag of er sprake was van een geval van wanbeheer met betrekking tot de wijze waarop de Commissie de klacht van de heer I. had behandeld.

De klacht werd in maart 1997 doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

Op basis van twee parlementaire vragen en verschillende brieven van burgers werd besloten het probleem zorgvuldig te bestuderen en een algemeen onderzoek in te stellen door alle Lid-Staten te vragen informatie te verstrekken betreffende de door hen voor de afgifte van paspoorten gehanteerde voorwaarden en in rekening gebrachte kosten. Klager werd hierover geïnformeerd.

De Commissie ontving in maart 1997 het laatste antwoord van een Lid-Staat. Zij nam een besluit ter zake en stelde de heer I. daarvan op 2 mei 1997 schriftelijk in kennis.

In haar brief van 2 mei 1997 deelde de Commissie de heer I. mee dat de Lid-Staten op grond van Gemeenschapsrecht verplicht zijn een paspoort of een identiteitskaart aan hun burgers te verstrekken. Het feit dat Italië een jaarlijkse heffing voor het paspoort in rekening brengt is verenigbaar met het Gemeenschapsrecht, omdat de kosten van het paspoort en de procedure voor de afgifte daarvan onder de bevoegdheid van de Lid-Staten vallen. De Commissie was derhalve niet van mening dat het Italiaanse systeem voor de afgifte van paspoorten in het licht van het Gemeenschapsrecht een belemmering vormt voor het vrije verkeer van personen.

De opmerkingen van de Commissie werden in juli doorgezonden aan de heer I., die samengevat de navolgende opmerkingen maakte:

Ofwel was de Commissie niet echt geïnteresseerd in het vraagstuk van het vrije verkeer van personen ofwel had zij het probleem niet bestudeerd; dit bleek volgens hem uit het feit dat het twee jaar had geduurd voordat de Commissie haar besluit nam.

Het Italiaanse paspoort was gebaseerd op het model van het Europees paspoort, waarin geen plaats is voorzien voor de stempels blijkens welke de heffing is betaald. Dit betekende dat er in het Gemeenschapsrecht vanuit werd gegaan dat een dergelijke heffing was uitgesloten. Deze interpretatie is op grond van het internationaal recht, waarin het paspoort wordt beschouwd als een document dat de mogelijkheid biedt om van het ene land naar het nadere te reizen, gerechtvaardigd.

Gezien het feit dat geen van de andere Lid-Staten een dergelijke heffing heeft opgelegd en het feit dat het EU-Verdrag o.a. het opheffen van de verschillen tussen Lid-Staten beoogt, mag het Italië niet worden toegestaan deze "atypische" heffingen op te leggen.

De Commissie heeft de plicht op te treden als hoedster van het Verdrag, en zij had derhalve een inbreukprocedure tegen Italië moeten openen.

BESLUIT

1 Behandeling van de klacht door de Commissie

- 1.1 Uit het dossier blijkt dat de Commissie naar aanleiding van de klachten en de vragen van leden van het Europees Parlement een onderzoek heeft ingesteld om van de Lid-Staten te vernemen wat de door hen voor de afgifte van paspoorten gehanteerde procedures en de daarvoor in rekening gebrachte kosten zijn. Tevens blijkt dat de Commissie heeft onderzocht of de jaarlijkse heffing op de paspoorten van Italiaanse burgers eventueel een inbreuk op het Gemeenschapsrecht vormt.
- 1.2 De Commissie kwam tot de conclusie dat de Italiaanse staat geen inbreuk op het Gemeenschapsrecht had gepleegd, omdat de kosten van paspoorten en de procedures voor de afgifte daarvan niet onder de communautaire bevoegdheden vallen, maar tot de exclusieve bevoegdheid van de Lid-Staten behoren.
- 1.3 Op grond van artikel 169 van het EG-Verdrag heeft de Commissie uitsluitend de bevoegdheid een inbreukprocedure te openen, wanneer zij van oordeel is dat een Lid-Staat een van de krachtens dit Verdrag op hen rustende verplichtingen niet is nagekomen.
- 1.4 Op basis van bovengenoemde bevindingen bleek er met betrekking tot de behandeling van de klacht geen sprake te zijn van wanbeheer door de Commissie.

2 Vertraging in de beantwoording van de klacht

- 2.1 De Commissie schreef een eerste brief aan klager op 13 februari 1996, vijf maanden nadat hij om informatie had gevraagd. Zij schreef deze vertraging toe aan het feit dat het probleem niet gemakkelijk op te lossen was en dat zij de zaak zorgvuldig wou onderzoeken. Op 16 oktober 1996 stuurde de Commissie een tweede brief aan klager om hem de hoogte te stellen van haar onderzoek in de Lid-Staten. De laatste brief, met haar besluit ter zake, werd klager op 2 mei 1997 toegezonden.

2.2 Gezien het complexe karakter van de zaak, waarover ook twee schriftelijke vragen door leden van het Europees Parlement waren gesteld die niet konden worden beantwoord zonder een onderzoek waarbij alle Lid-Staten werden betrokken, kwam de Ombudsman tot de conclusie dat de vertraging van ongeveer twee jaar die in dit geval was opgetreden alvorens de Commissie haar definitieve besluit nam, niet als een geval van wanbeheer kon worden beschouwd.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

AFWIJZING VAN EEN INSCHRIJVING

Besluit inzake klacht 199/97/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In maart 1997 diende de heer T. bij de Ombudsman een klacht in met betrekking tot een inschrijvingsprocedure van de Commissie.

In 1996 schreef zijn bedrijf zich in voor een contract met de Commissie met het oog op de verlening van diensten met betrekking tot de Drinkwaterrichtlijn.

In het gedeelte van de inschrijvingsdocumenten betreffende de van contractanten vereiste deskundigheid werd bepaald dat contractanten moesten kunnen aantonen dat zij een brede kennis en deskundigheid hadden en dat zij hun sporen moesten hebben verdiend op het gebied van de watertechnologie, met inbegrip van microbiologie, toxicologie en drinkwater- en sanitaire techniek. Bovendien was het van essentieel belang dat contractanten een grondige kennis hadden van de Drinkwaterrichtlijn en het voorstel tot herziening daarvan.

In het gedeelte betreffende de selectiecriteria werd bepaald dat de inschrijvingen in twee stadia zouden worden beoordeeld. Alleen inschrijvers die beantwoordden aan de selectiecriteria van het eerste stadium zouden worden toegelaten tot het tweede stadium (het gunningsstadium). Een van de criteria voor het eerste stadium was dat inschrijvers moesten kunnen aantonen dat zij beschikten over de nodige ervaring en hun sporen moesten hebben verdiend op het gebied van waterresearch, ten bewijze waarvan zij melding moesten maken van hun kwalificaties, eerdere werkzaamheden en de samenstelling van het beoogde team, met inbegrip van een curriculum vitae.

Bij schrijven van 7 januari 1997 deelde de Commissie de heer T. mee dat zijn inschrijving niet was geselecteerd. Op 13 januari 1997, 31 januari 1997 en 15 februari 1997 verzocht de heer T. de Commissie hem in kennis te stellen van de redenen van de weigering. Bij schrijven van 13 maart 1997 deelde de Commissie de heer T. mee dat zij op basis van de selectiecriteria had geconcludeerd dat het bedrijf niet beschikte over de nodige ervaring op het gebied van waterresearch, waaronder wordt verstaan research, ontwikkeling en ontwerpwerkzaamheden in verband met installaties voor waterbehandeling.

De heer T. achtte het antwoord van de Commissie niet bevredigend en richtte zich derhalve opnieuw tot de Commissie. Bij schrijven van 10 april 1997 deelde de Commissie hem meer gedetailleerd mee waarom zij haar besluit had genomen. Volgens deze brief was het besluit om de inschrijving van de heer T. niet te selecteren met name genomen, omdat zijn bedrijf volgens de Commissie niet beschikte over de nodige ervaring op het gebied van water- en sanitaire techniek, nl. het ontwerpen van installaties voor waterbehandeling.

De heer T. bleef ontevreden over het standpunt van de Commissie en diende bij de Ombudsman een klacht in, waarin hij drie argumenten aanvoerde.

- 1 Het criterium van de nodige ervaring in de bovengenoemde selectiecriteria moest ruim worden geïnterpreteerd, in de zin van waterresearch die verband houdt met de Drinkwaterrichtlijn. De Commissie kon niet verlangen dat de ervaring betrekking moest hebben op sanitaire en watertechniek, omdat dit in de inschrijvingsdocumenten niet specifiek werd vermeld. Dit standpunt werd gesteund door het feit dat de Drinkwaterrichtlijn vooral betrekking had op aspecten betreffende de kwaliteit van drinkwater en gezondheidsaspecten en niet op techniek.
- 2 In elk geval beschikte zijn bedrijf over de nodige ervaring op het gebied van water- en sanitaire techniek en derhalve was het oordeel van de Commissie onjuist.
- 3 De Commissie had gehandeld in strijd met artikel 12 van de Dienstenrichtlijn 92/50/EEG, op grond waarvan binnen 15 dagen na ontvangst moet worden gereageerd op een schriftelijk verzoek om de redenen voor afwijzing van een inschrijving mee te delen.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

- 1 De vereisten betreffende de nodige ervaring moesten worden gezien in het licht van de vereiste deskundigheid; d.w.z dat men moest beschikken over een brede kennis en deskundigheid en zijn sporen moest hebben verdiend op het gebied van watertechnologie, met inbegrip van water- en sanitaire techniek. Inschrijvers moesten met name kunnen aantonen te beschikken over de nodige ervaring op het gebied van sanitaire en watertechniek met betrekking tot de Drinkwaterrichtlijn. Dit had eventuele inschrijvers duidelijk moeten zijn, en in elk geval hadden zij de Commissie om verduidelijking kunnen vragen.
- 2 De Commissie bleef op het standpunt staan dat het bedrijf van de heer T. niet beschikte over de nodige ervaring op het gebied van water- en sanitaire techniek, hoewel het op andere terreinen van de waterresearch wel gekwalificeerd was.
- 3 De Commissie had de brieven van de heer T. tijdig beantwoord en het door haar genomen besluit gemotiveerd.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde de heer T. zijn klacht. Bovendien stelde hij dat de Commissie zijn bedrijf een vergoeding had moeten betalen wegens geleden schade en gemiste mogelijkheden.

BESLUIT

Wat de eerste beschuldiging van de heer T. betreft was de belangrijkste vraag of de Commissie op grond van de selectiecriteria gerechtigd was om ervaring op het gebied van water- en sanitaire techniek in aanmerking te nemen. Inderdaad werd met betrekking tot de selectiecriteria uitsluitend in algemene termen opgemerkt dat contractant diende te beschikken over de nodige ervaring op het gebied van waterresearch. Bij lezing van de desbetreffende tekst in combinatie met het eerdere gedeelte betreffende de van contractant vereiste deskundigheid bleek echter te kunnen worden aangenomen dat de nodige ervaring betrekking had op de vereisten die waren vastgesteld met betrekking tot de deskundigheid van de contractant, namelijk dat hij diende te beschikken over een brede kennis en deskundigheid en zijn sporen moest hebben verdiend op het gebied van watertechnologie, met inbegrip van microbiologie, toxicologie, water- en sanitaire techniek. Daarom bleek dat de Commissie gerechtigd was om bij de beoorde-

ling van de inschrijvingen rekening te houden met de ervaring van inschrijvers op het gebied van water- en sanitaire techniek.

Wat betreft de beoordeling van de Commissie van de kwalificaties van het bedrijf op het gebied van watertechniek en research waren er in het dossier geen aanwijzingen dat deze beoordeling niet op een juiste wijze had plaatsgevonden.

Wat betreft de bewering van de heer T. volgens welke de Commissie zich niet had gehouden aan de termijn van 15 dagen, zoals die is vastgesteld in artikel 12 van de Dienstenrichtlijn 92/50 zij erop gewezen dat de richtlijn uitsluitend van toepassing is op contracten die de desbetreffende drempelwaarde te boven gaan. Er was geen sprake van schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, omdat de Commissie de brieven van de heer T. tijdig had beantwoord met uiteenzetting van haar motieven voor de door haar genomen besluiten.

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer van de Commissie en bleken er geen gronden te zijn voor de stelling dat aan het bedrijf van de heer T. een schadevergoeding had moeten worden toegekend. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

PROCEDURES VOOR DE TOEWIJZING VAN EEN OPENBARE AANBESTEDING IN PAKISTAN

Besluit inzake klacht 160/97/JMA tegen de Europese Commissie

KLACHT

In februari 1997 diende de heer G. bij de Ombudsman een klacht in tegen de Commissie, volgens welke er sprake zou zijn geweest van wanbeheer bij de toewijzing van een openbare aanbesteding.

Het bedrijf van klager nam deel aan een door de regering van Pakistan gepubliceerde inschrijving voor het project nr. ALA/85/18 getiteld "Second Rural Vocational Training Project", dat door de Commissie werd gefinancierd. Het voorstel van het bedrijf had betrekking op een onderdeel van dat project, namelijk pakket nr. 5 ("demonstrators and trainers in electronics and electricity refrigeration"). Dit voorstel werd door de beoordelingscommissie niet geselecteerd, omdat het niet in overeenstemming was met de technische specificaties.

Klager verzocht de Commissie na te gaan of er bij de inschrijvingsprocedures of bij het optreden van haar ambtenaren in Pakistan sprake was

geweest van eventuele onregelmatigheden die geleid zouden hebben tot de annulering van de resultaten van de inschrijving. In haar antwoord schreef de Commissie dat "pakket nr. 5" was toegewezen aan bedrijf H. Vervolgens richtte de heer G. zich schriftelijk tot de Commissie met het verzoek om na te gaan of het besluit met betrekking tot de inschrijvingsprocedure ongeldig was door formele of feitelijke onregelmatigheden.

Een voorstel van klager om het toegewezen pakket van het project te verdelen over de geselecteerde onderneming en zijn eigen bedrijf werd door de Commissie verworpen.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen stelde de Commissie dat de regering van Pakistan verantwoordelijk was voor de tenuitvoerlegging van het project, daarbij gesteund door een technische groep van het Ministerie van Arbeid van Pakistan en de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), en dat de Commissie alleen het hele proces controleerde.

Met betrekking tot het niet-selecteren van het voorstel van klager merkte de Commissie op dat zijn inschrijving om verschillende redenen niet in overeenstemming was geweest met de technische specificaties: (1) het aangeboden opleidingsmateriaal was bedoeld voor demonstratiedoeleinden en niet voor voortdurend gebruik in een beroepsonderwijsomgeving; (ii) het materiaal was niet in overeenstemming met de technische specificaties; (iii) een deel van de door het bedrijf van klager verstrekte informatie was onduidelijk en onvolledig; (iv) op een dringend verzoek van de beoordelingscommissie aan het adres van het bedrijf van klager om aanvullende informatie werd niet gereageerd.

Met betrekking tot het verzoek van klager om de inhoud van "pakket nr. 5" te verdelen, merkte de Commissie op dat de regering van Pakistan en de Commissie overeenkomstig de voorwaarden van de inschrijving vooraf hadden gewezen op de noodzaak voorstellen in te dienen voor het volledige pakket. Bovendien beklemtoonde de Commissie dat verschillende bedrijven voorstellen hadden gedaan voor de gehele inhoud van pakket nr. 5.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie stelde de heer G. dat niet was gereageerd op het verzoek van

de beoordelingscommissie om verdere informatie, omdat volgens hem het besluit reeds was genomen.

BESLUIT

Uit opmerkingen van klager, de bewijsstukken en het verrichte onderzoek bleek dat het project door de regering van Pakistan in haar hoedanigheid van aanbestedende dienst definitief was toegewezen. Het besluit was echter gebaseerd op een beoordelingsrapport betreffende alle inschrijvingen dat was opgesteld door de beoordelingscommissie - het Nationaal Opleidingsbureau van het Ministerie van Arbeid van Pakistan (NTB) en het Internationaal Opleidingscentrum van de Internationale Arbeidsorganisatie (ITC/IAO); ook de Commissie moest daaraan haar goedkeuring hechten.

Volgens de opmerkingen van de Commissie werd het voorstel van klager in het beoordelingsrapport om een aantal redenen als ontoereikend aangemerkt, en hoewel zij had geprobeerd om in rechtstreekse contacten met de onderneming van klager iets aan deze tekortkomingen te doen, werd er niet geantwoord. Klager betwistte deze punten niet.

De Ombudsman bevond derhalve dat de selectieprocedure in overeenstemming met de regels voor inschrijvingen ten uitvoer was gelegd en dat de Commissie bij haar toezicht op de desbetreffende procedure bleek te hebben gehandeld overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur.

Omdat het standpunt van de Commissie met betrekking tot de ondeelbaarheid van "pakket nr. 5" in overeenstemming was met de regels voor de inschrijving, concludeerde de Ombudsman dat de Commissie niet had gehandeld in strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur.

De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

BETWISTE INSCHALING VAN EEN AMBTENAAR

Besluit inzake klacht 198/97/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In februari 1997 diende de heer R. bij de Ombudsman een klacht in naar aanleiding van zijn inschaling als ambtenaar bij de Commissie.

Volgens de klacht studeerde hij in 1988 af aan de universiteit en begon hij in februari 1989 te werken. Op 16 juni 1994 werd hij ambtenaar bij de Commissie (rang A8, salaristrap 2). Nadat hij met succes had deelgenomen aan algemeen vergelijkend onderzoek COM/A/764 werd hij per 16 februari 1995 benoemd tot administrateur in de rang A7, salaristrap 1,

met anciënniteit in de salaristrap per 1 februari 1994. Dit besluit was het onderwerp van zijn klacht.

Alvorens een klacht in te dienen bij de Ombudsman had de heer R. overeenkomstig artikel 90 van het Statuut van de ambtenaren bij de Commissie beroep aangetekend tegen dit besluit. Hij was van mening dat de Commissie haar eigen besluit van oktober 1983 betreffende plaatsing in rangen en salaristrappen onjuist ten uitvoer had gelegd. Volgens klager zou bij een juiste toepassing van dat besluit zijn vanaf december 1989 opgedane beroepservaring door de Commissie in aanmerking zijn genomen. De Commissie nam echter slechts de beroepservaring vanaf december 1990 in aanmerking en verwierp de in de klacht aangevoerde argumenten.

De juridische achtergrond van de klacht is artikel 32 van het Statuut van de ambtenaren waarin het volgende is bepaald:

"De aangestelde ambtenaar wordt ingedeeld in de laagste salaristrap van zijn rang.

Het tot aanstelling bevoegde gezag kan echter, ten einde rekening te houden met de opleiding en bijzondere beroepservaring van betrokkene, hem een salarisanciënniteit toekennen die overeenkomt met een bepaalde diensttijd in deze rang; deze mag in de rangen A1 tot en met A4, LA3 en LA4 72 maanden en in de andere rangen 48 maanden niet te boven gaan."

De meer gedetailleerde voorschriften betreffende plaatsing in rangen en salaristrappen zijn vastgesteld in bovengenoemd besluit van oktober 1983. Artikel 2 van het besluit impliceert dat ambtenaren in de rang A7 die drie jaar beroepservaring hebben op het moment van aanwerving, worden ingedeeld in salaristrap 1. Artikel 3 van het besluit en bijlage II bij het besluit betreffen toekenning van extra anciënniteit en impliceren dat een ambtenaar in de rang A7 met vier jaar beroepservaring 12 maanden extra anciënniteit krijgt en een ambtenaar in de rang A7 met vijf jaar beroepservaring 24 maanden extra anciënniteit, zodat laatstgenoemde zou worden ingedeeld in de rang A7, salaristrap 2. Bijlage 1 bij het besluit behelst echter een uitzondering op deze regels:

Omdat de duur van universitaire studies in de Lid-Statens varieert van drie tot acht jaar, hetgeen kan leiden tot verschillen in indeling, zijn maatregelen genomen om dit verschil in de praktijk terug te brengen van vijf tot twee jaar.

In het geval van korte universitaire studies (indien de graad correspondeert met een studie van minder dan vier jaar) begint de periode van de beroepservaring die in aanmerking wordt genomen een jaar na het afstuderen. (onderstreping toegevoegd).

In het geval van lange universitaire studies (universitaire graad ter afsluiting van een studie van meer dan zes jaar) wordt de beroepservaring in aanmerking genomen vanaf het zevende jaar van de post-secundaire studie."

De heer R. studeerde in december 1988 na een universitaire studie van twee jaar af. Daarom nam de Commissie zijn beroepservaring vanaf december 1990 in aanmerking. De heer R. was van mening dat zijn beroepservaring ten minste vanaf december 1989 in aanmerking had moeten worden genomen; in plaats van een indeling in rang A7, salaristrap 1, had hij derhalve moeten worden ingedeeld in A7, salaristrap 2.

De heer R. stelt dat de bepaling in bijlage 1 betreffende korte universitaire studies een discriminatie betekent van onderdanen van Lid-Staten waar de universitaire studies kort zijn en dat de Commissie zich niet had gehouden aan haar besluit van oktober 1983. In dat verband wees de heer R. met name op het feit dat de duur van zijn universitaire studies weliswaar twee jaar was, maar dat het daarbij in feite ging om dezelfde stof als voor een studie van drie jaar.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen wees de Commissie erop dat het besluit van oktober 1983 tot doel had een aantal criteria vast te stellen ter waarborging van evenwichtiger beleid inzake de indeling in rangen en salaristrappen. Omdat de duur van universitaire studies in de verschillende Lid-Staten aanzienlijk varieert, achtte de Commissie het gerechtvaardigd maatregelen vast te stellen ter vermindering van de effecten van deze verschillen op de loopbaan van ambtenaren, die uit een zo groot mogelijk geografisch gebied moeten worden aangevuld, en op die manier te verzekeren dat zij in de praktijk allemaal op dezelfde wijze worden behandeld. Derhalve betwistte de Commissie dat bijlage 1 bij het besluit een discriminerend karakter heeft.

Wat de toepassing van het besluit betreft, merkte de Commissie op dat zij de indeling van de heer R. aan een nader onderzoek had onderworpen en dat zij daarbij had geconstateerd dat het besluit juist ten uitvoer was gelegd. Met name werd door de Commissie beklemtoond dat bijlage 1 tot doel had het effect van de verschillende duur van universitaire studies van vijf tot twee jaar te beperken. Om deze doelstelling te bereiken kon in het geval van de heer R. de beroepservaring die dateerde van voor december 1990, niet in aanmerking worden genomen.

Opmerkingen klager

In zijn opmerking handhaafde klager zijn klacht.

BESLUIT

Het beginsel van gelijke behandeling impliceert volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie dat dezelfde situaties niet op een verschillende manier kunnen worden behandeld en dat verschillende situaties niet op identieke wijze kunnen worden behandeld. De cruciale vraag met betrekking tot de toepassing van dit beginsel is derhalve dat moet worden vastgesteld wat een identieke of een verschillende situatie is.

Eenzijds kan men zich op het standpunt stellen dat beroepservaring als zodanig los van alle andere overwegingen betreffende de duur van universitaire studies moet worden gezien. Indien twee personen dezelfde beroepservaring hebben, valt wellicht moeilijk te rechtvaardigen dat de ervaring van een van deze twee personen niet in aanmerking kan worden genomen op grond van de duur van de universitaire studie die aan de beroepservaring voorafging.

Anderzijds moet worden toegegeven dat de Commissie een zekere beoordelingsmarge heeft met betrekking tot verschillen in de duur van de universitaire studies. De Commissie is van mening dat de duur van universitaire studies een relevant element is bij het nemen van besluiten over de inschaling van haar ambtenaren die duidelijk van invloed zijn op hun verdere loopbaan. Wanneer de duur van universitaire studies niet in aanmerking zou worden genomen, zou dit kunnen betekenen dat ambtenaren uit Lid-Staten waar de universitaire studies kort duren systematisch betere loopbaanvooruitzichten hebben dan ambtenaren uit Lid-Staten waar de universitaire studies lang duren.

Derhalve blijkt de Commissie gerechtigd te zijn te oordelen dat verschillen in de duur van universitaire studies een verschillende behandeling van ambtenaren met korte universitaire studies enerzijds en ambtenaren met lange universitaire studies anderzijds rechtvaardigen.

Het ligt derhalve niet voor de hand dat bijlage 1 bij het besluit van oktober 1983 een schending vormt van het beginsel van gelijke behandeling. Er zij echter op gewezen dat het Hof van Justitie met betrekking tot vraagstukken van het Gemeenschapsrecht de hoogste autoriteit is.

Wat dit concrete geval betreft wordt in bijlage 1 bepaald dat in het geval van korte universitaire studies, d.w.z. een universitaire graad die correspondeert met een studie van minder dan vier jaar, de periode van de beroeps-

ervaring die in aanmerking wordt genomen een jaar na het afstuderen begint. Omdat de heer R. in december 1988 afstudeerde, zou de tekst van de bijlage hebben betekend dat de beroepservaring in zijn geval vanaf december 1989 in aanmerking had moeten worden genomen. Anderzijds wordt er in de bijlage van uitgegaan dat de kortste universitaire studie drie jaar duurt en dat de bepalingen in de bijlage tot doel hebben het effect van de verschillen tussen de kortste universitaire studies en de langste tot twee jaar terug te brengen. Op basis van deze doelstelling moest de beroepservaring van de heer R. vanaf december 1990 in aanmerking worden genomen, en de Commissie heeft derhalve besloten de bijlage overeenkomstig deze doelstelling te interpreteren. De Commissie blijkt gerechtigd voor een dergelijke interpretatie te kiezen. Er zij echter op gewezen dat het Hof van Justitie met betrekking tot vraagstukken van het Gemeenschapsrecht de hoogste autoriteit is.

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer van de Europese Commissie. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

TOELATING TOT EEN VERGELIJKEND ONDERZOEK GEWEIGERD

Besluit inzake klacht 233/97/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In maart 1997 diende de heer F. bij de Ombudsman een klacht in naar aanleiding van de weigering van de Commissie hem tot een vergelijkend onderzoek toe te laten. Op 6 februari 1996 had de Commissie een aankondiging gepubliceerd van een algemeen vergelijkend onderzoek aan de hand van diploma's en mondelinge examens, COM/A/975, met het oog op de vorming van een reservelijst voor een post in de loopbaan A5/A4.

Een van de voorwaarden voor toelating betrof de beroepservaring:

De kandidaten moeten, na beëindiging van de opleiding die recht geeft op deelneming aan het vergelijkend onderzoek, gedurende twaalf jaar beroepservaring hebben opgedaan in een functie die in overeenstemming is met de genoten opleiding, waarvan ten minste zes jaar op een terrein dat verband houdt met de aard van de in het vergelijkend onderzoek beschreven functie.

De aard van de functie werd in de aankondiging als volgt beschreven:

Hoofd van de delegatie van de Commissie bij internationale organisaties in Wenen, Oostenrijk, onder directoraat-generaal I A, buitenlandse betrekkin-

gen: Europa en nieuwe onafhankelijk staten, gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid, buitenlandse dienst.

Het hoofd van de delegatie van de Commissie heeft de navolgende taken:

- vertegenwoordigen van de Commissie op alle bevoegdheidssterreinen en ten aanzien van alle activiteiten;
- verzekeren van een uniforme tenuitvoerlegging van alle maatregelen van de Commissie op het gebied van buitenlandse zaken;
- observeren, verdiepen en uitbreiden van de contacten met de internationale organisaties ter plaatse;
- totstandbrengen en instandhouden van regelmatige contacten tussen de organisaties en de Commissiediensten.

Bovendien dienen kandidaten te beschikken over een grondige kennis van de beleidsvormen van de Gemeenschap en de werking van de Unie (economische, commerciële en politieke aspecten, buitenlandse zaken) en in staat te zijn leiding te geven aan een team.

In maart 1996 solliciteerde de heer F. naar de post. Uit zijn curriculum vitae bleek dat hij beschikte over een Ph.D.-graad in de natuurwetenschappen en dat hij gedurende meer dan acht jaar als wetenschapper op dit gebied werkzaam was geweest in de VS, Frankrijk en Duitsland. Daarna had hij tien jaar lang gewerkt bij het Oostenrijkse Ministerie van Onderzoek en Technologie; zijn huidige werkzaamheden betroffen coördinatie van en toezicht op researchactiviteiten op de gebieden elektronica, dataverwerking en communicatie, microsysteemtechniek en lasertechniek. In die periode had hij een cursus van drie maanden bij de Europese Gemeenschappen gevolgd. Bovendien bleek dat hij belast was met de betrekkingen van het ministerie met een internationale organisatie ten aanzien van vraagstukken in verband met informatietechnologie en communicatie.

In mei 1996 stelde de jury de heer F. op de hoogte van haar besluit om hem niet tot het vergelijkend onderzoek toe te laten. Op een formulier bij de brief werd opgemerkt dat de jury van mening was dat hij niet beschikte over zes jaar beroepservaring in een functie die overeenkwam met de vereisten als vastgesteld in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. De heer F. richtte zich schriftelijk tot de jury met het verzoek haar besluit in heroverweging te nemen. De jury deelde hem echter mee dat zij haar besluit handhaafde, omdat zij van mening was dat de heer F. wat zijn beroepservaring betreft met name niet beschikte over een relevante ervaring als diplomaat, en niet bekend was met de verschillende beleidsterreinen van de Europese

Unie. De heer F. betwistte dit besluit, maar de jury deelde hem mee dat haar besluit definitief was en dat zij haar werkzaamheden had beëindigd.

In zijn klacht stelde de heer F. dat de motieven van de jury om hem niet tot het vergelijkend onderzoek toe te laten niet juist waren en in strijd waren met de in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek gepubliceerde voorwaarden.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen handhaafde de Commissie inhoudelijk het standpunt van de jury. Met name beklemtoonde de Commissie dat het besluit van de jury in de zaak van de heer F. volledig werd gedekt door de bewoordingen van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. Bovendien beklemtoonde de Commissie dat de jury had geprobeerd de heer F. uit te leggen waarom zij van mening was dat zijn beroepservaring niet relevant was met betrekking tot de te vervullen vacature.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht. Bovendien voegde hij eraan toe dat de motieven van de jury om hem niet tot het vergelijkend onderzoek toe te laten op een niet-transparante manier waren verwoord.

BESLUIT

Overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie hebben jury's ruime discretionaire bevoegdheden. Bij de uitoefening van deze bevoegdheden moeten jury's zich houden aan het wettelijke kader van hun activiteiten als vastgesteld in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. Bovendien heeft de beoordeling van kandidaten uit de aard der zaak een vergelijkend element.

De cruciale vraag in dit verband is of de jury zich heeft gehouden aan de tekst van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. Uit de voorwaarden met betrekking tot de beroepservaring bleek dat de kandidaat ten einde te worden toegelaten tot het vergelijkend onderzoek via zijn werk contact moest hebben gehad met internationale organisaties, en moest beschikken over een grondige kennis van de communautaire beleidsvormen. De jury gaf hieraan een zodanige interpretatie dat de kandidaat diende te beschikken over een ervaring als diplomaat die relevant was voor de te vervullen vacature, hetgeen betekende dat er via het werk contacten moesten zijn geweest met de beleidsterreinen van de Unie. Daarmee bleek

de jury in overeenstemming met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek te hebben gehandeld.

Met betrekking tot de bewering volgens welke de motivering van het besluit van de jury niet transparant zou zijn geweest, zij erop gewezen dat de motivering van een besluit volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie zodanig moet zijn dat degene tot wie het besluit is gericht en een rechter, in geval een procedure tegen het besluit aanhangig wordt gemaakt, moeten kunnen vaststellen wat de motieven voor het besluit waren. Bovendien heeft het Hof van Justitie opgemerkt dat bij de beoordeling van de toereikendheid van de motieven rekening moet worden gehouden met de context waarin deze motivering tot stand is gekomen. Weliswaar was de motivering die door de jury in haar brief aan klager werd gegeven, erg kort, maar zij bleek wel zodanig dat de heer F. of een rechter, in geval de heer F. tegen het besluit een juridische procedure op gang zou hebben gebracht, alsmede de Europese Ombudsman de twee specifieke punten konden vaststellen ten aanzien waarvan de jury de beroepservaring van de heer F. ontoereikend achtte. Derhalve bleek de motivering toereikend.

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek er geen sprake te zijn geweest van wanbeheer van de Commissie. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

VERDERE OPMERKINGEN

Gezien het grote aantal klachten dat de Ombudsman heeft ontvangen betreffende de te geringe transparantie van de procedures voor de door de communautaire instellingen georganiseerde vergelijkend onderzoeken, begon hij op 7 november 1997 ten aanzien van dit punt op eigen initiatief een onderzoek, waarbij ook aandacht zal worden geschonken aan de vraag of de Commissie beoordelingscriteria op verzoek aan kandidaten kan meedelen.

3.1.6 HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

AANWERVING: CRITERIA VOOR DE SELECTIE VAN KANDIDATEN VOOR EEN ALGEMEEN VERGELIJKEND ONDERZOEK

Besluit inzake klacht 869/10.9.96/EP/IT/DT tegen het Hof van Justitie

KLACHT

In september 1996 diende de heer P. bij de Europese Ombudsman een klacht in met betrekking tot zijn uitsluiting van een door het Hof van Justitie georganiseerd vergelijkend onderzoek voor administrateurs (CJ/A/11). Naar aanleiding van zijn sollicitatie van 30 augustus 1995 deelde de jury

hem op 23 mei 1996 mee dat hij was uitgesloten, omdat hij niet had aangetoond over een goede kennis van een tweede taal van de Gemeenschappen te beschikken. Hij diende beroep in en de jury nam haar besluit met betrekking tot de vreemde- taaleis in heroverweging. Zij deelde de heer P. echter mee dat hij desalniettemin niet aan het schriftelijk deel van het examen deel kon nemen, omdat de jury in de tweede fase van de selectie had vastgesteld dat zijn gemiddelde cijfers voor de universiteitsdiploma's lager waren dan het voor het vergelijkend onderzoek vastgestelde criterium (99/110).

Volgens klager was dit criterium voor selectie van de kandidaten "nieuw en niet gefundeerd". Na een tweede beroep bevestigde de jury haar besluit om hem niet tot het schriftelijk gedeelte van het vergelijkend onderzoek toe te laten.

Op basis van het bovenstaande diende de heer P. een klacht in met betrekking tot de aanzienlijke vertraging die bij de selectieprocedure was opgetreden. Ook verklaarde hij dat er sprake was van discriminatie met betrekking tot het besluit van de jury om een minimumcijferniveau (99/110) vast te stellen zonder dat rekening werd gehouden met zijn beroepservaring van zes jaar als bedrijfsjurist en anderhalf jaar als advocaat.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Hof van Justitie

De klacht werd doorgezonden aan het Hof van Justitie. In zijn opmerkingen verklaarde het Hof dat de selectie van de tot het schriftelijk gedeelte van het vergelijkend onderzoek CJ/A/11 toe te laten kandidaten uit twee stadia bestond. Deze procedure werd uiteengezet in de wenken voor sollicitanten voor het vergelijkend onderzoek. In het eerste stadium werd door de jury een lijst van kandidaten vastgesteld die voldeden aan de vereisten zoals die waren vastgesteld in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek (titel en graad, beroepservaring, talenkennis en leeftijdsgrens). In het tweede stadium werden door de jury criteria vastgesteld en vervolgens toegepast voor de beoordeling van de studiekwalificaties teneinde een besluit te kunnen nemen over de vraag welke kandidaten tot het vergelijkend onderzoek werden toegelaten.

Na de beoordeling van de kandidaten besloot de jury de sollicitatie van de heer P. af te wijzen, omdat daarin geen bewijsstukken betreffende talenkennis waren opgenomen, als vereist in deel III.B.2. van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. Naar aanleiding van het verzoek van klager nam de jury de zaak echter opnieuw in behandeling, waarbij zij con-

cludeerde dat in een bijlage bij de sollicitatie inderdaad bewijsstukken omtrent de vereiste talenkennis waren opgenomen.

Nadat de heer P. derhalve was toegelaten tot het tweede stadium van de selectieprocedure besloot de jury hem uit te sluiten, omdat zijn universitaire graad niet in overeenstemming was met de minimumeisen zoals die door de jury waren vastgesteld.

Bovendien merkte het Hof van Justitie op van mening te zijn dat de zaak niet onder het mandaat van de Ombudsman viel, omdat ten aanzien van personeelsaangelegenheden de procedure moet worden gevolgd zoals die is voorzien in artikel 90, leden 1 en 2, van het Statuut van de ambtenaren. Het Hof voegde daaraan toe dat de Ombudsman de heer P. wellicht zou kunnen meedelen dat hij het beste beroep zou kunnen instellen bij het Gerecht van eerste aanleg.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen voerde de heer P. aan dat in de wenken voor sollicitanten voor het vergelijkend onderzoek in volgorde van belangrijkheid duidelijk had moeten worden aangegeven welke vereisten bij de selectieprocedure voor het vergelijkend onderzoek door de jury in aanmerking zouden worden genomen. Tevens sprak klager nogmaals zijn ontevredenheid uit over de duur van de selectieprocedure.

BESLUIT

1 Ontvankelijkheid zaak

In het kader van de bij Verdrag en bij het Statuut van de Ombudsman vastgestelde bepalingen wordt de ontvankelijkheid van klachten overeenkomstig het Gemeenschapsrecht vastgesteld door de Ombudsman.

In artikel 2, lid 8, van het Statuut wordt bepaald dat geen klacht bij de Ombudsman kan worden ingediend over de arbeidsbetrekkingen tussen de communautaire instellingen of organen en hun ambtenaren of andere personeelsleden tenzij *"de betrokkene de o.a. in artikel 90, lid 1 en lid 2, van het Statuut van de ambtenaren vastgelegde mogelijkheden tot het indienen van een verzoek of een klacht heeft uitgeput"*. Deze procedurele vereiste is alleen van toepassing op ambtenaren en andere personeelsleden van de Gemeenschappen. Een deelnemer aan een algemeen vergelijkend onderzoek is geen ambtenaar of ander personeelslid van de Gemeenschappen.

Een deelnemer aan een algemeen vergelijkend onderzoek kan overeenkomstig artikel 91 van het Statuut een beroep instellen bij het Gerecht van

eerste aanleg. Het alternatief is dat de kandidaat een klacht indient bij de Europese Ombudsman.

De heer P. heeft ervoor gekozen een klacht in te dienen bij de Ombudsman. In het Statuut van de Ombudsman is geen bepaling opgenomen op grond waarvan klager verplicht is te wachten totdat de tijdslimiet voor een eventuele gerechtelijke procedure is verstreken. Alleen wanneer klager feitelijk een gerechtelijke procedure is begonnen, dient de Ombudsman de klacht onontvankelijk te verklaren.

2 Hanteren van het criterium van het puntengemiddelde

Deel VI van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek gaf de jury de mogelijkheid te kiezen tussen verschillende selectiecriteria. Met betrekking tot de cijfers die hij tijdens zijn universitaire studies heeft behaald, kan worden gesteld dat dit criterium expliciet wordt vermeld in de laatste alinea. Daarom lijkt het niet onredelijk om een keuze te maken op basis van een vooraf vastgesteld puntengemiddelde, ook al lijkt toepassing van een dergelijk criterium niet ideaal.

3 Beoogde duur van de eerste stadia van het vergelijkend onderzoek

Het tijdschema voor de selectieprocedure in deel XII van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek werd als raming gepresenteerd, en niet als een vastgesteld tijdschema. Het grote aantal deelnemers aan dergelijke vergelijkende onderzoeken kan het noodzakelijk maken de aanvankelijk voor de eerste gedeelten van het vergelijkend onderzoek beoogde data te verschuiven.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve de zaak.

3.2 DOOR KLAGER INGETROKKEN ZAKEN

3.2.1 EUROPESE COMMISSIE

TRAGE REACTIE OP KLACHTEN

Besluit inzake klacht 732/17.7.96/BAWA/NL/VK tegen de Europese Commissie

In juli 1996 diende een Nederlands advocatenkantoor namens twee Nederlandse bedrijven bij de Ombudsman een klacht in, omdat de

Commissie niet zou hebben gereageerd op tegen Nederland wegens overtreiding van richtlijn 92/50/EEG¹ ingediende klachten.

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In de opmerkingen van de Commissie stelde zij dat als gevolg van een misverstand bij de Commissiediensten een vertraging was opgetreden en dat zij maatregelen had genomen om de interne procedures te verbeteren. Met betrekking tot de inbreuk door Nederland stelde de Commissie dat er geen rechtsgrondslag was voor het nemen van officiële stappen tegen Nederland.

De opmerkingen van de Commissie werden doorgezonden aan klager, die antwoordde dat hij de zaak liet vallen.

De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

AANWERVING: ONJUISTE INFORMATIE

Besluit inzake klacht 919/2.10.1996/LJ/B/PD tegen de Europese Commissie

In oktober 1996 diende de heer J., Belg, een klacht in bij de Ombudsman over administratieve onregelmatigheden bij de vervulling van een vacature voor de trinationale commissie voor een ontwikkelingsproject in Latijns-Amerika. Hij stelde dat de Commissie hem onjuiste informatie had verstrekt betreffende de voor de opvulling van de vacature vereiste kwalificaties.

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen stelde de Commissie dat alle kandidaten voor de post dezelfde informatie hadden ontvangen. Een eventuele fout zou derhalve in het nadeel van alle kandidaten zijn geweest.

Klager liet in zijn opmerkingen weten dat hij de zaak verder zou laten rusten, omdat de Commissie had erkend dat zijn klacht gefundeerd was.

Gezien het feit dat klager de zaak niet wilde doorzetten, sloot de Ombudsman de zaak.

ANTI-DUMPINGRECHTEN

Besluit inzake klacht 349/97/PD tegen de Europese Commissie

In april 1997 diende een bedrijf bij de Ombudsman een klacht in met betrekking tot het zonder voorafgaande aankondiging opleggen van een anti-dumpingrecht voor zink. De directeuren hadden verschillende malen geïnformeerd of in het voorjaar van 1997 al dan niet een recht zou worden opgelegd. Zij kregen steeds te horen dat een recht zou worden opgelegd,

¹ PB L 209 van 1992, blz. 1.

maar dat dit niet onmiddellijk zou gebeuren en dat daarvan doorgaans 6 à 8 weken van te voren mededeling werd gedaan. De bedrijfsdirecteuren probeerden contact met de Commissie op te nemen om meer informatie over de zaak te krijgen, maar zonder succes.

De klacht werd doorgezonden aan de voorzitter van de Commissie. Nog voordat de Commissie antwoordde, ontving de Ombudsman nog een brief van klager waarin hij meedeelde de klacht te willen intrekken, omdat het bedrijf inmiddels rechtstreeks contact had met de Commissie.

De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

ONDERZOEK: WEIGERING INFORMATIE TE VERSTREKKEN

Besluit inzake klacht 474/97/VK tegen de Europese Commissie

Mevrouw B, een Griekse studente, diende in juni 1997 een klacht bij de Ombudsman in betreffende een verzoek om informatie dat zij had ingediend bij het bureau van de Commissie in Athene. Zij beweerde dat het personeel van het bureau en met name de directeur van de afdeling documentatie onbeleefd waren geweest en dat zij hadden geweigerd om informatie te verstrekken aan studenten die bezig waren met een onderzoek.

In de loop van het onderzoek deelde klager de Ombudsman mee dat zij haar klacht niet wilde doorzetten, omdat een nieuwe directeur op het bureau van de Commissie was benoemd en de situatie nu was verbeterd.

Omdat klager haar klacht niet wilde doorzetten, sloot de Ombudsman de zaak.

3.3 OM ANDERE REDENEN GESLOTEN ZAKEN

3.3.1 EUROPEES PARLEMENT

ONTSLAG DOOR HET PARLEMENT

Besluit inzake klacht 458/27.2.96/HS/B/KT tegen het Europees Parlement

Op 15 februari 1996 diende de heer S. bij de Europese Ombudsman een klacht in betreffende zijn ontslag door het Europees Parlement.

Op 11 maart 1996 werd de klacht doorgezonden aan de Voorzitter van het Europees Parlement. Na ontvangst van de opmerkingen van het Parlement en de opmerkingen van klager naar aanleiding van de opmerkingen van het Parlement besloot de Ombudsman zijn onderzoek betreffende de zaak voort te zetten.

Op 17 juli 1997 deelde het Europees Parlement de Ombudsman mee dat klager bij het Gerecht van eerste aanleg een juridische procedure was begonnen met betrekking tot het onderwerp van zijn klacht. Een afschrift van de processtukken werd doorgezonden aan de Ombudsman.

Omdat naar aanleiding van de gewraakte feiten een juridische procedure op gang was gebracht, beëindigde de Ombudsman de behandeling van de klacht op 21 juli 1997, overeenkomstig artikel 138 E van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.

Overeenkomstig artikel 2, lid 7, van het Statuut van de Ombudsman werd het resultaat van het tot dat moment door de Ombudsman verrichte onderzoek zonder verdere stappen ter zijde gelegd.

3.3.2 EUROPEES PARLEMENT EN EUROPESE COMMISSIE

INHOUDING DOOR EUROPESE COMMISSIE EN EUROPEES PARLEMENT VAN COMMUNAUTAIRE BELASTING OP VERGOEDINGEN FREELANCE TOLKEN

Besluit inzake de klachten 463/28.2.96/RK/CH/PD, 770/29.7.96/MAC/CH/PD en 1017/13.11.96/AVL/FR/JMA tegen Europese Commissie en Europees Parlement

De heer K., mevrouw A.-C. en mevrouw L. dienden ieder afzonderlijk bij de Europese Ombudsman een klacht in betreffende inhouding door het Europees Parlement en de Europese Commissie van communautaire belasting op de vergoedingen voor free-lance tolken. De klachten werden ingediend in februari 1996, juli 1996, resp. november 1996.

Klagers hadden gedurende een aantal jaren als free-lance tolken voor Parlement en Commissie gewerkt. Beide instellingen hielden een communautaire belasting op hun vergoedingen in. Het Parlement begon hiermee in 1983 op basis van een besluit van het Bureau van het Parlement. Dit besluit hield een wijziging in van artikel 78 van de regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden met het doel free-lance tolken op gelijke wijze te behandelen als hulpfunctionarissen voor zittingen. De Commissie nam deze handelwijze over op basis van een in 1989 gesloten overeenkomst met de "Association Internationale des Interprètes de Conférence"(AIIC).

Klagers, die in Zwitserland wonen, hadden van 1989 tot 1994 te maken met een dubbele belastingheffing over hun inkomen, d.w.z. dat zij Zwitserse inkomstenbelasting en de communautaire belasting betaalden. In 1994 werd de overeenkomst met de AIIC gewijzigd teneinde terugbetaling van de nationale belastingen mogelijk te maken. De Commissie ver-

langde echter gedetailleerde informatie over de reeds betaalde nationale belastingen. Klagers voerden aan dat deze vereiste een schending betekende van hun recht op privacy.

In de loop van het onderzoek van de Ombudsman begonnen twee van de klagers, namelijk mevrouw A.-C. (770/29.7.96/MAC/CH/PD) en mevrouw L. (1017/13.11.96/AVL/FR/JMA) bij het Gerecht van eerste aanleg een procedure tegen de Commissie (zaken T-202/96 en T-204/96). Bij deze procedures bleek het om dezelfde gewraakte feiten te gaan als in de klachten die bij de Ombudsman werden ingediend.

Overeenkomstig artikel 2, lid 7, van het Statuut van de Ombudsman werd voor wat betreft deze twee klachten het resultaat van het tot dat moment door de Ombudsman verrichte onderzoek zonder verdere stappen ter zijde gelegd.

De Ombudsman was van mening dat hij zijn onderzoek met betrekking tot de derde klacht van de heer K. (463/28.2.96/RK/CH/PD) niet kon voortzetten zonder ook een standpunt in te nemen met betrekking tot de feitelijke en juridische kwesties die thans in de zaken T-202/96 en T-204/96 bij het Gerecht van eerste aanleg in behandeling waren.

De Ombudsman schortte de verdere behandeling van deze klacht derhalve op, in afwachting van het resultaat van de gerechtelijke procedure met betrekking tot genoemde zaken.

3.3.3 EUROPESE COMMISSIE

NIET-ERKENNING DOOR SPAANSE AUTORITEITEN VAN MEDISCHE DIPLOMA'S IN DE GEZONDHEIDZORG

Besluit inzake klacht 713/11.07.96/LMV/ES/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In juni 1996 diende de heer M. bij de Ombudsman een klacht in naar aanleiding van de weigering van de Spaanse autoriteiten om zijn in Frankrijk verkregen beroepskwalificaties als specialist te erkennen en wegens het feit dat de Commissie niet zou hebben gezorgd voor de juiste toepassing van richtlijn 93/16/EEG¹ door Spanje.

Na zijn diploma in Frankrijk te hebben behaald, diende de heer M. een aanvraag in voor erkenning daarvan door de Spaanse autoriteiten. Net als bij

¹ PB L 165 van 1993, blz. 1.

andere aanvragen weigerden de Spaanse autoriteiten dit, omdat de desbetreffende communautaire wetgeving (richtlijn 75/262/EEG) destijds nog niet in Spaans recht was omgezet. Hoewel richtlijn 75/262/EEG vervolgens werd gewijzigd bij richtlijn 93/16/EEG bleef de belangrijkste verplichting, als vastgesteld in artikel 8, ongewijzigd. In artikel 12 bis van de Spaanse uitvoeringswetgeving (RD 2072/95) werden de bepalingen van artikel 8 van de richtlijn slechts voor een deel overgenomen.

De Commissie begon over deze zaak in 1990 een inbreukprocedure tegen Spanje, maar dit heeft nooit geleid tot het uitbrengen van een met redenen omkleed advies. De inbreukprocedure werd in 1996 opnieuw gestart, omdat Spanje zijn oorspronkelijke uitvoeringswetgeving toen wijzigde. In 1996 moest een aanvullende schriftelijke aanmaning aan de Spaanse autoriteiten worden gezonden. De Commissie merkte op dat haar diensten de Spaanse wetgeving gedurende de zes jaar dat de procedure had geduurd, door middel van een aantal contacten en ontmoetingen met de Spaanse autoriteiten aan een onderzoek hadden onderworpen.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen deelde de Commissie mee voornemens te zijn de inbreukprocedure tegen Spanje wegens de onjuiste omzetting van richtlijn 93/16/EEG voort te zetten en de nodige stappen te doen om de zaak voor het Europese Hof van Justitie te brengen. Klager werd verzocht opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie te maken.

Uit de aan de Ombudsman verstrekte informatie bleek dat de heer M. ook een verzoekschrift over hetzelfde onderwerp bij het Europees Parlement had ingediend en dat de Commissie verzoekschriften van het Parlement de zaak in behandeling had.

BESLUIT

Omdat het verzoekschrift van de heer M. bij de Commissie verzoekschriften in behandeling was, waren er voor de Ombudsman geen gronden om de klacht verder te onderzoeken. De Europese Ombudsman besloot derhalve de zaak te sluiten.

VERMEENDE DISCRIMINATIE BIJ EEN VERGELIJKEND ONDERZOEK

Besluit inzake klacht 944/15.10.96/JBW/B/BB tegen de Europese Commissie

De heer W. had deelgenomen aan een intern vergelijkend onderzoek van de Europese Commissie (COM/T/A/96). Hij slaagde voor het schriftelijke gedeelte, maar zakte voor het mondeling examen.

In zijn op 3 oktober 1996 bij de Ombudsman ingediende klacht beweerde hij dat hem tijdens het mondeling examen een oneerlijke en discriminerende vraag was gesteld.

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. Bij schrijven van 17 februari 1997 deelde de Commissie de Ombudsman mee dat de heer W. op 5 november 1996 overeenkomstig artikel 90 van het Statuut beroep tegen het besluit van de jury had ingesteld en dat het beroep nog in behandeling was.

Artikel 2, lid 8, van het Statuut van de Europese Ombudsman luidt als volgt:

"Bij de Ombudsman kunnen slechts klachten worden ingediend over de arbeidsbetrekkingen tussen de communautaire instellingen of organen en hun ambtenaren of andere personeelsleden indien de betrokkene de o.a. in artikel 90, lid 1 en lid 2, van het statuut van de ambtenaren vastgelegde mogelijkheden tot het indienen van een verzoek of een klacht heeft uitgeput, en nadat de termijnen voor het antwoord van de autoriteit tot welke hij zich heeft gericht, zijn verstreken".

Omdat bleek dat de in artikel 90 van het Statuut bedoelde procedures nog liepen, sloot de Ombudsman de zaak zonder verder onderzoek.

PERSONEEL: PENSIOENRECHTEN VAN EEN PLAATSELIJK FUNCTIONARIS

Besluit inzake klacht 970/24.10.96/DBR/B/BB tegen de Europese Commissie

In oktober 1996 diende mevrouw R. bij de Ombudsman een klacht in naar aanleiding van problemen in verband met de erkenning van haar pensioenrechten op basis van haar positie als plaatselijk functionaris bij de Commissie.

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie die de Ombudsman meedeelde dat mevrouw R. op 23 oktober 1996 uit hoofde van artikel 35 van de regeling die van toepassing is op plaatselijke functionarissen die voor de Commissie werkzaam zijn in Benin, een intern beroepschrift had ingediend.

Artikel 2, lid 8, van het Statuut van de Europese Ombudsman luidt als volgt:

"Bij de Ombudsman kunnen slechts klachten worden ingediend over de arbeidsbetrekkingen tussen de communautaire instellingen of organen en hun ambtenaren of andere personeelsleden indien de betrokkene de o.a. in artikel 90, lid 1 en lid 2, van het Statuut van de ambtenaren vastgelegde mogelijkheden tot het indienen van een verzoek of een klacht heeft uitgeput, en nadat de termijnen voor het antwoord van de autoriteit tot welke hij zich heeft gericht, zijn verstreken."

Omdat aan deze voorwaarde niet bleek te zijn voldaan, sloot de Ombudsman de zaak zonder zijn onderzoek voort te zetten.

3.3.4 REKENKAMER

ONTVANKELIJKHEID: TIJDSLIMIET VERSTREKEN

Besluit inzake klacht 525/25.3.96/HDC/FR/PD/IJH/XD tegen de Rekenkamer

In juli 1995 diende de heer C. bij de Ombudsman een klacht tegen de Rekenkamer met betrekking tot gebeurtenissen die in de jaren '80 plaatsvonden. De Ombudsman verklaarde dat de klacht op grond van artikel 2, lid 4, van het Statuut van de Ombudsman niet ontvankelijk was, omdat de feiten die aan de klacht ten grondslag lagen meer dan twee jaar aan klager bekend waren.

In maart 1996 diende de heer C. opnieuw een klacht tegen de Rekenkamer in, nu met betrekking tot nieuwe feiten. Na behandeling van de opmerkingen van de Rekenkamer en de opmerkingen van klager naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer stelde de Ombudsman vast dat het bij de nieuwe klacht in vergelijking met de eerdere klacht niet om nieuwe feiten ging. Hij sloot derhalve de zaak, omdat deze overeenkomstig artikel 2, lid 4, van het Statuut van de Ombudsman niet ontvankelijk was.

3.4 DOOR DE INSTELLING OPGELOSTE ZAKEN

3.4.1 EUROPEES PARLEMENT

AANWERVING: TAALDISCRIMINATIE

Besluit inzake klacht 627/5.6.1996/PS/B/VK tegen het Europees Parlement

De heer S., Belg, diende in juni 1996 bij de Europese Ombudsman een klacht in met betrekking tot een in het *Publicatieblad* gepubliceerde oproep tot het indienen van sollicitaties met het oog op de opvulling van vacatures

bij de bewakings- en veiligheidsdiensten van het Europees Parlement in Brussel. Volgens de oproep tot het indienen van sollicitaties was Frans de enige vereiste taal. Klager stelde dat dit leek neer te komen op discriminatie van het Vlaams.

De klacht werd voor opmerkingen doorgezonden aan het Europees Parlement. Het Parlement antwoordde dat de oproep tot het indienen van sollicitaties met het oog op de opvulling van vacatures bij de veiligheidsdiensten in Brussel per 21 januari 1997 was ingetrokken.

Het antwoord van het Parlement werd doorgezonden aan klager met de uitnodiging om desgewenst opmerkingen te doen toekomen. Opmerkingen werden niet ontvangen.

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman bleek dat het Parlement maatregelen had genomen om eventuele taaldiscriminatie in de specifieke oproep tot het indienen van sollicitaties met het oog op de opvulling van vacatures bij de veiligheidsdiensten van het Parlement in Brussel te voorkomen.

Het Europees Parlement bleek de zaak op een voor klager bevredigende wijze te hebben opgelost en de Ombudsman sloot derhalve de zaak.

UITSLUITING VAN EEN UITNODIGING TOT INSCHRIJVING

Besluit inzake klacht 7/97/BB tegen het Europees Parlement

KLACHT

Op 3 januari 1997 diende mevrouw de V., Belgische, bij de Ombudsman een klacht in met betrekking tot haar uitsluiting van een door het Europees Parlement gepubliceerde uitnodiging tot inschrijving. Het Parlement publiceerde een internationale uitnodiging tot inschrijving met als onderwerp "*Accessibilité des handicapés au Parlement européen*". Klager diende haar offerte tijdig in en ging op vakantie. Intussen stuurde het Parlement aan alle inschrijvers een brief waarin het verklaarde dat het als gevolg van een administratief probleem met betrekking tot binnenkomende post de naar aanleiding van de uitnodiging tot inschrijving ontvangen offertes niet kon openen. Daarom verzocht het Parlement de inschrijvers binnen een nieuwe termijn afschriften van hun offertes te doen toekomen. Bij terugkeer van haar vakantie constateerde mevrouw de V. dat deze nieuwe termijn reeds was verstreken. Zij stuurde onmiddellijk een fax naar het Parlement om de situatie uit te leggen en met het voorstel om de daaropvolgende maandag een afschrift van haar offerte te sturen. Het Parlement antwoordde daarop dat mevrouw de V. niet verder aan de uitnodiging tot inschrijving kon deel-

nemen. Klager drong erop aan dat de uitnodiging tot inschrijving zou worden geannuleerd op grond van wanbeheer in de procedures en dat een nieuwe uitnodiging tot inschrijving zou worden gedaan.

HET ONDERZOEK

Op 6 februari 1997 zond de Europese Ombudsman de klacht door aan de Voorzitter van het Parlement met een verzoek om opmerkingen.

Mevrouw de V. schreef op 25 februari 1997 in een brief aan de Ombudsman dat het Parlement haar bij schrijven van 20 februari had meegedeeld dat het had besloten om de oorspronkelijke uitnodiging tot inschrijving te annuleren en dat het in de nabije toekomst een nieuwe uitnodiging tot inschrijving zou doen. Mevrouw de V. sprak haar tevredenheid daarover uit en dankte de Ombudsman voor zijn onderzoek ter zake.

Opmerkingen

Het Parlement deelde de Europese Ombudsman op 9 april 1997 mee dat de uitnodiging tot inschrijving middels een mededeling in het *Publicatieblad* van 15 maart 1997 was geannuleerd en dat op korte termijn een nieuwe uitnodiging tot inschrijving zou worden gedaan. Het Parlement verklaarde dat de reden voor het annuleren van de inschrijvingsprocedure een betreurenswaardige administratieve fout was die op 30 oktober 1996 bij het openen van de offertes was gemaakt. Het Parlement merkte op dat het mevrouw de V. en haar advocaten hiervan op de hoogte had gesteld.

BESLUIT

Het Europees Parlement bleek de zaak op een voor klager bevredigende wijze te hebben opgelost en daarom sloot de Ombudsman de zaak.

AAN STAGIAIRES BETAALDE BEDRAGEN

Besluit inzake klacht 37/97/JMA tegen het Europees Parlement

Mevrouw P. diende samen met verschillende andere klagers in januari 1997 een klacht in bij de Europese Ombudsman naar aanleiding van het feit dat de door het Europees Parlement aan hen als stagiaires betaalde vergoedingen niet in overeenstemming waren met de aanvankelijk aangeboden bedragen.

Toen de desbetreffende dienst van het Europees Parlement klagers meedeelde dat hun stage-aanvragen waren gehonoreerd, werd daarbij vermeld dat zij een betaling zouden ontvangen van ongeveer 49.000 BFR per maand. Later werd klagers echter meegedeeld dat de maandelijkse betaling slechts 35.054 BFR zou bedragen.

Het Europees Parlement voerde als motief voor deze wijziging aan dat de Secretaris-generaal van het Parlement in de tussentijd een nieuwe regeling met betrekking tot stages had vastgesteld, waaraan andere financiële voorwaarden waren verbonden.

De toepassing van deze nieuwe bepalingen werd door klagers betwist in een klacht die werd ingediend bij de bevoegde diensten van het Parlement, alsmede in de klacht die werd ingediend bij de Ombudsman.

Als gevolg van deze stappen nam het Parlement zijn standpunt in heroverweging en besloot het klagers het oorspronkelijk aangeboden bedrag uit te betalen. Mevrouw P. deelde de Ombudsman derhalve mee dat de eisen van klagers waren ingewilligd en dat zij de klacht derhalve niet wilden doorzetten.

Het Europees Parlement bleek de zaak op een voor klagers bevredigende wijze te hebben opgelost en daarom sloot de Ombudsman de zaak.

BEVESTIGING VAN DE ONTVANGST VAN EEN VERZOEKSCRIFT DOOR HET EUROPEES PARLEMENT

Besluit inzake klacht 569/97/IJH tegen het Europees Parlement

KLACHT

Op 21 juni 1997 diende de heer P. bij de Europese Ombudsman een klacht in volgens welke het Europees Parlement de ontvangst van een verzoekschrift dat hij op 26 april 1997 tot de Voorzitter van het Parlement had gericht, niet had bevestigd. Op 18 mei 1997 en 5 juni 1997 had hij nogmaals schriftelijk verzocht om een ontvangstbevestiging.

HET ONDERZOEK

Standpunt Parlement

Op 2 juli 1997 werd de klacht doorgezonden aan de Voorzitter van het Europees Parlement. De opmerkingen van het Parlement bevatten samengevat de navolgende punten:

Sinds 1991 zorgde de heer P. voor een voortdurende stroom van brieven, vaak met identieke teksten, waarin hij het Parlement vroeg het gebruik van het Esperanto te bevorderen. Drie van de brieven werden geregistreerd als verzoekschriften (515/91, 364/93 en 270/95). Telkens sloot de Commissie verzoekschriften de behandeling van het verzoekschrift af en stelde zij hem op de hoogte van de belangrijkste besluiten van het Parlement met betrekking tot het gebruik van talen.

De heer P. schreef verschillende keren om te klagen over de genomen besluiten en met nadruk te wijzen op het belang van Esperanto. Meer recentelijk vroeg hij om registratie van een nieuw verzoekschrift. Omdat de inhoud en de bewoordingen daarvan dezelfde waren als die van de verzoekschriften die al waren behandeld, werd zijn correspondentie door het Parlement niet als nieuw verzoekschrift geregistreerd. In plaats daarvan werd de brief aan de Commissie verzoekschriften doorgezonden als zijnde correspondentie in verband met zijn vorige verzoekschrift, nr. 270/95.

De voorzitter van de Commissie verzoekschriften was van plan de commissie op een vergadering in juni of juli 1997 te raadplegen over het aan de brieven van de heer P. te geven gevolg. Hij deelde het commissiesecretariaat mee dat het in de tussentijd niet nodig - of zelfs gepast was - om de ontvangst van correspondentie te bevestigen van iemand die jarenlang een voortdurende stroom brieven aan het Parlement had gestuurd, welke bij verschillende gelegenheden als verzoekschriften waren geregistreerd, in alle talen vertaald en door de Commissie verzoekschriften behandeld en beantwoord.

De Commissie verzoekschriften had geen tijd om de zaak op haar vergaderingen in juni en juli 1997 te behandelen. Op 11 juli 1997 deelde de voorzitter van de Commissie verzoekschriften de heer P. schriftelijk mee dat de zaak op een later tijdstip aan de commissie zou worden voorgelegd en dat hij over de resultaten daarvan zou worden ingelicht.

Opmerkingen klager

De opmerkingen van het Parlement werden op 28 oktober 1997 doorgezonden aan de heer P. In zijn opmerkingen naar aanleiding daarvan stelde hij vast dat het Parlement in zijn opmerkingen een volledige uiteenzetting van zijn klacht had gegeven en dat de Commissie verzoekschriften de zaak zou behandelen. Hij merkte op dat de Europese Ombudsman het dossier inzake de klacht thans kon sluiten.

BESLUIT

Op basis van de opmerkingen van het Europees Parlement en de opmerkingen van klager bleek het Parlement de zaak op een voor klager bevredigende wijze te hebben opgelost. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.4.2 RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

BEWAREN VAN ONTWERPAGENDA'S VAN DE RAAD VAN MINISTERS VAN JUSTITIE EN BINNENLANDSE ZAKEN

Besluit inzake klacht 1054/25.11.96/STATEWATCH/UK/IJH tegen de Raad

In november en december 1996 diende de heer B. bij de Europese Ombudsman zes klachten in tegen de Raad.

Na het besluit van de Ombudsman om een onderzoek naar de zes klachten in te stellen trok de Raad de bevoegdheid van de Ombudsman om deze klachten te behandelen, in twijfel. Op 15 april 1997 richtte de Ombudsman zich schriftelijk tot de Raad met een uiteenzetting van zijn besluit volgens hetwelk de klachten wel onder zijn bevoegdheden vielen, en op 20 juni 1997 deed de Raad zijn standpunt inzake de inhoud van de klacht toekomen.

Het vraagstuk van de bevoegdheid van de Ombudsman wordt behandeld in hoofdstuk 2 (pagina's 19-30 hierboven).

Deze samenvatting heeft betrekking op het besluit van de Ombudsman inzake de inhoud van één van de klachten. Eind 1997 duurde het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot de vijf andere klachten nog steeds voort.

KLACHT

In de klacht werd opgemerkt dat de Raad elk jaar weer agenda's van vergaderingen die worden gehouden in het kader van de Raad van ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken, blijkt te vernietigen.

De opmerkingen van de heer B. luiden samengevat als volgt:

In 1995 richtte hij zich schriftelijk tot de Raad met het verzoek om toezending van de agenda's van 11 vergaderingen van groepen die bijeenkomen in het kader van het K.4-comité en de agenda's van de vergaderingen van de stuurgroepen en hun werkgroepen in 1994. In beide gevallen werd in het antwoord van de Raad opgemerkt dat de agenda's uitsluitend bestonden in de vorm van telexen die niet langer dan een jaar worden bewaard.

In mei 1996 richtte hij zich schriftelijk tot de Raad met een soortgelijk verzoek betreffende de vergaderingen van de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken die van juli 1994 tot juli 1996 waren gehouden. In zijn antwoord merkte de Raad op dat de desbetreffende documenten

niet worden bewaard. In juli 1996 richtte hij zich opnieuw tot de Raad met het verzoek haar beleid met betrekking tot het niet bewaren van documenten in heroverweging te nemen. Hij ontving een antwoord van de Raad waarmee volgens hem niet op de essentie van zijn verzoek werd ingegaan.

De verzoeken werden gedaan in het kader van het besluit van de Raad van 20 december 1993 betreffende de toegang van het publiek tot documenten van de Raad¹.

In zijn bij de Ombudsman ingediende klacht verwees de heer B. tevens naar verordening 354/83 van de Raad inzake het voor het publiek toegankelijk maken van historische archieven² waarin is voorzien dat alle documenten en archieven die administratieve of historische waarde hebben, worden overgebracht naar historische archieven. Hij stelde dat de agenda's van vergaderingen betreffende aangelegenheden op het gebied van justitie en binnenlandse zaken informatie bevatten die voor de burger van wezenlijk belang is met het oog op de totstandkoming van een historisch archief van de werkzaamheden van de Raad, en dat deze documenten derhalve bewaard moeten worden.

HET ONDERZOEK

Standpunt Raad

De klacht werd in januari 1997 doorgezonden aan de Raad. Nadat de Ombudsman zijn bevoegdheid om deze zaak te behandelen had bevestigd, deed de Raad hem zijn standpunt inzake de inhoud van de klacht toekomen. Het standpunt luidde als volgt:

Deze klacht heeft betrekking op het bewaren en het opnemen in de historische archieven van telexen die aan delegaties zijn toegezonden betreffende het bijeenroepen van vergaderingen.

Dergelijke telexen worden gedurende ongeveer een jaar bewaard in het bestaande computersysteem voor de verzending van telexberichten. Na die periode valt de systematische klassering van dergelijke documenten onder de bevoegdheid van de interne organisatie van elke afdeling van het Secretariaat-generaal van de Raad.

Bovendien wordt een verslag van elke bijeengeroepen vergadering uitsluitend samengesteld op basis van de agenda voor die vergadering, die aan het begin van de vergadering zelf op basis van de per telex ver-

¹ PB L 340 van 1993, blz. 43.

² PB L 43 van 1983, blz. 1.

zonden ontwerpagenda wordt aangenomen, maar wel van dat ontwerp kan afwijken.

Sinds de heer B. dit probleem in zijn verzoeken aan de orde heeft gesteld, worden ontwerpagenda's voor de vergaderingen van justitie en binnenlandse zaken (JBZ) echter systematisch bewaard door de betrokken afdelingen van het Secretariaat-generaal.

Opmerkingen klager

De opmerkingen van de Raad werden in juni 1997 doorgezonden aan de heer B. In zijn opmerkingen deelde hij mee dat de klacht naar tevredenheid was behandeld.

BESLUIT

Blijkens zijn opmerkingen heeft de Raad op de klacht gereageerd door zijn praktijken zodanig te veranderen dat ontwerpagenda's voor vergaderingen van de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken systematisch worden bewaard door de betrokken afdelingen van het Secretariaat-generaal.

In de opmerkingen van klager werd meegedeeld dat de klacht naar tevredenheid was behandeld.

Derhalve was gebleken dat de Raad de klacht naar tevredenheid van klager had behandeld door de ontwerpagenda's van de vergaderingen van de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken systematisch te bewaren. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.4.3 EUROPESE COMMISSIE

NIET-BEANTWOORDING VAN CORRESPONDENTIE

Besluit inzake klacht 604/21.5.96/SW/IRL/IJH tegen de Europese Commissie

KLACHT

Op 16 mei 1996 diende mevrouw W. een klacht bij de Europese Ombudsman in volgens welke de Commissie niet had geantwoord op correspondentie.

Zij had een brief aan het bureau van de Europese Commissie in Dublin gestuurd over de weigering van de Ierse autoriteiten om haar in het VK als leraar verworven beroepskwalificaties te erkennen. Op 26 juli 1995 antwoordde het bureau van de Commissie in Dublin haar dat haar brief zou worden doorgezonden aan een ambtenaar bij het Secretariaat-generaal van de Commissie, en dat zij op korte termijn van hem zou horen.

Mevrouw W. beklaagde zich over het feit dat zij geen verdere mededelingen van de Commissie over deze zaak had ontvangen.

HET ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar standpunt merkte de Commissie op dat het Secretariaat-generaal de brief van mevrouw W. van 12 juli 1995 aan het bevoegde directoraat-generaal had doorgezonden en dat

een intern onderzoek had uitgewezen dat de brief niet in behandeling was genomen wegens het grote aantal brieven dat nog moest worden behandeld op de betrokken afdeling, die ook andere zaken met betrekking tot burgers onder zich heeft. De Commissie betreurde dat mevrouw W. hier eventueel ongemak van had ondervonden. Tevens wees de Commissie erop dat een duidelijk antwoord op de specifieke door haar gestelde vraag kon worden gevonden in de gebruikersgids voor het algemeen stelsel van erkenning van beroepskwalificaties.

Met betrekking tot de erkenning van haar beroepskwalificaties als lerares in Ierland merkte de Commissie op dat haar zaak viel onder het toepassingsgebied van richtlijn 89/48/EEG¹ waarin wordt bepaald dat, in gevallen waarin er aanzienlijke verschillen bestaan tussen de opleiding die door de migrerende werknemer is gevolgd en die welke door het gastland wordt vereist, laatstgenoemde kan verlangen dat een aanpassingsstage wordt doorlopen danwel een proeve van bekwaamheid wordt afgelegd, afhankelijk van de voorkeur van betrokkene.

In de opmerkingen werd ten slotte meegedeeld dat de Commissie contact met de nationale coördinator voor de toepassing van richtlijn 89/48/EEG zou opnemen ten einde meer informatie over de zaak van mevrouw W. in te winnen, en dat zij haar van het resultaat op de hoogte zou stellen.

Het standpunt van de Commissie werd doorgezonden aan mevrouw W. met een uitnodiging om desgewenst opmerkingen te maken. Van haar kant werden geen opmerkingen ontvangen.

Verder onderzoek

Op 16 oktober 1997 namen de diensten van de Ombudsman telefonisch contact op met mevrouw W. Zij deelde mee dat zij de door de Commissie in haar opmerkingen beloofde vervolgmededeling niet had ontvangen.

¹PB L 19 van 1989, blz. 16.

De diensten van de Ombudsman namen vervolgens contact op met de Commissie om naar de situatie te informeren.

Op 14 november 1997 deed de Commissie de Ombudsman afschriften toekomen van correspondentie over de zaak van mevrouw W. die DG XV op 16 oktober 1997 respectievelijk 12 november 1997 aan de Ierse autoriteiten had gericht, alsmede een antwoord van de Ierse autoriteiten van 13 november 1997.

Op 19 november 1997 deed de Commissie de Ombudsman een afschrift toekomen van een brief die zij op 18 november 1997 naar aanleiding van haar correspondentie met de Ierse autoriteiten aan mevrouw W. had gezonden. In deze brief werd mevrouw W. geadviseerd contact met de bevoegde nationale autoriteiten op te nemen om aan te geven of zij koos voor een proeve van bekwaamheid of voor een aanpassingsstage. In de brief werden haar naam, adres, telefoon- en faxnummer van de contactpersoon meegedeeld.

In de brief werd tevens opgemerkt dat de communautaire instellingen niet bevoegd zijn een administratief besluit van nationale autoriteiten te herroepen en dat artikel 8 van richtlijn 89/48/EEG het recht verleent om beroep aan te tekenen bij een nationale rechterlijke instantie.

BESLUIT

- 1 In haar opmerkingen deelde de Commissie mee dat de brief van klager van 12 juli 1995 als gevolg van de grote hoeveelheid correspondentie op de betrokken afdeling niet was behandeld. Zij betreunde dat hierdoor wellicht ongemak was veroorzaakt.
- 2 Weliswaar kan een onverwacht grote hoeveelheid correspondentie een verklaring vormen voor vertraging bij de beantwoording van een brief, maar het is als argument voor niet-beantwoording niet aanvaardbaar, vooral wanneer, zoals in dit geval, de Commissie betrokkene specifiek heeft meegedeeld dat een antwoord zal worden gegeven.
- 3 In de opmerkingen van de Commissie werd er ook op gewezen dat een antwoord op de vraag van klager kon worden gevonden in de gebruikersgids voor het algemeen stelsel van erkenning van hoger-onderwijsdiploma's. Het zou derhalve zinvol zijn geweest, indien het bureau van de Commissie in Dublin klager in antwoord op haar verzoek om informatie had verwezen naar de gebruikersgids. In deze context stelde de Ombudsman vast dat de Commissie (DG X) sinds augustus

1996 beschikte over een dienst die algemene verzoeken om informatie die bij de Commissie binnenkomen, snel behandelt.

- 4 In de brief van de Commissie van 18 november 1997 aan klager bleken de vragen in haar brief van 12 juli 1995 te worden behandeld.

Gezien punt 4 hierboven had de Commissie stappen ondernomen om de zaak op een voor klager bevredigende wijze op te lossen. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

NIET-BEANTWOORDING VAN BRIEVEN

Besluit inzake klacht 723/16.7.96/EJ/IRL/KH tegen de Europese Commissie

In juli 1996 diende de heer J. bij de Ombudsman een klacht in over de niet-beantwoording door de Commissie van een brief en een herinneringsbrief. In juli 1995 richtte hij zich tot het bureau van de Commissie in Ierland met betrekking tot een verzekeringskwestie. De brief werd doorgezonden aan de Commissie in Brussel. Omdat de heer J. niets uit Brussel hoorde, stuurde hij een herinneringsbrief. Ten slotte diende hij een klacht in bij de Ombudsman.

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen verontschuldigde de Commissie zich voor het feit dat zij de brief van de heer J. niet tijdig had beantwoord. Zij merkte op dat dit een gevolg was van een fout in het interne postsysteem van de Commissie en dat maatregelen waren genomen om ervoor te zorgen dat binnenkomende post beter zou worden behandeld. Bovendien sloot de Commissie een brief bij die zij op 18 oktober 1996 aan de heer J. had gericht met een antwoord op de door hem in zijn oorspronkelijke brief ter sprake gebrachte kwestie.

Klager maakte geen opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie.

De Commissie had de fout erkend en daarvoor verontschuldigen aangeboden, en had maatregelen genomen om de zaak recht te zetten en daarmee de zaak op een voor klager bevredigende wijze op te lossen. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

BEHANDELING VAN EEN KLACHT BETREFFENDE BELEMMERINGEN MET BETREKKING TOT DE BETALING VAN SOCIALEZEKERHEIDSUITKERINGEN

Besluit inzake klacht 785/2.8.96/PKP/IT tegen de Europese Commissie

KLACHT

Op 29 juli 1996 diende mevrouw P. bij de Europese Ombudsman een klacht in volgens welke de Commissie geen stappen had ondernomen, nadat de Italiaanse autoriteiten hadden nagelaten te handelen in overeenstemming met de verordening betreffende de toepassing van de socialezekerheidsregelingen op loontrekkenden en hun gezinnen, die zich binnen de Gemeenschap verplaatsen¹.

Mevrouw P. kwam op 8 oktober 1994 aan in Italië, nadat zij in juni van dat jaar in Finland werkloos was geworden. Zij schreef zich op 10 oktober 1994 in bij het arbeidsbureau van Padua. Het arbeidsbureau verlangde dat zij bij de plaatselijke autoriteiten een "arbeidskaart" zou aanvragen om in aanmerking te kunnen komen voor een werkloosheidsuitkering. Omdat mevrouw P. niet in Padua woonachtig was, kon dit document niet vóór het einde van oktober 1994 aan haar worden verstrekt. Gedurende deze periode weigerden de Italiaanse autoriteiten haar enige werkloosheidsuitkering te betalen.

Mevrouw P. beklaagde zich over het feit dat de eis van de Italiaanse autoriteiten om te voldoen aan een aantal administratieve voorwaarden om in aanmerking te kunnen komen voor een werkloosheidsuitkering, in strijd was met artikel 69 van verordening (EEG) 1408/71.

Mevrouw P. diende de klacht aanvankelijk in bij de Toezichthoudende Autoriteit van de EVA, maar als gevolg van de toetreding van Finland tot de Europese Unie op 1 januari 1995 werd haar klacht op 28 maart 1995 doorgezonden aan de Europese Commissie (DG V). Op 13 mei 1995 wendde zij zich schriftelijk tot de Commissie met betrekking tot dit probleem.

HET ONDERZOEK**Opmerkingen Commissie**

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

Na ontvangst van de klacht had zij informeel contact opgenomen met de Italiaanse autoriteiten.

¹

Verordening (EEG) 1408/71 van de Raad van 14 juni 1971.

Toen bleek dat geen vooruitgang werd geboekt, wendde de Commissie zich schriftelijk tot het Italiaanse Ministerie van Arbeid en Sociale Zaken met het verzoek aan de bevoegde autoriteiten om op deze zaak de regeling toe te passen welke is vastgesteld in artikel 69 van verordening (EEG) nr. 1408/71. Vervolgens namen de diensten van de Commissie telefonisch contact op met de Italiaanse autoriteiten en kregen zij de verzekering dat het probleem onmiddellijk zou worden opgelost.

De Commissie meende dat, gezien haar ervaring met soortgelijke gevallen, de situatie op korte termijn zou worden opgelost zonder dat verdere stappen behoeften te worden ondernomen. Daarom achtte zij het niet noodzakelijk om opnieuw contact op te nemen met klager.

Nadat zij met betrekking tot deze aangelegenheid door de Ombudsman was benaderd, besefte de Commissie dat onvoldoende vooruitgang was geboekt en nam zij nogmaals contact op met de Italiaanse autoriteiten, die bevestigden dat de zaak zou worden opgelost.

Opmerkingen klager

De opmerkingen van de Commissie werden doorgezonden aan mevrouw P. Zij deelde de Ombudsman vervolgens mee dat de door haar verlangde werkloosheidsuitkering op 26 maart 1997 aan haar was uitbetaald.

BESLUIT

Omdat mevrouw P. de door haar verlangde werkloosheidsuitkering had ontvangen, bleek de zaak op een voor klager bevredigende wijze te zijn opgelost. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

OPENBAARMAKING VAN DOCUMENTEN BETREFFENDE INBREUKPROCEDURES

Besluit inzake klacht 790/5.8.96/GM/IT/DT tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer M. diende in juli 1996 bij de Europese Ombudsman een klacht in volgens welke de Commissie had nagelaten hem documenten ter beschikking te stellen met betrekking tot een overeenkomstig artikel 169 van het Verdrag tegen Italië lopende inbreukprocedure. De inbreukprocedure had betrekking op de openbare aanbesteding voor de bouw van een brug over de Straat van Messina.

De heer M. had beroepsmatig belang bij de totstandkoming van een wegverbinding over de Straat van Messina, waarvoor hij een speciale brug ont-

wierp. Hij informeerde de toenmalige voorzitter van de Commissie, de heer DELORS, over zijn ideeën en vroeg om zijn steun voor de tenuitvoerlegging van zijn project. De Commissie dankte de heer M. voor zijn belangstelling en deelde hem mee dat zij alleen aan dergelijke projecten zou kunnen deelnemen, wanneer de Italiaanse regering daarom zou vragen.

De Italiaanse autoriteiten gunden de opdracht aan een bedrijf waarin de Italiaanse overheidsholding IRI een meerderheidsbelang had. Na de gunning van de opdracht opende de Commissie een inbreukprocedure tegen Italië. De heer M. schreef op 9 februari 1996 een brief aan het Italiaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken, waarin hij vroeg om een afschrift van de desbetreffende correspondentie met de Commissie. Een afschrift van de brief werd doorgezonden aan de Commissie.

De Commissie antwoordde dat het aan de Italiaanse autoriteiten was om deze kwestie op te lossen. Het Italiaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken antwoordde dat verschillende malen overleg met de Commissie was gepleegd en dat daarbij was gebleken dat de gevraagde documenten niet openbaar konden worden gemaakt.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

De heer M. had de Commissie nooit rechtstreeks om de desbetreffende documenten gevraagd. Hij had de Commissie alleen een afschrift gestuurd van het verzoek dat hij had gericht aan het Italiaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Toen zij door het Italiaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken met betrekking tot het verzoek werd geraadpleegd, antwoordde de Commissie dat, voor wat betreft de Commissiediensten, het vertrouwelijkheidsbeginsel van toepassing was, maar zij maakte daarbij duidelijk dat het aan de Italiaanse autoriteiten was om in dit verband een eigen beleid te bepalen.

Indien het verzoek rechtstreeks aan haar zou zijn gericht, zou de Commissie het niet hebben kunnen inwilligen, omdat documenten betreffende inbreukprocedures vallen onder de uitzonderingen die overeenkomstig het besluit van de Commissie inzake de toegang van het publiek tot documenten van de Commissie¹ van kracht zijn.

¹Besluit van de Commissie van 8 februari 1994 inzake de toegang van het publiek tot documenten van de Commissie, *PB* L 46 van 1994, blz. 58.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie merkte de heer M. op dat de financieringsaanvraag van de onderneming die oorspronkelijk voor de uitvoering van het bouwwerk was geselecteerd niet was gehonoreerd en dat het project niet zou worden uitgevoerd. Klager sprak zijn tevredenheid over dit resultaat uit, omdat daarmee een eind aan het probleem leek te zijn gekomen, en dankte de Ombudsman voor zijn bemoeienis en de door hem ondernomen stappen.

BESLUIT

Omdat uit de opmerkingen van klager bleek dat de zaak op een voor hem bevredigende wijze was opgelost, bleek het niet nodig om verder onderzoek te verrichten. De Ombudsman sloot daarom de zaak.

NIET-BEANTWOORDING VAN BRIEVEN

Besluit inzake klacht 835/22.8.96/GL/F/VK tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer L., die werkzaam was op het Franse Bureau voor de Statistiek (INSEE), diende in augustus 1996 bij de Ombudsman een klacht in volgens welke de Commissie niet had geantwoord op zijn brieven betreffende door de International Standards Organisation (ISO) vastgestelde normen.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In de opmerkingen verklaarde de Commissie dat de eerste brief van de heer L. was gericht aan de uitgever van het Bulletin van de Europese Unie. De brief was geschreven in de vorm van een nota waarin de aandacht werd gevestigd op bepaalde feiten zonder dat om een antwoord werd gevraagd. In de tweede brief, die was gericht aan het Secretariaat-generaal, werd wel om een antwoord gevraagd. De Commissie betreurde dat de brieven van klager als gevolg van interne coördinatieproblemen onbeantwoord waren gebleven. Aan klager was een brief met een antwoord gestuurd, waarin werd ingegaan op de feitelijke problematiek van de ISO-normen.

Opmerkingen klager

De opmerkingen van de Commissie werden doorgezonden aan klager met een uitnodiging om desgewenst naar aanleiding daarvan opmerkingen te maken. Bij wijze van antwoord zond klager de Ombudsman een afschrift van zijn antwoord op de brief van de Commissie. In dit antwoord sprak kla-

ger zijn tevredenheid uit over een aantal van de feitelijke kwesties die in de brief van de Commissie werden behandeld. Met betrekking tot andere gelegenheden nam hij een afwijkend standpunt in.

BESLUIT

De Commissie erkende dat zij eerder op brieven van klager had moeten antwoorden, en verontschuldigde zich voor het feit dat dat niet was gebeurd. Verdere opmerkingen van de Ombudsman waren derhalve niet noodzakelijk.

Uit de opmerkingen van de Europese Commissie en de opmerkingen van klager bleek dat de Commissie nu op de brieven had geantwoord en was ingegaan op de feitelijke kwesties die klager met betrekking tot de ISO-normen ter sprake had gebracht.

De Commissie bleek de zaak derhalve op een voor klager bevredigende wijze te hebben opgelost en de Ombudsman sloot derhalve de zaak.

VRIJ VERKEER VAN PERSONEN: BEHANDELING VAN BIJ DE COMMISSIE INGEDIENDE KLACHT

Besluit inzake klacht 1100/16.12.96/FS/UK/KH tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer S. diende in december 1996 bij de Ombudsman een klacht in volgens welke de Commissie een door hem ingediende klacht betreffende de weigering van Denemarken om een verblijfsvergunning af te geven voor zijn vrouw, die onderdaan is van een derde land, niet adequaat had behandeld.

HET ONDERZOEK

In de loop van het onderzoek van de Ombudsman betreffende deze klacht zette klager zijn rechtstreekse correspondentie met de Commissie voort, waardoor de zaken op een voor klager bevredigende wijze bleken te worden opgelost. Na ontvangst van de opmerkingen van de Commissie verklaarde klager in een brief aan de Ombudsman dat hij zijn klacht niet wilde doorzetten en volstond hij met het maken van opmerkingen over de wijze waarop volgens hem de procedures voor de behandeling van klachten bij de Commissie in de toekomst zouden kunnen worden verbeterd.

BESLUIT

De Commissie bleek stappen te hebben ondernomen om de zaak op een voor klager bevredigende wijze op te lossen en de Ombudsman sloot derhalve de zaak.

VERDERE OPMERKINGEN OMBUDSMAN

Met betrekking tot de opmerkingen van klager over toekomstige verbeteringen van de administratieve procedures bij de Commissie deelde de Ombudsman hem mee dat hij op grond van zijn onderzoek met betrekking tot verschillende andere klachten had geconcludeerd dat het wenselijk zou zijn een meer algemeen onderzoek in te stellen naar de administratieve procedures van de Commissie voor de behandeling van klachten van burgers betreffende niet-nakoming van de overeenkomstig het Gemeenschapsrecht op de Lid-Staten rustende verplichtingen. Daarom begon de Ombudsman op 15 april 1997 op eigen initiatief met een onderzoek naar de mogelijkheden voor verbetering van de kwaliteit van de desbetreffende administratieve procedures van de Commissie.

VERZOEK OM INFORMATIE

Besluit inzake klacht 118/87/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In februari 1997 diende de heer E. bij de Europese Ombudsman een klacht in over de niet-beantwoording door de Commissie van een verzoek om informatie.

De heer E. trad op als gids voor buitenlandse toeristen in Oostenrijk. Volgens hem houdt de Oostenrijkse wetgeving in dat de buitenlandse gids bij dergelijke rondleidingen geen uitleg of achtergrondinformatie mag geven, maar enkel bezienswaardigheden mag aanwijzen. De heer E. vroeg zich af of dit in overeenstemming was met de vrijheid van dienstverlening zoals gewaarborgd in artikel 59 van het EG-Verdrag. Bij schrijven van 14 augustus 1996 richtte hij zich tot de Commissie met het verzoek deze kwestie te verduidelijken.

Omdat hij geen antwoord ontving, diende hij de klacht in bij de Ombudsman.

HET ONDERZOEK

Standpunt Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De Commissie merkte in haar standpunt op dat de ter sprake gebrachte kwestie gecompliceerd was en al jarenlang in behandeling was. De discussies hadden uiteindelijk geleid tot de goedkeuring van een werkdocument van de Commissie op 13 mei 1997. In afwachting van de goedkeuring van dit document hadden de bevoegde diensten de heer E. niet geantwoord, een feit waarvoor de Commissie haar verontschuldigen aanbod. Bovendien merkte de Commissie op dat zij klager het bedoelde werkdocument, alsmede ander relevant materiaal, inmiddels had doen toekomen.

Klager maakte geen opmerkingen meer.

BESLUIT

Uit de opmerkingen van de Europese Commissie bleek dat zij maatregelen had genomen om de zaak op te lossen en daarmee de zaak op een voor klager bevredigende wijze had geregeld. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

NIET-BEANTWOORDING VAN EEN BRIEF

Besluit inzake klacht 375/97/PD tegen het Economisch en Sociaal Comité

In mei 1997 diende mevrouw F. bij de Ombudsman een klacht in volgens welke het Economisch en Sociaal Comité niet had geantwoord op haar brieven van juli 1996 betreffende haar problemen met sociale-zekerheidsuitkeringen in Griekenland.

De Ombudsman nam contact op met het Economisch en Sociaal Comité, dat antwoordde dat het de brieven van mevrouw F. niet kon terugvinden. De bevoegde ambtenaar was bereid om mevrouw F. te antwoorden, hoewel het onderwerp van haar brief buiten de bevoegdheden van het Economisch en Sociaal Comité viel. Derhalve werd mevrouw F. geïnformeerd over het Euro-Jus-netwerk, dat haar van advies kon dienen met betrekking tot vraagstukken van het Gemeenschapsrecht die verband hielden met haar problemen op het gebied van sociale-zekerheidsuitkeringen.

Klager was tevreden met het door haar ontvangen antwoord en de Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.4.4 EUROPEES BUREAU VOOR DE GENEESMIDDELENBEOORDELING (EMEA)

REGISTRATIE VAN DIERGENEESMIDDELEN OP DE EMEA-LIJST

Besluit inzake klacht 345/97/VK tegen het Europees Bureau voor de geneesmiddelenbeoordeling (EMEA)

Een bedrijf met een geregistreerde vestiging in Duitsland, dat handelt in biologische diergeneesmiddelen, diende in april 1997 een klacht in bij de Europese Ombudsman. Het EMEA had geweigerd om de aanvraag van klager betreffende de registratie van diergeneesmiddelen te beoordelen, omdat de desbetreffende documenten na het verstrijken van de daartoe vastgestelde termijn waren binnengekomen. Het bedrijf beklagde zich erover dat de termijn niet tijdig genoeg was meegedeeld.

Bij schrijven van 20 mei 1997 deelde klager de Ombudsman mee dat in Londen een vergadering met vertegenwoordigers van het EMEA was gehouden en dat de onderlinge misverstanden konden worden opgelost. Klager sprak zijn waardering uit voor de stappen van de Ombudsman en dankte hem voor zijn werkzaamheden.

Uit de door klager aan de Europese Ombudsman verstrekte informatie bleek dat het EMEA de zaak op een voor klager bevredigende wijze had opgelost. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.5 DOOR DE EUROPESE OMBUDSMAN BEREIKTE MINNELIJKE SCHIKKINGEN

3.5.1 EUROPESE COMMISSIE

AANWERVING: PUBLICATIE VAN DE NAMEN EN CIJFERS VAN VOOR EEN VERGELIJKEND ONDERZOEK GESLAAGDE KANDIDATEN

Besluit inzake klacht 16/17.1.95/GS/IT tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer S. nam deel aan een door de Commissie georganiseerd vergelijkend onderzoek (COM/A/770) voor de aanwerving van adjunct-administrateurs in de rang A8. Bij schrijven van 16 december 1994 deelde de Commissie hem mee dat hij niet was geslaagd. In de brief werd hem ook meegedeeld welke cijfers hij voor het schriftelijke gedeelte en de daaropvolgende mondelinge examens had gekregen en welk minimumcijfer nodig zou zijn geweest om te slagen.

Op 22 december 1994 deelde de heer S. de Commissie in een brief mee dat er een duidelijke onevenredigheid was tussen de cijfers die hij had gekregen voor het mondelinge en voor het schriftelijke gedeelte. Hij verzocht de Commissie om toezending van:

- 1 een lijst van de geslaagde kandidaten en de door hen voor elk gedeelte behaalde cijfers;
- 2 een lijst van de leden van de jury die het mondelinge gedeelte hadden afgenomen en van de door hen voor ieder van de geëxamineerde kandidaten gegeven cijfers.

De Commissie weigerde bij schrijven van 23 januari 1995 de gevraagde informatie te geven.

In zijn in januari 1995 bij de Ombudsman ingediende klacht stelde de heer S. zich op het standpunt dat de Commissie hem een lijst van de geslaagde kandidaten en de door ieder van hen behaalde cijfers had moeten doen toekomen, omdat het vergelijkend onderzoek met overheidsgelden was gefinancierd met het oog op de aanwerving van ambtenaren die ook uit overheidsgelden worden betaald. Ook vroeg hij de Ombudsman na te gaan of de procedure voor het vergelijkend onderzoek regelmatig was verlopen en met name:

- 1 of de kandidaten voor het mondelinge gedeelte van het vergelijkend onderzoek door verschillende jury's waren geëxamineerd en, zo ja, of dit tot aanzienlijke beoordelingsverschillen had geleid;
- 2 of de cijfers die hij had behaald voor het mondelinge gedeelte goed gemotiveerd waren, gezien de cijfers die hij had behaald voor het schriftelijke gedeelte.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

- 1 1.800 kandidaten werden toegelaten tot het schriftelijke gedeelte, waarvan 600 vervolgens werden toegelaten tot het mondelinge gedeelte. Het aantal geslaagde kandidaten was op grond van de in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek genoemde voorwaarden beperkt tot de beste 300. De heer S. was meegedeeld dat hij voor het schriftelijke en mondelinge gedeelte 78,75 op 120 punten had gekre-

gen, terwijl hij 88,58 punten nodig zou hebben gehad om tot de beste 300 te behoren.

- 2 Het verzoek van de heer S. om de lijst van geslaagde kandidaten en de cijfers die elk van die kandidaten had behaald, was niet ingewilligd, omdat de werkzaamheden van jury's een vertrouwelijk karakter hebben. Het gaat daarbij om een vergelijkende beoordeling van persoonlijke karakters, waarover aan de kandidaat geen mededelingen kunnen worden gedaan anders dan in de vorm van een algeheel cijfer.
- 3 Het was niet mogelijk te voldoen aan het verzoek om de cijfers van de geslaagde kandidaten bekend te maken, behalve dat zij in totaal een cijfer van tenminste 88,58 punten hadden behaald.
- 4 De heer S. had de mogelijkheid de zaak aanhangig te maken bij het Gerecht van eerste aanleg, maar dat had hij niet gedaan.

Opmerkingen klager

In de opmerkingen van de heer S. naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie herhaalde hij zijn standpunt dat het verschil tussen zijn cijfers voor het schriftelijke en het mondelinge gedeelte twijfels deed rijzen ten aanzien van de juistheid daarvan. Hij herhaalde zijn oorspronkelijke verzoek aan de Ombudsman om de regelmatigheid van de procedure voor het vergelijkend onderzoek te controleren.

Ook stelde hij dat het onaanvaardbaar is dat de resultaten van met overheidsgelden gefinancierde vergelijkende onderzoeken met het oog op de aanwerving van uit overheidsgelden te betalen ambtenaren geheim blijven.

VERDER ONDERZOEK

Na een zorgvuldige beoordeling van de opmerkingen van de Commissie en de opmerkingen van klager bleek dat niet alle in de klacht genoemde punten waren beantwoord. Daarom verzocht de Ombudsman de Commissie hem mee te delen waarom de lijst van namen van voor een vergelijkend onderzoek geslaagde kandidaten niet openbaar kan worden gemaakt. Het antwoord van de Commissie bevatte de navolgende punten:

- 1 Plaatsing op een reservelijst geeft een kandidaat niet automatisch het recht op een functie bij de Commissie. De meeste geslaagde kandidaten zijn reeds werkzaam buiten de Commissie, en het zou derhalve schadelijk kunnen zijn voor hun huidige loopbaanvooruitzichten, indien die informatie openbaar zou worden gemaakt. Daarom is het niet de gewoonte van de Commissie om reservelijsten van voor algemene vergelijkende onderzoeken geslaagde kandidaten openbaar te maken.

- 2 Overeenkomstig het Statuut van de ambtenaren zijn de werkzaamheden van jury's geheim. Het is derhalve niet de gewoonte van de Commissie om de namen van leden van jury's of de inhoud van de rapporten van jury's bekend te maken.

Pogingen van de Ombudsman om een minnelijke schikking tot stand te brengen

Overeenkomstig artikel 3, lid 5, van het Statuut¹ schreef de Ombudsman een brief aan de Commissie die samengevat de navolgende punten bevatte:

- 1 Op grond van het door de Unie openlijk beleden transparantiebeginsel² mag worden uitgegaan van de algemene veronderstelling dat er sprake is van een recht op toegang tot informatie, tenzij er aanzienlijke belangen in het geding zijn die zwaarder wegen dan het transparantiebeginsel.
- 2 In haar reactie op het verdere onderzoek van de Ombudsman gaf de Commissie een verklaring voor haar weigering de namen van geslaagde kandidaten bekend te maken, namelijk dat dit schadelijk zou kunnen zijn voor hun huidige loopbaanvooruitzichten.
- 3 Het beleid van de Commissie dienaangaande blijkt te zijn vastgesteld voordat de Unie bovengenoemde verklaring over transparantie aflegde, en het beleid van Raad en Europees Parlement blijkt te verschillen van dat van de Commissie. Wellicht is derhalve een herziening van het beleid van de Commissie op haar plaats, waarbij moet worden vastgesteld of de schade die daardoor zeker ontstaat in termen van een geringere transparantie opweegt tegen de eventuele voordelen van bescherming van de huidige loopbaanvooruitzichten van geslaagde kandidaten.

Daarop accepteerde de Commissie dat klager inzage kreeg in de lijst van voor vergelijkend onderzoek COM/A/770 geslaagde kandidaten. Bovendien verklaarde de Commissie dat zij in toekomstige aankondigingen van vergelijkende onderzoeken zal meedelen voornemens te zijn de lijst van geslaagde kandidaten te publiceren.

¹ "De Ombudsman tracht zoveel mogelijk met de betrokken instellingen of organen tot een oplossing te komen om een eind te maken aan de gevallen van wanbeheer en met betrekking tot de ingediende klacht genoegdoening te verschaffen."

² Zie bijvoorbeeld verklaring nr. 17 bij de Slotakte van het Verdrag betreffende de Europese Unie; Interinstitutionele Verklaring over democratie, doorzichtigheid en subsidiariteit van 25 oktober 1993, *PB C* 329 van 1993, blz. 133.

Klager werd op de hoogte gesteld van het voorstel van de Commissie voor een minnelijke schikking. Hij verbond aan aanvaarding van dat voorstel echter twee voorwaarden. In de eerste plaats moest de Commissie hem meedelen welke cijfers iedere geslaagde kandidaat voor vergelijkend onderzoek COM/A/770 had behaald. In de tweede plaats verlangde hij van de Commissie betaling van een bedrag van 500.000 lire ter vergoeding van de kosten die hij had gemaakt om de klacht in te dienen.

Ten aanzien van de eerste kwestie verzocht de Europese Ombudsman de Commissie haar standpunt te verduidelijken. In haar antwoord baseerde de Commissie zich kort samengevat op reeds bestaande jurisprudentie volgens welke jury's de bevoegdheid hebben om kandidaten op hun eigen merites te beoordelen en dat derhalve wordt voldaan aan de voorwaarde dat een jury haar besluiten moet motiveren, indien aan de kandidaat wordt meegedeeld welke cijfers hijzelf heeft behaald.

Ten aanzien van de eis tot vergoeding van de kosten deelde de Europese Ombudsman klager mee dat hij geen bevoegdheid heeft om een kostenvergoeding toe te wijzen en dat klager deze zaak desgewenst rechtstreeks aan de Commissie zou moeten voorleggen.

BESLUIT

1 De weigering om de namen mee te delen van de leden van de jury en de door hen toegekende punten

- 1.1 In artikel 6 van bijlage III bij het Statuut van de ambtenaren wordt bepaald dat de werkzaamheden van de jury geheim zijn. Deze geheimhouding werd ingevoerd teneinde de onafhankelijkheid van de jury's en de objectiviteit van hun procedures te waarborgen door hen te beschermen tegen elke vorm van inmenging en druk van buitenaf¹.
- 1.2 De Commissie was derhalve gerechtigd om verzoek van klager betreffende overlegging van een lijst van leden van de jury die het mondeling examen hadden afgenomen en van de door elk van die leden voor alle geëxamineerde kandidaten gegeven punten, niet in te willigen.
- 1.3 Er bleek derhalve met betrekking tot dit aspect van de klacht geen sprake te zijn van wanbeheer van de zijde van de Commissie.

¹ Zie bijvoorbeeld Zaak C-254/95, *Europees Parlement tegen Angelo Innamorati*, Jurispr. [1996], blz.3423.

2 Publicatie van de namen van geslaagde kandidaten

- 2.1 Naar aanleiding van de suggestie van de Ombudsman betreffende herziening van haar beleid teneinde een minnelijke schikking tot stand te brengen, heeft de Commissie toegezegd klager de lijst van namen van voor vergelijkend onderzoek COM/A/770 geslaagde kandidaten ter beschikking te stellen en dergelijke lijsten voor in de toekomst te houden vergelijkende onderzoeken te zullen publiceren
- 2.2 De Commissie bleek derhalve te hebben geconcludeerd dat de schade die in termen van een geringere transparantie zeker ontstaat door een weigering de namen van geslaagde kandidaten te publiceren opweegt tegen de eventuele voordelen van bescherming van de huidige loopbaanvooruitzichten van geslaagde kandidaten.
- 2.3 Door akkoord te gaan met publicatie van de namen van voor vergelijkende onderzoeken geslaagde kandidaten had de Commissie een belangrijke stap gedaan ter verbetering van de transparantie, en bleek zij dit aspect van de klacht tot tevredenheid van klager te hebben opgelost.

3 Publicatie van de door geslaagde kandidaten behaalde cijfers

- 3.1 De Commissie bleek voornemens haar huidige beleid met betrekking tot het inlichten van kandidaten over hun eigen cijfers en het minimumcijfer dat nodig zou zijn geweest om te slagen, te handhaven.
- 3.2 Ter motivering van dit standpunt baseerde de Commissie zich kort samengevat op bestaande jurisprudentie volgens welke jury's de bevoegdheid hebben om kandidaten op hun eigen merites te beoordelen en dat daarom wordt voldaan aan de voorwaarde dat een jury haar besluiten moet motiveren, indien aan de kandidaat wordt meegedeeld welke cijfers hijzelf heeft behaald.
- 3.3 De Commissie had derhalve niet verder toegelicht waarom zij van mening is dat het algemene transparantiebeginsel in het geval van de door geslaagde kandidaten behaalde cijfers niet van toepassing zou moeten zijn.
- 3.4 Het zou wenselijk zijn om het vraagstuk van de publicatie van cijfers samen met andere transparantievraagstukken te behandelen in het kader van een door de Europese Ombudsman op eigen initiatief te verrichten onderzoek met betrekking tot de aanwerving van personeelsleden bij de communautaire instellingen en organen. In deze omstandig-

heden bleken er geen gronden te zijn om verder onderzoek betreffende dit aspect van de zaak te verrichten.

4 De regelmatigheid van de voor vergelijkend onderzoek COM/A/770 gevolgde procedure

4.1 Uit de opmerkingen van de Commissie bleek dat 1.800 kandidaten werden toegelaten tot het schriftelijk gedeelte, waarvan 600 vervolgens werden toegelaten tot het mondelinge gedeelte. Verder bleek dat de cijfers die gegeven werden voor het mondelinge gedeelte gebaseerd waren op een vergelijkende beoordeling van de kandidaten door de jury. Dit is in overeenstemming met de jurisprudentie van het Hof van Justitie.¹

4.2 Gezien de aard van de bij de beoordeling gevolgde procedure zijn er voor de Ombudsman op basis van de verschillende cijfers die klager kreeg voor het schriftelijke en het mondelinge gedeelte, geen gronden om vraagtekens te zetten bij de regelmatigheid van de voor het vergelijkend onderzoek gevolgde procedure.

5 Eis tot kostenvergoeding van klager

De Europese Ombudsman heeft geen bevoegdheid om aan een klager een kostenvergoeding toe te kennen.

CONCLUSIES

- 1 De Commissie was gerechtigd niet in te gaan op het verzoek van klager om overlegging van een lijst van leden van de jury die het mondelinge examen hadden afgenomen en van de cijfers die door elk van hen aan de geëxamineerde kandidaten waren toegekend.
- 2 Door akkoord te gaan met publicatie van de namen van voor vergelijkende onderzoeken geslaagde kandidaten heeft de Commissie een belangrijke stap gedaan in de richting van een grotere transparantie en blijkt zij dit aspect van de klacht tot tevredenheid van klager te hebben opgelost.
- 3 Het vraagstuk van de publicatie van cijfers van geslaagde kandidaten zal naast andere transparantievraagstukken verder worden behandeld in een door de Europese Ombudsman op eigen initiatief te verrichten onderzoek betreffende de aanwerving van personeelsleden bij de communautaire instellingen en organen.

¹ *ibidem*.

- 4 Gezien de aard van de bij de beoordeling gevolgde procedure zijn er voor de Ombudsman op basis van de verschillende cijfers die klager behaalde voor het schriftelijke en het mondelinge gedeelte, geen gronden om vraagtekens te zetten bij de regelmatigheid van de voor vergelijkend onderzoek COM/A/770 gevolgde procedure.
- 5 De Europese Ombudsman is niet bevoegd een klager een kostenvergoeding toe te kennen.

Op basis van bovenstaande conclusies besloot de Ombudsman de zaak te sluiten.

VERTRAGING BIJ DE BETALING VAN SALARIS EN DE VERGOEDING VAN REISKOSTEN

Besluit inzake klacht 748/22.7.96/LB/NL/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In juli 1996 diende de heer B. bij de Ombudsman een klacht in over een contract voor dienstverlening dat tussen hem en de Commissie was gesloten. Na beëindiging van het contract rees een geschil over de vergoeding en de reiskosten.

Achtergrond van de klacht was dat de heer B. in mei 1994 voor de Commissie was begonnen te werken. Vast stond dat de Commissiediensten de heer B. pas op 10 juni 1994 een schriftelijk contract ter ondertekening toezonden. De heer B. ondertekende en retourneerde het contract aan de Commissie. Het contract werd door de bevoegde ambtenaar van de Commissie pas op 28 juni 1994 ondertekend. In het contract werd bepaald dat het op de datum van ondertekening voor een periode van drie maanden in werking trad en dat het door beide partijen met een opzeggingstermijn van een maand kon worden beëindigd.

Per fax van 30 juni 1994 beëindigden de Commissiediensten het contract met ingang van 6 juli 1994. Het ondertekende contract werd de heer B. pas op 18 juli 1994 toegezonden.

Op 7 oktober 1994 diende de heer B. zijn rekening bij de Commissie in. De rekening vermeldde een bedrag inclusief reiskosten van 19.059,22 ecu minus een ontvangen voorschot van 7.128,00 ecu, zodat het totaal verschuldigde bedrag 11.931,22 ecu was. Deze rekening was gebaseerd op de veronderstelling dat de heer B. 44 werkdagen had gemaakt à raison van 373,58 ecu per dag. Later veranderde de heer B. dit in 43 werkdagen,

gemaakt in de periode 6 mei - 6 juli 1994, zodat het totaal verschuldigde bedrag 11.557, 64 ecu was.

In het contract werd bepaald dat de Gemeenschap contractant voor de uitvoering van de in het contract genoemde werkzaamheden een forfaitair bedrag van 23.760 ecu zou betalen. Dit bedrag was berekend op basis van 63,6 werkdagen à raison van 373,58 ecu per werkdag = 23.760 ecu.

Uit de bij de klacht gevoegde correspondentie bleek dat de Commissie met de heer B. van mening verschilde over de rekening, maar ten slotte had verklaard dat zij akkoord kon gaan met betaling voor de na 3 juni 1994 gemaakte werkdagen, met als argument dat de financieel controleur van de Commissie ermee had ingestemd dat de datum van goedkeuring van het voorstel voor het aangaan van de betalingsverplichting, d.w.z. 3 juni 1994, werd beschouwd als de startdatum van de werkzaamheden. Dit standpunt van de Commissie zou leiden tot een betaling voor 35 werkdagen. Omdat hij het niet eens was met het standpunt van de Commissie, stelde de heer B. dat het contract hem recht gaf op een forfaitair bedrag, onafhankelijk van de vraag hoeveel werkdagen hij had gepresteerd, d.w.z. 23.760,00 ecu.

Over de reiskosten bleken in het contract geen specifieke bepalingen te zijn opgenomen. In de door de Commissie opgestelde algemene voorwaarden die in bijlage bij het contract gingen, werd echter opgemerkt dat in voorkomende gevallen tegen overlegging van bewijsstukken, met inbegrip van ontvangstbewijzen en gebruikte tickets, een vergoeding voor reis- en verblijfskosten zou worden betaald. Uit de bij de klacht gevoegde correspondentie bleek dat de Commissie zich in eerste instantie op het standpunt had gesteld dat reiskosten niet onder het contract vielen. Daarna was de Commissie akkoord gegaan met de betaling van een vergoeding voor reiskosten voor de periode na 3 juni 1994, met als argument dat die datum ook met betrekking tot de vergoeding voor de werkzaamheden werd genoemd.

In zijn klacht stelde de heer B. dat het besluit van de Commissie om hem alleen te betalen voor werkzaamheden en reiskosten voor de periode na 3 juni 1994 niet gefundeerd was.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen stelde de Commissie dat het contract als gevolg van een administratieve vertraging bij de Commissie pas op 28 juni 1994 was ondertekend.

Wat de betaling betreft handhaafde de Commissie haar standpunt dat zij niet kon betalen voor werkdagen die waren gemaakt voordat het voorstel tot het aangaan van een betalingsverplichting op 3 juni 1994 werd goedgekeurd.

Wat de reiskosten betreft stelde de Commissie dat de eis tot vergoeding om juridische redenen door de bevoegde diensten van de Commissie niet kon worden geaccepteerd.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht.

Poging van de Ombudsman een minnelijke schikking tot stand te brengen

Na behandeling van de klacht van de heer B., de opmerkingen van de Commissie en de opmerkingen van klager, richtte de Ombudsman zich overeenkomstig artikel 3, lid 5, van het Statuut van de Ombudsman tot de Commissie. In zijn brief aan de Commissie maakte de Ombudsman samengevat de navolgende opmerkingen:

- Wat de betaling betreft had de Commissie voor het feit dat zij niet alle 43 oorspronkelijk in rekening gebrachte dagen betaalde, geen ander argument aangevoerd dan de goedkeuring van het desbetreffende voorstel tot het aangaan van een betalingsverplichting door haar eigen financieel controleur. De Ombudsman merkte met name op dat de Commissie niet betwistte dat de heer B. feitelijk 43 werkdagen had gemaakt.
- Wat de reiskosten betreft had de Commissie verschillende standpunten ingenomen en had zij ten slotte niet gedetailleerd uiteengezet om welke juridische redenen zij zich uiteindelijk op het standpunt had gesteld dat de reiskosten niet onder het contract vielen.

Tegen deze achtergrond bevond de Ombudsman dat de behandeling van dit dossier hem niet de zekerheid had gegeven dat het optreden van de Commissie voldeed aan de hoge eisen die burgers aan de communautaire instellingen mogen stellen. Hij stelde derhalve de Commissie voor haar standpunt te herzien ten einde een minnelijke schikking tot stand te brengen.

In antwoord hierop deelde de Commissie de Ombudsman mee dat zij de heer B. had voorgesteld om het resterende bedrag van zijn oorspronkelijke rekening te betalen, op welk aanbod de heer B. was ingegaan.

BESLUIT

Op initiatief van de Ombudsman bleek een voor klager aanvaardbare minnelijke schikking tot stand te zijn gebracht tussen de Commissie en klager. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

TE LATE BETALING VOOR VERTAALWERKZAAMHEDEN

Besluit inzake klacht 1038/25.11.96/WS/UK/JMA tegen de Europese Commissie

KLACHT

In november 1996 diende de heer S. bij de Europese Ombudsman een klacht in over de vertraging die was opgetreden bij de betaling door de Commissie van een rekening voor vertaalwerkzaamheden. De heer S. vertaalde het document "*Guide de l'artisanat et de la petite entreprise dans l'Union Européenne*" in het Engels. Toen de werkzaamheden eind juni 1996 waren afgerond, stuurde de heer S. de rekening aan de bevoegde Commissiediensten.

Overeenkomstig het contract met klager had de betaling binnen 60 dagen na ontvangst van de rekening moeten zijn verricht. Omdat hij binnen deze termijn geen betaling ontving, stuurde de heer S. de Commissie in augustus en oktober 1996 twee betalingsherinneringen. De Commissie verrichtte de betaling pas in november 1996, 4 1/2 maand nadat klager de rekening had gestuurd.

De heer S. verzocht de Ombudsman ervoor te zorgen dat de Commissie een einde zou maken aan de onzekerheid rond de rechten van contractanten en de verplichtingen van de instelling in gevallen van te late betaling, en eventueel te bewerkstelligen dat hem een schadevergoeding zou worden betaald voor de financiële gevolgen.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De Commissie deelde mee dat de langdurige vertraging bij de betaling het gevolg was van het feit dat de bevoegde diensten een gedetailleerde controle moesten verrichten betreffende de kwaliteit van de vertaling van een lang document (meer dan 200 pagina's); bovendien moest dit in de vakantie gebeuren en was er juist sprake van een administratieve reorganisatie.

De Commissie stelde vast dat de vertaling van goede kwaliteit was en verontschuldigde zich voor de langdurige vertraging bij het verrichten van de betaling. Wat de schadevergoeding betreft merkte zij op dat er in het kadercontract geen bepalingen waren opgenomen betreffende vergoeding van

schade in geval van te late betaling, en daarom kon geen schadevergoeding worden betaald.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie hield de heer S. staande dat de Commissie een algemene regeling voor gevallen van te late betaling in het leven moest roepen. Hij was van mening dat bij een eventuele herziening van het kadercontract bepalingen moesten worden opgenomen ten einde te verzekeren dat interest wordt betaald, indien rekeningen na afloop van de termijn van 60 dagen worden betaald.

Overeenkomstig artikel 3, lid 5, van het Statuut richtte de Ombudsman zich schriftelijk tot de Commissie ten einde te proberen een minnelijke schikking tot stand te brengen. De Ombudsman verwees naar het feit dat de Commissie de Lid-Staten had aanbevolen het recht van schuldeisers op achterstandsrente op nationaal niveau te erkennen¹. Bovendien had de Commissie in een mededeling van 10 juni 1997 over achterstandsrente² opgemerkt dat schuldeisers recht hebben op achterstandsrente.

De weigering van de Commissie om de heer S. een vergoeding te betalen leek derhalve niet consequent, en de Ombudsman stelde voor dat de Commissie het door haarzelf in haar mededeling van 10 juni 1997 uiteengezette beleid in deze zaak ten uitvoer zou leggen en derhalve rente aan klager zou betalen.

In haar antwoord merkte de Commissie op dat zij reeds maatregelen had genomen om zorg te dragen voor de betaling van achterstandsrente. Derhalve was de Commissie bereid de heer S. een vergoeding aan te bieden. Tevens verontschuldigde zij zich voor het ongemak dat door de vertraagde betaling was ontstaan.

De Ombudsman verzocht klager de door de Commissie voorgestelde oplossing in overweging te nemen. In zijn antwoord accepteerde klager het aanbod van de Commissie en haar verontschuldiging. Tevens sprak de heer S. zijn tevredenheid uit over de inspanningen die de Europese Ombudsman zich had getroost om een minnelijke schikking tot stand te brengen.

¹ Aanbeveling 95/198/EG van de Commissie van 12 mei 1995 over de betalingstermijnen bij handelstransacties, PB L 127 van 1995, blz. 19.

² SEC(97)1205.

BESLUIT

Na tussenkomst van de Ombudsman werd een minnelijke schikking tussen de instelling en klager bereikt. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

3.6 MET EEN KRITISCHE OPMERKING VAN DE OMBUDSMAN AFGESLOTEN ZAKEN

3.6.1 EUROPESE COMMISSIE

NIET-VERRICHTEN VAN VOLDOENDE CONTROLES ALVORENS EEN BRE-VERTEGENWOORDIGER TE BENOEMEN

Besluit inzake klacht 171/09.10.95/HGF/UK tegen de Europese Commissie

KLACHT

De klacht werd in oktober 1995 bij de Europese Ombudsman ingediend door de heer Tony Cunningham, lid van het Europees Parlement, namens een inwoner van zijn kiesdistrict, de heer F. De door de heer F. gewraakte feiten waren samengevat de navolgende:

De heer F. ontwierp een systeem voor bodemstabilisatie. In 1993 werd hij voorgesteld aan een zekere heer A., die aan het hoofd stond van een bedrijf genaamd Cumbria International Trade Centre (CITC). De heer A. toonde de heer F. een tussen hemzelf en de Europese Commissie gesloten schriftelijke overeenkomst. De heer F. maakte uit deze overeenkomst op dat de heer A. uit dien hoofde optrad als vertegenwoordiger van de Commissie.

De heer A. bood aan namens het bedrijf van de heer F. een aanvraag te zullen indienen voor financiering in het kader van het programma European Community Investment Partnership (ECIP). De aanvraag betrof een bodemstabilisatiesysteem en in het kader daarvan zouden onderzoek- en partnerschapswerkzaamheden worden uitgevoerd in Pakistan, India en Afghanistan. De heer A. deelde de heer F. later mee dat de aanvraag was gehonoreerd en dat hij daarvoor ECIP-geld had ontvangen dat hij aan de heer F. zou uitbetalen. Omdat hij nog geen geld had ontvangen, kreeg de heer F. de indruk dat de heer A. voor zijn project voor een bodemstabilisatiesysteem ECIP-gelden had ontvangen en deze voor eigen gebruik had aangewend.

Hij nam telefonisch contact op met de Commissie en kreeg van een ambtenaar op het ECIP-bureau de mededeling dat voor een soortgelijk project in Maleisië kredieten waren opgenomen en dat hij zich voor vragen dienaangaande diende te wenden tot de heer A.

De heer F. vernam later van de heer A. dat hij een partner had op het ECIP-bureau, die hem hielp ECIP-gelden te verkrijgen en deze voor eigen gebruik aan te wenden.

De heer F. stelde dat de ECIP-autoriteiten de heer A. hadden moeten controleren alvorens hem als vertegenwoordiger aan te wijzen, en dat zij daarom niet op adequate wijze hadden gehandeld.

Uit de in bijlage bij de klacht opgenomen documenten bleek dat de schriftelijke overeenkomst tussen de heer A. en de Commissie een overeenkomst was waarbij de heer A. namens CITC werd aangewezen als BRE (*Bureau de Rapprochement des Entreprises*)-correspondent.

HET ONDERZOEK

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie, die samengevat de navolgende opmerkingen maakte:

De Commissie was sinds maart 1994 op de hoogte van de beschuldigingen van de heer F. en had stappen ondernomen om daarnaar onderzoek te doen. De antifraude-eenheid van de Commissie (UCLAF) had een grondig onderzoek verricht en zij was tot de slotsom gekomen dat er in het specifieke, door de heer F. bedoelde geval geen sprake van was dat middelen van de Commissie op onjuiste wijze waren aangevraagd, goedgekeurd of uitbetaald. De Rekenkamer had ook een onderzoek ingesteld en had de Commissie meegedeeld dat zij had vastgesteld dat er met betrekking tot de heer F. en zijn bedrijven geen sprake was van uitbetaling of frauduleus gebruik van ECIP-middelen.

De Commissie heeft nooit een verzoek om financiering in het kader van het ECIP-programma voor de heer F. of de bedrijven waarbij hij actief is, ontvangen. De Commissie ontving in 1992 wel een ECIP-aanvraag waarbij een zekere heer A. betrokken was. De aanvraag betrof investeringsprojecten en partners in Argentinië en Chili en de desbetreffende financiering werd goedgekeurd.

De heer F. had uit zijn telefonische contacten met een ambtenaar van de Commissie verkeerde conclusies getrokken. Hem was niet meegedeeld dat voor zijn project kredieten waren opgenomen noch dat de zaak verder met of via de heer A. moest worden besproken.

De Commissie wees de beschuldigingen volgens welke de heer A. een partner op het ECIP-bureau had, volstrekt van de hand. De UCLAF had een extra controle verricht, waaruit nog eens was gebleken dat de Commissie de beweringen omtrent de betalingsmechanismen van het ECIP had verworpen.

De aanvraag van de heer A. om als BRE-correspondent te worden aangewezen, was geaccepteerd gezien zijn registratie als een wettige onderneming en gezien de feitelijke informatie die hij verstreekte met betrekking tot zijn mogelijkheden om BRE-samenwerkingsopties met bedrijven in dit gebied te bevorderen. Het feit dat Cumbria International Trade Centre gevestigd was in Noord-Engeland, een gebied met maar erg weinig BRE-correspondenten, was een extra argument om zijn aanvraag te honoreren.

Zo de heer A. aan de heer F. had meegedeeld dat hij via BRE kredieten van de Commissie kon verkrijgen, had hij een verkeerde voorstelling van zaken met betrekking tot zichzelf en BRE gegeven, omdat dit programma uitsluitend bedoeld is voor de identificatie van partners en in dat kader geen kredieten worden toegekend.

In de opmerkingen van de Commissie werd ook de inhoud van de BRE-overeenkomst tussen de Commissie en BRE-correspondenten weergegeven.

De opmerkingen van de Commissie werden doorgezonden aan de heer Cunningham en de advocaten van de heer F. Van de heer F. werden via zijn advocaten opmerkingen ontvangen. Feitelijk werd in die opmerkingen de oorspronkelijke klacht gehandhaafd.

BESLUIT

1) Inleidende opmerkingen over de rol van de Europese Ombudsman

- 1.1 Krachtens het Verdrag heeft de Europese Ombudsman de bevoegdheid onderzoek te doen naar eventuele gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen. Het onderzoek van de Ombudsman betreffende deze klacht richtte zich op de vraag of er sprake was van wanbeheer bij het optreden van de Europese Commissie.
- 1.2 Bij de behandeling van beschuldigingen omtrent wanbeheer, waarbij vragen in het geding zijn betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap, moet de Ombudsman rekening houden met de rol van zowel de Rekenkamer als de antifraude-eenheid van de Commissie, de UCLAF.
- 1.3 De Ombudsman wilde daarom niet het onderzoek nog eens herhalen dat door de Rekenkamer en de UCLAF al was uitgevoerd met betrekking tot het onderwerp van deze zaak. Evenmin was het onderzoek

van de Ombudsman erop gericht vast te stellen of enige van de beschuldigingen omtrent fraude met betrekking tot deze zaak op waarheid berustten.

2) Procedures voor de betaling van ECIP-kredieten

- 2.1 In de klacht ging het om de vraag of er *prima facie* sprake was van een geval van wanbeheer, omdat ECIP-gelden die bestemd waren voor een aanvraag die namens het bedrijf van de heer F. was ingediend, waren uitbetaald middels een procedure die toeliet dat de kredieten een andere bestemming konden krijgen.
- 2.2 Uit de opmerkingen van de Commissie bleek dat de Commissie zelf, de UCLAF en de Rekenkamer tot de conclusie waren gekomen dat een dergelijke aanvraag nooit was ingediend.
- 2.3 Meer in het algemeen bleek uit de opmerkingen van de Commissie dat zij de beschuldigingen omtrent fraude met betrekking tot de ECIP-kredieten en de betalingsprocedures serieus had genomen, en dat zij volledig had meegewerkt aan het onderzoek van de UCLAF en de Rekenkamer.
- 2.4 De Ombudsman stelde daarom met betrekking tot dit aspect van de klacht vast dat er geen aanwijzingen waren omtrent wanbeheer.

3) De door het ECIP-bureau van de Commissie telefonisch aan de heer F. verstrekte informatie

- 3.1 Zowel in de oorspronkelijke klacht als in de opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie deelde de heer F. mee dat hem telefonisch door een ambtenaar van de Commissie was meegedeeld dat hij zich voor vragen over ECIP-kredieten tot de heer A. moest wenden. In de oorspronkelijke klacht werd tevens vermeld dat de ambtenaar van de Commissie zou hebben gezegd dat voor het bodemstabilisatieproject kredieten waren opgenomen.
- 3.2 Het is slechts in beperkte mate te achterhalen wat telefonisch werd besproken. Een misverstand lijkt echter de meest voor de hand liggende verklaring te zijn voor de verschillende uitleg die door partijen wordt gegeven. Er zijn geen aanwijzingen omtrent opzettelijke misleiding of nalatigheid in de zin van verstrekking van onjuiste informatie.
- 3.3 De Ombudsman stelde daarom vast dat er met betrekking tot dit aspect van de klacht geen aanwijzingen omtrent wanbeheer waren.

4 Heeft de Commissie nagelaten voldoende controle te verrichten met betrekking tot de *goede trouw* van een BRE-correspondent?

4.1 Duidelijk is dat een BRE-correspondent op grond van de BRE-overeenkomst niet bevoegd is zich voor te doen als vertegenwoordiger van de Commissie met betrekking tot aanvragen voor ECIP- of eventuele andere kredieten van de Gemeenschap.

4.2 In de overeenkomst tussen BRE-correspondenten en de Europese Commissie wordt daarover verklaard dat *de BRE een door de Commissie ingesteld en beheerd instrument is. Het beheer van het instrument op plaatselijk niveau berust op een netwerk van correspondenten.*

Onder correspondent wordt uit hoofde van de overeenkomst verstaan een persoon of instantie die door de Commissie is gemachtigd ter plaatse - en zonder enige exclusieve rechten - op te treden als vertegenwoordiger van het netwerk.

4.3 BRE-correspondenten blijken derhalve personen te zijn die door de Commissie zijn gemachtigd het door de Commissie beheerde BRE-netwerk op plaatselijk niveau te vertegenwoordigen. De beginselen van behoorlijk bestuur houden derhalve in dat de Commissie zich ervan moet vergewissen dat een beoogde correspondent geschikt is om haar voor wat het BRE-netwerk betreft te vertegenwoordigen.

4.4 Uit de opmerkingen van de Commissie met betrekking tot de klacht lijkt te kunnen worden opgemaakt dat het enige onafhankelijke onderzoek dat voorafgaande aan de aanwijzing van de heer A. als BRE-correspondent namens CITC werd verricht, erin bestond te controleren of CITC als onderneming geregistreerd was. Wanneer men te maken heeft met een voorheen niet bekende onderneming, is de gebruikelijke bestuurlijke praktijk dat meer controles worden verricht, bijvoorbeeld door referenties te vragen. Dit is des te belangrijker, wanneer op basis van een overeenkomst tussen de Commissie en een bedrijf of een individuele persoon de laatste een vertegenwoordigende hoedanigheid bezit, ook al is dat slechts voor bepaalde doeleinden.

4.5 Het feit dat Noord-Engeland een gebied met weinig BRE-correspondenten was mocht voor de Commissie geen reden zijn om geen onderzoek te doen naar de goede trouw van een persoon die werd aangewezen om haar voor wat het BRE-netwerk betreft te vertegenwoordigen.

4.6 Derhalve bleek dat de Commissie niet voldoende onderzoek had gedaan alvorens de heer A. als BRE-vertegenwoordiger aan te wijzen.

CONCLUSIE

Op basis van het door de Ombudsman verrichte onderzoek bleek het noodzakelijk de volgende kritische opmerking te maken:

BRE-correspondenten blijken personen te zijn die door de Commissie worden gemachtigd om op plaatselijk niveau het door de Commissie beheerde BRE-netwerk te vertegenwoordigen. Vanuit een oogpunt van behoorlijk bestuur dient de Commissie zich derhalve ervan te vergewissen dat een voorgesteld correspondent geschikt is om haar voor wat het BRE-netwerk betreft te vertegenwoordigen.

De Europese Commissie heeft niet voldoende onderzoek verricht, bijvoorbeeld door referenties te vragen, alvorens de heer A. namens Cumbria International Trade Centre aan te wijzen als BRE-correspondent die op plaatselijk niveau het door de Commissie beheerde BRE-netwerk vertegenwoordigde.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

MAATREGELEN VAN DE COMMISSIE TER ONDERSTEUNING VAN PORTUGESE DOUANEBEAMBTEN NA DE INWERKINGTREDING VAN DE INTERNE MARKT

Besluit inzake klacht 262/27.11.95/APF/PO/EF-po tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer F. diende in november 1995 bij de Ombudsman een klacht in, omdat de Commissie geen doeltreffende maatregelen zou hebben genomen met betrekking tot de bescherming van de belangen van Portugese douanebeambten.

Volgens klager had de inwerkingtreding van de interne markt op 31 december 1992 bijzonder negatieve gevolgen voor Portugese douanebeambten. Dat had te maken met specifieke factoren betreffende deze sector in Portugal, omdat deze ondanks het particuliere karakter ervan in belangrijke mate door de regering werd gereguleerd.

Volgens klager waren de door de Gemeenschap genomen maatregelen om dit probleem op te lossen niet toereikend, noch wat betreft de reikwijdte ervan noch wat betreft het bedrag van de daarmee gemoeide kredieten.

In de klacht werd gesteld dat de maatregelen geen betrekking hadden op de gebieden waar de meeste Portugese douanebeambten hun werkzaamheden verrichtten, nl. Porto en Lissabon, steden die liggen aan de externe grenzen van de Gemeenschap. Bovendien was tenuitvoerlegging van de specifieke bepalingen van deze initiatieven uit hoofde van de desbetreffende Portugese wetgeving niet mogelijk.

De heer F. diende in 1991 over hetzelfde onderwerp een verzoekschrift in bij het Europees Parlement (verzoekschrift nr. 688/91). Na kennis te hebben genomen van het steunbedrag dat de Europese Commissie voor deze sector had uitgetrokken, besloot de Commissie verzoekschriften de zaak te sluiten.

In zijn in 1995 bij de Ombudsman ingediende klacht voerde de heer F. aan dat de Gemeenschap wellicht een niet-contractuele aansprakelijkheid had door niet overeenkomstig de vereisten te handelen.

De heer F. beklagde zich ook over het feit dat hij geen reactie had ontvangen op een rapport dat hij op 19 juli 1995 over deze zaak aan de heer PINHEIRO, lid van de Commissie, had gezonden.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten. Zij erkende dat de douanebeambten na de inwerkingtreding van de interne markt met ernstige problemen werden geconfronteerd. Hoewel de herstructurering van deze sector vooral onder de verantwoordelijkheid van de Lid-Staten viel, steunde de Commissie, gezien de omvang van het probleem, de nationale inspanningen met begeleidende maatregelen. Het ging hierbij om drie soorten maatregelen: (i) individuele maatregelen via het Europees Sociaal Fonds; (ii) maatregelen in het kader van de fondsen voor regionale ontwikkeling, met name de INTERREG-initiatieven en (iii) andere maatregelen die specifiek voor deze sector waren bestemd in het kader van verordening (EEG) 3904/92 van de Raad. Voor laatstgenoemd initiatief werd een krediet van 30 mln ecu uitgetrokken, waarvan 2,8 mln voor Portugal was bestemd.

De ter zake bevoegde Portugese autoriteiten kozen uit de verschillende voor de tenuitvoerlegging van de steunregeling ter beschikking staande instrumenten het hulpsysteem voor de tenuitvoerlegging van de verordening. Op basis van deze regeling kwamen bepaalde geografische gebieden die waren uitgesloten van INTERREG (met name de regio's Porto en Lissabon), in aanmerking voor de toekenning van kredieten. De Commissie

verklaarde dat klager volledig van deze initiatieven op de hoogte was gesteld, omdat zij waren gepubliceerd in het Publicatieblad van de Republiek Portugal, en dat betrokkenen hun instemming hadden betuigd met het gekozen financieringstype.

Wat de voor het initiatief toegewezen middelen betreft voerde de Commissie aan dat het voor deze initiatieven overeengekomen bedrag valt onder de verantwoordelijkheid van de begrotingsautoriteit van de EG, die ter zake volledig autonoom is.

Hoewel klager zich schriftelijk tot de heer PINHEIRO, lid van de Commissie, had gewend, waren de bevoegde Commissiediensten (DG V) hiervan niet op de hoogte en waren zij derhalve niet in staat de brief te beantwoorden.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie hield klager staande dat de Commissie zich had moeten realiseren dat het door de Portugese autoriteiten overeenkomstig verordening 3904/92 gekozen steunttype niet doeltreffend was, omdat slechts zeven Portugese douaneagentschappen van de steun profiteerden. Deze situatie stond in scherp contrast met de situatie in landen als België, Frankrijk en Nederland. Anderzijds had de Portugese regering geen initiatieven genomen om de situatie te verbeteren, bijvoorbeeld door middel van regelingen voor vervroegde uittrekking.

Hoewel de Portugese autoriteiten beweerden dat de steun zeer succesvol was, was het ter zake bevoegde Portugees bureau zelf tot de slotsom gekomen dat slechts drie officiële Portugese agentschappen van de INTERREG I-regeling hadden geprofiteerd, en dat slechts dertien steun hadden ontvangen uit hoofde van verordening 3904/92.

Ten slotte stelde de heer F. zich op het standpunt dat de Commissie het subsidiariteitsbeginsel gebruikte als alibi om haar verantwoordelijkheden te ontlopen, en dat de Europese Ombudsman hen een vergoeding zou moeten toekennen voor de door hen geleden schade.

BESLUIT

1 De uitvoering van de taken van de Commissie ter zake

1.1 Overeenkomstig artikel 7 C van het EG-Verdrag heeft de Commissie tot taak:

(i) "rekening (te houden) met de inspanning die bepaalde volkshuishoudingen met verschillen in ontwikkeling zich moeten getroosten gedurende het tijdvak van instelling van de interne markt" *en*

(ii) eventueel voorstellen te doen voor "passende bepalingen"

1.2 Hoewel de Commissie van mening was dat steun voor de douanesector in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de Lid-Staten was, vond zij het blijkbaar ook nodig dat door de Gemeenschap begeleidende maatregelen werden genomen.

1.3 Bij het doen van onderzoek naar een mogelijk geval van wanbeheer is het niet aan de Europese Ombudsman om te proberen oplossingen te vinden voor geschillen betreffende de doeltreffendheid of het adequate karakter van communautaire beleidsmaatregelen, wanneer het daarbij noodzakelijkerwijze gaat om kwesties van politieke inschatting.

1.4 Omdat de Commissie maatregelen nam om zich van haar verantwoordelijkheden te kwijten, blijken er met betrekking tot dit aspect van de zaak geen aanwijzingen te zijn omtrent wanbeheer.

1.5 De Ombudsman stelt echter vast dat het Europees Parlement inzake deze kwestie een standpunt heeft ingenomen bij gelegenheid van de aanneming van verschillende kritische resoluties, zoals die van 17 september en 20 november 1992, alsmede het verslag-Jackson van 4 november 1992.

2 De eis tot schadevergoeding

2.1 Klager verzocht de Ombudsman om erkenning van zijn recht op schadevergoeding van de Gemeenschap voor de door de officiële Portugese douaneagentschappen geleden schade. Gelet op paragraaf 1.3 hierboven kan deze eis niet in behandeling worden genomen.

2.2 De Ombudsman stelt vast dat het Hof van Justitie overeenkomstig artikel 215 van het EG-Verdrag bevoegd is om schadevergoeding toe te kennen in verband met niet-contractuele aansprakelijkheid. Het Gerecht van eerste aanleg zal een dergelijke mogelijkheid ten aanzien van douaneagentschappen in overweging moeten nemen.¹

3 Niet-beantwoording brief klager

3.1 Klager zond de heer PINHEIRO, lid van de Commissie, een rapport over de situatie, waarop hij nooit een reactie heeft ontvangen. In haar

¹Zaak T 113/96, PB C 318 van 26.10.1996, blz. 10.

opmerkingen schrijft de Commissie de niet-beantwoording van deze brief toe aan het feit dat de bevoegde diensten (DG V) het rapport nooit hebben ontvangen.

- 3.2. Overeenkomstig de Verdragen is de Commissie een individuele rechtspersoon. De afzonderlijke diensten van de Commissie kunnen derhalve niet als autonome instanties worden beschouwd, maar veeleer als onderdelen van een administratieve structuur. Hoewel de Commissie bevoegd is haar interne organisatie met het oog op de vervulling van haar taken naar eigen goeddunken te regelen, mag de wijze van interne organisatie overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur niet worden gebruikt als excuus voor de niet-beantwoording van van burgers ontvangen correspondentie.
- 3.3 In het onderhavige geval had klager redelijkerwijs mogen verwachten dat de aan de Portugese commissaris gerichte correspondentie voor beantwoording zou worden doorgezonden aan de bevoegde dienst.
- 3.4 Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven.

CONCLUSIE

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerkingen te maken:

Hoewel de Commissie de bevoegdheid heeft haar interne organisatie met het oog op de vervulling van haar taken naar eigen goeddunken te regelen, mag de wijze van interne organisatie overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur niet worden gebruikt als excuus voor de niet-beantwoording van van burgers ontvangen correspondentie.

In het onderhavige geval had klager redelijkerwijs mogen verwachten dat de aan de commissaris gerichte correspondentie voor beantwoording zou worden doorgezonden aan de ter zake bevoegde dienst.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

AANWERVING: ONREDELIJKE EN ONEVENREDIGE MAATREGELEN TEGEN EEN KANDIDAAT

Besluit inzake klacht 448/2.2.1996/MS/B/PD-fr tegen de Europese Commissie

KLACHT

Mevrouw S., die zowel de Franse als de Portugese nationaliteit heeft, diende in januari 1996 een klacht in bij de Ombudsman volgens welke de Europese Commissie een haar via een uitzendbureau gedaan aanbod voor een betrekking ten onrechte had ingetrokken, en haar op een "zwarte lijst" had geplaatst, zodat het bureau haar niet meer zou voordragen voor eventuele toekomstige vacatures bij de Commissie.

Uit het dossier bleek dat een uitzendbureau mevrouw S. in december 1995 een contract had aangeboden op basis waarvan zij gedurende vijf dagen als assistent in de rang B op Directoraat-generaal X van de Commissie werkzaam zou zijn. Mevrouw S. meldde zich op 6 december 1995 bij de personeelsdienst van de Commissie en werd verzocht een curriculum vitae te ondertekenen en op erewoord schriftelijk te verklaren *dat de daarin verstrekte informatie juist en volledig was*. Voor het curriculum vitae werd geen speciaal formulier gebruikt en volgens de informatie in het dossier bestaan ook geen desbetreffende voorschriften. De met het dossier belaste ambtenaar ging even weg en verklaarde bij terugkeer dat het curriculum vitae van mevrouw S. niet juist was ingevuld, omdat zij had verklaard een diploma van een driejarige universitaire opleiding voor vertaler te hebben, terwijl uit de dossiers van de Commissie bleek dat zij ook een diploma van een vijfjarige doctoraalopleiding toegepaste taalkunde had. Daarom besloot de personeelsdienst van de Commissie dat klager niet in aanmerking kon komen voor het beoogde dienstverband van vijf dagen. Bovendien nam zij contact op met het uitzendbureau teneinde haar contract te doen annuleren en het bureau te verzoeken haar tot nader order niet meer in aanmerking te laten komen voor eventuele posten bij de Commissie.

HET ONDERZOEK**Opmerkingen Commissie**

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De Commissie verklaarde in haar opmerkingen dat een kandidaat op grond van een diploma van een driejarige universitaire opleiding wel voor een post in rang B zoals de bedoelde in aanmerking kwam, en dat een diploma van een vijfjarige opleiding niet automatisch betekende dat zij daarvoor niet in aanmerking kwam. De Commissie stelde echter dat mevrouw S. duidelijk en opzettelijk had verzwegen dat zij een diploma van een vijfjarige universitaire opleiding had en dat dit dus betekende dat haar curriculum vitae omissies vertoonde.

Omdat zij een document had ondertekend dat door een omissie niet volledig was, had zij het loyaliteitsbeginsel geschonden dat aan de basis ligt van elke betrekking tussen overheidsdiensten en hun medewerkers.

Wat de reden van deze opzettelijke omissie betreft veronderstelde de Commissie, gedeeltelijk op basis van verklaringen van klager zelf, dat dit samenhang met haar uitsluiting van een vergelijkend onderzoek dat de Commissie in 1994 had georganiseerd voor de aanwerving van ambtenaren in de categorie C. De Commissie had haar overeenkomstig de door haar gevolgde praktijk uitgesloten van dit vergelijkend onderzoek, omdat zij een afgeronde universiteitsopleiding van vijf jaar had. De Commissie erkende dat deze praktijk door het Gerecht van eerste aanleg in 1993 onwettig was verklaard.¹ Uitsluiting van mevrouw S. van dit vergelijkend onderzoek op genoemde gronden was derhalve onwettig. Dit bracht echter geen verandering in het standpunt van de Commissie dat zij het loyaliteitsbeginsel had geschonden.

Wat de rechtsgrondslag van dit beginsel betreft stelde de Commissie dat het weliswaar niet expliciet in het Statuut van de ambtenaren wordt vermeld, maar wel ten grondslag ligt aan de betrekkingen met alle overheidsmedewerkers. In dit verband verwees zij naar het arrest van het Gerecht van eerste aanleg in zaak T-146/89, *Williams tegen Rekenkamer*² en naar artikel 50, lid 1, van de regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden, teneinde te onderstrepen welk belang door de communautaire wetgever wordt toegekend aan het verstrekken van onjuiste inlichtingen.

Ten aanzien van het wettelijk recht van klager op de haar aangeboden post stelde de Commissie dat er uitsluitend een rechtsbetrekking bestond tussen haar en het bureau dat haar inzette voor tijdelijke vacatures bij overheids- of particuliere instanties. Derhalve pleegde de Commissie geen contractbreuk ten aanzien van mevrouw S., omdat tussen haar en de Commissie geen contract bestond.

Ten slotte verklaarde de Commissie in haar opmerkingen dat er niet langer sprake van was dat uitzendbureaus instructies hadden om mevrouw S. niet meer in aanmerking te laten komen voor een baan bij de Commissie.

Opmerkingen klager

In haar opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie hield klager feitelijk staande dat de Commissie haar zaak

¹ Zaak T-60/92, *Noonan tegen Commissie Jurispr.* [1993] II, blz. 911..

² *Jurispr.* [1991] II, blz. 1293.

onjuist en oneerlijk had behandeld. Zij hield staande dat de Commissie niet gerechtigd was om de in een curriculum vitae van een sollicitant verstrekte informatie te vergelijken met door die persoon bij eerdere gelegenheden verstrekte inlichtingen. Bovendien stelde zij dat er nog steeds sprake was van een instructie aan uitzendbureaus om haar niet in aanmerking te laten komen voor banen bij de Commissie. Mevrouw S. probeerde van de bureaus een schriftelijke bevestiging daarvan te krijgen, maar volgens klager waren de bureaus uit angst voor de Commissie niet genegen om iets dergelijks op schrift te stellen.

BESLUIT

In de eerste plaats stelde de Ombudsman vast dat hij niet op de hoogte was van enige bepaling die de Commissie ervan zou kunnen weerhouden de juistheid van in een curriculum vitae verstrekte informatie te controleren.

Wat de door de Commissie in het geval van mevrouw S. genomen maatregelen betreft merkte hij op dat het onomstreden was dat zij haar diploma van een vijfjarige universitaire opleiding in het door haar verstrekte curriculum vitae niet had vermeld. Ook werd niet betwist dat dit diploma voor de post waarvoor zij werd gecontracteerd, van geen enkele betekenis was. Vastgesteld werd dat de Commissiediensten de niet-vermelding van het bezit van het diploma van een vijfjarige opleiding aanmerkten als een omis-sie, met als resultaat dat zij niet in aanmerking kwam voor de desbe-treffende post en dat haar bureau werd verzocht haar niet meer in aan-merking te laten komen voor een baan bij de Commissie.

De vraag die in de klacht derhalve aan de orde werd gesteld was of deze reactie van de Commissie redelijk en proportioneel was. Voor de beoorde-ling van deze vraag was het niet van wezenlijk belang of mevrouw S. het bezit van het diploma van de vijfjarige opleiding al dan niet opzettelijk had verzwegen.

Voor wat betreft de door haar genomen maatregelen beriep de Commissie zich op een loyaliteitsbeginsel dat van toepassing is op de betrekkingen tussen de instellingen en alle overheidmedewerkers, en verwees zij naar de zaak *Williams tegen Rekenkamer*. Bovendien merkte zij op dat de com-munautaire wetgever bijzonder belang had toegekend aan het verstrekken van onjuiste informatie in het kader van aanwervingsprocedures en zij ver-wees daarbij naar artikel 50, lid 1, van de regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden.

De Ombudsman merkte op dat het bij de zaak *Williams tegen Rekenkamer* ging om een ambtenaar die door het verspreiden van lasterlijke verklarin-

gen niet aan zijn verplichtingen uit hoofde van de artikelen 12 en 21 van het Statuut van de ambtenaren had voldaan, en dat artikel 50, lid 1 van de regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden betrekking had op tijdelijke functionarissen. Duidelijk was dat geen van deze bepalingen rechtstreeks toepasselijk kon zijn op de zaak van mevrouw S., met name omdat zij door een bureau voor vijf dagen in dienst werd genomen. Zelfs wanneer artikel 50 wellicht op een dergelijke zaak van toepassing zou kunnen zijn, dient in de eerste plaats te worden vastgesteld dat het artikel betrekking heeft op het verstrekken van onjuiste inlichtingen. Het curriculum vitae van mevrouw S. bevatte geen inlichtingen die in strijd waren met de waarheid. Dezelfde loopbaan kan tot zeer uiteenlopende curricula vitae leiden, sommige uitgebreider dan andere, zonder dat dit hoeft te betekenen dat de korte versie als onjuist moet worden aangemerkt. In het ongunstigste geval was het verstrekte curriculum vitae onvolledig. Ingeval het verstrekken van onjuiste inlichtingen sancties met zich meebrengt, wordt in de tweede plaats in artikel 50 bepaald dat moet worden vastgesteld dat "deze onjuiste inlichtingen doorslaggevend zijn geweest voor zijn [van de functionaris] aanstelling." Volgens de Commissie zelf zou het feit dat zij een diploma van een vijfjarige opleiding had geen enkel gevolg hebben gehad met betrekking tot het besluit om haar in dienst te nemen. Derhalve blijkt het al dan niet vermelden van het bezit van een diploma van de vijfjarige opleiding irrelevant te zijn geweest.

CONCLUSIE

Tegen deze achtergrond bleek het derhalve noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken:

De maatregelen die de Commissie ten aanzien van klager nam waren onredelijk en onevenredig. De Commissie had het mevrouw S. gedane aanbod voor een post niet mogen intrekken op grond van het feit dat zij een onjuist curriculum vitae had verstrekt, waarin zij uitsluitend melding maakte van een diploma van een driejarig universitaire opleiding, en zij had het uitzendbureau geen instructies mogen geven om haar niet meer in aanmerking te laten komen voor een baan bij de Commissie.

Omdat de Secretaris-generaal van de Commissie de verzekering had gegeven dat de desbetreffende instructies waren ingetrokken, concludeerde de Ombudsman dat er geen gronden waren voor een verder onderzoek en sloot hij derhalve de zaak.

NIET-NEMEN VAN ADEQUATE MAATREGELEN OM EXTERN PERSONEEL OP DE HOOGTE TE STELLEN VAN HUN POSITIE

Besluit inzake klacht 503/20.3.96/AS/L/KT tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer S., die werkzaam was bij het project voor automatisch vertalen Systran, diende in maart 1996 bij de Ombudsman een klacht in tegen de Commissie. De klacht bevatte samengevat de navolgende relevante punten:

In 1979 werd de heer S. een contract voor een jaar als taalkundig programmeur aangeboden en wel door een bedrijf dat met de Europese Commissie een contract had gesloten voor de ontwikkeling van het "Systran"-systeem voor automatisch vertalen. In 1996 was de heer S. nog steeds werkzaam bij hetzelfde project.

Tussen 1979 en 1996 werden de werkzaamheden voor de ontwikkeling van Systran in Luxemburg uitgevoerd in het kader van een reeks van tot 20 opeenvolgende contracten, die opeenvolgend werden toegekend aan drie afzonderlijke bedrijven.

Gedurende deze periode werkte het ontwikkelingsteam waarvan de heer S. deel uitmaakte, continu aan het project, telkens als werknemers van het bedrijf dat door de Commissie was gecontracteerd om de ontwikkelingswerkzaamheden uit te voeren. Wanneer het contract aan een ander bedrijf werd toegekend, nam de nieuwe onderneming het ontwikkelingsteam in zijn geheel over. Op grond van bepalingen in de contracten met de Commissie moest het ontwikkelingsteam van Systran de mogelijkheid hebben om zonder problemen over te stappen van de ene contractant naar de andere. De Commissie bepaalde daarbij wie in dienst moest worden genomen en stelde ook het aantal vakantiedagen en de hoogte van de salarissen van het personeel vast.

In 1996 vatte de Commissie het voornemen op om haar bijdrage aan het Systran-ontwikkelingsproject te verminderen met als gevolg dat de arbeidsplaatsen van het ontwikkelingspersoneel in het gedrang kwamen te staan.

Op grond van bovengenoemde feiten beklaagde de heer S. zich over het feit dat de Europese Commissie een morele verantwoordelijkheid, zo niet een wettelijke aansprakelijkheid had ten aanzien van de leden van het ontwikkelingsteam, die uitsluitend naar Luxemburg waren gekomen om te werken voor een door hen vertrouwenswaardige geachte instelling en die nu voor hun baan moesten vrezen. Hij stelde zich op het standpunt dat de Commissie binnen haar diensten of binnen het Vertaalcentrum voor de

organen van de Europese Unie een "institutioneel" kader voor de leden van het ontwikkelingsteam zou moeten creëren.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

De Commissie (DG XIII) deed vanaf 1975 onderzoek naar automatisch vertalen. Deze activiteit had een speculatief karakter en werd derhalve overeenkomstig de gewoonlijk op ontwikkelingsprojecten van toepassing zijnde bepalingen uitgevoerd in het kader van een reeks van contracten voor de levering van diensten die werden gefinancierd in het kader van verschillende actieprogramma's.

Gedurende deze 20 jaar bestond behoefte aan zeer gespecialiseerd personeel, zodat ondanks de gevolgde procedure met uitnodigingen tot inschrijvingen en verandering van contractanten, een gedeelte van het personeel gedurende al die jaren bij het project betrokken bleef.

De beschikbaarheid van kredieten is afhankelijk van een politiek besluit van de begrotingsautoriteit van de Gemeenschap. De toekenning van kredieten aan een specifieke contractant is onderworpen aan de in het Financieel Reglement en de andere desbetreffende bepalingen vastgestelde procedures. Contracten worden gesloten voor een beperkte periode, die niet langer dan drie jaar kan zijn.

Gezien deze factoren mogen degenen die werkzaam zijn bij projecten waarvan de financiering afhankelijk is van kredieten uit de communautaire begroting, redelijkerwijs niet verwachten dat de toekenning van kredieten voor onbepaalde tijd wordt voortgezet.

De ontwikkelingsfase van het Systran-project heeft ongewoon lang geduurd. Het project is ook ongewoon in die zin dat de Commissie een prominente rol speelt als gebruiker van het eindproduct.

Degenen die bij het project werkzaam waren, werden in 1984 gewaarschuwd dat de inhoud van hun arbeidscontracten werd gewijzigd. Toen werd daarin de bepaling opgenomen dat *de contractant op geen enkel moment op grond van de uitvoering van zijn taken in het kader van dit contract aanspraak kan maken op een recht of welke morele of andere aanspraak dan ook om te worden aangesteld als personeelslid bij de diensten van de Commissie.*

In 1993 vond, naar aanleiding van een rapport met conclusies van een panel van deskundigen, voor alle medewerkers aan het project een presentatie plaats over de toekomst van het automatisch vertalen bij de

Commissie. Daarbij werd de aanbeveling gedaan dat zij hun activiteiten op het gebied van taaltechnologie zouden moeten diversifiëren om niet uitsluitend afhankelijk te zijn van communautaire kredieten.

Sinds 1994 heeft de Commissie de diversificatiemogelijkheden voor de contractant en zijn personeel bij een aantal gelegenheden uiteengezet.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie zette de heer S. zijn oorspronkelijke eis nogmaals in detail uiteen. De opmerkingen bevatten ook een aantal aanvullende punten, waaronder samengevat de navolgende:

De Commissie heeft voor haar betrekkingen met externe contractanten en leveranciers van diensten altijd richtlijnen en gedragsregels gehad teneinde misbruik en nepotisme te voorkomen. Daarom mag de looptijd van contracten niet langer zijn dan 3 jaar. De Commissie heeft de verschillende tijdelijke Systran-contractanten opzettelijk gebruikt om de tijdslimieten met betrekking tot het dienstverband van het Systran-personeel te omzeilen.

De in de opmerkingen van de Commissie geciteerde contractuele bepaling heeft betrekking op de contractant en niet op het ontwikkelingspersoneel. Het ontwikkelingspersoneel is er altijd van uitgegaan dat de Commissie *de facto* zijn werkgever was. Wanneer het ontwikkelingspersoneel wordt geacht de feitelijke contractant te zijn, is de Commissie uit hoofde van Luxemburgs recht ten aanzien van het ontwikkelingspersoneel wettelijke verplichtingen aangegaan.

BESLUIT

1 De eis dat de Commissie een "institutioneel kader" voor het ontwikkelingsteam zou moeten creëren

- 1.1 De aanwerving als ambtenaar of ander personeelslid van de Europese Gemeenschap moet plaatsvinden in overeenstemming met de procedures en de doelstellingen zoals die zijn vastgelegd in het Statuut van de ambtenaren.
- 1.2 De aanwerving van het personeel van een externe contractant aan wiens diensten de Commissie niet langer behoefte heeft, zou noch in overeenstemming zijn met de procedures noch met de doelstellingen zoals die zijn vastgelegd in het Statuut.
- 1.3 De stelling dat de Commissie een verplichting heeft om het ontwikkelingsteam van Systran binnen haar diensten of binnen het

Vertaalcentrum voor de organen van de Europese Unie een institutioneel kader te bieden, kan derhalve niet worden aanvaard.

2 De ongewoon lange ontwikkelingsfase van het Systran-project

- 2.1 Er zijn bepalingen ter beperking van de duur van de periode gedurende welke personeel van ondernemingen die in het kader van specifieke programma's diensten verlenen (extern personeel), bij de Commissie werkzaam mogen zijn. Deze bepalingen blijken specifiek tot doel te hebben te voorkomen dat er *de facto* een arbeidsverhouding bestaat die buiten het kader van het Statuut valt. Overtreding van deze bepalingen zou een geval van wanbeheer kunnen vormen.
- 2.2 Uit het onderzoek blijkt dat de Europese Commissie voor het Systran-vertaalsysteem gedurende een groot aantal jaren via verschillende ondernemingen met hetzelfde ontwikkelingspersoneel heeft gewerkt. In haar opmerkingen heeft de Commissie erkend dat de desbetreffende periode ongewoon lang is geweest. Op basis van de aan de Ombudsman ter beschikking staande gegevens blijkt echter niet dat er sprake is geweest van overtreding van de bepalingen.
- 2.3 Vanuit een oogpunt van behoorlijk bestuur dient de Commissie ervoor te zorgen dat het externe personeel op de hoogte is van zijn positie en van de bepalingen die van toepassing zijn op het gebruik van extern personeel.
- 2.4 In het geval van extern personeel dat gedurende een ongewoon lange periode werkzaamheden heeft verricht en dat voor de Commissie als eindgebruiker een belangrijk product ontwikkelt, heeft de Commissie een specifieke verantwoordelijkheid ten aanzien van het nemen van positieve maatregelen teneinde te voorkomen dat het desbetreffende personeel zou kunnen worden misleid met betrekking tot zijn toekomstvooruitzichten.
- 2.5 Uit het aan de Ombudsman ter beschikking staande materiaal blijkt dat de Commissie van 1979 tot 1993 geen adequate stappen heeft ondernomen om ervoor te zorgen dat het ontwikkelingspersoneel van Systran werd meegedeeld dat zij hun loopbaanplanning niet moesten laten afhangen van voortzetting van het Systranprogramma.
- 2.6 Uit het onderzoek van de Ombudsman betreffende deze klacht is niet gebleken dat de carrières van het ontwikkelingspersoneel van Systran als gevolg van de ongewoon lange duur van de ontwikkeling van Systran nadelig zijn beïnvloed. Verder hadden bevindingen van de Ombudsman betrekking op een specifieke periode die eindigde in

1993. Het was derhalve niet opportuun met betrekking tot dit aspect van de zaak een minnelijke schikking na te streven.

3 De stelling dat de Commissie op grond van Luxemburgs recht verplichtingen heeft tegenover het ontwikkelingspersoneel

- 3.1 De stelling dat de Commissie uit hoofde van Luxemburgs recht verplichtingen heeft tegenover het ontwikkelingspersoneel, is een zaak van nationaal recht die verband zou houden met geschillen over feiten en de interpretatie daarvan.
- 3.2 Dergelijke zaken kunnen alleen op doeltreffende wijze worden behandeld door een bevoegde rechtbank, die de mogelijkheid heeft getuigen te horen en de bewijsvoering van beide partijen te evalueren in het licht van feitelijke zaken en de daarop van toepassing zijnde nationale wetgeving.
- 3.3 In deze omstandigheden lijkt het niet gerechtvaardigd dat de Europese Ombudsman verder onderzoek met betrekking tot deze eis doet.

CONCLUSIE

Op basis van bovengenoemde bevindingen bleek het noodzakelijk de volgende kritische opmerkingen te maken:

Vanuit een oogpunt van behoorlijk bestuur dient de Commissie ervoor te zorgen dat het externe personeel op de hoogte is van zijn positie en van de bepalingen die van toepassing zijn op het gebruik van extern personeel.

In het geval van extern personeel dat gedurende een ongewoon lange periode werkzaamheden heeft verricht en voor de Commissie als eindgebruiker een belangrijk product ontwikkelt, heeft de Commissie een bijzondere verantwoordelijkheid ten aanzien van het nemen van positieve maatregelen om te voorkomen dat het externe personeel zou kunnen worden misleid met betrekking tot zijn toekomstvooruitzichten.

Uit het aan de Ombudsman ter beschikking staande materiaal blijkt dat de Commissie tussen 1979 en 1993 geen adequate stappen heeft ondernomen om ervoor te zorgen dat het ontwikkelingspersoneel van Systran erop werd gewezen dat zij hun loopbaanplanning niet moesten laten afhangen van voortzetting van het Systran-programma.

Uit het onderzoek van de Ombudsman betreffende deze klacht is niet gebleken dat de carrières van het ontwikkelingspersoneel van Systran als gevolg van de ongewoon lange duur van de ontwikkeling van Systran nadelig zijn beïnvloed. Verder hadden de bevindingen van Ombudsman betrek-

king op een specifieke periode die eindigde in 1993. Het was derhalve niet opportuun met betrekking tot dit aspect van de zaak een minnelijke schikking na te streven. Daarom sloot de Ombudsman de zaak.

VERANTWOORDELIJKHEID VOOR DOOR DE GEMEENSCHAP GEFINANCIERDE PROJECTEN: HET "LIFE"-PROGRAMMA

Besluit inzake klacht 555/14.4.96/ALDM/ES/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer M. diende in april 1996 namens de gemeenteraad van de Isabavallei, Navarra, Spanje, bij de Ombudsman een klacht in tegen DG XI van de Commissie.

De feitelijke situatie die aan de klacht ten grondslag ligt, was het gevolg van de maatregelen die de Commissie had genomen om bruine beren levende in het gebied van de Pyreneeën door middel van financiële steun in het kader van het LIFE-programma te beschermen.

In 1995 werd door de plaatselijke en regionale organisaties die de communautaire steun ontvingen, gesproken over de totstandkoming van een samenwerkingsovereenkomst. De raad van de Roncal-vallei was het niet eens met de in de overeenkomst uiteengezette maatregelen, omdat deze tot gevolg zouden hebben dat de controle van de raad over de natuurlijke hulpbronnen in het gebied en het beheer daarvan zou worden beperkt. Naar aanleiding daarvan besloot de gemeenteraad van de Isabavallei, een deel van de Roncal-vallei, niet deel te nemen aan de uit hoofde van het LIFE-programma gefinancierde maatregelen.

Het standpunt van de gemeenteraad werd bekritiseerd door een zekere dr. P., die verklaringen publiceerde die de bezorgdheid van de Commissiediensten zouden weergeven.

Klager richtte zich bij verschillende gelegenheden schriftelijk tot DG XI met o.a. het verzoek dat:

- (i) de gemeenteraad van de Isabavallei zou worden betrokken bij elk communautair initiatief betreffende bescherming van de bruine beer en dat de gemeenteraad zou worden belast met het beheer van eventuele initiatieven die binnen zijn grenzen ten uitvoer zouden worden gelegd,
- (ii) DG XI de gemeenteraad het besluit of het rapport van de Commissiediensten zou doen toekomen waarin volgens de door dr. P. gepubliceerde verklaringen kritische opmerkingen met betrekking tot het standpunt van de gemeenteraad zouden worden gemaakt.

Klager stelde zich op het standpunt dat de Commissie niet adequaat op deze verzoeken had gereageerd.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. Haar opmerkingen bevatten samengevat de navolgende punten:

De Commissie had reeds gereageerd op alle door de heer M. genoemde punten.

In haar brieven aan de heer M. had de Commissie hem meegedeeld dat een aantal van de door hem genoemde kwesties onder de exclusieve bevoegdheid van de Lid-Staten vallen.

Met het oog op de uitvoering van het natuurbeschermingsbeleid van de Gemeenschap moet de Commissie samenwerken met door de Lid-Staten aangewezen autoriteiten. In toepassing van het subsidiariteitsbeginsel zijn deze autoriteiten de voor die kwesties bevoegde nationale instanties.

Er was geen sprake van een relatie tussen de Commissiediensten en dr. P., hoewel laatstgenoemde als wetenschapper in hoog aanzien stond.

De opmerkingen van de Commissie werden doorgezonden aan de heer M. met het verzoek desgewenst opmerkingen te maken. Opmerkingen werden niet ontvangen.

BESLUIT

Op basis van de beschikbare informatie kwam de Europese Ombudsman tot de navolgende conclusies:

1 Eventuele deelname van de gemeenteraad van de Isaba-vallei bij de selectie en het beheer van LIFE-projecten

Op grond van verordening 1973/92 betreffende het LIFE-programma spelen de Lid-Staten een intermediaire rol tussen de Gemeenschap en eventuele derde partijen. De verantwoordelijkheid voor de vaststelling van de prioriteiten met betrekking tot eventuele projecten, alsmede de follow-up daarvan, berust derhalve vooral bij de Lid-Staten. Gezien deze bijzondere positie komen de Lid-Staten het meest in aanmerking voor de coördinatie van de rol van de verschillende nationale autoriteiten die betrokken zijn bij de tenuitvoerlegging en het beheer van door de Gemeenschap gefinancierde projecten.

Hoewel haar rol derhalve beperkt blijft, heeft de Commissie wel verantwoordelijkheden ten aanzien van de entiteiten of individuele personen die betrokken zijn bij door de Gemeenschap gefinancierde projecten. Zij dient hen op adequate wijze te informeren over het karakter van haar financiële rol en hen tevens mee te delen tot welke instanties op nationaal niveau zij zich met hun opmerkingen het beste kunnen wenden.

De Ombudsman was van mening dat de reactie van de Europese Commissie op de verzoeken van klager duidelijker en grondiger informatie had moeten bevatten omtrent de bevoegdheden van de instelling met betrekking tot de tenuitvoerlegging van het LIFE-programma, alsmede betreffende de bevoegde nationale instanties tot welke klager zich had moeten wenden met het oog op de oplossing van het probleem.

2 Openbare verklaringen van derde partijen over de gemeenteraad van de Isaba-vallei

In haar opmerkingen deelde de Commissie mee dat haar diensten geen banden hebben met dr. P. Uit het onderzoek van de Ombudsman is niet gebleken dat deze verklaring van de Commissie onjuist was.

CONCLUSIE

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijke de navolgende kritische opmerking te maken:

De Commissie heeft verantwoordelijkheden ten aanzien van de entiteiten of individuele personen die betrokken zijn bij door de Gemeenschap gefinancierde projecten. Zij dient hen op adequate wijze te informeren over het karakter van haar financiële rol en hen tevens mee te delen tot welke instanties op nationaal niveau zij zich met hun opmerkingen het beste kunnen wenden.

De Ombudsman was van mening dat de reactie van de Europese Commissie op de verzoeken van klager duidelijker en grondiger informatie had moeten bevatten omtrent de bevoegdheden van de instelling met betrekking tot de tenuitvoerlegging van het LIFE-programma, alsmede betreffende de bevoegde nationale instanties tot welke klager zich had moeten wenden met het oog op de oplossing van het probleem.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

LATE BETALING VAN VERGOEDINGEN EN KOSTEN EN NIET-BEANTWOORDING VAN CORRESPONDENTIE

Besluit inzake klacht 606/22.5.96/AH/UK/IJH tegen de Europese Commissie

KLACHT

In mei 1996 diende mevrouw H. bij de Ombudsman een klacht in over de buitensporige vertraging bij de uitbetaling van kosten en vergoedingen voor werkzaamheden die zij had verricht voor het Comité voor de veiligheid en de gezondheidsvoorwaarden in de steenkolenmijnen en andere winnings-industrieën. Zo had zij op de datum van indiening van de klacht, 15 mei 1996, nog geen betaling ontvangen voor een rekening die zij op 13 december 1995 had ingediend, hoewel in het contract werd bepaald dat binnen 60 dagen de definitieve betaling zou worden verricht.

Mevrouw H. beklagde zich tevens over het feit dat door haar over deze zaak gestuurde faxen niet waren beantwoord.

HET ONDERZOEK**Opmerking Commissie**

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten.

De eerste door klager in september 1995 gestuurde rekening voldeed niet aan de budgettaire voorschriften. Klager diende begin 1996 een herziene rekening in. Omdat het toen een nieuw begrotingsjaar was, moest de betrokken dienst de financiële procedure van voren af aan beginnen, omdat de kredieten aan het einde van elk jaar komen te vervallen.

De betaling uit hoofde van het contract liep ook om administratieve redenen vertraging op en werd uiteindelijk in de tweede helft van 1996 verricht.

De Commissie deelde tevens mee dat *wat betreft de contacten tussen ambtenaren en klager geen gedetailleerde uitleg kon worden gegeven, omdat door de met deze zaak belaste diensten geen informatie werd verstrekt of deze op een te laat tijdstip kwam.*

Opmerkingen klager

De opmerkingen van de Commissie werden doorgezonden aan mevrouw H. Haar opmerkingen bevatten samengevat de navolgende punten:

De opmerkingen hadden uitsluitend betrekking op het vraagstuk van de uit hoofde van het contract verschuldigde vergoeding en niet op de vertragingen die optraden bij de betaling van de kosten.

De Commissie had geen gedetailleerde uitleg gegeven betreffende de vertragingen die waren opgetreden bij de uitbetaling van de vergoeding. De herziene rekening werd op 13 december 1995 per post en per fax ingediend en niet begin 1996.

De vergoeding werd uiteindelijk ontvangen op 4 oktober 1996, meer dan negen maanden na indiening van de rekening.

De Commissie had een compensatie moeten aanbieden voor de vertraging die was opgetreden bij de betaling van de kosten en vergoedingen.

VERDER ONDERZOEK

Na behandeling van de opmerkingen van de Commissie en de naar aanleiding daarvan door klager gemaakte opmerkingen, bleek dat een aantal aspecten van de klacht onbeantwoord waren gebleven. De Ombudsman wendde zich derhalve opnieuw schriftelijk tot de Commissie met bijvoeging van de opmerkingen en vroeg de Commissie daarbij met name of zij van plan was een financiële compensatie aan te bieden.

In haar antwoord:

verontschuldigde de Commissie zich voor de vertraging die was opgetreden bij de definitieve betaling van de kosten;

deed zij de toezegging dat in de toekomst al het mogelijke zou worden gedaan om te verzekeren dat dergelijke vertragingen niet opnieuw zouden optreden;

deelde de Commissie mee dat zij 245 ecu had aangeboden als compensatie voor deze vertraging.

Mevrouw H. bevestigde tegenover de Ombudsman dat zij de compensatiebetaling had geaccepteerd en daarmee tevreden was. Zij merkte echter op dat het aanbod van de Commissie betreffende de compensatie op 11 april was gedaan en door haar op 12 april was geaccepteerd, en dat zij de verzekering had gekregen dat de betaling binnen maximaal 30 dagen zou worden verricht; de betaling werd in werkelijkheid echter pas op 23 juni verricht.

Mevrouw H. sprak daarbij de wens uit dat haar klacht zou leiden tot een verbetering van de doelmatigheid bij de Commissie, die niet alleen haarzelf ten goede zou komen, maar ook veel anderen die zich in dezelfde positie bevinden.

BESLUIT

1 Late betaling van kosten en vergoedingen

De Commissie had erkend dat ten onrechte vertraging was opgetreden bij de uitbetaling van kosten aan klager, en had zich daarvoor verontschuldigd. Zij had voor de vertraging compensatie betaald. Dit aspect van de klacht bleek derhalve tot tevredenheid van klager door de Commissie te zijn opgelost.

2) Late betaling van het restbedrag van de vergoeding

2.1 Ten tijde van de oorspronkelijke klacht was het restbedrag van de uit hoofde van het contract verschuldigde vergoeding niet betaald. Op basis van de feiten zoals die door klager werden uiteengezet, en die door de Commissie werden bevestigd of in ieder geval niet tegengesproken, werd het restbedrag uiteindelijk meer dan 9 maanden na de indiening van de desbetreffende rekening betaald, terwijl de betaling op grond van het contract binnen 60 dagen had moeten worden verricht. De Commissie gaf geen bevredigende verklaring voor deze vertraging en bood daarvoor ook geen verontschuldiging aan.

2.2. Dit aspect van de klacht bleef derhalve gehandhaafd. De Commissie voldeed niet aan de normen van behoorlijk bestuur door de betaling meer dan 7 maanden later te verrichten dan volgens de voorwaarden van haar contract met klager had gemoeten.

3 Niet-beantwoording van correspondentie

3.1 De Commissie blijkt te hebben erkend dat de correspondentie van klager niet op bevredigende wijze werd afgehandeld. De Commissie gaf daarvoor echter geen bevredigende verklaring en bood daarvoor ook geen verontschuldiging aan.

3.2 Dit aspect van de klacht bleef derhalve gehandhaafd. De Commissie voldeed niet aan de normen van behoorlijk bestuur door niet te antwoorden op correspondentie van klager.

CONCLUSIE

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman betreffende deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerkingen te maken:

De Commissie voldeed niet aan de normen van behoorlijk bestuur door een betaling meer dan 7 maanden later te verrichten dan volgens de voorwaarden van het contract met klager had gemoeten en door niet te antwoorden op haar correspondentie.

Omdat het bij deze aspecten van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

VERDERE OPMERKINGEN VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN

De Europese Ombudsman nam nota van de in overleg met de voorzitter van de Commissie opgestelde mededeling van de commissarissen GRADIN en LIIKANEN betreffende termijnen voor betalingen door de Commissie en rente over vertraagde betalingen (SEC(97)1205, 10 juni 1997). Uit deze mededeling bleek dat de Commissie streeft naar terugdringing van de vertragingen die optreden bij het verrichten van betalingen en van plan is om rente te betalen wanneer zich vertragingen voordoen.

De Ombudsman zal de situatie met betrekking tot klachten tegen de Commissie in verband met de late betaling van kosten en vergoedingen op de voet volgen, om vervolgens een besluit te nemen over de vraag of het wenselijk is op eigen initiatief een onderzoek met betrekking tot deze zaak in te stellen.

VERMEENDE INBREUK OP RICHTLIJN: BEHANDELING VAN BIJ DE COMMISSIE INGEDIENDE KLACHT

Besluit inzake klacht 620/3.6.96/DH/DK/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer H. uit Denemarken diende in juni 1996 bij de Ombudsman een klacht in volgens welke de Commissie een door hem tegen de Deense autoriteiten ingediende klacht niet op adequate wijze had behandeld. In zijn bij de Commissie ingediende klacht verklaarde hij dat de Deense autoriteiten een inbreuk hadden gepleegd op richtlijn 83/515/EEG en artikel 23 van verordening 4028/86/EEG niet hadden omgezet. Beide teksten hadden betrekking op de visserijsector. In haar antwoord op de klacht van de heer H. deelde de Commissie mee dat de behandeling van de klacht niet had geleid tot de constatering dat er inbreuken op Gemeenschapsrecht waren gepleegd.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

Onderwerp van de klacht is een besluit van de Commissie uit hoofde van artikel 169 van het EG-Verdrag.

Op grond van bestaande jurisprudentie heeft de Commissie een autonome bevoegdheid op dit gebied. Particulieren hebben niet de mogelijkheid van de Commissie te eisen dat zij een zaak aanhangig maakt bij het Hof van Justitie. Door te besluiten de procedure in dit geval niet op gang te brengen had de Commissie gehandeld binnen het kader van de bevoegdheden die zij overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof heeft.

Doel van de bepalingen van de richtlijn waarop Denemarken volgens klager inbreuk zou hebben gepleegd, is de vaststelling van de gedetailleerde voorwaarden voor de toekenning van financiële steun, indien de Lid-Staat besluit een programma voor financiële steun vast te stellen. Omdat Denemarken geen programma voor financiële steun had vastgesteld, was er ook geen sprake van een inbreuk. Wat betreft artikel 23 van verordening 4028/86, is het vaste rechtspraak dat de Lid-Staten niet gerechtigd zijn om de bepalingen van een verordening om te zetten, omdat verordeningen rechtstreeks toepasselijk zijn in de Lid-Staten.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht en verzocht hij de Ombudsman een juridische procedure tegen Denemarken te openen.

BESLUIT

In het kader van de behandeling van de klacht wees de Ombudsman er in de eerste plaats op dat hij krachtens het EG-Verdrag de bevoegdheid heeft onderzoek te doen naar gevallen van wanbeheer, maar dan alleen met betrekking tot het optreden van de communautaire instellingen of organen. De Ombudsman is niet gerechtigd onderzoek te doen naar het optreden van nationale autoriteiten of een juridische procedure tegen een Lid-Staat te openen.

Het feit dat de Commissie in haar opmerkingen verwijst naar haar discretionaire bevoegdheden uit hoofde van artikel 169 van het EG-Verdrag was niet relevant. Uit de opmerkingen van de Commissie volgde duidelijk dat zij

van mening was dat er in dit geval geen sprake was van een inbreuk door Denemarken. Derhalve was de vraag over de discretionaire bevoegdheid om een procedure uit hoofde van artikel 169 te openen hier niet in het geding.

Wat betreft de beoordeling van de klacht door de Commissie wees de Ombudsman erop dat het Hof van Justitie de hoogste autoriteit is voor wat betreft de interpretatie van het Gemeenschapsrecht. In deze zaak waren er geen elementen waaruit bleek dat de beoordeling van de Commissie onjuist was.

Wat de behandeling van de klacht door de Commissie betreft bleek dat de Commissie deze had behandeld en de heer H. een antwoord op zijn beweringen had gegeven. Maar de Commissie had tegenover de heer H. haar conclusie dat Denemarken geen inbreuk op de desbetreffende bepalingen had gepleegd pas gemotiveerd, toen hij zijn klacht bij de Ombudsman had ingediend. Indien zij de motieven eerder had genoemd, zou het voor klager niet noodzakelijk zijn geweest een klacht bij de Ombudsman in te dienen. De Ombudsman maakte derhalve een kritische opmerking aan het adres van de Commissie, namelijk dat zij haar motieven in haar reactie op de klacht aan klager had moeten meedelen.

Omdat de Commissie klager haar motieven uiteindelijk wel had meegegeeld, was een verder onderzoek niet opportuun. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

VERANTWOORDELIJKHEID COMMISSIE VOOR "INTERMEDIAIRE ORGANISATIES"

Besluit inzake klacht 630/6.6.96/CJ/UK/IJH tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer C. was voorzitter van een comité dat in augustus 1994 in het VK het wereldkampioenschap zeilen voor gehandicapten organiseerde. In november 1993 diende hij bij een in Nederland gevestigde organisatie, de FIPA (een stichting voor internationale samenwerking bij projecten en andere activiteiten voor humanitaire doeleinden) een aanvraag voor een subsidie voor het evenement in. In maart 1994 bood de FIPA financiële steun van de Europese Commissie aan ten bedrage van 18% van de totale kosten, tot maximaal 7.130 ecu. Aan het aanbod waren voorwaarden verbonden, waaronder de eis dat de steun van de Commissie publiciteit zou krijgen en dat vóór 30 november 1994 gecontroleerde rekeningen zouden worden overlegd. De betaling zou pas worden verricht, nadat de Commissie de rekeningen had ontvangen en goedgekeurd.

De heer C. vroeg de FIPA om betaling vooraf, teneinde rentebetalingen op een lening te voorkomen. Dit verzoek werd geweigerd en daarom sloot hij een lening af.

In november 1994 diende de heer C. rekeningen bij de FIPA in. Ondanks herhaalde telefoongesprekken werd echter pas in mei 1995 een betaling verricht. De betaling betrof een geringer bedrag dan het maximum dat oorspronkelijk was aangeboden. Gezien de vertraging die hierbij optrad besloot het organisatiecomité uiteindelijk een andere regeling voor de aflossing van de schuld te treffen, en deelde het de FIPA mee dat zij geen subsidie meer nodig hadden.

In mei 1996 dienden de heer C. en namens hem dr. Caroline JACKSON, lid van het Europees Parlement, een klacht in volgens welke

- 1 het achteraf betalen van subsidie onnodig tot extra kosten leidt;
- 2 het onredelijk was dat de Commissie verlangt dat publiciteit wordt gemaakt, wanneer nog geen definitieve toezegging betreffende de verstrekking van kredieten is gedaan;
- 3 de betaling van het volledige verschuldigde bedrag ten onrechte was geweigerd;
- 4 er sprake was geweest van onnodige vertraging bij het verrichten van de betaling.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De Commissie merkte in de eerste plaats op dat zij dikwijls gebruik maakt van intermediaire organisaties als de FIPA om specifieke steunprogramma's te beheren.

Samengevat ging de Commissie in haar opmerkingen als volgt in op de vier aspecten van de klacht:

- 1 De heer C. werd door de FIPA op de hoogte gesteld van het feit dat rente over de lening aan de deficietzijde van de rekeningen van de organisatie kon worden geboekt. Hij was ingenomen met de ondertekening van het contract en met het feit dat hij zijn plannen door kon zetten en financiële steun kon aanvragen.
- 2 Bepalingen volgens welke de communautaire steun publiciteit moet krijgen, zijn gebruikelijk. Er is wel degelijk sprake van een definitieve toezegging om de kredieten te verstrekken, indien de betrokken organisatie zich houdt aan de voorwaarden van het door haar gesloten contract.

- 3 Op basis van de bij de FIPA ingediende rekeningen zou betaling van het aanvankelijk aan de heer C. toegekende bedrag (7.130 ecu) hebben geleid tot een "winst", met dien verstande dat er dan meer inkomsten dan uitgaven zouden zijn geweest. Dit was op grond van artikel 3, punt 1, van de overeenkomst van FIPA met de Commissie verboden. Bovendien wordt in bepaling nr. 6 van het contract van de heer C. met de FIPA het recht voorbehouden om af te zien van financiële steun, wanneer de rekening van inkomsten en uitgaven het gebruik van eventuele financiële steun niet zou rechtvaardigen. De FIPA had de heer C. vooraf ook in gesprekken duidelijk gemaakt dat moest worden voorkomen dat er winst werd gemaakt. In mei 1995 betaalde de FIPA de heer C. een voorschot van 40% van het aanvankelijk toegekende bedrag (2.852 ecu). Daarna werd de heer C. een definitieve betaling van 2.155 ecu aangeboden, d.w.z. het verschil tussen het bedrag van de aangeboden subsidie minus de "winst" die volgens de rekeningen klaarblijkelijk was gemaakt en het reeds ontvangen voorschot. De heer C. weigerde de aangeboden definitieve betaling te accepteren.
- 4 Volgens het contract tussen Commissie en FIPA hadden de financiële rekeningen van laatstgenoemde vóór 31 december 1994 moeten worden ingediend. In werkelijkheid werden deze pas op 12 september 1995 ontvangen. Deze vertraging heeft wellicht nadelige gevolgen gehad voor organisaties die nog op een betaling van de FIPA wachtten. De verantwoordelijkheid voor die vertraging lag in de eerste plaats bij de FIPA.

Eind 1994 besloot de Commissie de bestaande regelingen voor de betaling van financiële steun strikter toe te passen. Tot dan toe diende een individuele organisatie haar financiële rekeningen in bij de FIPA, zodra de desbetreffende activiteiten waren afgesloten. De FIPA gaf de desbetreffende gegevens dan door aan DG X van de Commissie. Na zich ervan te hebben vergewist dat de rekeningen correct waren, betaalde de Commissie het desbetreffende bedrag uit aan de FIPA die het vervolgens uitbetaalde aan de organisatie. Een en ander vormde een zeer zware administratieve belasting voor de Commissiediensten.

De financiële diensten bij DG X besloten derhalve voor het begrotingsjaar 1994 een nieuwe methode in te voeren. De zaken zouden niet langer op individuele basis worden behandeld. De FIPA zou voortaan een voorschot van 40% van de totale bijdrage ontvangen,

maar zou het restbedrag van 60% pas ontvangen, wanneer de eindrekeningen waren ingediend.

De FIPA stuurde de rekeningen van de heer C. aan de Commissie door alsof de oude regeling nog van toepassing was. Aangezien echter de nieuwe regeling van toepassing was, controleerde DG X de rekeningen niet, omdat zij opdracht had gekregen het desbetreffende onderzoek pas te beginnen, wanneer het algehele activiteitenrapport van de FIPA en gedetailleerde rekeningen waren ingediend.

De herhaalde telefonische verzoeken om informatie van de heer C. waren aan de FIPA gericht en niet aan de Commissie.

De Commissie betreurde de vertraging, maar verklaarde dat dergelijke probleemgevallen zeldzaam zijn. De Commissie verklaarde tevens dat zowel de FIPA als de Commissie naar aanleiding van deze zaak tot de conclusie waren gekomen dat in geval van problemen duidelijke communicatie noodzakelijk is.

Opmerkingen klager

De opmerkingen van de heer C. bevatten samengevat de navolgende punten:

Het is de taak van elke liefdadigheidsorganisatie om zijn zaken kosten-efficiënt te beheren. Dit betekent dat hogere kosten niet zomaar mogen worden gemaakt, omdat de rekening toch wel door een andere organisatie zal worden betaald. Als belastingbetaler accepteerde hij het standpunt van de Commissie in deze niet.

Als gevolg van de vertragingen bij FIPA en Commissie werd de uiteindelijke betaling aangeboden, toen de rekeningen van de organisatie na voltooiing van haar werkzaamheden reeds een paar maanden waren gesloten. Er was derhalve geen mogelijkheid meer om het aanbod te accepteren.

De Commissie had haar verontschuldiging moeten aanbieden voor de vertraging die was opgetreden.

BESLUIT

1 Betaling achteraf

1.1 In het contract tussen klager en FIPA was bepaald dat de subsidie pas achteraf zou worden betaald. De FIPA bleek derhalve gerechtigd een voorschotbetaling te weigeren en derhalve bleek er met betrekking tot dit aspect van de klacht geen sprake te zijn van wanbeheer.

1.2 In de opmerkingen van klager werd het algemene vraagstuk aan de orde gesteld dat betalingen achteraf tot hogere kosten voor de communautaire belastingbetaler kunnen leiden. Bij de vaststelling van de financiële voorwaarden voor de toekenning van communautaire steun moet de Commissie zich houden aan het Financieel Reglement, met inbegrip van de bepalingen betreffende een goed financieel beheer. De werkzaamheden van de Commissie zijn wat dit betreft onderworpen aan controle door de Rekenkamer en het Europees Parlement. Er bleken derhalve voor de Ombudsman geen redenen te zijn om dit algemene vraagstuk verder te onderzoeken.

2 De bepaling volgens welke de communautaire steun publiciteit moet krijgen

2.1 Het bleek gebruikelijk aan de toekenning van communautaire steun de voorwaarde te verbinden dat daarvoor publiciteit wordt gemaakt.

2.2 Communautaire subsidies worden uitsluitend uitbetaald overeenkomstig de bepalingen van het contract. De financiële toezeggingen hebben derhalve veeleer een voorwaardelijk dan een definitief karakter. Uit de opmerkingen van de Commissie bleek echter dat zij van mening is dat de vervulling van de voorwaarden afhankelijk is van de ontvanger.

2.3 Het lijkt niet onredelijk dat de Commissie de communautaire subsidieverlening afhankelijk stelt van de voorwaarde dat daarvoor publiciteit wordt gemaakt, indien de vervulling van de voorwaarden afhankelijk is van de ontvanger.

2.4 Er bleek derhalve met betrekking tot dit aspect van de klacht geen sprake te zijn van wanbeheer.

3 De hoogte van de betaalde subsidie

3.1 Bij schrijven van 4 juni 1995 dankte de heer C. de FIPA voor de betaling van het voorschot van 40% en deelde hij mee dat het organisatiecomité had besloten de rekeningen te sluiten, een andere regeling had getroffen voor de afbetaling van de uitstaande lening en dat het restbedrag van de subsidie van de FIPA niet meer nodig was. Er bleek derhalve geen sprake meer te zijn van een contractueel geschil tussen de heer C. en hetzij de FIPA of de Commissie.

3.2 Het was aan de Ombudsman om na te gaan of de Commissie in haar contacten met klager over de hoogte van de te betalen subsidie handelde in overeenstemming met de gebruikelijke normen van behoorlijk bestuur, en of er een duidelijke rechtsgrondslag was voor haar optreden.

- 3.3 In haar opmerkingen zette de Commissie uiteen op basis waarvan de aangeboden definitieve betaling was berekend. Het bedrag van de oorspronkelijke subsidie werd verminderd met een bedrag dat gelijk was aan het bedrag waarmee de inkomsten blijkens de rekeningen van de heer C. de uitgaven overschreden ("winst"). Ter rechtvaardiging van deze handelwijze verwees de Commissie naar artikel 3, punt 1, van de overeenkomst van FIPA met de Commissie en naar bepaling nr. 6 van het contract van klager met FIPA. Tevens merkte zij op dat FIPA de heer C. in gesprekken duidelijk had gewezen op de noodzaak om het maken van "winst" te vermijden.
- 3.4 Een bepaling in de overeenkomst tussen FIPA en de Commissie lijkt geen rechtsgrondslag te vormen voor de verlaging van het bedrag van een betaling die uit hoofde van een overeenkomst tussen FIPA en de heer C. moet worden verricht.
- 3.5 Krachtens bepaling nr. 6 van het contract van de heer C. met FIPA moest hij afstand doen van eventuele financiële steun, indien de rekening van inkomsten en uitgaven het gebruik van eventuele financiële steun niet zou rechtvaardigen. Als opgemerkt in paragraaf 2.2 hierboven blijkt uit de opmerkingen van de Commissie dat zij van mening is dat vervulling van de voorwaarden van het subsidiecontract afhankelijk is van ontvanger zelf. Een interpretatie van bepaling nr. 6 van het contract volgens welke FIPA de bevoegdheid zou hebben de subsidie te verlagen door te verwijzen naar voorwaarden die tegenover de ontvanger van tevoren niet duidelijk uiteen zijn gezet, zou hiermee niet in overeenstemming zijn.
- 3.6 De bewering van de Commissie volgens welke de noodzaak om het maken van "winst" te vermijden door FIPA mondeling was benadrukt, werd door de heer C. niet tegengesproken. Volgens de normale beginselen van behoorlijk bestuur echter moeten de aan een aanbod betreffende subsidieverlening verbonden voorwaarden schriftelijk worden vermeld, zodat de betrokken instantie en anderen zich ervan kunnen vergewissen dat de desbetreffende bepaling aan de ontvanger van de subsidie is meegedeeld. In dit geval bleek dat de Commissie niet heeft gehandeld in overeenstemming met de gebruikelijke normen van behoorlijk bestuur door te volstaan met een mondelinge mededeling betreffende een dergelijke bepaling.
- 3.7 Bovendien ligt het niet voor de hand dat een mondelinge mededeling een rechtsgrondslag vormt voor de contractuele geldigheid van een dergelijke bepaling. De Commissie kon derhalve niet aantonen dat

haar optreden met betrekking tot dit aspect van de zaak een duidelijke rechtsgrondslag had.

4 Administratieve vertraging bij het verrichten van de betaling

- 4.1 In haar opmerkingen erkende de Commissie dat organisaties die in afwachting waren van betalingen, wellicht nadelige gevolgen hebben ondervonden van het feit dat de rekeningen van FIPA, die op 31 december 1994 hadden moeten zijn ingediend, in werkelijkheid pas op 12 september 1995 werden ingediend. Volgens de Commissie lag de verantwoordelijkheid voor deze vertraging voornamelijk bij FIPA.
- 4.2 Uit het antwoord van de Commissie bleek dat de vertraging in het specifieke geval van klager optrad, nadat de Commissie nieuwe regelingen had ingevoerd voor de goedkeuring van rekeningen. Volgens de Commissie diende FIPA de rekening van de heer C. bij de Commissie in alsof de oude regeling nog van toepassing was. Op grond van de nieuwe regeling onderzocht DG X de financiële rekening bij binnenkomst niet, omdat zij instructies had gekregen om te wachten totdat FIPA haar eigen rekeningen indiende. Volgens de Commissie waren de herhaalde telefonische verzoeken om informatie van de heer C. betreffende deze aangelegenheid gericht aan FIPA en niet aan de Commissie.
- 4.3 In haar opmerkingen betreunde de Commissie de vertraging die was opgetreden. Verdere opmerkingen van de Ombudsman leken derhalve niet noodzakelijk.

CONCLUSIE

In haar opmerkingen stelde de Commissie zich op het standpunt dat zowel FIPA als de Commissie uit deze gang van zaken de conclusie hebben getrokken dat in geval van problemen duidelijke communicatie noodzakelijk is. Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman betreffende deze klacht bleek het echter noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken.

De normale beginselen van behoorlijk bestuur vereisen dat een aan een aanbod betreffende subsidieverlening verbonden voorwaarde schriftelijk moet worden meegedeeld, zodat de betrokken instantie en anderen zich ervan kunnen vergewissen dat de desbetreffende voorwaarde aan de ontvanger van de subsidie is meegedeeld. In dit geval blijkt dat de Commissie niet heeft gehandeld in overeenstemming met de gebruikelijke normen van behoorlijk bestuur door te volstaan met een mondelinge mededeling

betreffende een dergelijke bepaling. Bovendien ligt het niet voor de hand dat een mondelinge mededeling een rechtsgrondslag vormt voor de contractuele geldigheid van een dergelijke bepaling. De Commissie heeft derhalve niet kunnen aantonen dat haar optreden met betrekking tot dit aspect van de zaak een duidelijke rechtsgrondslag had.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures die betrekking hadden op specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. Derhalve sloot de Ombudsman de zaak.

VERDERE OPMERKINGEN

De opmerkingen van de Commissie in deze zaak brachten aan het licht dat zij voor het beheer van specifieke steunprogramma's dikwijls gebruik maakt van intermediaire organisaties.

Ten aanzien van een aantal punten kunnen de opmerkingen van de Commissie zodanig worden geïnterpreteerd dat, wanneer een intermediaire organisatie niet handelt in overeenstemming met de gebruikelijke normen van behoorlijk bestuur, de Commissie daarvoor niet verantwoordelijk is.

Voor de samenwerking tussen Commissie en Ombudsman in het kader van het onderzoek van laatstgenoemde is het van essentieel belang dat de Commissie precies aangeeft hoe en waar eventueel niet is gehandeld in overeenstemming met de gebruikelijke normen van behoorlijk bestuur. Hierbij kan en moet in voorkomende gevallen ook duidelijk worden gemaakt dat de verantwoordelijkheid daarvoor bij een intermediaire organisatie ligt en niet bij de diensten van de Commissie zelf.

De Commissie blijft echter verantwoordelijk voor de kwaliteit van het beheer, ook als daarbij een intermediaire organisatie wordt ingeschakeld.

AANWERVING: BEOORDELINGSCRITEIA EN BEKENDMAKING NAMEN CORRECTOREN

Besluit inzake klacht 659/24.6.96/AEKA/FIN/IJH tegen de Europese Commissie en het Europees Parlement

KLACHT

In juni 1996 diende de centrale bond van speciale beroepsgroepen binnen de AKAVA (de centrale vakbond van academische beroepsbeoefenaren in Finland) bij de Ombudsman een klacht in met betrekking tot een procedure voor de aanwerving van Finse vertalers en adjunct-vertalers.

De bond verklaarde dat door in totaal 17 vertalers die werkzaam waren voor de vertegenwoordiging van de Commissie in Helsinki werd deelgenomen aan een gezamenlijk door de Europese Commissie en het Europees Parlement georganiseerd algemeen vergelijkend onderzoek, en dat zestien van hen werden afgewezen.

De centrale bond beklagde zich over het feit dat:

- 1 de kandidaten geen informatie kregen over de beoordelingscriteria;
- 2 noch de voorwaarden voor de selectie van correctoren noch hun namen openbaar werden gemaakt;
- 3 blijkens de ontvangen informatie vertalers uit het Frans in het Fins bijzonder streng werden beoordeeld, omdat slechts twee op de drie vertalers voor het mondelinge gedeelte van het examen werden uitgenodigd;
- 4 het noodzakelijk was de transparantie te vergroten om de wettelijke rechten van kandidaten te beschermen en een gelijke behandeling te verzekeren.

De centrale bond stelde vast dat het om economische redenen wellicht redelijker zou zijn geweest om de teksten van de afgewezen kandidaten opnieuw te beoordelen dan om een nieuw vergelijkend onderzoek te organiseren.

HET ONDERZOEK

De klachten werden doorgezonden aan de Commissie en het Parlement-

Opmerkingen Commissie

De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

- 1 De vertalers voor de vertegenwoordiging van de Commissie in Helsinki waren aangeworven op basis van een schriftelijke vertaaltest en een mondelinge onderhoud, niet door middel van een algemeen vergelijkend onderzoek.
- 2 Het fundamentele beginsel dat ten grondslag ligt aan algemene vergelijkende onderzoeken is dat van de gelijke behandeling van alle kandidaten.
- 3 Voor elk vergelijkend onderzoek wordt een jury aangewezen die onafhankelijk en op basis van vertrouwelijkheid werkt. De jury

bestaat uit vertegenwoordigers van de administratie en de personeelscomités. Ten einde de onafhankelijkheid van de jury te beschermen en druk van buitenaf te voorkomen wordt de identiteit van de leden van de jury niet bekendgemaakt.

- 4 De jury wijst correctoren aan voor de schriftelijke examens. Ter verzekering van een hoge kwaliteit van de beoordeling wijst de jury bekwame en ervaren linguïsten als correctoren aan. Elke examen-tekst wordt onafhankelijk door ten minste twee correctoren beoordeeld.
- 5 Bij de beoordeling van de schriftelijke examenteksten wordt de anonimiteit van de kandidaten verzekerd.

Opmerkingen Parlement

Het Parlement maakte samengevat de navolgende opmerkingen:

- 1 De jury had de examenteksten van de kandidaten onpartijdig gecorrigeerd. Elke examentekst werd door ten minste twee correctoren beoordeeld op basis van de door de jury vastgestelde beoordelingscriteria.
- 2 Voor een afgewezen kandidaat vormt de mededeling van de verkregen resultaten een toereikende motivering. Voor het onderhavige vergelijkende onderzoek waren alle noodzakelijke motiveringen aan de kandidaten bekendgemaakt.
- 3 De bewering van klager betreffende de moeilijkheidsgraad van de teksten voor de verschillende talen was niet in overeenstemming met de feiten. Alle talen waren op voet van gelijkheid behandeld. Bovendien was de bewering omtrent het aantal geslaagde kandidaten voor vertalingen van het Frans naar het Fins niet juist, omdat dat aantal aanzienlijk hoger was geweest.
- 4 De bekendmaking van de identiteit van de leden van jury's en correctoren aan alle kandidaten was niet in overeenstemming met het vertrouwelijke karakter van de werkzaamheden van jury's waarin het Statuut van de ambtenaren en jurisprudentie voorzien. De vertrouwelijkheid stelt jury's in staat om onafhankelijk en onpartijdig te werken. Het Parlement had alle bepalingen betreffende de selectie van correctoren op juiste wijze ten uitvoer gelegd.
- 5 Het Parlement kon niet instemmen met het voorstel van de centrale bond om de bij het vergelijkend onderzoek toegewezen cijfers op te waarderen.

- 6 In elk geval hadden de afgewezen kandidaten de mogelijkheid om weer deel te nemen aan de eind 1996 te organiseren vergelijkende onderzoeken.

Opmerkingen klager

In haar opmerkingen handhaafde de centrale bond haar klacht. Met betrekking tot de opmerkingen van het Parlement wees de bond erop dat zij niet had gevraagd om opwaardering van de cijfers, maar alleen om een herbeoordeling daarvan.

BESLUIT

1 De bij het vergelijkend onderzoek toegepaste beoordelingscriteria

- 1.1 Overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie en de beginselen van behoorlijk bestuur moeten jury's aan sollicitanten de motieven en elementen bekendmaken die nodig zijn om de door hen genomen besluiten te kunnen doorgronden.
- 1.2 De Ombudsman was van mening dat de Commissie en het Parlement naar aanleiding van de verzoeken van de bond meer gedetailleerde informatie over de beoordelingscriteria van de jury's hadden moeten geven.
- 1.3 De Ombudsman had een aantal klachten op het gebied van de aanwerving voor de communautaire instellingen ontvangen. Deze klachten hadden met name betrekking op de ontoereikende transparantie van de procedures. Klagers hadden o.a. geklaagd over het feit dat zij in weerwil van hun desbetreffende verzoeken geen informatie konden krijgen over de beoordelingscriteria.
- 1.4 Overeenkomstig artikel 138 E van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is de Europese Ombudsman bevoegd op eigen initiatief onderzoek te verrichten met betrekking tot eventuele gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen. Krachtens deze bepaling opende hij op 7 november 1997 een onderzoek op eigen initiatief betreffende de door de Commissie bij de aanwerving van haar personeel gevolgde procedures.
- 1.5 In het kader van dit onderzoek vestigt de Ombudsman de aandacht van de Commissie op het feit dat zij, door de sollicitanten informatie te verstrekken over de beoordelingscriteria, de transparantie van de aanwervingsprocedure zou vergroten en ook de werkzaamheden van de

jury's met betrekking tot de behandeling van opmerkingen en klachten van sollicitanten zou verlichten.

2 Bekendmaking van namen en de criteria voor de selectie van correctoren

2.1 Volgens de huidige stand van het Gemeenschapsrecht is er geen rechtsgrondslag voor het standpunt dat Commissie of Parlement verplicht zouden zijn de namen en de criteria voor de selectie van correctoren op verzoek aan kandidaten bekend te maken.

2.2 In het kader van dit initiatiefonderzoek zal de Ombudsman nagaan of de Commissie voornemens is maatregelen te nemen ten einde de bekendmaking van de namen van correctoren aan de betrokken kandidaat mogelijk te maken.

3 Keuze van taal en gelijke behandeling van kandidaten

3.1 Het onderzoek van de Ombudsman heeft niet voldoende aanwijzingen gegeven dat er sprake zou zijn geweest van een geval van wanbeheer van de Commissie of het Parlement bij de behandeling van kandidaten op basis van hun taalkeuze.

CONCLUSIE

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken:

Overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie en de beginselen van behoorlijk bestuur moeten jury's aan sollicitanten de motieven en elementen bekendmaken die nodig zijn om de door hen genomen besluiten te kunnen doorgronden.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures die betrekking hadden op specifieke gebeurtenissen die in het verleden hebben plaatsgevonden, was het niet opportuun om een minnelijke schikking na te streven. Daarom sloot de Ombudsman de zaak.

VERDERE OPMERKINGEN

Het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht en andere klachten betreffende de aanwerving van personeel wees uit dat het opportuun was een meer algemeen onderzoek met betrekking tot deze zaak te beginnen.

De Ombudsman opende op 7 november 1997 op eigen initiatief een onderzoek naar de door de Commissie bij de aanwerving van personeel gevolgde procedures.

AANWERVING: PROCEDURES VOOR EEN ALGEMEEN VERGELIJKEND ONDERZOEK

Besluit inzake klacht 675/1.7.96/AL/FIN/KT tegen de Europese Commissie

KLACHT

In juni 1996 diende mevrouw L. bij de Ombudsman een klacht in over de door de Commissie bij een vergelijkend onderzoek met het oog op aanwerving gevolgde procedures.

Zij nam deel aan algemeen vergelijkend onderzoek COM/A/907 en was een van de 40 kandidaten die werden uitgenodigd voor het mondelinge gedeelte. Zij werd echter niet op de reservelijst geplaatst. In juli 1995 stelde de Commissie mevrouw L. op de hoogte van de resultaten, alsmede van de cijfers die zij had verkregen. Op 17 augustus 1995 verzocht mevrouw L. de voorzitter van de jury schriftelijk haar cijfers opnieuw te beoordelen en vroeg zij om afschriften van haar gecorrigeerde examenteksten.

Mevrouw L. beklagde zich tegenover de Ombudsman over het feit dat:

- 1 zij geen antwoord had gekregen op haar brief van 17 augustus 1995;
- 2 de jury had geweigerd haar afschriften te overleggen van haar gecorrigeerde examenteksten;
- 3 haar nooit enige informatie was verstrekt over de beoordelingscriteria of de beoordelingsschalen die door de jury waren gehanteerd.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

- 1 In de aankondiging van het vergelijkend onderzoek werd bepaald dat maximaal 20 sollicitanten op de reservelijst zouden worden geplaatst. Voor het mondeling examen werden ongeveer 40 kandidaten uitgenodigd die waren geslaagd voor het schriftelijke gedeelte. De door de jury toegekende cijfers waren zodanig dat mevrouw L. niet tot de 20 beste kandidaten behoorde.

- 2 In een brief van 27 juni 1996 verklaarde mevrouw L. dat zij op 17 augustus 1995 een brief aan de Commissie had gezonden met een verzoek om haar dossier opnieuw te beoordelen en haar examenteksten te retourneren. De eenheid aanwerving van de Commissie behandelde vervolgens het dossier van mevrouw L., maar kon haar brief van 17 augustus 1995 niet vinden.
- 3 Mevrouw L. richtte zich op 9 mei 1996 schriftelijk tot de voorzitter van de jury en sloot een afschrift van haar brief van 17 augustus 1995 bij. De Commissie beantwoordde de brief van 9 mei 1996 op 13 september 1996. In deze brief verontschuldigde de Commissie zich voor de late beantwoording van de brief van mevrouw L. van 9 mei 1996.

Opmerkingen klager

Mevrouw L. handhaafde haar klacht. Zij sloot een gewaarmerkt afschrift bij van een ontvangstbewijs voor aangetekende post gedateerd 22 augustus 1995. Deze brief was geadresseerd aan de voorzitter van de jury van vergelijkend onderzoek COM/A/907 bij de Europese Commissie, DG IX.

Bovendien merkte mevrouw L. op dat zij niet had gevraagd om terugzending van haar examenteksten, zoals vermeld in de opmerkingen van de Commissie, maar slechts om afschriften van haar gecorrigeerde examenteksten en de beoordeling daarvan ten einde haar in staat te stellen deze ter kennis te nemen en te analyseren.

BESLUIT

1 Zoekraken van een brief van een kandidaat

- 1.1 Klager had de Ombudsman een gewaarmerkt afschrift overgelegd van een ontvangstbewijs voor de aangetekende brief die zij op 22 augustus 1995 had verzonden.
- 1.2 De Commissie had in haar opmerkingen verklaard dat zij de brief van klager van 17 augustus 1995 niet had gevonden.
- 1.3 Volgens de beginselen van behoorlijk bestuur dient een brief die bij de Commissie is aangekomen, te worden beantwoord. Het feit dat de brief van klager van 17 augustus 1995 bij de Commissie zoek was geraakt, vormde een geval van wanbeheer. De Ombudsman vestigde derhalve de aandacht van de Commissie op het feit dat zij dient te verzekeren dat dergelijke gevallen zich in de toekomst niet weer voordoen.

2 Afschriften van examenteksten

- 2.1 In het Statuut van de ambtenaren is bepaald dat voor elk vergelijkend onderzoek een jury wordt aangewezen, die onafhankelijk en op basis van vertrouwelijkheid werkt. Volgens de huidige stand van het Gemeenschapsrecht is er geen rechtsgrondslag voor het standpunt dat de Commissie verplicht zou zijn afschriften van gecorrigeerde examenteksten aan kandidaten te doen toekomen.
- 2.2 De Europese Ombudsman had een aantal klachten op het gebied van de aanwerving bij de communautaire instellingen ontvangen. Deze klachten hadden met name betrekking op een tekortschietende transparantie bij de procedures. O.a. hadden klagers zich beklaagd over het feit dat zij geen afschriften konden krijgen van gecorrigeerde examenteksten.
- 2.3 Volgens artikel 138 E van het EG-Verdrag is de Ombudsman bevoegd op eigen initiatief onderzoek te verrichten met betrekking tot eventuele gevallen van wanbeheer bij het optreden van de communautaire instellingen of organen. Op grond van deze bepaling opende hij op 7 november 1997 op eigen initiatief een onderzoek met betrekking tot de door de Commissie bij de aanwerving van haar personeel gevolgde procedures.
- 2.4 In het kader van dit initiatiefonderzoek zal de Ombudsman nagaan of de Commissie voornemens is maatregelen te nemen ten einde het mogelijk te maken dat de betrokken kandidaat de beschikking krijgt over afschriften van gecorrigeerde examenteksten.

3 De door de jury gehanteerde beoordelingscriteria

- 3.1 Jury's dienen overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof en de beginselen van behoorlijk bestuur aan sollicitanten de motieven en elementen bekend te maken die nodig zijn om de door hen genomen besluiten te kunnen doorgronden. De Ombudsman was van mening dat de Commissie naar aanleiding van de desbetreffende verzoeken van klager meer gedetailleerde informatie had moeten verstrekken over de door de jury gehanteerde beoordelingscriteria.
- 3.2 De Ombudsman vestigde de aandacht van de Commissie op het feit dat zij, door de kandidaten informatie te verstrekken over de beoordelingscriteria, de transparantie van de aanwervingsprocedure aanzienlijk zou vergroten en daarmee de werkzaamheden van jury's met betrekking tot de behandeling van opmerkingen en klachten van kandidaten zou kunnen verlichten.

CONCLUSIE

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerkingen te maken:

Volgens de beginselen van behoorlijk bestuur dient een brief die bij de Commissie is aangekomen, te worden beantwoord. Het feit dat de brief van klager van 17 augustus 1995 bij de Commissie zoek was geraakt, vormde een geval van wanbeheer. De Ombudsman vestigde derhalve de aandacht van de Commissie op het feit dat zij diende te verzekeren dat dergelijke gevallen zich in de toekomst niet weer voordoen.

Overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie en de beginselen van behoorlijk bestuur dienen jury's aan sollicitanten de motieven en elementen bekend te maken die nodig zijn om de door hen genomen besluiten te kunnen doorgronden. De Ombudsman was van mening dat de Commissie naar aanleiding van de desbetreffende verzoeken van klager meer gedetailleerde informatie had moeten verstrekken over de door de jury gehanteerde beoordelingscriteria.

Omdat het bij deze aspecten van de zaak ging om procedures met betrekking tot specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun een minnelijke schikking na te streven. Daarom sloot de Ombudsman de zaak.

VERDERE OPMERKINGEN

Het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht en andere klachten betreffende de aanwerving van personeel wees uit dat het opportuun was om een meer algemeen onderzoek met betrekking tot deze zaak te beginnen.

Op 7 november 1997 opende de Europese Ombudsman op eigen initiatief een onderzoek naar de door de Commissie bij de aanwerving van personeel gevolgde procedures.

AANWERVING: VERSTREKKING VAN INFORMATIE AAN SOLLICITANT

Besluit inzake klacht 686/3.7.96/GR/D/VK tegen de Europese Commissie

KLACHT

In juli 1996 diende de heer R. bij de Ombudsman een klacht in wegens het feit dat te weinig informatie was verstrekt en aanzienlijke vertragingen waren opgetreden in het kader van een procedure voor een vergelijkend onderzoek van de Commissie.

Klager nam deel aan een vergelijkend onderzoek voor posten op het gebied van biotechnologie. Hij ontving vier maanden nadat hij zijn persoonlijke documenten had ingestuurd, een ontvangstbewijs. Gedurende een periode van twee jaar ontving hij geen informatie van de Commissie. Zijn regelmatige verzoeken om aanvullende informatie met betrekking tot de aanwervingsprocedure resulteerden slechts in de toezending van hetzelfde ontvangstbewijs. Klager beklemtoonde dat de selectieprocedure te veel tijd in beslag leek te nemen. Hij betwijfelde of de procedure juist ten uitvoer werd gelegd en of zijn dossier op de juiste wijze werd behandeld.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen wees de Commissie erop dat de selectieprocedure tot doel had een reservelijst voor tijdelijke functionarissen op te stellen. De lijst moest de verschillende Commissiediensten in staat stellen een keuze te maken uit kandidaten. De kandidaten hebben geen wettelijk recht te worden uitgenodigd voor een gesprek en ook hebben geslaagde deelnemers geen recht op een baan. De vertragingen waren het gevolg van het grote aantal deelnemers en andere problemen in verband met de samenstelling van de jury. De bewering van de heer R. volgens welke zijn dossier niet juist zou zijn behandeld, was niet gefundeerd, omdat de jury elk sollicitatiedossier afzonderlijk behandelde.

Opmerkingen klager

Klager maakte de navolgende opmerkingen. De Commissie leek gedurende een periode van twee jaar niet tot handelen te zijn overgegaan. De research-sector is voortdurend in beweging en sollicitanten voor posten op dit gebied hebben derhalve behoefte aan steeds opnieuw aangepaste beroepskwalificaties. De aanzienlijke vertraging die bij de selectieprocedure was opgetreden, was onbegrijpelijk.

Bovendien wees klager erop dat gezien de huidige werkgelegenheidssituatie de algemene aankondiging van vacatures met een nogal vage taakomschrijving zeker zou leiden tot een stroom van sollicitaties. De Commissie had kunnen verwachten dat veel sollicitaties zouden worden ingediend en had de nodige maatregelen moeten nemen om dienovereenkomstig te kunnen handelen.

BESLUIT

Uit de aan de Ombudsman verstrekte informatie blijkt dat klager vanaf februari 1995 geen verdere informatie over zijn sollicitatie heeft ontvangen.

Als deelnemer was hij natuurlijk geïnteresseerd in het verdere verloop van de selectieprocedure. In geval van vertragingen is het overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur noodzakelijk de kandidaten binnen een redelijke termijn te informeren over de stand van de procedure, vooral wanneer de kandidaat zelf daar specifiek om heeft gevraagd. Het bij herhaling toezenden van hetzelfde ontvangstbewijs lijkt niet voldoende om in deze informatiebehoefte te voorzien. De Commissie erkende dat een vertraging was opgetreden. Zij merkte op dat klager persoonlijk op de hoogte zou worden gesteld van de resultaten van de selectieprocedure.

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken:

Overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur moet tijdig op verzoeken om informatie worden gereageerd. In het onderhavige geval ontving klager gedurende een periode van ten minste anderhalf jaar geen informatie. Klager had door de Commissie naar aanleiding van zijn desbetreffende verzoek moeten worden geïnformeerd over de stand van de selectieprocedure. Omdat de Commissie op de hoogte was van het feit dat een groot aantal sollicitanten reageert op aankondigingen van vacatures, had zij de zaak dienovereenkomstig moeten behandelen en sollicitanten binnen een redelijke termijn op de hoogte moeten stellen van de situatie.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures met betrekking tot specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun een minnelijke schikking na te streven. De Ombudsman sloot derhalve de zaak.

WEIGERING VAN TOEGANG VAN HET PUBLIEK TOT DOCUMENTEN

Besluit inzake klacht 709/9.7.96/TC/IRL/KT tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer C. uit Ierland diende in juli 1996 bij de Ombudsman een klacht in naar aanleiding van de weigering van de Europese Commissie om hem inzage te geven in een briefwisseling tussen de Commissie en het Bureau voor consumentenaangelegenheden in Ierland. De heer C. had in een brief aan de Commissie beweerd dat het Bureau voor consumentenaangelegenheden in Ierland niet voldeed aan zijn overeenkomstig het Gemeenschapsrecht tegenover hem bestaande verplichtingen. Naar aanleiding van zijn klacht vond een briefwisseling plaats tussen de Commissie en het Bureau voor consumentenaangelegenheden in Ierland. Bij twee

gelegenheden had klager de Commissie verzocht om afschriften van deze briefwisseling, maar inzage werd hem geweigerd.

De Commissie voerde samengevat de navolgende motieven aan voor haar weigering inzage te geven:

Het besluit inzake de toegang van het publiek tot documenten van de Commissie bevat de duidelijke bepaling dat, indien een document afkomstig is van buiten de Commissie (bijvoorbeeld de brief van het Bureau voor consumentenaangelegenheden aan de Commissie), het verzoek tot de auteur van het document moet worden gericht. Bovendien had het Bureau voor consumentenaangelegenheden gevraagd om vertrouwelijkheid. Met betrekking tot de brief van de Commissie aan het Bureau voor consumentenaangelegenheden hield de Commissie staande dat bekendmaking niet in overeenstemming zou zijn met het belang van de Commissie met betrekking tot de geheimhouding van haar beraadslagingen, één van de redenen waarom de Commissie overeenkomstig haar besluit inzake de toegang van het publiek tot documenten van de Commissie inzage kan weigeren.

HET ONDERZOEK

De Ombudsman stelde vast dat deze zaak binnen zijn bevoegdheden viel, omdat het ging om een verzoek om toegang tot documenten die berustten bij de Europese Commissie.

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen hield de Commissie de motieven staande die zij oorspronkelijk had aangevoerd voor het weigeren van toegang tot de brief van het Bureau voor consumentenaangelegenheden aan de Commissie. Met betrekking tot de brief van de Commissie aan het Bureau voor consumentenaangelegenheden kwam de Commissie echter terug op haar oorspronkelijke besluit en wel in het licht van de ervaring die zij gedurende twee jaar had opgedaan met betrekking tot de tenuitvoerlegging van haar beleid inzake de toegang tot documenten. Zij meende derhalve positief gevolg te kunnen geven aan het verzoek van de heer C om inzage in de brief, die daarom werd ingesloten bij de opmerkingen van de Commissie.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie deelde klager mee dat hij het Bureau voor consumentenaangelegenheden had gevraagd om een afschrift van zijn brief aan de Commissie, maar dat hem inzage werd geweigerd. Hij vroeg zich af of het beleid inzake de toegang van het publiek tot documenten van land tot land zou moeten verschillen.

BESLUIT

Bij zijn beoordeling van de klacht wees de Ombudsman er in de eerste plaats op dat het EG-Verdrag geen bepaling betreffende transparantie bevat, en dat er geen algemene, op alle communautaire instellingen en organen toepasselijke regel is volgens welke een algemeen recht op toegang van het publiek tot documenten bestaat. Tevens wees hij erop dat hij alleen bevoegd is ten aanzien van communautaire instellingen en organen en dat derhalve nationale maatregelen betreffende de toegang van het publiek tot documenten niet onder zijn bevoegdheden vallen.

Commissie en Raad zijn een Gedragscode inzake de toegang van het publiek tot hun documenten (hierna te noemen de Code) overeengekomen, die wat de Commissie betreft ten uitvoer werd gelegd bij besluit van de Commissie van 8 februari 1994.¹

Het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot de door klager aan de orde gestelde vraagstukken richtte zich derhalve op de vraag of de Commissie met haar weigering inzage in de desbetreffende correspondentie te geven, had gehandeld in overeenstemming met deze bepalingen.

De desbetreffende bepalingen van de Gedragscode luiden als volgt:

Wanneer de auteur van het document dat bij de instelling berust een natuurlijke of een rechtspersoon, een Lid-Staat, een andere instelling of een orgaan van de Gemeenschap of enige andere nationale of internationale organisatie is, moet het verzoek rechtstreeks tot de auteur van het document worden gericht.

...

Zij (de instellingen) kunnen de toegang tot een document ook weigeren om het belang van de instelling met betrekking tot de geheimhouding van haar beraadslagingen te beschermen.

Met betrekking tot de brief van het Bureau voor consumentenaangelegenheden aan de Commissie blijkt uit geciteerde bepalingen dat bij de Commissie binnenkomende brieven buiten het toepassingsgebied vallen van het besluit van de Commissie inzake de toegang van het publiek tot documenten. Het besluit van de Commissie naar aanleiding van het verzoek van de heer C. bleek derhalve in overeenstemming te zijn met de van toepassing zijnde bepalingen.

¹ PB L 340/1993, blz. 41; PB L 46/1994, blz. 58

Wat betreft de brief van de Commissie aan het Bureau voor consumenten-aangelegenheden merkte de Ombudsman op dat uit het arrest van het Gerecht van eerste aanleg in zaak T-194/94 *Carvel en Guardian Newspapers tegen Raad*¹ blijkt dat de instellingen, wanneer zij een beroep doen op geheimhouding van hun beraadslagingen, een afweging moeten maken tussen het belang dat de burgers hebben bij het verkrijgen van toegang tot hun documenten en een eventueel eigen belang om de geheimhouding van hun beraadslagingen te beschermen.

Uit het besluit van de Commissie om inzage in haar eigen brief te weigeren bleek niet dat een dergelijke afweging was gemaakt. Tijdens het onderzoek van de Ombudsman had de Commissie zelf maatregelen genomen om deze fout recht te zetten door het betrokken document vrij te geven. De Ombudsman volstond derhalve met het maken van een kritische opmerking aan het adres van de Commissie volgens welke zij in de toekomst moet voldoen aan de vereiste dat een dergelijke afweging dient plaats te vinden.

Tegen deze achtergrond sloot de Ombudsman de zaak.

AANWERVING: BEROEP TEGEN BESLUIT VAN EEN JURY

Besluit inzake klacht 773/29.7.96/SS/FIN/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In juli 1996 diende de heer S., mede namens drie andere ervaren sollicitant-vertalers, bij de Ombudsman een klacht in. De klacht had betrekking op een door de Commissie georganiseerd algemeen vergelijkend onderzoek voor Zweedstalige vertalers (EUR/LA/76). Nadat hij voor het schriftelijk gedeelte was gezakt, verzocht klager de jury om de beoordeling te herzien en hem een afschrift van de gecorrigeerde vertaling te doen toekomen.

In zijn bij de Ombudsman ingediende klacht beweerde de heer S. dat het door de jury op 14 mei 1996 aan hem toegezonden antwoord een geval van wanbeheer vormde. In haar brief had de jury vermeld dat een herbeoordeling had plaatsgevonden en dat zij naar aanleiding daarvan had geconcludeerd dat de beoordeling juist en gerechtvaardigd was geweest. Wat betreft het verzoek van klager om inzage in de gecorrigeerde examentekst, merkte de jury op dat zij daarin helaas niet kon toestemmen, omdat de beraadslagingen van de jury geheim zijn en het beginsel van gelijke behandeling van sollicitanten moet worden toegepast. In zijn klacht

¹Jurispr. [1995] II-2765.

drong de heer S. er tevens op aan dat een andere instantie dan de jury zou worden belast met de toetsing van de beoordeling van zijn schriftelijk examen.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen stelde de Commissie in het algemeen dat het bij de beoordeling van het schriftelijke gedeelte van een vergelijkend onderzoek gaat om een vergelijking van sollicitanten waarop de statutaire verplichting tot geheimhouding van de beraadslagingen van jury's van toepassing is, en dat in de communautaire rechtspraak is erkend dat jury's een aanzienlijke beoordelingsmarge hebben met betrekking tot de toekenning van punten voor de schriftelijke examens van de sollicitanten.

Voor wat betreft het geval van de heer S. merkte de Commissie op dat de jury voor de correctie bevoegde en ervaren taalkundigen had aangewezen, en dat elke examentekst onafhankelijk door ten minste twee correctoren was beoordeeld. Vervolgens had de jury het voor elke kandidaat toegewezen cijfer vastgesteld en, gezien de communautaire jurisprudentie, was het uitgesloten dat een andere instantie dan de jury het cijfer van de sollicitanten zou kunnen vaststellen.

BESLUIT

Wat betreft de bewering van klager met betrekking tot de brief van de Commissie van 14 mei 1996 merkte de Ombudsman in de eerste plaats op dat de Commissie ter rechtvaardiging van de weigering om de heer S. in zage in zijn gecorrigeerde examentekst te geven, verwees naar het beginsel van gelijke behandeling van sollicitanten. Dit beginsel houdt in dat gelijke situaties op gelijke wijze worden behandeld en dat afwijkende situaties van geval tot geval worden bekeken. Het besluit om een afschrift van de gecorrigeerde examentekst al dan niet aan sollicitanten ter inzage te geven is een besluit dat moet worden genomen binnen het juridisch kader van het Statuut van de ambtenaren en de communautaire jurisprudentie, en het genoemde beginsel lijkt op een dergelijk besluit niet van invloed te zijn. Verder stelde de Ombudsman vast dat de Commissie dit argument in haar opmerkingen niet had herhaald. Derhalve was de Ombudsman van oordeel dat de verwijzing naar dit beginsel in het antwoord van de Commissie aan klager misleidend was en maakte hij dienaangaande een kritische opmerking.

Volgens de huidige stand van het Gemeenschapsrecht is er geen rechtsgrondslag voor het standpunt dat de Commissie verplicht zou zijn een afschrift van een gecorrigeerde examentekst aan een sollicitant ter inzage te geven. Gezien dit feit en gelet op de ruime beoordelingsmarge van jury's zoals die ook in de communautaire jurisprudentie wordt erkend, is het des te belangrijker dat jury's voldoen aan de in de communautaire jurisprudentie vastgestelde wettelijke waarborgen en zich houden aan de beginselen van behoorlijk bestuur. In haar reactie op het verzoek van de heer S. om herziening van haar besluit merkte de jury uitsluitend op dat zij had geconcludeerd dat de beoordeling juist en gerechtvaardigd was geweest. Op basis van dit antwoord had klager geen enkele indicatie met betrekking tot de vraag welke elementen en welke procedure tot dit resultaat hadden geleid. De Ombudsman achtte dit onbevredigend en maakte derhalve een kritische opmerking aan het adres van de Commissie volgens welke jury's met inachtneming van de communautaire jurisprudentie en de beginselen van behoorlijk bestuur sollicitanten in kennis moeten stellen van de motivering van de door hen genomen besluiten en de elementen die noodzakelijk zijn om die motivering te begrijpen.

Wat betreft het verzoek van klager om een herbeoordeling van zijn examentekst door een andere instantie dan de jury merkte Ombudsman op dat de toepasselijke regels niet voorzien in een beroepsinstantie die binnen het kader van een vergelijkend onderzoek de beoordeling van examens door een jury kan herzien.

Op basis van bovengenoemde bevindingen sloot de Ombudsman de zaak

ERKENNING VAN DIPLOMA: NIET-ADEQUATE BEHANDELING VAN KLACHT

Besluit inzake klacht 956/18.10.96/RM/B/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In oktober 1996 diende mevrouw B. via een Belgische advocaat bij de Ombudsman een klacht in tegen de Commissie.

Mevrouw B., een in België woonachtig Nederlands staatsburger, is in het bezit van een Nederlands diploma "*diploma verpleegkundige A*" dat zij in 1965 behaalde. In februari 1994 kreeg zij van de Belgische autoriteiten te horen dat het diploma als zodanig niet kon worden erkend.

In april 1994 diende mevrouw B. bij de Commissie een klacht in naar aanleiding van deze weigering, die volgens haar in strijd was met het Gemeenschapsrecht. Zij was van mening dat het diploma had moeten worden erkend uit hoofde van richtlijn 77/452 van de Raad inzake de onder-

linge erkenning van de diploma's, certificaten en andere titels van verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger, tevens houdende maatregelen tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en vrij verrichten van diensten¹.

Mevrouw B. diende bij de Ombudsman een klacht in, omdat zij van mening was dat de Commissie haar zaak op onbevredigende wijze beoordeelde en behandelde.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen wees de Commissie erop dat het diploma van mevrouw B. was afgegeven voordat richtlijn 77/452 van de Raad in werking trad. Bovendien hangt de wederzijdse erkenning van een diploma uit hoofde van richtlijn 77/452 af van de vraag of de diploma's in overeenstemming zijn met de bepalingen zoals die zijn vastgesteld in richtlijn 77/453 inzake de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de werkzaamheden van verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger². Het diploma van mevrouw B. betrof echter een vorm van onderwijs die niet in overeenstemming was met de minimumcriteria zoals die zijn vastgesteld in richtlijn 77/453 van de Raad.

Verder verklaarde de Commissie dat mevrouw B. niet in aanmerking kwam voor toepassing van het bepaalde in artikel 4 van richtlijn 77/452 betreffende diploma's die niet voldoen aan alle voorwaarden zoals die zijn vastgesteld in richtlijn 77/453, omdat zij het krachtens artikel 4 vereiste werkcertificaat niet kon overleggen.

Op basis van de jurisprudentie van het Hof van Justitie was de Commissie echter van mening dat de Belgische autoriteiten moesten proberen de toegang van mevrouw B. tot haar beroep te vergemakkelijken, in weerwil van het feit dat de richtlijn op haar geval niet van toepassing was. De nationale autoriteiten dienden het desbetreffende diploma te vergelijken met de bepalingen als vastgesteld in richtlijn 77/453, en dienden de desbetreffende burger mede te delen welke beroepskwalificaties volgens hen ontbraken. Door deze informatie te verstrekken zouden de autoriteiten de burger in staat stellen een besluit te nemen over de vraag of hij de ontbrekende beroepskwalificaties alsnog zou willen verwerven.

¹ PB L 176 van 1977, blz. 1.

² PB L 176 van 1977, blz. 8.

Wat de behandeling van haar zaak betreft merkte de Commissie op dat zij deze samen met andere soortgelijke zaken had voorgelegd aan het Comité van hoge ambtenaren van volksgezondheid, dat krachtens genoemde richtlijnen was opgericht ten einde problemen met betrekking tot de toepassing van die richtlijnen te behandelen. Bovendien maakte zij een opsomming van de vele contacten die zij met de Belgische en Nederlandse autoriteiten over deze gevallen had gehad. De Commissie merkte op dat het Comité van hoge ambtenaren pas in het najaar van 1996 met haar conclusies was gekomen, die in overeenstemming waren met de hierboven uiteengezette juridische evaluatie van de Commissie. Ten slotte merkte de Commissie op dat zij mevrouw B. bij schrijven van 25 november 1996 in kennis had gesteld van haar juridische evaluatie.

BESLUIT

Wat de beoordeling van de oorspronkelijk bij de Commissie ingediende klacht door de Commissie betreft, bleek dat de Commissie het standpunt van de Belgische autoriteiten deelde dat het desbetreffende diploma niet in overeenstemming was met de minimumvoorwaarden als vastgesteld in richtlijn 77/453. In dat geval bleek duidelijk uit artikel 4 van richtlijn 77/452 dat het diploma alleen kon worden erkend, indien het vergezeld ging van een verklaring. Deze verklaring had moeten luiden dat de houder ervan "de werkzaamheden van verantwoordelijk algemeen ziekenverpleger gedurende ten minste drie jaar tijdens de vijf jaren die aan de afgifte van de verklaring voorafgaan, daadwerkelijk en op wettige wijze (heeft) verricht".

Indien de toegang tot een beroep en de onderlinge erkenning van diploma's niet door de communautaire wetgever is geregeld, moet het recht op het vrije verkeer rechtstreeks worden uitgeoefend op basis van de desbetreffende Verdragsbepalingen, in dit geval de artikelen 48 en 52 van het EG-Verdrag. Deze bepalingen hebben rechtstreekse werking en kunnen derhalve door nationale rechtbanken worden toegepast. Het Hof van Justitie heeft de verplichtingen die krachtens de Verdragsbepalingen in dergelijke situaties op nationale autoriteiten rusten¹ uiteengezet. Het Hof heeft in deze de volgende uitspraak gedaan:

"Het is vaste rechtspraak, dat de bevoegde autoriteiten van een Lid-Staat die moeten beslissen op een verzoek om een beroep te mogen uitoefenen dat naar nationaal recht slechts toegankelijk is voor degene die over een diploma of een beroepskwalificatie beschikt, rekening moeten houden met de diploma's, certificaten en andere titels die de

¹ Zaak C-164/94, *Aranitis*, Jurisprudentie [1996]-blz. I-135, zaak C-104/91, *Aguirre Borrel*, Jurisprudentie [1992]- blz. I-3003 en zaak C-340/89, *Vlassopoulou*, Jurisprudentie [1991]-blz. I-2357.

betrokkene met het oog op de uitoefening van hetzelfde beroep in een andere Lid-Staat heeft verworven, door de uit de diploma's blijkende bekwaamheden te vergelijken met de in de nationale regeling verlangde kennis en kundigheden" (arrest in de zaak-Aranitis, rechtsoverweging 31).

Derhalve bleek het standpunt van de Commissie gefundeerd te zijn. Er zij echter op gewezen dat het Hof van Justitie inzake vraagstukken van het Gemeenschapsrecht de hoogste autoriteit is.

Het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bracht derhalve geen geval van wanbeheer van de Commissie bij de interpretatie van de twee richtlijnen aan het licht.

Wat de behandeling van de klacht door de Commissie betreft bleek uit de opsomming in de opmerkingen van de Commissie betreffende haar contacten met nationale autoriteiten ten aanzien van deze en soortgelijke zaken, dat de Commissie zich actief met de klacht bezig had gehouden. Uit de klacht en de opmerkingen van de Commissie bleek echter ook dat klager gedurende ten minste een geheel jaar niet op de hoogte was gehouden van de stappen van de Commissie.

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot dit aspect van de klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken:

Op grond van de beginselen van behoorlijk bestuur waaraan de Commissie gehouden is, moet een klager regelmatig op de hoogte worden gehouden van de voortgang van de behandeling van zijn klacht. De Commissie had klager derhalve regelmatig moeten informeren over haar stappen met betrekking tot de klacht. Het leek derhalve niet in overeenstemming met genoemde beginselen te zijn, indien klager gedurende een geheel jaar verstoken bleef van informatie.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures die betrekking hadden op specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun een minnelijke schikking na te streven. Daarom sloot de Ombudsman de zaak.

SELECTIE VAN EEN ADVISEUR VOOR DE UITVOERING VAN EEN TACIS-PROJECT

Besluit inzake klacht 999/07.11.96/SN/UK/JMA tegen de Europese Commissie

KLACHT

In november 1996 diende de heer Stan NEWENS, lid van het Europees Parlement, namens de heer M. bij de Ombudsman een klacht in met betrekking tot de vermeende inefficiënte en onethische praktijken van de vertegenwoordiger van de Commissie die belast was met een in het kader van het TACIS-programma gefinancierd project.

Klager maakte drie opmerkingen:

- 1 Volgens hem stelden de EU-instellingen geen realistische termijnen voor het project vast en hielden zij zich daar ook niet aan.
- 2 De projectvoorwaarden waren niet bevredigend; met name de tijd die voor bepaalde werkzaamheden beschikbaar was, was niet toereikend en de aan de adviseurs betaalde vergoedingen waren te laag.
- 3 De door hem in het kader van zijn voorbereidende werkzaamheden voor het project ontwikkelde methodologie werd doorgegeven aan anderen.

HET ONDERZOEK**Opmerkingen Commissie**

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen deelde de Commissie mee dat het project betreffende "prijstatistieken voor de bouw" deel uitmaakte van een programma voor technische steun aan TACIS-landen op het gebied van de statistiek. Volgens het programma werden de meeste werkzaamheden uitgevoerd door de nationale bureaus voor de statistiek van de Lid-Staten. Verzoeken tot het indienen van blijken van belangstelling voor in het kader van het programma te financieren projecten moesten worden beoordeeld door een raadgevende stuurgroep onder voorzitterschap van de Commissie, met deelneming van de nationale bureaus voor de statistiek van de TACIS-landen en van de nationale bureaus voor de statistiek van de Lid-Staten. Particuliere ondernemingen werden alleen uitgenodigd deel te nemen, wanneer geen nationaal bureau voor de statistiek van de Lid-Staten bereid en in staat was de werkzaamheden uit te voeren.

Het project betreffende "prijstatistieken voor de bouw" was het resultaat van een in oktober 1994 door verschillende Midden-Aziatische landen

gedaan verzoek. Omdat geen nationale bureaus voor de statistiek van de Lid-Staten bereid waren de werkzaamheden uit te voeren, namen vertegenwoordigers van het Centraal Bureau voor de Statistiek van het VK het initiatief het adviesbureau van de heer M. (DLC) te benaderen met het verzoek na te gaan of het project voor het Bureau interessant was. Nadat DLC als potentiële partner was aangewezen, moest met de behandeling van het dossier worden gewacht totdat voldoende begrotingsmiddelen beschikbaar waren.

Onmiddellijk nadat in maart 1996 middelen ter beschikking kwamen, werd DLC verzocht een specifiek voorstel te doen, dat in mei 1996 werd ingediend. Het werd te duur bevonden en na een periode van onderhandelingen ging DLC niet akkoord met de financiële voorwaarden die in het kader van TACIS konden worden aangeboden. Deze voorwaarden waren in overeenstemming met de doelmatigheidsrichtlijnen van de Commissie voor het statistische programma van TACIS.

Vervolgens probeerde de Commissie opnieuw een nationaal bureau voor de statistiek van de Lid-Staten in het kader van de stuurgroep bij de werkzaamheden te betrekken. In september 1996 nam het Duitse Federale Bureau voor de Statistiek de verantwoordelijkheid voor het project op zich. DLC werd onmiddellijk van de nieuwe situatie op de hoogte gesteld.

Het door DLC ingediende voorstel werd niet doorgegeven aan andere gegadigden voor het project. In het kader van de gedachtewisselingen over het project was de tekst natuurlijk wel onder de aandacht van alle belanghebbende partijen gekomen. De uitvoering van het project was niet op deze tekst gebaseerd, omdat het Duitse Federale Bureau voor de Statistiek voor de desbetreffende statistische werkzaamheden zijn eigen aanpak volgde.

Van klager werden geen aanvullende opmerkingen ontvangen.

BESLUIT

1 Duur van de onderhandelingen

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman bleek dat DLC in november 1994 voor het eerst werd benaderd met betrekking tot het project "prijsstatistieken voor de bouw". Om budgettaire redenen deed de Commissie echter pas in maart 1996 definitieve toezeggingen betreffende de financiering van het project. DLC werd vervolgens uitgenodigd een specifiek voorstel te doen dat in mei 1996 werd ontvangen. Het definitieve besluit dat het project moest worden uitgevoerd door het Duitse Federale Bureau voor de Statistiek, werd genomen in oktober 1996.

Derhalve bleek dat de belangrijkste oorzaak van de vertraging gelegen was in het feit dat niet voldoende budgettaire middelen voor het project beschikbaar waren.

Derhalve leken er geen aanwijzingen te zijn dat er sprake was van onnodige administratieve vertraging van de zijde van de Commissie of haar vertegenwoordigers.

2 De projectvoorwaarden

In haar opmerkingen stelde de Commissie dat de projectvoorwaarden in overeenstemming waren met de doelmatigheidsrichtlijnen voor het statistisch programma van TACIS. De Ombudsman had geen informatie gekregen die in strijd was met deze verklaring. De inhoud van de doelmatigheidsrichtlijnen zijn een zaak van de Commissie, die ten aanzien van vraagstukken van goed financieel beheer is onderworpen aan controle door de Rekenkamer en het Europees Parlement.

Toen de Commissie er echter mee instemde dat namens haar contacten werden gelegd met DLC, had zij moeten verzekeren dat het adviesbureau werd geïnformeerd over de voorwaarden van een eventueel te sluiten contract. Daarmee had kunnen worden voorkomen dat DLC wellicht zou worden misleid met betrekking tot de ruimte die bestond voor onderhandelingen over dergelijke voorwaarden, omdat zij dienaangaande geen rechtstreekse contacten met de Commissie had.

3 Doorgeven van het voorstel van klager aan andere gegadigden

Uit de door de Commissie verstrekte gegevens bleek dat het desbetreffende TACIS-programma in de eerste plaats tot doel had werkzaamheden van de nationale bureaus voor de statistiek van de Lid-Staten te financieren, en dat particuliere ondernemingen alleen werden uitgenodigd om deel te nemen, wanneer de nationale bureaus voor de statistiek niet in staat of bereid waren om de werkzaamheden ten uitvoer te leggen.

Evenzo bleek dat de nationale bureaus voor de statistiek waren betrokken bij de werkzaamheden van de stuurgroep die de financieringsvoorstellen behandelde, zodat zij normaal gesproken ook inzage hadden in de tekst van door particuliere ondernemingen gedane voorstellen.

Toen DLC werd verzocht een voorstel te doen, had de Commissie het adviesbureau uitdrukkelijk moeten meedelen dat haar voorstel zou worden doorgegeven aan de nationale bureaus voor de statistiek, en dat, indien een nationaal bureau voor de statistiek de wens te kennen zou geven de werkzaamheden ten uitvoer te leggen, aan dat bureau de voorkeur zou

worden gegeven. Hiermee had kunnen worden voorkomen dat het adviesbureau ten onrechte de indruk zou krijgen dat haar contacten met de Commissie in deze zaak waren onderworpen aan de fair-play-beginselen die gewoonlijk van toepassing zijn op de aanbesteding van contracten.

De Commissie verklaarde echter dat de uitvoering van het project door het Federale Bureau voor de Statistiek van Duitsland niet was gebaseerd op de tekst van het DLC-voorstel. De Ombudsman kreeg geen informatie die in strijd was met deze verklaring.

CONCLUSIE

Gezien bovenstaande bevindingen achtte de Ombudsman het noodzakelijk de navolgende kritische opmerkingen te maken:

- 1 Toen zij ermee instemde dat namens haar contacten werden gelegd met het bedrijf van klager, had de Commissie ervoor moeten zorgen dat het adviesbureau op de hoogte werd gesteld van de voorwaarden voor een eventueel te sluiten contract. Hiermee had kunnen worden voorkomen dat het adviesbureau wellicht zou worden misleid met betrekking tot de ruimte die bestond voor onderhandelingen over dergelijke voorwaarden, omdat zij dienaangaande geen rechtstreekse contacten met de Commissie had.
- 2 Toen het bedrijf van klager werd verzocht een voorstel te doen, had de Commissie het adviesbureau uitdrukkelijk moeten meedelen dat haar voorstel zou worden doorgegeven aan de nationale bureaus voor de statistiek en dat, indien een nationaal bureau voor de statistiek de wens te kennen zou geven de werkzaamheden ten uitvoer te leggen, aan dat bureau de voorkeur zou worden gegeven. Hiermee had kunnen worden voorkomen dat het adviesbureau ten onrechte de indruk zou krijgen dat haar contacten met de Commissie in deze zaak waren onderworpen aan de fair-play-beginselen die gewoonlijk op de aanbesteding van contracten van toepassing zijn.

Omdat het bij deze aspecten van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun een minnelijke schikking na te streven. Daarom sloot de Ombudsman de zaak.

PERSONEEL: ONJUISTE INDELING VAN EEN DESKUNDIGE

Besluit inzake klacht 1034/19.11.96/MS/IT/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

De heer S. uit Italië diende in november 1996 bij de Ombudsman een klacht in met betrekking tot het feit dat de Commissie niet had gereageerd op een door hem op 24 mei 1995 aan de Commissie gezonden nota.

De achtergrond van de nota van de heer S. aan het adres van de Commissie was samengevat de navolgende. Op 3 oktober 1994 tekende hij een contract met de Europese Associatie voor Ontwikkeling. Het contract werd namens de Associatie ondertekend door twee ambtenaren van de Commissie. In het contract werd bepaald dat de heer S. als expert in opleiding een jaar zou doorbrengen bij de delegatie van de Commissie in Buenos Aires, Argentinië. In de enige overweging van het contract werd bepaald dat het verblijf aldaar hem in staat zou moeten stellen werkervaring op te doen en praktische kennis te vergaren betreffende de samenwerking tussen de Europese Gemeenschap en ontwikkelingslanden. In een op dezelfde dag opgesteld document dat door de heer S. en de Commissie werd ondertekend, "Mandat no. 1625/EF", deed de heer S. de toezegging in het algemeen deel te zullen nemen aan de werkzaamheden van de delegatie en op een niveau dat in overeenstemming was met zijn opleiding de taken te zullen vervullen die hem door het hoofd van de delegatie werden toegewezen.

Na ongeveer acht maanden bij de delegatie te hebben gewerkt schreef de heer S. bovengenoemde nota van 24 mei 1995 aan één van de ambtenaren van de Commissie in Brussel die het contract hadden ondertekend. In de brief werd door hem voornamelijk vermeld dat de hem opgedragen werkzaamheden onder het door hem verwachte niveau lagen en dat ze ook een ander karakter hadden. Volgens de heer S. had dit te maken met het feit dat de delegatie dacht een econoom in dienst te hebben genomen en niet iemand die zoals hij een landbouwopleiding had. Hij verklaarde in zijn nota tenslotte dat hij openstond voor elke suggestie die hem de mogelijkheid zou bieden zijn beroepskwalificaties in Buenos Aires, in Brussel of bij een andere delegatie nuttig te gebruiken.

Omdat het in de nota ging om een interne personeelsaangelegenheid, moest deze via het hoofd van de delegatie aan geadresseerde worden doorgezonden. Dit gebeurde op 7 juni 1995 en in zijn begeleidende nota distantieerde het hoofd van de delegatie zich van de inhoud van de nota van de heer S. Het hoofd van de delegatie stelde dat de bij de delegatie

verrichte werkzaamheden weliswaar geen betrekking hadden op plattelands- of landbouwontwikkeling, maar dat het wel ging om ontwikkelingswerk, en dat de aan de heer S. opgedragen werkzaamheden wellicht niet aan zijn verwachtingen beantwoordden, maar dat het niveau zeker niet onder dat van zijn beroepskwalificaties lag. Het hoofd van de delegatie sloot zijn begeleidende nota af met de suggestie dat de heer S. aan het einde van zijn contractperiode wellicht bij een andere delegatie zou kunnen worden geplaatst waar de werkzaamheden meer te maken zouden hebben met plattelands- en landbouwontwikkeling. De heer S. ontving een afschrift van deze nota.

Later waren er contacten tussen de heer S. en de Commissiediensten in Brussel. Klaarblijkelijk werd de heer S. voorgesteld om in afwachting van de komst van een nieuw delegatiehoofd in Buenos Aires te blijven. In oktober 1995 ondertekende de heer S. een verlenging van zijn contract voor een periode van nog eens een jaar. In een brief van 6 oktober 1995 merkte de heer S. dat een verandering van delegatie een vergissing zou zijn, tenzij hij als compensatie voor de door hem geleden schade de mogelijkheid zou krijgen om een nieuwe periode van twee jaar bij een andere delegatie te werken.

In zijn door hem bij de Ombudsman ingediende klacht beklemtoonde de heer S. dat de post in Buenos Aires hem werd aangeboden, omdat de Commissiediensten er vanuit gingen dat hij econoom was, hoewel uit zijn papieren duidelijk bleek dat hij gespecialiseerd was in landbouwaangelegenheden. Voor deze bewering werden door hem bewijzen aangevoerd.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen stelde de Commissie in de eerste plaats dat de met de opleidingscontracten nagestreefde doelstelling niet noodzakelijkerwijs impliceerde dat de desbetreffende personen een aanvullende opleiding op hun specialisatie-terrein ontvingen. De inhoud van het opleidingsprogramma was gericht op de administratie en het beheer van programma's die in het kader van een bilateraal of multilateraal akkoord met het betrokken land van plaatsing waren overeengekomen. Derhalve was er in de opleidingscontracten geen sprake van een officiële indeling naar gelang van de specialisatie van de desbetreffende personen.

De Commissie stelde in de tweede plaats dat zij de begeleidende nota van het hoofd van de delegatie van 7 juni 1995, waarvan de heer S. een afschrift ontving, beschouwde als een antwoord op zijn nota van 24 mei

1995. De Commissie merkte verder op dat haar diensten in het algemeen probeerden officiële rechtstreekse discussies met de verschillende onderdelen van de delegatie te voorkomen, wanneer daarmee voorbij zou worden gegaan aan het mandaat van het hoofd van de delegatie als vertegenwoordiger van de Commissie die verantwoordelijk is voor de tenuitvoerlegging van het opleidingsprogramma.

In de derde plaats stelde de Commissie dat de heer S. systematisch op de hoogte was gehouden van het standpunt van de administratie, met name in een nota van 16 november 1995 aan het hoofd van de delegatie, waarvan de heer S. een afschrift ontving. In deze nota werd opgemerkt dat hem taken moesten worden toegewezen die in overeenstemming waren met het belang van de dienst.

De Commissie ging niet in op de vraag of haar diensten de heer S. ten onrechte als econoom hadden aangemerkt.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht en drong hij erop aan dat de Commissie hem als compensatie voor de door hem geleden schade nog een opleidingsperiode van twee jaar zou toekennen.

BESLUIT

Bij de beoordeling van de door klager met bewijsstukken gestaafde bewering dat hij ten onrechte als econoom was aangemerkt, stelde de Ombudsman in de eerste plaats vast dat in de door de heer S., de Associatie voor Ontwikkeling en de Commissie ondertekende contracten niet werd gespecificeerd welk werkterrein werd beoogd en dat de opleidingsprogramma's niet noodzakelijkerwijs tot doel hadden de desbetreffende persoon een aanvullende opleiding op zijn specialisatieterrein te geven. De Commissie ontkende echter niet dat een correcte indeling van de heer S. als landbouwdeskundige van belang zou kunnen zijn geweest met betrekking tot het besluit over zijn standplaats en ook werd door de Commissie niet tegengesproken dat haar diensten de heer S. onjuist hadden ingedeeld. Tegen deze achtergrond maakte de Ombudsman een kritische opmerking aan het adres van de Commissie volgens welke zij de heer S. correct had moeten indelen.

In de tweede plaats bleek dat de heer S. geen officiële en expliciete schriftelijke reactie had gekregen op alle in zijn nota van 24 mei 1995 genoemde punten. De begeleidende nota van het hoofd van de delegatie, waarvan de heer S. een afschrift ontving, kon niet als volledig antwoord worden beschouwd, omdat het hoofd van de delegatie niet de bevoegdheid had te

reageren op alle in de nota van de heer S. genoemde punten. Het contract op basis waarvan de heer S. bij de delegatie in Buenos Aires werd geplaatst, werd echter op basis van onderlinge overeenstemming in oktober 1995 **met een jaar** verlengd en uit de nota van 16 november 1995 van het hoofdkwartier in Brussel aan het hoofd van de delegatie, waarvan de heer F. een afschrift ontving, bleek duidelijk dat de Commissie op het standpunt stond dat hem taken moesten worden toegewezen die in overeenstemming waren met het belang van de dienst. Het voorstel om zijn contract in Buenos Aires met nog een jaar te verlengen vormde een impliciete reactie op de eventuele wens van de heer S. om bij een andere delegatie te worden geplaatst. In twee genoemde nota's werd ingegaan op zijn grieven met betrekking tot de toewijzing van taken. Tegen deze achtergrond concludeerde de Ombudsman dat de Commissie had gereageerd op de nota van de heer S. van 24 mei 1995 en dat er geen gronden waren om te stellen dat de Commissie hem een opleidingsperiode van nog eens twee jaar had moeten toekennen.

CONCLUSIE

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken:

De Commissie had moeten overgaan tot een correcte indeling van de heer S. als landbouwdeskundige.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun met betrekking tot deze zaak een minnelijke schikking na te streven. Derhalve sloot de Ombudsman de zaak.

NIET-INACHTNEMING VAN MEDISCH GEHEIM

Besluit inzake klacht 1098/96/BB tegen de Europese Commissie

KLACHT

In december 1996 diende X bij de Ombudsman een klacht in wegens (i) vermeende schending van het medisch geheim door de Medische Dienst van de Commissie en (ii) ongerechtvaardigde vertraging bij toezending van een document.

Overeenkomstig artikel 2, lid 3, van het Statuut werd de klacht op verzoek van klager als vertrouwelijk aangemerkt.

X werkte op freelance-basis voor de Commissie. De Europese instellingen hebben een overeenkomst met een verzekeringsmaatschappij gesloten voor de dekking van de desbetreffende categorie van freelance-werknemers tegen verlies van inkomsten, wanneer zij tijdens een contractperiode ziek worden.

Klager moest tijdens zijn werkzaamheden voor de Commissie een dringende medische behandeling ondergaan. Alle vereiste verklaringen werden onmiddellijk bij de administratie ingediend, met inbegrip van een medische verklaring van de verantwoordelijke arts. Laatstgenoemd document bevond zich in een verzegelde enveloppe die was geadresseerd aan het hoofd van de Medische Dienst van de Commissie met de vermelding "medisch geheim".

Klager vernam vervolgens van de Commissie dat de aanvraag was gehonoreerd en dat het dossier was doorgezonden aan de verzekeringsmaatschappij. X beweerde dat het enkele weken duurde, voordat de verzekeringsmaatschappij het dossier feitelijk ontving.

In december 1996 ontdekte X dat zowel een werknemer van de verzekeringsmaatschappij als iemand bij de dienst van de Commissie waar X onder contract stond, op de hoogte waren van de vertrouwelijke medische gegevens.

ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. De opmerkingen van de Commissie bevatten samengevat de navolgende punten:

Op grond van de bepalingen van de verzekeringspolis diende X verschillende medische documenten, waaronder een verklaring omtrent de behandeling die X had ondergaan, in bij de Commissie voor doorzending aan de verzekeringsmaatschappij.

Op grond van artikel 7, punt g), van de verzekeringspolis en het destijds gebruikte formulier had het document betreffende de aard van de operatie in een verzegelde enveloppe aan de verzekeringsmaatschappij moeten worden toegezonden.

Naar aanleiding van de klacht van X werden de betrokken ambtenaren eraan herinnerd welke procedure in het vervolg in dergelijke gevallen moest worden gevolgd. De Commissie wees erop dat de ambtenaren die de klacht van X behandelden, overeenkomstig het Statuut van de ambtenaren een geheimhoudingsplicht hadden.

De Commissie ontving de aanvraag van X op 16 oktober 1996 en stuurde deze op 31 oktober 1996 na behandeling ervan door de Medische Dienst van de Commissie door aan de verzekeringsmaatschappij. De Commissie vroeg om een ontvangstbewijs, dat door de verzekeringsmaatschappij niet werd verstrekt. De Commissie verzette zich derhalve tegen de beschuldiging volgens welke zij deze documenten te laat had ingediend bij de verzekeringsmaatschappij, die X op 4 december 1996 had geantwoord.

Wat het vertrouwelijke karakter van de medische gegevens betreft stelde de Commissie dat zij geenszins verantwoordelijk was voor de gedragwijze van de verzekeringsmaatschappij. De Commissie wees de verzekeringsmaatschappij na een ontmoeting met klager echter op haar verplichtingen met betrekking tot de vertrouwelijkheid van gegevens.

Met betrekking tot de algemene beginselen betreffende de vertrouwelijkheid van medische gegevens merkte de Commissie op dat de doorzending van medische documenten in verzegelde enveloppes voor exclusief gebruik door artsen van verzekeringsmaatschappijen, artsen van de Commissie en de verzekerde partij, op grond van de verzekeringspolis mogelijk was. Aldus te behandelen documenten kunnen door verzekerde partijen worden aangeduid op het formulier dat wordt gebruikt voor het aanvragen van de vergoeding.

Leden van de desbetreffende categorie van freelance-werknemers die hebben gevraagd om dekking in het kader van de polis betreffende ziekteverzekering, moeten zich houden aan de daarin opgenomen bepalingen en procedures.

Opmerkingen klager

Klager handhaafde de klacht en erkende dat de Commissie op 31 oktober 1996 een nota had gestuurd. Klager beklemtoonde echter dat de verzekeringsmaatschappij dit document op 24 november 1996 nog niet had ontvangen.

BESLUIT

1 Vermeende schending van het medisch geheim

- 1.1 Op basis van de beginselen van behoorlijk bestuur dient de Commissie er altijd voor te zorgen dat documenten die onder het medisch geheim vallen met de vereiste zorg worden behandeld.
- 1.2 Uit het onderzoek van de Ombudsman bleek dat de Commissie had erkend dat het document waarin melding werd gemaakt van het karak-

ter van de medische behandeling die klager had ondergaan, in een verzegelde enveloppe aan de verzekeringsmaatschappij had moeten worden toegezonden.

- 1.3 De Ombudsman was van mening dat het feit dat de Commissie de medische documenten van klager niet met de vereiste zorg had behandeld, betreurenswaardig was en een geval van wanbeheer vormde.
- 1.4 De Ombudsman vestigde derhalve de aandacht van de Commissie op het feit dat zij ervoor diende te zorgen dat de in zijn besluit geuite kritiek onder de aandacht werd gebracht van de ambtenaren die onder het medisch geheim vallende documenten behandelen, ten einde te waarborgen dat dergelijke fouten in vergelijkbare gevallen in de toekomst niet weer worden gemaakt.

2 Vertraging die zou zijn opgetreden bij de toezending van de documenten aan de verzekeringsmaatschappij

- 2.1 De Commissie ontving de aanvraag van klager op 16 oktober 1996. Na behandeling door haar Medische Dienst stuurde de Commissie op 31 oktober 1996 een brief aan de verzekeringsmaatschappij.
- 2.2 De Commissie deed de Ombudsman een afschrift van bovengenoemde brief toekomen. In deze brief vroeg de Commissie om een ontvangstbevestiging, die door de verzekeringsmaatschappij niet werd verstrekt. Bij de beoordeling van de vraag of er sprake is geweest van een vertraging bij de Commissie, moest rekening worden gehouden met het feit dat de verzekeringsmaatschappij op 4 december 1996, ongeveer een maand na de brief van de Commissie, een antwoord aan klager had gezonden.
- 2.3 Uit het onderzoek van de Ombudsman bleek derhalve dat er onvoldoende grond was voor de bewering volgens welke de Commissie de documenten van klager te laat aan de verzekeringsmaatschappij zou hebben doorgezonden.

CONCLUSIE

Gezien bovengenoemde bevindingen bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken:

De Europese Ombudsman bevond dat de Commissie er volgens de beginselen van behoorlijk bestuur altijd voor dient te zorgen dat documenten die onder het medisch geheim vallen met de vereiste zorg worden behandeld.

Uit het onderzoek van de Ombudsman bleek dat de Commissie had erkend dat het document waarin melding werd gemaakt van de aard van de medische behandeling die klager had ondergaan, in een verzegelde enveloppe aan de verzekeringsmaatschappij had moeten worden toegezonden.

De Ombudsman bevond dat het feit dat de Commissie de medische documenten van klager niet met de vereiste zorg had behandeld, betreurenswaardig was en een geval van wanbeheer vormde.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun een minnelijke schikking na te streven. Daarom sloot de Ombudsman de zaak.

GEBREK AAN TRANSPARANTIE BIJ DE ORGANISATIE VAN EEN VERGELIJKEND ONDERZOEK

Besluit inzake klacht 105/97/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In januari 1997 diende de heer D. bij de Ombudsman een klacht in over de organisatie door de Commissie van een interinstitutioneel vergelijkend onderzoek met het oog op aanwerving (EUR/LA/97), waaraan door hem in 1996 werd deelgenomen.

Bij schrijven van 14 november 1996 deelde de jury de heer D. mee dat de cijfers die hij had gekregen voor de schriftelijke selectieproef onvoldoende waren, zodat het resterende gedeelte van zijn schriftelijke teksten niet zou worden gecorrigeerd. De heer D. verzocht de jury de punten die hem voor de desbetreffende proef waren gegeven in heroverweging te nemen. Tevens deed hij het volgende verzoek:

"Zonder vooruit te lopen op het resultaat van deze herbeoordeling, zou ik u verder willen verzoeken om de gecorrigeerde tekst te mogen inzien ten einde mij in staat te stellen desgewenst opmerkingen ter staving van mijn argumenten te maken."

Naar aanleiding van het belangrijkste aspect van het verzoek van de heer D. deelde de jury hem gedetailleerd mee welke beoordelingscriteria voor de desbetreffende proef waren gehanteerd; zij merkte daarbij het volgende op:

"Wij hebben uw selectieproeven opnieuw beoordeeld en zouden erop willen wijzen dat de resultaten die u zijn meegedeeld in overeenstemming zijn met de door de jury toegekende punten.

Zoals meegedeeld in de oproep, werd aan de hand van de resultaten van de proef een lijst samengesteld van kandidaten met de hoogste punten (144 in het geval van het vergelijkend onderzoek voor LA7 en 96 in het geval van het vergelijkend onderzoek voor LA 8). Degenen die de teksten beoordeelden, allen ervaren vertalers bij de instellingen van de Unie, pasten in elk individueel geval dezelfde strenge beoordelingscriteria toe.

Proef a) had tot doel de vaardigheid in de brontaal te beoordelen, almede de vaardigheid in het Spaans en het vermogen om vertaalproblemen op te lossen. De factoren waarmee bij de samenstelling van het totale cijfer rekening werd gehouden, waren te uwer informatie de navolgende

- * met betrekking tot de brontaal: grote, ernstige of kleine begripsfouten, en onnauwkeurigheden;
- * met betrekking tot de doeltaal had de beoordeling betrekking op spelling (grote, ernstige en kleine fouten), morfologie en syntax (congruentie, gebruik voorzetsels, onjuiste syntactische constructies enz.) en vocabulaire (weglaten van een of meer woorden, weglaten van een zin, verkeerde terminologie, barbarismen); ook werd gekeken naar stijlfouten en onjuiste interpunctie.

Anderzijds kon de kandidaat pluspunten scoren voor stilistische vaardigheid, de correcte vertaling van een relatief moeilijke passage of een schitterende vertaling van een bijzonder moeilijke passage.

Elke tekst werd door twee afzonderlijke correctoren nagezien en de anonimiteit van de kandidaat werd gedurende de gehele procedure gehandhaafd. Een aantal teksten werden door een derde corrector nagezien, wanneer de jury dit noodzakelijk achtte.

De teksten werden met bijzondere zorg nagezien en ik moet u tot mijn spijt mededelen dat het besluit van de jury met betrekking tot het resultaat van uw proef definitief is.

Met betrekking tot het verzoek van de heer D. om kennis te mogen nemen van de gecorrigeerde tekst merkte de jury het volgende op:

"Ten slotte delen wij u mee dat wij u geen afschrift van uw teksten kunnen toezenden, omdat wij in beginsel alle kandidaten op voet van gelijkheid moeten behandelen en de werkzaamheden van de jury geheim moeten blijven."

In zijn bij de Ombudsman ingediende klacht merkte de heer D. op dat hij de beoordeling van de tekst van zijn selectieproef door de jury niet betwistte. Omdat hij geen kennis had van de gecorrigeerde tekst, wist hij niet of de jury de beoordelingscriteria in zijn geval juist had toegepast. Hij stelde dat de motieven van de jury om hem kennis te laten nemen van de gecorrigeerde tekst niet juist waren, en dat daarbij sprake was van een gebrek aan transparantie.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen stelde de Commissie dat de jury had gehandeld in overeenstemming met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek en dat de jury zich tegenover de heer D. zeer open had opgesteld door hem de beoordelingscriteria voor de desbetreffende tekst mee te delen. Ten aanzien van de motieven van de jury om hem geen kennis te laten nemen van de gecorrigeerde tekst, merkte de Commissie op dat het binnen de communautaire instellingen gebruikelijk was om gecorrigeerde examenteksten niet aan sollicitanten bekend te maken en dat jury's overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie ruime discretionaire bevoegdheden hebben. Volgens de Commissie zijn jury's wat dit betreft alleen verplicht aan de sollicitanten mee te delen welke punten aan hen zijn toegekend.

Ten aanzien van de transparantie merkte de Commissie op dat de desbetreffende regels niet zwaarder mogen wegen dan artikel 6 van bijlage III bij het Statuut van de ambtenaren op grond waarvan de werkzaamheden van jury's geheim zijn. Volgens de Commissie stelt deze geheimhouding jury's in staat hun werkzaamheden onafhankelijk uit te voeren zonder dat daarbij op enigerlei wijze druk op hen wordt uitgeoefend.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen handhaafde de heer D. zijn klacht. Met name beklemtoonde hij dat hij er niet om had gevraagd hem de gecorrigeerde tekst te doen toekomen, maar dat hij alleen maar kennis wilde nemen van de gecorrigeerde tekst, waarbij hij het aan de jury overliet om een methode te vinden om hem die kennis te doen verkrijgen. De heer D. merkte op dat hij geheel en al bereid was ermee in te stemmen dat aanduidingen waaruit de identiteit van de corrector zou kunnen worden afgeleid, uit de gecorrigeerde teksten zouden worden verwijderd, zolang hij maar kennis kon nemen van de aangebrachte correcties.

Wat de transparantie betreft merkte de heer D. op dat de met het bepaalde in artikel 6 in bijlage III bij het Statuut nagestreefde doelstelling, name-

lijk te waarborgen dat jury's onafhankelijk kunnen werken, geen rechtvaardiging vormde voor de weigering om hem op een zodanige wijze kennis van de gecorrigeerde tekst te laten nemen dat de identiteit van de correctoren niet kon worden vastgesteld.

BESLUIT

De vraag die in de klacht van de heer D. ter sprake werd gebracht was of de jury gerechtigd is te weigeren hem kennis te laten nemen van de desbetreffende gecorrigeerde tekst. Bij de beoordeling van deze vraag werd in de eerste plaats opgemerkt dat het niet ongerechtvaardigd leek dat de jury het verzoek van de heer D. om kennis te mogen nemen van de gecorrigeerde tekst opvatte als een verzoek om hem mededeling van de desbetreffende tekst te doen. De jury rechtvaardigde haar afwijzing van dit verzoek door te verwijzen naar het beginsel van de gelijke behandeling van sollicitanten en het geheime karakter van de werkzaamheden van de jury.

Het beginsel van de gelijke behandeling van sollicitanten impliceert dat identieke situaties niet verschillend mogen worden behandeld, terwijl verschillende situaties niet op identieke wijze mogen worden behandeld. Het besluit over de vraag of mededeling kan worden gedaan van een gecorrigeerde tekst moet worden genomen op basis van het Statuut van de ambtenaren en de jurisprudentie van het Hof van Justitie en genoemd beginsel bleek geen invloed op een dergelijk besluit te hebben. Hierbij moet worden opgemerkt dat de Commissie in haar naar aanleiding van de klacht van de heer D. aan de Ombudsman gezonden opmerkingen niet naar dit beginsel heeft verwezen. De verwijzing naar genoemd beginsel door de jury was derhalve verwarrend. Op grond van de beginselen van behoorlijk bestuur moeten aan sollicitanten adequate motieven worden gegeven voor de door jury's genomen besluiten. De verwijzing naar het beginsel van gelijke behandeling bleek niet adequaat te zijn, omdat dit beginsel niet van invloed was op het besluit over de vraag of inzage in de gecorrigeerde tekst moest worden gegeven of niet. Tegen deze achtergrond richtte de Ombudsman een kritische opmerking aan het adres van de Commissie.

Met betrekking tot het feit dat de jury het geheime karakter van haar werkzaamheden aanvoerde als argument voor de weigering mededeling te doen van de gecorrigeerde tekst, moet worden opgemerkt dat de Commissie volgens de huidige stand van het Gemeenschapsrecht niet verplicht is om op hun verzoek aan sollicitanten mededeling te doen van gecorrigeerde examenteksten. Derhalve bleek dat de jury gerechtigd was te weigeren mededeling van de tekst te doen door te verwijzen naar het beginsel volgens hetwelk de werkzaamheden van jury's geheim zijn.

CONCLUSIE

Op basis van het onderzoek van de Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerking te maken:

De Commissie had de weigering om mededeling te doen van de desbetreffende gecorrigeerde tekst niet mogen rechtvaardigen door te verwijzen naar het beginsel van de gelijke behandeling van sollicitanten, omdat dit beginsel niet van invloed bleek te zijn geweest op het besluit over de vraag of al dan niet mededeling moest worden gedaan van gecorrigeerde examenteksten.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun een minnelijke schikking na te streven. Daarom besloot de Ombudsman de zaak te sluiten.

VERDERE OPMERKINGEN VAN DE OMBUDSMAN

Gezien het grote aantal klachten dat de Ombudsman ontving met betrekking tot de ontoereikende transparantie van de door de communautaire instellingen georganiseerde aanwervingsprocedures, opende de Ombudsman op 7 november 1997 op eigen initiatief een onderzoek met betrekking tot deze kwestie; in het kader hiervan zal ook aandacht worden geschonken aan de vraag of de Commissie voornemens is sollicitanten toe te staan examenvragen mee te nemen uit de zaal waar het examen plaatsvindt, en de betrokken sollicitant inzage te geven in de gecorrigeerde afschriften van examenteksten. In zijn brief merkte de Ombudsman op dat de discretionaire bevoegdheden van jury's en het vertrouwelijke karakter van hun werkzaamheden geen hinderpaal blijken te vormen voor de naleving van de beginselen van behoorlijk bestuur.

KRITIEK OP DE ORGANISATIE VAN EEN VERGELIJKEND ONDERZOEK

Besluit inzake klacht 142/97/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In februari 1997 diende de heer V. bij de Ombudsman een klacht in over de organisatie door de Commissie van een interinstitutioneel vergelijkend onderzoek met het oog op aanwerving (EUR/LA/98), waaraan door hem in 1996 werd deelgenomen.

Bij schrijven van 14 november 1996 deelde de jury de heer V. mee dat de punten die hem waren toegekend voor een van de selectieproeven, name-

lijk proef a), onvoldoende waren en dat het resterende gedeelte van zijn teksten derhalve niet zou worden gecorrigeerd.

Bij schrijven van 18 en 20 november 1996 verzocht de heer V. de jury om de cijfers voor proef a) in heroverweging te nemen en hem mededeling te doen van de gecorrigeerde tekst. Hij merkte op dat hij op geen enkele wijze twijfelde aan de juistheid en de onpartijdigheid van de verrichte correcties, maar dat hij het moeilijk te begrijpen vond dat hij een erg laag cijfer had gekregen. Bovendien merkte hij op dat de sollicitanten in proef b) vragen waren gesteld die niet in overeenstemming waren met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek en dat onderdeel d) ook niet in overeenstemming was geweest met de tekst van de aankondiging.

Met betrekking tot de twee desbetreffende onderdelen werd in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek het volgende opgemerkt:

- (b) Een reeks meerkeuzevragen betreffende de belangrijkste ontwikkelingen van het Europees integratieproces en de verschillende beleidsgebieden van de Gemeenschap .
- (d) Vertaling in het Spaans - met woordenboek - van een algemene tekst van ongeveer 45 regels, die verband houdt met de werkzaamheden van de Europese Unie en die gesteld is in een andere van de officiële talen van de Unie (zie deel V, punt B.3) dan die welke voor de examenonderdelen a) en c) werd gekozen.

Met betrekking tot proef b) was de heer V. van mening dat een aantal van de gestelde vragen geen betrekking hadden op de belangrijkste ontwikkelingen van het Europees integratieproces en de verschillende beleidsgebieden van de Gemeenschap. Volgens de heer V. was dat het geval met de volgende vragen:

- een vraag over het Secretariaat-generaal van het Europees Parlement
- een vraag over de bevoegdheden van het Gerecht van eerste aanleg
- een vraag over het Economisch en Sociaal Comité
- een vraag over de organisatie van de leden van het Europees Parlement
- een vraag over de duur van het mandaat bij de Europese Commissie
- een vraag over het exacte aantal Commissieleden uit bepaalde Lid-Staten
- een vraag over de communautaire wetgeving, met inbegrip van de toepassing van communautaire verordeningen.

Volgens klager lag het nog meer voor de hand dat deze vragen niet onder de tekst van de aankondiging vielen, wanneer in aanmerking werd genomen dat in de aankondiging met betrekking tot het mondelinge examen het volgende werd bepaald:

"Onderhoud met de jury ten einde deze in staat te stellen zich een oordeel te vormen over de geschiktheid van de kandidaat om de in punt I genoemde functie te vervullen. Tijdens dit onderhoud zal tevens de kennis worden getoetst over de instellingen en het beleid van de Europese Unie alsmede de eventuele kennis van andere talen."

Bij lezing van deze tekst zou een sollicitant er redelijkerwijze van uit mogen gaan dat vragen over de instellingen niet zouden kunnen worden gesteld in schriftelijke proef b).

Met betrekking tot proef d) stelde de heer V. dat de desbetreffende tekst niet bestond uit ongeveer 45 regels, als vermeld in de aankondiging, maar uit 61 regels.

De jury antwoordde bij schrijven van 18 december 1996 en 16 januari 1997 op de brieven van klager. Met betrekking tot zijn verzoek om een nieuwe beoordeling deelde de jury hem mee dat zijn proef aan een nieuwe beoordeling was onderworpen en dat het gegeven cijfer juist was. Bovendien moest de jury de heer V. tot haar spijt meedelen dat zij de gecorrigeerde tekst niet aan hem kon doen toekomen, gelet op het beginsel van de gelijke behandeling van sollicitanten en het beginsel volgens hetwelk haar werkzaamheden geheim zijn.

Met betrekking tot de bewering in verband met proef b) stelde de jury dat alle gestelde vragen direct of indirect verband hielden met het bepaalde in de aankondiging. Met betrekking tot zowel proef b) als proef d) voegde de jury daaraan toe dat zij overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie volledig autonoom en onafhankelijk was en ruime discretionaire bevoegdheden had, zolang daarbij het bepaalde in de aankondiging in acht werd genomen.

Omdat hij niet tevreden was met deze antwoorden, diende de heer V. een klacht in bij de Ombudsman. Hij stelde dat de antwoorden van de jury niet transparant waren. Volgens hem was het gebruikelijk dat een sollicitant inzage kon krijgen in de gecorrigeerde tekst of op een andere manier kennis kon nemen van de verrichte correcties. Volgens hem kende de jury te veel gewicht toe aan het beginsel volgens hetwelk haar werkzaamheden geheim zijn. Bovendien hield hij staande dat de inhoud van de proeven b) en d) niet gerechtvaardigd was.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen van de Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen stelde de Commissie dat de jury in overeenstemming met de aankondiging van het vergelijkend onderzoek had gehandeld. Met betrekking tot de motieven die de jury aanvoerde om de heer V. geen kennis te laten nemen van de gecorrigeerde teksten, stelde de Commissie dat het binnen de communautaire instellingen gebruikelijk was om sollicitanten geen mededeling te doen van de gecorrigeerde teksten en dat jury's overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie ruime discretionaire bevoegdheden hadden. Volgens de Commissie zijn jury's dienaangaande alleen verplicht de behaalde punten aan de sollicitanten mee te delen.

Met betrekking tot de bewering van de heer V. omtrent proef b) stelde de Commissie dat hij voor deze proef goede cijfers had behaald en dat zijn bewering derhalve niet gefundeerd en niet in zijn belang was. Met betrekking tot proef d) stelde de Commissie dat het besluit van de jury om de sollicitanten een tekst van 61 regels te geven, viel binnen de discretionaire bevoegdheden die jury's hebben.

Van klager werden geen opmerkingen naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie ontvangen.

BESLUIT

Het besluit van de jury om te weigeren de gecorrigeerde tekst aan de heer V. bekend te maken werd gemotiveerd met een verwijzing naar het beginsel van de gelijke behandeling van sollicitanten en het vertrouwelijke karakter van haar werkzaamheden.

Het beginsel van de gelijke behandeling van sollicitanten impliceert dat identieke situaties niet verschillend mogen worden behandeld, terwijl verschillende situaties niet op identieke wijze mogen worden behandeld. Het besluit over het al dan niet mededeling doen van een gecorrigeerde tekst moet worden genomen op basis van het Statuut van de ambtenaren en de jurisprudentie van het Hof van Justitie en genoemd beginsel bleek geen invloed op een dergelijk besluit te hebben. Er dient op te worden gewezen dat de Commissie in haar opmerkingen naar aanleiding van de door de heer V. bij de Ombudsman ingediende klacht niet naar dit beginsel heeft verwezen. De verwijzing naar genoemd beginsel door de jury was derhalve verwarrend. Overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur moet aan sollicitanten een toereikende motivering worden gegeven voor de door jury's genomen besluiten. De verwijzing naar het beginsel van gelijke

behandeling bleek niet adequaat te zijn, omdat dit beginsel niet van invloed was op het besluit over het al dan niet geven van inzage in gecorrigeerde teksten. Tegen deze achtergrond richtte de Ombudsman een kritische opmerking aan het adres van de Commissie.

Met betrekking tot het feit dat de jury het geheime karakter van haar werkzaamheden aanvoerde als argument voor de weigering mededeling te doen van de gecorrigeerde tekst, moet worden opgemerkt dat de Commissie volgens de huidige stand van het Gemeenschapsrecht niet verplicht is om op hun verzoek aan sollicitanten mededeling te doen van gecorrigeerde examenteksten. Derhalve bleek dat de jury gerechtigd was te weigeren mededeling van de tekst te doen door te verwijzen naar het beginsel volgens hetwelk de werkzaamheden van jury's geheim zijn.

Met betrekking tot de bewering van de heer V. omtrent proef b) werd vastgesteld dat deze proef blijkens de aankondiging betrekking zou hebben op de belangrijkste ontwikkelingen van het Europese integratieproces en de verschillende beleidsgebieden van de Gemeenschap, terwijl in de aankondiging voor wat betreft het mondeling examen werd opgemerkt dat daarin ook de instellingen van de Europese Unie onderwerp van gesprek zouden zijn. In de aankondiging bleek de indruk te worden gewekt dat vragen die duidelijk beperkt bleven tot de instellingen in proef b) niet zouden worden gesteld. In proef b) bleken echter feitelijk wel vragen te worden gesteld die betrekking hadden op de instellingen, zonder dat er klaarblijkelijk enig verband bestond met de verschillende ontwikkelingen van het Europese integratieproces.

In dit verband werden door de Commissie twee argumenten aangevoerd. In de eerste plaats had de heer V. er geen belang bij de juistheid van de vragen te betwisten, omdat hij de proef met goed resultaat had afgelegd. In de tweede plaats hielden de vragen direct of indirect wel degelijk verband met het in de aankondiging genoemde onderwerp. Wat het eerste argument betreft moet erop worden gewezen dat artikel 138 E van het EG-Verdrag betreffende het recht van burgers om klachten in te dienen bij de Europese Ombudsman geen bepalingen bevat op grond waarvan de uitoefening van dit recht aan enige voorwaarde is verbonden met betrekking tot het persoonlijke belang dat de burger zou kunnen hebben bij het aan de Europese Ombudsman voorgelegde probleem. Met betrekking tot het tweede argument van de Commissie moeten de burgers overeenkomstig de beginselen van behoorlijk bestuur kunnen vertrouwen op de juistheid van verklaringen die door de Commissie in het openbaar worden afgelegd. Het bleek derhalve niet gerechtvaardigd dat specifieke bewoordingen waren gebruikt op grond waarvan de burgers in de veronderstelling zouden

kunnen verkeren dat het onderwerp van de proef meer afgebakend zou zijn dan in werkelijkheid het geval was. Tegen deze achtergrond richtte de Ombudsman een kritische opmerking aan het adres van de Commissie.

Met betrekking tot de bewering van de heer V. omtrent proef d) moet worden opgemerkt dat jury's overeenkomstig de jurisprudentie van het Hof van Justitie ruime discretionaire bevoegdheden hebben, mits zij zich houden aan het bepaalde in de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. In de aankondiging van het vergelijkend onderzoek werd vermeld dat de in het kader van proef d) te vertalen tekst ongeveer 45 regels zou omvatten, terwijl de werkelijke tekst van 61 regels ongeveer 33% langer was. Deze overschrijding van het aantal regels kan niet worden geacht in overeenstemming te zijn met de tekst van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek. Daarom richtte de Europese Ombudsman een kritische opmerking aan het adres van de Commissie.

CONCLUSIE

Op basis van het onderzoek van de Europese Ombudsman met betrekking tot deze klacht bleek het noodzakelijk de navolgende kritische opmerkingen te maken:

De Commissie had haar besluit om te weigeren mededeling te doen van de desbetreffende gecorrigeerde tekst niet mogen rechtvaardigen door te verwijzen naar het beginsel van de gelijke behandeling van sollicitanten, omdat dit beginsel geen invloed bleek te hebben op het besluit over de vraag of al dan niet mededeling zou worden gedaan van gecorrigeerde teksten.

De Commissie had de aankondiging van het vergelijkend onderzoek op een zodanige wijze moeten redigeren dat de burgers niet werden misleid met betrekking tot de inhoud van de proeven, en had zich moeten houden aan de tekst van de aankondiging van het vergelijkend onderzoek.

Omdat het bij deze aspecten van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun een minnelijke schikking na te streven. Daarom sloot de Ombudsman de zaak.

VERDERE OPMERKINGEN

Gezien het grote aantal klachten dat de Ombudsman ontving met betrekking tot de ontoereikende transparantie van de door de communautaire instellingen georganiseerde aanwervingsprocedures, opende de Ombudsman op 7 november 1997 op eigen initiatief een onderzoek met

betrekking tot deze kwestie; in het kader hiervan zal ook aandacht worden geschonken aan de vraag of de Commissie voornemens is sollicitanten toe te staan examenvragen mee te nemen uit de zaal waar het examen plaatsvindt, en de betrokken sollicitant inzage te geven in de gecorrigeerde afschriften van examenteksten. In zijn brief merkte de Ombudsman op dat de discretionaire bevoegdheden van jury's en het vertrouwelijke karakter van hun werkzaamheden geen hinderpaal blijken te vormen voor de naleving van de beginselen van behoorlijk bestuur.

VERGOEDING VAN MEDISCHE KOSTEN

Besluit inzake klacht 319/97/PD tegen de Europese Commissie

KLACHT

In april 1997 diende de heer K. bij de Ombudsman een klacht in naar aanleiding van het feit dat de Commissie weigerde hem medische kosten te vergoeden die hij op verzoek van de Commissie had gemaakt.

Klager was geslaagd voor het door de Commissie georganiseerde vergelijkend onderzoek COM/A/764. Met het oog op zijn aanwerving verzocht de Commissie hem zich in november 1994 aan een medisch onderzoek te onderwerpen. Naar aanleiding van dit onderzoek werd hij verzocht zich te onderwerpen aan een aanvullend onderzoek door een arts van zijn keuze. De daaraan verbonden kosten zouden door de Commissie worden vergoed. In januari 1995 diende hij de doktersrekening in bij de Commissie. In juni 1995 bood de Commissie de heer K. een baan aan, maar de vertraging die was opgetreden bij de vergoeding van de medische kosten en andere negatieve ervaringen die de heer K. gedurende de periode van het vergelijkend onderzoek met de Commissie had opgedaan, brachten hem ertoe het aanbod af te wijzen. In oktober 1995 herinnerde hij de Commissie schriftelijk aan de vergoeding die hij nog niet had ontvangen. In april 1996 wendde hij zich opnieuw schriftelijk tot de Commissie met het verzoek om de vergoeding te betalen.

In zijn klacht stelde de heer K. zich op het standpunt dat het onaanvaardbaar was dat de Commissie zijn medische kosten niet had vergoed en ook niet had gereageerd op zijn twee herinneringen.

HET ONDERZOEK

Opmerkingen Commissie

De klacht werd doorgezonden aan de Commissie. In haar opmerkingen stelde de Commissie dat de medische kosten van de heer K. niet tijdig waren vergoed, omdat de originelen van de rekening en ander bewijsma-

teriaal verloren waren gegaan en dat zij intussen de verschuldigde betaling had verricht. Zij betreurde de "onverklaarbare" vertraging die bij de vergoeding van de kosten was opgetreden. Bovendien merkte zij op dat de procedures voor de betaling van dergelijke bedragen waren gewijzigd, zodat ongerechtvaardigde vertragingen in de toekomst niet meer voor zouden moeten komen.

De Commissie ging niet in op de bewering van de heer K. volgens welke zij niet op zijn brieven had gereageerd.

Opmerkingen klager

In zijn opmerkingen sprak de heer K. zijn tevredenheid uit over het feit dat zijn stappen bij de Ombudsman de Commissie ertoe hadden bewogen zijn medische kosten te vergoeden. Hij was echter ontevreden over zowel het feit dat hij een klacht bij de Ombudsman had moeten indienen om de Commissie ertoe te bewegen te voldoen aan haar betalingsverplichting als over het feit dat de Commissie niet was ingegaan op zijn klacht over de niet-beantwoording van zijn brieven.

BESLUIT

Uit het standpunt van de Commissie en de opmerkingen van klager bleek dat de Commissie de gevraagde vergoeding had betaald. Bovendien bleek dat de Commissie intussen haar procedures voor de betaling van dergelijke bedragen had gewijzigd, zodat deze betalingen in de toekomst zonder onnodige vertragingen zouden worden verricht. De Ombudsman is derhalve op dit aspect van de klacht niet verder ingegaan.

Wat de twee herinneringen betreft werd door de Commissie niet ontkend dat zij daarop niet had gereageerd. De Ombudsman richtte derhalve een kritische opmerking aan het adres van de Commissie volgens welk zij de brieven van de heer K. onmiddellijk had moeten beantwoorden.

Omdat het bij dit aspect van de zaak ging om procedures betreffende specifieke gebeurtenissen die in het verleden hadden plaatsgevonden, was het niet opportuun met betrekking tot dit aspect van de zaak een minnelijke schikking na te streven. Derhalve sloot de Ombudsman de zaak.

3.7 ONDERZOEKEN OP INITIATIEF VAN DE OMBUDSMAN

ORGANISATIE VAN EEN VERGELIJKEND ONDERZOEK

Besluit inzake eigen initiatiefonderzoek 674/COMLA/F/PD

In juli 1996 begon de Ombudsman op eigen initiatief een onderzoek naar aanleiding van een klacht over de organisatie van het door de Europese Commissie georganiseerde vergelijkende onderzoek EUR/LA/76.

HET ONDERZOEK

De Ombudsman verzocht de Commissie hem informatie te verstrekken over de navolgende twee punten met betrekking tot het vergelijkend onderzoek:

- 1 De kwalificaties op het gebied van de Duitse taal van de personen die waren belast met de correctie van de voor de schriftelijke vertaaltst Duits-Zweeds door de kandidaten ingediende examenteksten.
- 2 Of de kandidaten het recht hadden om de gecorrigeerde examenteksten in te zien, en zo nee, wat daarvoor de redenen waren.

OPMERKINGEN COMMISSIE

De Commissie reageerde bij schrijven van 18 oktober 1996 op het verzoek van de Ombudsman.

De opmerkingen van de Commissie bevatten de navolgende punten:

- 1 De correctoren die werden ingezet voor vergelijkend onderzoek EUR/LA/76 waren allen ervaren vertalers met als eerste vreemde taal Duits. Bovendien merkte de Commissie op dat alle teksten onafhankelijk van elkaar door twee correctoren waren nagezien en dat, indien de jury dat noodzakelijk achtte, een derde correctie door een derde beroepsvertaler had plaatsgevonden.
- 2 *Het is nooit de gewoonte van de Commissie (of van andere communautaire instellingen) geweest om examenteksten aan kandidaten terug te sturen. In het Statuut van de ambtenaren wordt bepaald dat de werkzaamheden van jury's geheim zijn. Jury's moeten op onafhankelijke wijze opereren en zij zijn exclusief bevoegd voor de beoordeling van de resultaten van de kandidaten. Bovendien zou dit een administratieve belasting vormen: alleen al aan de twee vergelijkende onderzoeken COM/A/770 en 764 bijvoorbeeld werd deelgenomen door in totaal ongeveer 56.000 kan-*

didaten. Ook zou het kunnen leiden tot een ongelijke behandeling van kandidaten, wanneer teksten alleen worden teruggestuurd aan diegenen die daarom vragen.

BESLUIT

Met betrekking tot het vraagstuk van de kwalificaties op het gebied van het Duits van de personen die waren belast met de correctie van de examen-teksten van de kandidaten voor vergelijkend onderzoek EUR/LA/76, constateerde de Ombudsman dat dit onderzoek geen geval van wanbeheer aan het licht had gebracht.

Wat betreft de toegang van sollicitanten tot hun gecorrigeerde examenteksten merkte de Ombudsman op dat hij sinds het begin van dit onderzoek een groot aantal klachten had ontvangen betreffende hetzij een ontoereikende toegang tot gecorrigeerde examenteksten hetzij een andere vorm van ontoereikende transparantie bij de door de communautaire instellingen georganiseerde aanwervingsprocedures. De Ombudsman besloot derhalve op eigen initiatief een onderzoek in te stellen naar de transparantie van de aanwervingsprocedures en in het kader van dat onderzoek ook aandacht te schenken aan het vraagstuk van de toegang tot gecorrigeerde examenteksten.

Tegen deze achtergrond bevond de Ombudsman dat er geen gronden waren voor verder onderzoek en sloot hij derhalve de zaak.

ADMINISTRATIEVE PROCEDURES VAN DE COMMISSIE VOOR DE BEHANDELING VAN KLACHTEN BETREFFENDE INBREUKEN VAN LID-STATEN OP GEMEENSCHAPSRECHT

Besluit met betrekking tot eigen initiatiefonderzoek 303/97/PD

In april 1997 begon de Ombudsman op eigen initiatief een onderzoek overeenkomstig artikel 138 E van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap. Het onderzoek had betrekking op de mogelijkheden voor verbetering van de kwaliteit van de administratieve procedures van de Commissie voor de behandeling van klachten betreffende inbreuken van Lid-Statens op Gemeenschapsrecht in de periode voordat de gerechtelijke procedures van start kunnen gaan.

ACHTERGROND VAN HET ONDERZOEK

De algemene achtergrond van dit onderzoek was dat een belangrijk deel van de taak van de Ombudsman verband houdt met de verbetering van de betrekkingen tussen de communautaire instellingen en organen en de

Europese burgers. Een belangrijk aspect daarvan betreft één van de hoofdtaken van de Commissie, namelijk haar rol als hoedster van het Verdrag overeenkomstig artikel 155 van het Verdrag van Rome. De Commissie heeft altijd erkend dat zij voor de opsporing van inbreuken door Lid-Staten op het Gemeenschapsrecht in belangrijke mate afhankelijk is van particuliere burgers en ondernemingen. Het vertrouwen dat de burgers hebben in de procedures voor de behandeling van vermeende inbreuken door de Commissie is derhalve van cruciaal belang.

De meer specifieke achtergrond was dat de Ombudsman vele klachten had ontvangen betreffende de procedures van de Commissie voor de behandeling van door particulieren ingediende klachten inzake niet-naleving door de Lid-Staten van hun verplichtingen uit hoofde van het Gemeenschapsrecht. Bij deze klachten ging het niet zozeer om de discretionaire bevoegdheden van de Commissie om overeenkomstig artikel 169 van het Verdrag juridische procedures tegen Lid-Staten te openen, maar veeleer om de administratieve procedure die moet worden doorlopen voordat de gerechtelijke procedures een aanvang kunnen nemen. In de bij de Ombudsman ingediende klachten ging het met name om het feit dat veel tijd gemoed was met de verwerking van klachten, te weinig informatie werd verstrekt over de verdere behandeling van de klacht en niet werd gemotiveerd hoe de Commissie tot de conclusie was gekomen dat er geen sprake was van inbreuk door een Lid-Staat.

HET ONDERZOEK

Tegen deze achtergrond ging het de Ombudsman met name om de administratieve procedures die door de Commissie worden gevolgd voor de behandeling van klachten. Ongeacht de vraag of de beginselen van het Gemeenschapsrecht het wellicht noodzakelijk maken om burgers die een klacht bij de Commissie indienen meer procedurele rechten toe te kennen, kwam het de Ombudsman voor dat de Commissie wellicht zelf zou kunnen besluiten tot de toekenning van meer procedurele rechten aan deze burgers en wel bij wijze van een maatregel van behoorlijk bestuur die aansluit op de jurisprudentie van het Hof van Justitie volgens welke individuele personen besluiten van de Commissie om geen procedure overeenkomstig artikel 169 te openen bij het Hof van Justitie niet kunnen aanvechten.

De Ombudsman deed derhalve de suggestie dat de Commissie aan indieners van geregistreerde klachten een voorlopige conclusie zou kunnen meedelen volgens welke er geen sprake was van een inbreuk op het Gemeenschapsrecht, alsmede haar bevindingen ter staving van die conclusie, met een uitnodiging om binnen een bepaalde periode opmerkingen

te maken alvorens een definitief besluit wordt genomen. Hij wees op de twee voordelen van een dergelijke procedure. In de eerste plaats zou het zeer waarschijnlijk bijdragen tot een meer doeltreffend beheer doordat klagers de mogelijkheid krijgen om kritiek uit te oefenen op het standpunt van de Commissie en de Commissie daarmee in de gelegenheid wordt gesteld om op die kritiek te reageren. In de tweede plaats zou het vertrouwen van de burgers in de Commissie worden vergroot doordat zij nauwer kunnen worden betrokken bij de procedure van artikel 169 en deze werkzaamheden derhalve doorzichtiger worden gemaakt.

Opmerkingen Commissie

In haar opmerkingen stelde de Commissie dat klachten van individuele personen het belangrijkste element blijven waarop de Commissie haar werkzaamheden met betrekking tot de controle op de toepassing van het Gemeenschapsrecht baseert. Daarom erkende de Commissie dat klagers een belangrijke rol bij inbreukprocedures spelen en dat zij in de periode voorafgaande aan het begin van een eventuele gerechtelijke procedure procedurele waarborgen genieten die de Commissie voortdurend verder heeft ontwikkeld en verbeterd. De Commissie verklaarde bereid te zijn om het desbetreffende beleid voort te zetten.

De Commissie stelde verder dat alle klachten die de Commissie bereiken, worden geregistreerd en dat op deze regel geen uitzonderingen worden gemaakt. Wanneer de Commissie een klacht ontvangt, bevestigt zij in een brief aan klager de ontvangst van de desbetreffende klacht met in een bijlage een uiteenzetting van de nadere bijzonderheden van de inbreukprocedure. Wanneer de klacht is geregistreerd, wordt klager op de hoogte gesteld van de naar aanleiding van de klacht genomen maatregelen, met inbegrip van stappen die bij de betrokken nationale autoriteiten worden ondernomen. Klager wordt tevens op de hoogte gesteld van de resultaten van het onderzoek met betrekking tot zijn klacht, los van de vraag of naar aanleiding van de klacht maatregelen zijn genomen of een inbreukprocedure is geopend. Klager wordt tevens in kennis gesteld of andere procedures met betrekking tot hetzelfde vraagstuk reeds lopen.

Wat de termijnen voor de behandeling van klachten betreft, merkte de Commissie op dat een besluit om een dossier te sluiten zonder dat maatregelen worden genomen of een besluit om een officiële inbreukprocedure te openen overeenkomstig zijn interne reglement van orde in alle gevallen moet worden genomen binnen een periode van ten hoogste een jaar vanaf de datum waarop de klacht is geregistreerd, behalve in speciale naar behoren gemotiveerde gevallen. De Commissie merkte tevens op dat vertragen bij de behandeling van klachten vaak te maken hebben met het feit dat

discussies en de uitwisseling van informatie met nationale autoriteiten veel tijd in beslag nemen. De Commissie achtte het één van haar belangrijkste prioriteiten om die vertragingen te beperken.

Voor wat betreft de suggestie om klagers te informeren over een ontwerp-besluit tot verwerping van de klacht, merkte de Commissie op dat klagers in veel gevallen van tevoren worden geïnformeerd over het feit dat de klacht wellicht zal worden verworpen, vaak met een uiteenzetting van de motieven voor de voorgenomen verwerping. De Commissie verklaarde bereid te zijn om deze praktijk verder uit te breiden, behalve in gevallen waarin de klacht duidelijk ongegrond is en in gevallen waarin verder niets van klager is vernomen.

BESLUIT

De Commissie stelde zich met betrekking tot dit onderzoek constructief en coöperatief op. De Ombudsman stelde met tevredenheid vast dat de Commissie bleek te streven naar een voortdurende ontwikkeling en verbetering van de positie van burgers in het kader van de procedure van artikel 169 in de periode voorafgaande aan het begin van een eventuele gerechtelijke procedure.

Wat de behandeling van klachten en de tijd die daarmee gemoeid is betreft bleek uit de opmerkingen van de Commissie dat:

- 1 de ontvangst van klachten wordt bevestigd;
- 2 klagers op de hoogte worden gehouden van de door de Commissie genomen maatregelen;
- 3 een besluit om het dossier te sluiten zonder dat maatregelen worden genomen of een besluit om een officiële inbreukprocedure te openen overeenkomstig het interne reglement van orde van de Commissie moet worden genomen binnen een periode van ten hoogste een jaar vanaf de datum waarop de klacht werd geregistreerd, behalve in speciale naar behoren gemotiveerde gevallen. Deze motieven kunnen te maken hebben met de duur van de noodzakelijke discussies met de betrokken nationale autoriteiten, alsmede met het feit dat moet worden gewacht op de reactie van diezelfde autoriteiten op de verzoeken om informatie.

Naleving van deze voorschriften blijkt een adequaat middel te zijn om te verzekeren dat de burger op de hoogte wordt gehouden van de gang van zaken met betrekking tot zijn klacht en dat de klacht zonder onnodige vertraging en binnen een periode van ten hoogste een jaar wordt behandeld, tenzij er speciale redenen zijn om van die regel af te wijken. De

Ombudsman concludeerde derhalve dat het onderzoek geen gevallen van wanbeheer dienaangaande aan het licht had gebracht.

De Commissie heeft nota genomen van suggesties die haar zijn gedaan met betrekking tot de verbetering van de procedurele rechten van burgers met betrekking tot de procedure van artikel 169 in de periode voorafgaande aan het begin van een eventuele gerechtelijke procedure. De Commissie zal klagers in het vervolg in alle gevallen op de hoogte stellen van haar voornemen om het dossier te sluiten, met uiteenzetting van de redenen waarom zij van mening is dat er geen sprake is van een inbreuk op het Gemeenschapsrecht, behalve in gevallen waarin een klacht duidelijk ongegrond is of waarin klager blijkt geen belangstelling meer te hebben voor de behandeling van de klacht.

Dit is een belangrijke stap voorwaarts in het kader van het door de Commissie zelf beleden streven naar voortdurende ontwikkeling en verbetering van de procedurele positie van klagers in het kader van de procedure van artikel 169 in de periode voorafgaande aan het begin van een eventuele gerechtelijke procedure. De burgers zullen dan de mogelijkheid hebben hun standpunten en kritiek kenbaar te maken met betrekking tot het standpunt van de Commissie, alvorens deze tot de definitieve conclusie komt dat er geen sprake is van een inbreuk op het Gemeenschapsrecht.

Gezien deze bevindingen bleek er geen sprake te zijn van wanbeheer en sloot de Ombudsman derhalve het onderzoek.

VERDERE OPMERKINGEN VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN

De Commissie heeft meegedeeld dat zij bij de bevestiging van de ontvangst van een klacht een bijlage aan klager doet toekomen met een uiteenzetting van het doel van de inbreukprocedure alsmede bijzonderheden dienaangaande. In deze bijlage geeft de Commissie ook informatie over de rol die door nationale rechtbanken wordt gespeeld bij de waarborging van de juiste toepassing van het Gemeenschapsrecht. Ook in andere verbanden wijst de Commissie met nadruk op de belangrijke rol die nationale rechtbanken dienaangaande spelen.

In de Lid-Staten bestaan ook belangrijke buitengerechtelijke instrumenten, zoals nationale Ombudsmannen en soortgelijke instanties, die in het leven zijn geroepen om burgers die te maken krijgen met een onjuiste toepassing van de wetgeving, beroeps- en compensatiemogelijkheden te bieden. De Ombudsman heeft de Commissie derhalve voorgesteld in overweging te nemen of in voorkomende gevallen ook informatie over die instanties kan worden verstrekt.

4 BETREKKINGEN MET HET EUROPEES PARLEMENT, DE RAAD EN DE COMMISSIE

De Europese Ombudsman heeft tot taak de rechten van de Europese burgers in het kader van het Gemeenschapsrecht binnen de grenzen van zijn mandaat te beschermen en te bevorderen. Deze taak deelt hij met andere organen van de Gemeenschap. Om de rechten van de burgers effectief te kunnen beschermen, zijn samenwerking, een goede werksfeer, onderling vertrouwen en regelmatige contacten vereist tussen de Ombudsman en de overige communautaire organen, in het bijzonder het Europees Parlement en de Europese Commissie, die ook klachten van burgers behandelen.

4.1 EUROPEES PARLEMENT EN COMMISSIE VERZOEKSCRIFTEN

Krachtens artikel 8 D van het EG-Verdrag hebben de burgers van de Unie het recht om bij het Europees Parlement een verzoekschrift in te dienen en zich met een klacht tot de Europese Ombudsman te wenden. De Ombudsman en de Commissie verzoekschriften van het Parlement moeten elkaar als instellingen wat dat betreft dus aanvullen. Onderlinge samenwerking is derhalve van bijzonder belang.

Vanaf het begin heeft de Europese Ombudsman nauw samengewerkt met de Commissie verzoekschriften en is er regelmatig contact tussen de beide secretariaten. De respectieve taken en werkmethoden van de twee organen zijn duidelijk afgebakend. Er bestaat een afspraak tussen de Commissie verzoekschriften en de Ombudsman om in bepaalde gevallen en met instemming van de indiener van een klacht of verzoekschrift klachten en verzoekschriften naar elkaar door te verwijzen.

Een standaardformulier waarop een klacht bij de Ombudsman kan worden ingediend is op grote schaal verspreid. Op dit formulier hebben klagers de mogelijkheid te kennen te geven of zij instemmen met doorverwijzing van hun klacht naar een andere bevoegde instantie, ingeval de Ombudsman de klacht niet kan behandelen.

In het geval van klachten die buiten het mandaat van de Ombudsman vallen, maar die als verzoekschriften door het Europees Parlement zouden kunnen worden behandeld, geeft de Ombudsman de klacht rechtstreeks door aan het Parlement met het oog op behandeling als een verzoekschrift, mits daarvoor toestemming is gegeven. In gevallen waarin het formulier voor de indiening van klachten niet is gebruikt, wendt de Ombudsman zich schriftelijk tot klager met het voorstel om de klacht door te geven aan het Europees Parlement met het oog op behandeling als verzoekschrift.

In het geval van klachten over zaken die mogelijk het onderwerp van een verzoekschrift zouden kunnen zijn, maar die niet duidelijk geformuleerd of onvoldoende gedocumenteerd zijn, stelt de Ombudsman klager op de hoogte van de mogelijkheid een verzoekschrift bij het Europees Parlement in te dienen, onder bijvoeging van een kopie van de brochure over het petitierecht.

In 1997 werden twee verzoekschriften naar de Ombudsman doorverwezen om als klacht te worden behandeld. Dertien klachten werden naar het Europees Parlement doorverwezen om als verzoekschrift te worden behandeld en 86 klagers kregen het advies een verzoekschrift bij het Europees Parlement in te dienen.

De Commissie verzoekschriften behandelt het jaarverslag van de Ombudsman en brengt daarover zelf verslag uit aan het Parlement. De Ombudsman heeft zijn jaarverslag voor het jaar 1996 op 21 april voorgelegd aan de Commissie verzoekschriften in Brussel.

Op 14 juli 1997 legde de heer Söderman het jaarverslag voor 1996 voor aan de plenaire vergadering van het Europees Parlement in Straatsburg. Daarna volgde een debat in het Parlement over het jaarverslag en het verslag van de Commissie verzoekschriften. De Ombudsman aanvaardde een uitnodiging van de Commissie verzoekschriften om op 15 juli samen met de heer Alessandro FONTANA, voorzitter van de Commissie verzoekschriften, en de heer Nicolaos PAPAKYRIAZIS, *rappporteur* voor het verslag van de Commissie verzoekschriften, een persconferentie bij te wonen.

Overeenkomstig artikel 3, lid 7, van het Statuut heeft de Europese Ombudsman de mogelijkheid om het Europees Parlement een speciaal verslag voor te leggen in gevallen waarin het Parlement stappen kan ondernemen ten einde de Ombudsman overeenkomstig het Statuut te ondersteunen.

Op 15 december diende de Ombudsman zijn eerste speciaal verslag in bij de Voorzitter van het Europees Parlement, de heer José María GIL-ROBLES. Het speciaal verslag was het resultaat van een initiatiefonderzoek betreffende de toegang van het publiek tot documenten in het bezit van 15 communautaire instellingen en organen. Het onderzoek werd in juni 1996 begonnen en werd afgesloten met een besluit van de Ombudsman van 20 december 1996 waarin ontwerpaanbevelingen aan 14 communautaire instellingen en organen werden gedaan¹.

¹ Jaarverslag 1996, blz. 40-43.

Alle instellingen en organen deden de Ombudsman overeenkomstig artikel 3, lid 6 van het Statuut omstandige adviezen toekomen. In het speciaal verslag werden de omstandige adviezen geanalyseerd en werd de aandacht gevestigd op zaken die het Europees Parlement wellicht verder zou willen onderzoeken. Er werden echter geen officiële aanbevelingen gedaan.

Afgezien van de contacten met de Commissie verzoekschriften woonde de heer SÖDERMAN ook een vergadering van de Commissie Reglement bij, die op 24 september in Brussel werd gehouden en tijdens welke amendementen op het Reglement van het Parlement werden behandeld. De amendementen op artikel 161 van het Reglement werden gepresenteerd in een ontwerpverslag van de *rappporteur*, de heer Brian CROWLEY. De Commissie verzoekschriften bracht daarover op 10 november 1997 advies uit.

Tijdens zijn bezoek aan België van 25-27 november woonde de Europese Ombudsman een vergadering van de Commissie juridische zaken en rechten van de burger van het Europees Parlement bij voor een gedachtewisseling in het kader van het verslag van de commissie over het 14de jaarverslag van de Europese Commissie over de controle op de toepassing van het Gemeenschapsrecht (*rappporteur* Astrid THORS).

De heer SÖDERMAN voerde bij die gelegenheid het woord en informeerde de commissie over zijn initiatiefonderzoek met betrekking tot de administratieve procedures van de Commissie voor de behandeling van klachten betreffende inbreuken door Lid-Staten op het Gemeenschapsrecht (*N.B.: op 29 januari 1998 werd het verslag van de commissie, alsmede een resolutie waarin het initiatief van de Ombudsman werd verwelkomd, door het Europees Parlement aangenomen*).

4.2. EUROPESE COMMISSIE

De andere Europese instelling waarmee de Ombudsman geregeld contact heeft en samenwerkt, is de Europese Commissie. De meeste klachten waarnaar de Ombudsman een onderzoek instelt, hebben betrekking op mogelijke gevallen van wanbeheer bij het optreden van de Commissie. Dat is ook normaal, omdat van de communautaire instellingen vooral de Commissie besluiten neemt die directe gevolgen hebben voor burgers.

Krachtens artikel 155 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap ziet de Commissie erop toe dat het Gemeenschapsrecht wordt toegepast, met name door de Lid-Staten. Zij kan daartoe krachtens artikel 169 van het Verdrag zaken aanhangig maken bij het Hof van Justitie. Als "hoedster van de Verdragen" heeft de Commissie de belangrijke taak

erop toe te zien dat de wettelijke rechten van de burgers van de Unie worden geëerbiedigd. Een burger kan bij de Commissie een klacht indienen indien hij van oordeel is dat zijn rechten - in het bijzonder door een Lid-Staat - zijn geschonden. Om de indiening van dergelijke klachten te vergemakkelijken, heeft de Commissie in het Publicatieblad een standaardformulier gepubliceerd¹.

In de loop van het jaar werd door de Ombudsman een initiatiefonderzoek gestart en afgesloten met betrekking tot de administratieve procedures van de Commissie voor de behandeling van klachten betreffende inbreuken door Lid-Staten op het Gemeenschapsrecht. Het besluit van de Ombudsman tot afsluiting van dit onderzoek wordt samengevat in hoofdstuk 3.

De Europese Ombudsman had op 23 april een ontmoeting met de leden van de Commissie, onder voorzitterschap van voorzitter SANTER, en gaf bij die gelegenheid een toelichting op zijn jaarverslag over 1996. De leden van de Commissie en de heer SÖDERMAN wisselden van gedachten over zaken van gemeenschappelijk belang.

Op 4 juli had de heer SÖDERMAN, bijgestaan door de heer Ian HARDEN, hoofd van zijn secretariaat, een ontmoeting met de directeuren-generaal van de Commissie.

Op 10 oktober hadden de heer José MARTINEZ ARAGON, hoofdadviseur Juridische Zaken, en mevrouw Ursula GARDERET, administratief medewerkster van de Ombudsman, een ontmoeting met ambtenaren van het directoraat Werkgelegenheid, industriële betrekkingen en sociale zaken (DG V) ten einde in verband met een klacht documenten te raadplegen.

Op 21 oktober hadden de heer SÖDERMAN en de heer Ian HARDEN, hoofd van het secretariaat van de Ombudsman, een ontmoeting met de secretaris-generaal van de Commissie, de heer Carlo TROJAN, en de heer Jean-Claude EECKHOUT, directeur op directoraat E van het secretariaat-generaal. De Ombudsman en de secretaris-generaal waren het erover eens dat in een aantal gevallen een informele ontmoeting een passende manier zou kunnen zijn om overeenkomstig artikel 3, lid 5 van het Statuut een minnelijke schikking na te streven; ook werd gesproken over de mogelijkheid dat de Commissie een code betreffende behoorlijk bestuur voor haar ambtenaren vaststelt. Ook kwamen zij overeen om samen te werken bij de organisatie van een nieuwe studiebijeenkomst voor de contactpersonen van de nationale Ombudsmannen en soortgelijke instellingen. Ten

¹ PB C 26 van 1.2.1989, blz. 6, 89/C 26/07.

slotte deelde de Ombudsman de secretaris-generaal mee veel belang te hechten aan de werkzaamheden van het Euro-Jus-netwerk van part-time juridisch adviseurs die werkzaam zijn op de vertegenwoordigingen van de Commissie in de Lid-Staten, omdat de Europese burgers daardoor op doeltreffende wijze worden geadviseerd met betrekking tot hun rechten uit hoofde van het Gemeenschapsrecht.

4.3 RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

De heer SÖDERMAN en de heer PIRIS, directeur-generaal van de Juridische Dienst van de Raad, hadden op 22 april in Brussel een ontmoeting. De Ombudsman had tevens een ontmoeting met de heer BOIXAREU, Directeur-generaal begroting, administratie en betrekkingen met de communautaire instellingen.

De secretaris-generaal van de Raad, de heer Jürgen TRUMPF, deelde de Ombudsman mee dat de Raad op 9 juni een nieuwe procedure heeft vastgesteld voor de behandeling van klachten omtrent vermeend wanbeheer van het secretariaat-generaal van de Raad in zijn hoedanigheid van tot aanstelling bevoegd gezag in het kader van het Statuut. Voortaan is het secretariaat-generaal van de Raad bevoegd voor de behandeling van dergelijke klachten en het rechtstreeks verstrekken van desbetreffende informatie aan de Europese Ombudsman.

De heer SÖDERMAN kreeg een uitnodiging om op 25 juli met het COREPER in Brussel te lunchen. Hij gaf daarbij een overzicht van zijn werkzaamheden als Europees Ombudsman en beantwoordde vragen.

5 BETREKKINGEN MET DE NATIONALE OMBUDSMANNEN EN SOORTGELIJKE INSTELLINGEN

Ter waarborging van de rechten van Europese burgers wordt een flexibel systeem ontwikkeld van samenwerking tussen de Europese Ombudsman en de Ombudsmannen en soortgelijke instellingen in de Lid-Staten.

Vele aspecten van het Gemeenschapsrecht worden ten uitvoer gelegd door nationale, regionale of plaatselijke overheden in de Lid-Staten. Klachten van burgers die van oordeel zijn dat deze autoriteiten hun rechten uit hoofde van het Gemeenschapsrecht hebben geschonden, vallen buiten het mandaat van de Europese Ombudsman, zelfs wanneer het gaat om een recht uit hoofde van het burgerschap van de Unie, zoals het vrije verkeer dat door artikel 8 A van het EG-Verdrag gewaarborgd wordt. Veelal kunnen dergelijke klachten doeltreffend worden behandeld door nationale Ombudsmannen of soortgelijke instellingen (zoals commissies verzoekschriften), die meer en meer te maken krijgen met vraagstukken in verband met de toepassing van het Gemeenschapsrecht door nationale overheden.

5.1 HET VERBINDINGSNETWERK

Op een studiebijeenkomst die in september 1996 in Straatsburg werd gehouden, kwamen de nationale Ombudsmannen en soortgelijke instellingen en de Europese Ombudsman overeen een netwerk van contactpersonen op te zetten. Het netwerk heeft tot doel de verspreiding van informatie over het Gemeenschapsrecht en de uitvoering ervan te bevorderen, en moet het mogelijk maken om klachten door te verwijzen naar de instantie die ze het best kan behandelen.

Op 23-24 juni 1997 organiseerde de Europese Ombudsman in Brussel een studiebijeenkomst voor de contactpersonen. Bij die gelegenheid werd gesproken over de controle op de toepassing van het Gemeenschapsrecht op nationaal niveau. Tot de sprekers behoorden de heer Jacob SÖDERMAN, de heer Alessandro FONTANA, voorzitter van de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement, de heer Lars CLEVESKÖLD van het Bureau van de Ombudsman in Zweden, de heer Axel VOSS, de Euro-Jus-vertegenwoordiger van het Voorlichtingsbureau van de Commissie in Duitsland, de heer Peter DYRBERG van het Bureau van de Europese Ombudsman, de heer VAN NUFFEL van de Juridische Dienst van de Europese Commissie en de heer Saverio BAVIERA van de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement. De deelnemers aan de studiebijeenkomst woonden ook een gedeelte van een vergadering van de Commissie verzoekschriften bij.

Tijdens de afsluitende vergadering van de studiebijeenkomst, onder voorzitterschap van de heer Michael BROPHY van het Bureau van de Ierse Ombudsman, werden door de deelnemers voorstellen gedaan betreffende praktische mogelijkheden voor toekomstige samenwerking, bijvoorbeeld over de opstelling door de Europese Ombudsman van een standaardbrief voor deze contacten en de organisatie van verdere studiebijeenkomsten.

De eerste brief werd eind oktober 1997 verstuurd. Het is de bedoeling dat de brief uiteindelijk elektronisch zal worden verzonden. Ter bevordering van deze ontwikkeling en van de mogelijkheid om een Internet-usergroep voor het netwerk samen te stellen, heeft het Bureau van de Europese Ombudsman toegezegd een onderzoek te doen betreffende het gebruik van E-mail en Internet door de nationale Ombudsmannen en soortelijke instellingen.

Op 5 juni 1997 bracht de heer Claude DESJEAN, secretaris-generaal van de Franse Ombudsman, een bezoek aan de kantoren van de Europese Ombudsman; hij werd door Ian HARDEN geïnformeerd over management- en budgettaire vraagstukken in verband met de verlening van administratieve diensten aan de Europese Ombudsman.

5.2 SAMENWERKING BIJ DE BEHANDELING VAN KLACHTEN

Tijdens de studiebijeenkomst die in 1996 in Straatsburg werd gehouden, verklaarde de Europese Ombudsman zich bereid klachten van nationale Ombudsmannen over het Gemeenschapsrecht in behandeling te nemen en deze ofwel rechtstreeks te beantwoorden ofwel de klacht ter beantwoording voor te leggen aan een bevoegde instelling of orgaan van de Unie.

In 1997 werden twee aldus bij de Europese Ombudsman ingediende klachten behandeld. Zij werden ingediend door de Ierse Ombudsman en hadden betrekking op klachten die bij hem in behandeling waren. De eerste klacht werd op 14 maart 1997 doorgezonden en had betrekking op de interpretatie van bepalingen van het Gemeenschapsrecht betreffende de betaling van premies voor extensivering. De tweede klacht werd op 20 juni 1997 doorgezonden en had betrekking op een schadevergoeding in verband met de terugbetaling van de superheffing voor melk uit hoofde van verordening (EEG) nr. 2055/93 van de Raad.

De klachten werden doorgezonden aan de Commissie met het verzoek om binnen drie maanden te antwoorden. De ontvangen antwoorden werden doorgezonden aan de Ierse Ombudsman.

De Europese Ombudsman zond drie klachten door voor behandeling door de desbetreffende nationale Ombudsmannen; het ging hierbij om klachten tegen nationale autoriteiten die derhalve buiten zijn mandaat vielen, namelijk 17/97/BB (vertrouwelijk) en 1006/97/BB, die werden doorgezonden aan de parlementaire Ombudsman van Finland, en 650/97/PD, die werd doorgezonden aan de nationale Ombudsman van Nederland. Klacht 705/97/VK werd doorgezonden aan het parlement van Luxemburg voor behandeling als verzoekschrift.

In een andere zaak (257/97/IJH) diende een lid van het Europees Parlement een klacht in over de wijze waarop het secretariaat van de Commissie verzoekschriften een verzoekschrift van een van zijn kiezers had behandeld. De Europese Ombudsman besloot dat er geen gronden waren om een onderzoek te openen. Hij won over de zaak echter wel informatie in bij de Portugese Ombudsman (*Provedor de justiça*), de heer José Menérés PIMENTEL; het ging om het in beslag nemen door de Portugese autoriteiten van een voertuig dat toebehoorde aan een inwoner van het kiesdistrict van het EP-lid. De heer PIMENTEL deelde de Europese Ombudsman mee dat over deze zaak een besluit was genomen door een Portugese rechtbank en deed hem een afschrift van het desbetreffende besluit van de rechtbank toekomen. De Europese Ombudsman gaf deze informatie door aan het lid van het EP.

5 SAMENWERKING MET REGIONALE OMBUDSMANNEN EN SOORTGELIJKE INSTELLINGEN

Ter bevordering van een doeltreffende samenwerking tussen de Europese Ombudsman en zijn collega's op regionaal niveau organiseerde de Ombudsman van Catalonië, *El Síndic de Greuges de Catalunya*, de heer Anton CAÑELLAS, op 28-30 oktober in Barcelona een studiebijeenkomst van twee dagen. De Europese Ombudsman woonde deze vergadering bij, samen met de heer Peter DYRBERG en de heer José MARTINEZ ARAGON van zijn secretariaat. Andere deelnemers aan de vergadering waren de vertegenwoordigers van de regionale Ombudsmannen en de regionale commissies verzoekschriften uit de Lid-Staten, de voorzitter van de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement, de heer Alessandro FONTANA, en het hoofd van het secretariaat van de Commissie verzoekschriften, de heer Saverio BAVIERA.

De heer SÖDERMAN hield een toespraak waarin hij inging op de doelstellingen van de samenwerking tussen de Europese instellingen en de regionale Ombudsmannen en soortgelijke instellingen bij de controle op de toepassing van het Gemeenschapsrecht ("*El papel del Defensor del pueblo*").

De heer DYRBERG hield een toespraak waarin hij een analyse gaf van de recente jurisprudentie van het Hof van Justitie op een aantal terreinen, waaronder het vrije verkeer en het beginsel van non-discriminatie. De heer MARTINEZ ARAGON hield een toespraak over de rol van plaatselijke autoriteiten en regio's bij de werkzaamheden van de Unie, met name met betrekking tot hun verantwoordelijkheid voor de juiste toepassing van het Gemeenschapsrecht.

In de slotverklaring van de studiebijeenkomst werd de noodzaak van een nauwere samenwerking beklemtoond. Overeengekomen werd dat de regionale Ombudsmannen en soortgelijke instellingen ook contactpersonen zullen aanwijzen voor de coördinatie van hun samenwerking met de Europese Ombudsman op het gebied van het Gemeenschapsrecht. Een follow-up bijeenkomst zal waarschijnlijk in 1998 plaatsvinden en zal worden georganiseerd door de Ombudsman van de Vlaamse Gemeenschap van België, de heer Jan GOORDEN.

5.4 BIJEENKOMST VAN DE EUROPESE NATIONALE OMBUDSMANNEN

Van 9-11 september woonde de heer SÖDERMAN in Jeruzalem, Israël, de zesde jaarlijkse bijeenkomst bij van de Europese nationale Ombudsmannen. Hij werd vergezeld door het hoofd van zijn secretariaat, de heer Ian HARDEN, en zijn persvoorlichter, mevrouw Ilta HELKAMA.

Rechter mevrouw Miriam BEN-PORAT, gastvrouw van de zesde bijeenkomst van de Europese ombudsmannen in Israël in 1997, samen met de heer SÖDERMAN en de heer Ian HARDEN.

Gastvrouw op deze bijeenkomst was rechter mevrouw Miriam BEN-PORAT, die klachten van het publiek behandelt en de overheid controleert. De deelnemers waren afkomstig uit 20 landen.

Mevrouw BEN-PORAT hield de openingstoespraak over het onderwerp "De Ombudsman als verdediger van democratie en mensenrechten". Tijdens deze toespraak deelde zij mee dat zij voortaan zal worden aangeduid als "Ombudsman".

Zij verwees ook met instemming naar de omschrijving van de term "wan-beheer" die werd gegeven in het jaarverslag van de Europese Ombudsman voor 1995.

De heer SÖDERMAN hield tijdens de eerste vergadering, die onder voorzitterschap stond van de heer Claes EKLUNDH, eerste parlementair Ombudsman van Zweden (*Chefjustitieombudsman*), een toespraak over "De rol van de Europese Ombudsman". Toespraken waarin werd ingegaan op de inhoud en de effecten van een jaarverslag van een Ombudsman, werden gehouden door de heer Marten OOSTING, parlementair Ombudsman in Nederland (*de nationale Ombudsman*), en de heer Jacques PELLETIER, Ombudsman van Frankrijk (*Médiateur de la République*) en voorzitter van de vergadering.

Tijdens de slotvergadering die onder voorzitterschap stond van Sir William REID, de voormalig parlementaire commissaris voor het openbaar bestuur van het Verenigd Koninkrijk, behandelde Katalin GÖNCZÖL uit Hongarije vraagstukken betreffende asielrecht, vluchtelingen en immigratie. Tijdens het daaropvolgende debat was men het erover eens dat de bepalingen van het Verdrag van Amsterdam betreffende asielrecht en immigratie het noodzakelijk maakten te streven naar een nauwere samenwerking tussen de Europese nationale Ombudsmannen met betrekking tot deze kwesties. De Europese Ombudsman werd verzocht die samenwerking te organiseren.

6 PUBLIC RELATIONS

De voorlichtingsstrategie van de Europese Ombudsman heeft twee doelstellingen. In de eerste plaats moeten mensen die gegronde redenen hebben om een klacht in te dienen over wanbeheer bij het optreden van een instelling of orgaan van de Gemeenschappen, worden geïnformeerd over hun recht om bij de Europese Ombudsman klachten in te dienen en over de desbetreffende procedures.

In de tweede plaats moeten de betrekkingen tussen de Unie en haar burgers worden verbeterd door het grote publiek te informeren over de rol die de Ombudsman kan spelen bij de werkzaamheden die door de Unie worden verricht in het kader van haar streven naar een open, democratisch en controleerbaar openbaar bestuur. Bovendien mogen geen valse verwachtingen worden gewekt, omdat dat alleen maar zou leiden tot een toeneming van het aantal klachten dat buiten het mandaat van de Europese Ombudsman valt.

Nathaneel, Andrea, Jessica, Laura en Manuel van de basisschool van Poggio, Italië, schonken het bureau van de Europese Ombudsman een schitterende kaart na de succesvolle "Giornata dell'Unione Europea" die zij met hun leraren op 9 mei 1997 hadden georganiseerd.

De voorlichtingsstrategie richt zich derhalve vooral op het verstrekken van nauwkeurige informatie aan groepen potentiële klagers. Tegelijkertijd moeten zowel conventionele publicaties als de website van de Ombudsman interessant en levendig genoeg zijn om voor onderwijsdoeleinden te kunnen worden gebruikt, vooral voor jongeren die meer over Europa te weten willen komen.

In de loop van 1997 werd met betrekking tot beide doelstellingen vooruitgang geboekt. Het totale aantal klachten en het aantal ontvankelijke klachten namen beide toe. Het is echter duidelijk dat nog veel meer moet worden gedaan, vooral met betrekking tot Lid-Staten als Italië en Duitsland, ten

einde te verzekeren dat al diegenen die gegronde redenen hebben om bij de Ombudsman een klacht in te dienen, bekend zijn met hun desbetreffende rechten.

6.1 HOOGTEPUNTEN VAN HET JAAR 1997

DE OFFICIËLE OPENING VAN DE KANTOREN IN STRAATSBURG

De officiële inwijding van de kantoren van de Europese Ombudsman in Straatsburg vond op 8 april plaats in aanwezigheid van de Voorzitter van het Europees Parlement, de heer José María GIL-ROBLES, de Franse minister van Europese Zaken (*Délégué aux affaires européennes*), de heer Michel BARNIER, en de Franse nationale Ombudsman (*Médiateur de la République*), de heer Jacques PELLETIER.

Ter gelegenheid van de inwijding werd een gezamenlijke persconferentie gegeven door de heren BARNIER, PELLETIER en SÖDERMAN.

De heer Michel BARNIER, minister van Europese Zaken van Frankrijk, luisterde met zijn aanwezigheid de inwijding van de kantoren van de Europese Ombudsman in Straatsburg op.

DE "CHADWYCK-HEALEY" PRIJS

De "European Information Association" reikte op 29 april de eerste "EIA Chadwyck-Healey award" uit aan de heer Jacob SÖDERMAN, voor zijn inspanningen op het gebied van Europese voorlichting in 1997. De "Chadwyck-Healey award" wordt jaarlijks toegekend aan die persoon die zich het meest heeft ingespannen voor de bevordering en de verbetering van de toegang tot informatie over de Europese Unie en Europa in het algemeen.

De prijs werd de heer SÖDERMAN toegekend als erkenning voor zijn bijdrage aan de bevordering van het recht van Europese burgers op toegang tot officiële documenten in het bezit van de communautaire instellingen, alsmede voor zijn oproep om het recht op toegang tot documenten in het herziene Verdrag betreffende de Europese Unie te waarborgen. Het bedrag dat met de prijs gemoeid was, werd geschonken aan Amnesty International.

HET OESO-SEMINARIE OVER ETHIEK IN DE OVERHEIDSSECTOR

De heer SÖDERMAN woonde een symposium bij over "Ethiek in de overheidssector: uitdagingen en kansen voor de OESO-landen", dat op 3-4 november in Parijs werd gehouden. Het symposium werd bijgewoond door overheidsambtenaren en wetenschappers; er werden onderwerpen behandeld als ethiek en een grotere transparantie bij de overheid, ethiek en waarden in het kader van het nieuwe overheidsmanagement en de interactie tussen overheid en particuliere sector. De heer SÖDERMAN zat de eerste werkvergadering over "Ethische uitdagingen in een tijd van verandering" voor.

INDIENING VAN HET JAARVERSLAG 1996 BIJ HET EUROPEES PARLEMENT

Het jaarverslag van de Europese Ombudsman voor het jaar 1996 werd op 14 juli 1997 voorgelegd aan de plenaire vergadering van het Europees Parlement.

INDIENING VAN HET EERSTE SPECIALE VERSLAG VAN DE OMBUDSMAN

Op 15 december diende de Ombudsman zijn eerste speciale verslag in bij de Voorzitter van het Europees Parlement, de heer José María GIL-ROBLES. Het verslag werd opgesteld overeenkomstig artikel 3, lid 7 van het Statuut, en bevat de resultaten van het door de Ombudsman op eigen

De heer SÖDERMAN dient in juli tijdens de plenaire vergadering in Straatsburg zijn jaarverslag in bij het Europees Parlement.

initiatief verrichte onderzoek betreffende de toegang van het publiek tot documenten in het bezit van communautaire instellingen en organen.

6.2 CONFERENTIES EN ONTMOETINGEN

In 1995 werd gestart met een voorlichtingscampagne om de Europese burgers meer bekend te maken met het bestaan van de Europese Ombudsman. Aanzienlijke bijdragen aan deze campagne werden geleverd door het programma van officiële bezoeken van de Ombudsman aan de Lid-Staten, waarmee in 1996 een begin werd gemaakt, alsmede openbare lezingen en het bijwonen van conferenties en bijeenkomsten.

In 1997 werden de inspanningen van de heer SÖDERMAN om de Europese burgers en de media in de Lid-Staten meer bekend te maken met het instituut van de Europese Ombudsman voortgezet.

Ook in 1997 gaven de Ombudsman en zijn personeel lezingen en hielden zij op Europese en internationale congressen, studiebijeenkomsten en vergaderingen toespraken over de rol en de taken van de Europese Ombudsman. Bovendien had de heer SÖDERMAN ontmoetingen met talrijke onderzoekers en bezoekersgroepen. Naast de bezoeken die hieronder worden genoemd, werden regelmatig bezoeken afgelegd aan Brussel en Luxemburg voor vergaderingen met andere communautaire instellingen (zie ook hoofdstuk 4).

BELGIË

Op 18 maart had de Europese Ombudsman in Brussel een ontmoeting met de nieuwgekozen Federale Ombudsmannen van België, de heer Pierre-Yves MONETTE en de heer Herman WUYTS, en wisselde hij met hen van gedachten over hun ervaringen. De heer SÖDERMAN werd vergezeld door de heer Peter DYRBERG.

Op 6 mei nam de heer Peter DYRBERG deel aan de conferentie "EU-burgerschap - huidige situatie en vooruitzichten" die in Brussel werd georganiseerd door de "European Citizens Action Service".

Van 25-27 november bracht de heer SÖDERMAN een officieel bezoek aan België. Bij deze gelegenheid bracht hij ook een bezoek aan het bureau van de Federale Ombudsman van België en had hij een ontmoeting met de Federale Ombudsmannen, de heren WUYTS en MONETTE. Ook hield hij voor de juridische staf van het bureau een speech over zijn ervaringen als Europees Ombudsman en als voormalig Fins Ombudsman.

Op het voorlichtingsbureau van het Europees Parlement werd de heer SÖDERMAN verwelkomd door de heer THOMAS, directeur van het bureau, en de heer BOUMANS, adjunct-directeur. Men wisselde van gedachten over de werkzaamheden van de Ombudsman en de taken van het voorlichtingsbureau, alsmede over de mogelijkheden om de burgers op de Dag van Europa op 9 mei 1998 meer bekend te maken met het instituut van de Europese Ombudsman.

De heer SÖDERMAN bracht ook een bezoek aan de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers, waar hij werd verwelkomd door de ondervoorzitter van het Parlement, de heer VAN DER MAEL, en andere leden van het Belgische parlement. Hij hield een toespraak voor de Commissie verzoekschriften van het Belgische parlement en de voor Europese vraagstukken bevoegde parlementaire commissie.

De laatste dag van het bezoek werd gewijd aan een ontmoeting met vertegenwoordigers van Belgische maatschappelijke groeperingen, die plaats vond in het gebouw van het Europees Parlement. De bijeenkomst was druk bezocht en er werden talloze vragen aan de Europese Ombudsman gesteld. De persconferentie na afloop van de bijeenkomst werd bijgewoond door journalisten van de belangrijkste Belgische kranten, zoals *De Morgen*, *Le Soir*, *La Libre Belgique*, *Het Laatste Nieuws* en *De Financieel Economische Tijd*, die veel aandacht schonken aan het bezoek van de Europese Ombudsman aan België.

In december diende de Europese Ombudsman zijn eerste speciale verslag in bij de heer José María GIL-ROBLES, Voorzitter van het Europees Parlement.

Tijdens zijn bezoek aan België bracht de heer SÖDERMAN ook een bezoek aan de vertegenwoordiging van de Commissie in België. Hij had een ontmoeting met de heer VANDEBON, directeur van de vertegenwoordiging, de heer MOËS, adjunct-directeur, alsmede met de heer P. VANDECASTEELE van het Euro-Jus-netwerk, die met hem van gedachten wisselde over zijn ervaringen als Euro-Jus-adviseur.

DENEMARKEN

Van 19-21 maart bracht de Europese Ombudsman, in gezelschap van de heer Peter DYRBERG, een bezoek aan Denemarken. Hij had een ontmoeting en een gedachtewisseling met de heer Ove FICH, voorzitter van de Deense parlementaire commissie voor EU-zaken, de heer Bjørn ELMQUIST, voorzitter van de Commissie juridische zaken en de leden van de twee commissies. De Commissie voor EU-zaken bracht vervolgens verslag uit over het jaarverslag van de Europese Ombudsman voor 1996, een verslag dat op 8 oktober 1997 werd gepubliceerd.

De heer SÖDERMAN had ook een ontmoeting met de Deense Ombudsman (*Folketingets Ombudsmand*), de heer Hans GAMMELTOFT HANSEN, en zijn personeel.

De heer SÖDERMAN had een ontmoeting met de heer Thomas A. CHRISTENSEN, directeur van de vertegenwoordiging van de Commissie in

Kopenhagen, en zijn personeel; na afloop gaf hij een persconferentie. Ook had hij een ontmoeting met de heer Michael BRAMSEN, hoofd van het voorlichtingsbureau van het Parlement. Op het voorlichtingsbureau van het Parlement had hij een lunchbijeenkomst met o.a. de heer Ole DUE, voormalig president van het Europees Hof van Justitie.

DUITSLAND

Van 3-5 maart bracht de heer SÖDERMAN een bezoek aan Duitsland in gezelschap van mevrouw Vicky KLOPPENBURG. In Mainz had hij een ontmoeting met de Ombudsman van Rheinland-Pfalz, de heer Ullrich GALLE. Zij wisselden van gedachten over hun respectieve mandaten en taken, en bespraken concrete gevallen betreffende het Gemeenschapsrecht. Ook had de heer SÖDERMAN een ontmoeting met de ondervoorzitter van het parlement van Rheinland-Pfalz, de heer Hans-Günter HEINZ en de voorzitter van de Commissie verzoekschriften van het parlement van Rheinland-Pfalz, de heer Klaus HAMMER. Op een persconferentie gaf de heer SÖDERMAN een overzicht van zijn werkzaamheden en besprak hij door hem behandelde zaken.

In Bonn woonde de heer SÖDERMAN een conferentie bij over de concrete uitwerking van het petitierecht, georganiseerd door mevrouw Christa NICKELS, voorzitter van de Commissie verzoekschriften van het Duitse parlement (*Deutsche Bundestag*), en wel in het kader van een initiatief om in Duitsland een systeem voor een nationaal Ombudsman in het leven te roepen. De heer SÖDERMAN had bij deze gelegenheid ook een gedachteswisseling met ambtenaren van het secretariaat van de Commissie verzoekschriften van het Duitse parlement, waaronder Dr. Friederike FREIFRAU VON WELCK, de heer Franz KREMSER en de contactpersoon, mevrouw Inge GERSTBERGER. De heer SÖDERMAN had ook een ontmoeting met dr. Werner HOYER, Staatsminister op het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Duitse vertegenwoordiger op de Intergouvernementele Conferentie.

De heer SÖDERMAN werd uitgenodigd een toespraak over zijn werk en zijn mandaat te houden tijdens een diner dat het Bureau van het Europees Parlement in Bonn had georganiseerd voor vertegenwoordigers van verenigingen en organisaties op het gebied van de EU en hoge ambtenaren en journalisten uit Bonn. Bovendien vond op het Bureau een rondetafelgesprek plaats met vertegenwoordigers van verenigingen op het gebied van consumentenbelangen, milieuzaken, landbouw, handel en industrie. Ook had de heer SÖDERMAN een ontmoeting met het hoofd van het Bureau

van de Europese Commissie in Bonn, de heer Axel BUNZ, en de heer Axel VOSS. Op de persclub in Bonn had hij een ontmoeting met journalisten.

De heer Peter DYRBERG hield een toespraak over "De Europese Ombudsman en zijn rol in het kader van het streven van de Unie naar transparantie en democratie" op een conferentie getiteld "Europa en de burgermaatschappij", die op 4 april in Loccum, Duitsland, werd georganiseerd door de Duitse stichting *Mitarbeit*.

De heer GALLE, de Ombudsman van Rheinland-Pfalz, bracht op 21 oktober een officieel bezoek aan de Europese Ombudsman. Tijdens hun gedachtewisseling wezen de heren GALLE en SÖDERMAN met nadruk op het belang van een goede samenwerking tussen de Europese Ombudsman en de nationale en regionale Ombudsmannen van de Lid-Staten en spraken zij over de mogelijkheden voor een ontmoeting met de Ombudsmannen op het niveau van de Duitse deelstaten.

De heer GALLE had ook een ontmoeting met de voorzitter van de Commissie verzoekschriften, de heer Sandro FONTANA, de heer ULLMANN, ondervoorzitter, en mevrouw SCHMIDBAUER, lid van de Commissie verzoekschriften. Ook had hij een ontmoeting met de heer Willie ROTHLEY, ondervoorzitter van de Commissie juridische zaken en rechten van de burger.

SPANJE

De heer SÖDERMAN woonde de bijeenkomst "*VI Jornadas Europeas en el Parlament de Catalunya*" bij, die werd georganiseerd door de Catalaanse raad van de Europese Beweging in Barcelona, Spanje. De Ombudsman hield op 27 januari een toespraak getiteld "*El papel del Defensor del Pueblo Europeo y la ciudadanía europea*". Sprekers waren o.a. de voorzitter van het Catalaanse Parlement, de heer Joan REVENTOS, de president van de Catalaanse Raad van de Europese Beweging, de heer Eduard SAGARRA, en de president van de Federale Raad van de Europese Beweging in Spanje, de heer Carlos Ma BRU. In de pers werd veel aandacht aan deze ontmoeting geschonken en de heer SÖDERMAN gaf verschillende radio-interviews.

Van 27-29 januari vertegenwoordigde de heer José MARTINEZ ARAGON de Ombudsman op een conferentie getiteld "De IGC: voorlichting en rol van de burgers", die werd georganiseerd door de *Universidad Alcalá de Henares* in Madrid, Spanje. Sprekers waren o.a. de Spaanse staatssecretaris voor Europese zaken, de heer DE MIGUEL, de heer MORAN LOPES, de heer MEDINA, de heer ROBLES PIQUER en de heer VERDE I ALDEA

De heer Anton CAÑELLAS, El Síndic de Greuges de Catalunya, de heer SÖDERMAN en de heer Eduard SAGARRA, president van de Federale Raad van de Europese Beweging, tijdens de bijeenkomst in Barcelona in januari.

(ondervoorzitter van het Europees Parlement), de Spaanse Ombudsman, de heer ÁLVAREZ DE MIRANDA Y TORRES, alsmede wetenschappers en journalisten. De heer MARTINEZ ARAGON hield een toespraak over de werkzaamheden van de Ombudsman met betrekking tot transparantie. In de pers werd veel aandacht aan deze conferentie geschonken.

Van 14-16 april vond het tweede jaarlijkse congres van de Latijns-Amerikaanse Ombudsmannen plaats in Toledo, Spanje. Op uitnodiging van de Spaanse Ombudsman (*Defensor del Pueblo*), de heer Fernando ÁLVAREZ DE MIRANDA Y TORRES, hield de heer SÖDERMAN de openings-toespraak over "Rechten van burgers en economische integratieprocessen" (*Derechos ciudadanos y procesos de integración económica: Reflexiones críticas desde la perspectiva de la unión europea*). Tot de deelnemers aan het congres behoorden alle nationale Ombudsmannen van Latijns-Amerika, de voorzitters van de commissies voor de rechten van de mens in de regio, de Ombudsmannen van Spanje en Portugal en alle Spaanse regionale Ombudsmannen. Tijdens het congres werd veel aandacht geschonken aan de mensenrechten van inheemse volkeren en de rol van de Ombudsman bij het controleren van de rechterlijke macht.

Op uitnodiging van professor Carlos MOREIRO van het Centrum voor Europese Rechtenstudies hield de heer SÖDERMAN op 16 april 1997 aan de universiteit Carlos III in Madrid een lezing over de rol van de Europese Ombudsman ("*El papel del Defensor del pueblo europeo*"). Hij gaf de stu-

denten een overzicht van de instrumenten die Europese burgers ter beschikking staan om hun rechten te beschermen, alsmede van zijn eigen ervaringen als Europees Ombudsman.

Op 27 oktober bracht de heer SÖDERMAN op uitnodiging van de heer LIZÓN, Ombudsman van de regio Valencia, een bezoek aan Valencia; hij hield een lezing over de rol van de Europese Ombudsman ("*El papel del Defensor del pueblo europeo*") op een conferentie die door de "*Club de Encuentro Manuel Broseta*" werd georganiseerd voor overheidsambtenaren, zakenlieden, professoren en studenten. Door de club werd een persconferentie georganiseerd en de heer SÖDERMAN gaf interviews aan een aantal kranten, waaronder *El País*, *EFE*, *El Periodico* en *Avui*.

Van 6-9 november werd het eerste Europese congres van zigeunerjongeren gehouden in Barcelona. Het evenement vond plaats in het kader van het Europees Jaar tegen Racisme. Aan het congres werd deelgenomen door ongeveer 300 zigeunerjongeren uit geheel Europa; gesproken werd over mogelijke manieren om de cultuur van de Roma te verdedigen en te bevorderen. De openingsceremonie stond onder voorzitterschap van Z.M. Felipe de BORBÓN.

De heer SÖDERMAN nam op uitnodiging deel aan het congres en bekleedde het voorzitterschap van de slotvergadering, tijdens welke de voorzitter van de regionale regering van Catalonië, de heer PUJOL, ook aanwezig was. De heer SÖDERMAN wees met nadruk op het belang van bestrijding van alle vormen van discriminatie voor de ontwikkeling van een vrije samenleving. Het congres kreeg veel aandacht in de pers, met name in *La Vanguardia*, *El País*, *ABC*, *El Periodico*, *Avui* en *El Punt*.

FRANKRIJK

De heer Ian HARDEN vertegenwoordigde de Europese Ombudsman op uitnodiging van het Regionaal Instituut voor Openbaar Bestuur van Bastia op een colloquium over het onderwerp "Europees burgerschap" dat op 20-21 februari op Corsica werd gehouden. Het colloquium werd georganiseerd in het kader van de "Nationale dialoog voor Europa" van de Franse regering.

Het colloquium werd geopend door de heer Claude ERIGNAC, prefect van Corsica, en de heer Jean BAGGIONI, lid van het EP en president van de bestuursraad van Corsica. De heer HARDEN presenteerde een document getiteld "*La fonction du Médiateur européen depuis sa création dans le Traité de Maastricht*" ("De functie van de Europese Ombudsman sinds de instelling daarvan in het Verdrag van Maastricht"). Andere documenten

werden gepresenteerd door de heer Pierre CHAUBON en de heer Philippe BARDIAUX, van het Bureau van de Franse nationale Ombudsman, dr. Alberto OLIVO, *Difensore civico di Trento* en de heer Yves SALESSE, *Conseiller d'Etat*.

De heer HARDEN vertegenwoordigde de Europese Ombudsman als lid van het panel op het regionaal forum "*l'Europe et la vie quotidienne*" dat op 27 maart werd gehouden in Versailles. Het forum werd georganiseerd in het kader van de "Nationale dialoog voor Europa" van de Franse regering en had drie onderwerpen: opleiding in Europa; werken in Europa en het Europees burgerschap. De Franse minister van Europese zaken, de heer Michel BARNIER, zat het forum voor. Andere gasten in het panel waren o.a. de Franse staatssecretaris, de heer GAYMARD, de ondervoorzitter van het Europees Parlement, mevrouw Nicole FONTAINE, en het Franse lid van de Europese Rekenkamer, de heer BERNICOT.

De heer PELLETIER en de heer SÖDERMAN tijdens het bezoek van de Europese Ombudsman aan Parijs in september.

Op uitnodiging van de Franse nationale Ombudsman, de heer Jacques PELLETIER, bracht de heer Jacob SÖDERMAN van 7-9 oktober een bezoek aan zijn kantoren in Parijs. Tijdens dit bezoek werd de Ombudsman vergezeld door de heer Olivier VERHEECKE en mevrouw Daniela TIRELLI.

De belangrijkste onderwerpen van de gesprekken met de heer PELLETIER en zijn adviseur externe betrekkingen, de heer BARDIAUX, waren de ervaringen die de Franse Ombudsman had opgedaan met het bereiken van minnelijke schikkingen en met de toepassing van het beginsel van gelijke behandeling. Door de hoofden van de verschillende diensteenheden werd een overzicht gegeven van het functioneren en de structuur van het Franse systeem van de Ombudsman. Tijdens een lunch had de heer SÖDERMAN een ontmoeting met de heer DENOIX DE SAINT MARC, vice-president van de *Conseil d'Etat*.

Op 8 oktober bracht de heer SÖDERMAN in Lille een bezoek aan de *Délégation Départementale du Médiateur* van de Regio Nord-Pas-de-Calais en aan het *Centre Interministériel des Renseignements Administratifs (CIRA)*. Hij had een ontmoeting met de heer FIEMS, *Délégué Départemental* en directeur van *CIRA*, die een toelichting gaf over de rol van een *Délégué Départemental* in het Franse systeem van de Ombudsman. Na een ontmoeting met de prefect, de heer Alain OHREL, gaf de heer SÖDERMAN een persconferentie voor plaatselijke journalisten. Hij ging ook in op een uitnodiging van mevrouw ROUGERIE, *Délégué à la Citoyenneté et à la Médiation*, om een bezoek te brengen aan het stadhuis van Lille. Mevrouw ROUGERIE gaf een uiteenzetting over het initiatief van de stad Lille betreffende de instelling van een soort Ombudsman op lokaal niveau. Over de persconferentie die door de heer SÖDERMAN in Lille werd gegeven, werd bericht in *L'Union*, *Nord Éclair* en *La Voix du Jeudi*.

Op 9 oktober had de heer SÖDERMAN in Parijs een ontmoeting met de presidenten van de balie van Parijs en van de Orde van Advocaten van Frankrijk, en bracht hij met hen een bezoek aan het justitiepaleis. Op het voorlichtingsbureau van het Europees Parlement en de vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Parijs had hij een ontmoeting met de heer Bernard CHEVALLIER en de heer Jean-Louis GIRAUDY, directeurs van de twee bureaus, en gaf hij een gezamenlijke persconferentie met de heer PELLETIER.

Ook bracht de heer SÖDERMAN een bezoek aan de *Conseil Constitutionnel* en werd hij ontvangen door de voorzitter van de Conseil, de heer Roland DUMAS.

Alvorens zijn bezoek af te sluiten hield de heer SÖDERMAN een toespraak over zijn rol als Europees Ombudsman tijdens een bijeenkomst van de nationale Ombudsmannen die betrokken zijn bij de oprichting van de Vereniging van Franssprekende Ombudsmannen.

De heer Ian HARDEN hield een toespraak over het onderwerp "*L'accès aux documents des Institutions et des organes de l'Union européenne*" op een voorlichtingsdag over "*L'Europe: sources d'information*", op 20 oktober in Straatsburg georganiseerd door het *Centre d'Information sur les Institutions européennes*.

ITALIË

De heer Peter DYRBERG woonde een door het Europees Universitair Instituut op 28 februari/1 maart in Florence georganiseerde conferentie bij over de gedecentraliseerde organen in de Gemeenschap. De heer DYRBERG gaf een overzicht van de werkzaamheden van de Europese Ombudsman en met name over het onderzoek dat de Ombudsman op eigen initiatief heeft verricht betreffende de toegang van het publiek tot documenten.

Mevrouw Vicky KLOPPENBURG woonde een studiebijeenkomst bij over de "Rechten van de burgers van de Europese Unie", op 7 november 1997 in Bolzano, Italië, georganiseerd door de afdeling Europese Zaken van de regering van de autonome provincie *Südtirol*. Zij hield een toespraak over het mandaat en de rol van de Europese Ombudsman in vergelijking met die van de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement. Andere sprekers waren professor Fausto CAPELLI, directeur van het Europa College in Parma, en dr. Walter OBERWEXER van de universiteit van Innsbruck.

De heer Ian HARDEN nam deel aan een forum over "Nieuwe methoden voor Europese voorlichting", van 8-10 november in Florence, Italië, georganiseerd door de "European Information Service". Hij hield een toespraak over het onderwerp "De Europese Ombudsman en de toegang van het publiek tot documenten in het bezit van communautaire instellingen en organen". Andere sprekers waren de heer Andrea PIERUCCI van het kabinet van de heer OREJA, lid van de Commissie, en de heer Peter DOYLE van DG X van de Commissie.

LUXEMBURG

Op 15-16 mei nam de heer SÖDERMAN deel aan de EURO-JUS-bijeenkomst in Luxemburg, in gezelschap van de heer Peter DYRBERG. Hij hield een toespraak over zijn rol als Europees Ombudsman en gaf een omschrijving van zijn werkzaamheden.

NEDERLAND

De heer Peter DYRBERG hield een toespraak over de Europese Ombudsman en transparantie op een op 31 mei in Amsterdam door de Nederlandse leden van de Socialistische Fractie in het Europees Parlement georganiseerde conferentie over het toekomstige Verdrag van Amsterdam.

Op 18-19 september woonde de heer SÖDERMAN een studiebijeenkomst over transparantie en openheid bij, georganiseerd door het Europees Instituut voor Bestuurskunde (EIPA) in Maastricht. Hij hield een toespraak over de rol en het effect van de Europese Ombudsman met betrekking tot de toegang tot documentatie en de transparantie van besluitvorming.

De heer Ian HARDEN woonde een colloquium bij over het nieuwe Verdrag betreffende de Europese Unie, dat van 26-28 november 1997 werd gehouden op het Europees Instituut voor Bestuurskunde. Gesproken werd over de gevolgen van het Verdrag van Amsterdam voor de bevoegdheden van de Europese Ombudsman.

OOSTENRIJK

Van 3-6 juni bracht de heer SÖDERMAN een bezoek aan Oostenrijk. Hij had een ontmoeting met mevrouw Benita FERRERO-WALDNER, staatssecretaris op het Ministerie van Buitenlandse Zaken, en met ambassadeur Gregor WOSCHNAGG, hoofd van de afdeling Europese Zaken, en andere vertegenwoordigers van het ministerie. Ook had hij een ontmoeting met de heer Peter WITTMANN, staatssecretaris op de bondskanselarij. Na een bezoek aan het Oostenrijkse parlement (*Nationalrat*) dineerde hij met de heer Heinrich NEISSER, ondervoorzitter van het Oostenrijkse parlement, en Oostenrijkse journalisten.

Mevrouw Ingrid KOROSEC, Volksanwältin, en de Europese Ombudsman tijdens de viering van de 20ste verjaardag van het Instituut van de Ombudsman in Oostenrijk.

Bij gelegenheid van de 20ste verjaardag van de instelling van de nationale Ombudsman van Oostenrijk (*Österreichische Volksanwaltschaft*) hield de heer SÖDERMAN een toespraak over het onderwerp "Bestaat er een klassieke parlementaire Ombudsman?"

Ook bracht de heer SÖDERMAN een bezoek aan de Bondsacademie voor bestuurskunde en gaf hij een lezing over rol en taken van de Europese Ombudsman. Tijdens zijn bezoek had hij een ontmoeting met het hoofd van de academie, de heer Walter DOHR, en hield hij gedachtewisselingen met aan de academie afgestudeerde specialisten op het gebied van EU-zaken.

Tijdens zijn verblijf in Wenen had de heer SÖDERMAN ook gelegenheid voor een bezoek aan het Oostenrijkse hoofdkwartier van de vakbond ÖGB en had hij een ontmoeting met de heer Karl Heinz NACHNEBEL, hoofd van het internationale ÖGB-secretariaat. Ook bracht hij een bezoek aan de Federale Landbouwkamer, voor een ontmoeting met voorzitter Rudolf SCHWARZBÖCK en andere vertegenwoordigers, de Oostenrijkse Arbeidskamer, voor een ontmoeting met voorzitter Herbert TUMPEL, en de Oostenrijkse Kamer van Koophandel. Tijdens een werklunch had hij ook een ontmoeting met de heer Wolfgang STREITENBERGER, hoofd van de vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Wenen, en de heer Michael REINPRECHT, hoofd van het voorlichtingsbureau van het Europees Parlement.

FINLAND

De heer SÖDERMAN hield een toespraak op de bijeenkomst van *Nordiska Administrativa Förbundet* die op 21-22 augustus 1997 werd gehouden in Helsinki. De bijeenkomst werd bijgewoond door ongeveer 200 leden van de vereniging, juristen die in de Noordse landen werkzaam zijn bij rechterlijke macht, overheid en universiteiten.

ZWEDEN

Van 29-31 januari woonde de heer SÖDERMAN een studiebijeenkomst aan de universiteit van Göteborg bij en hield hij een toespraak getiteld "Europese Ombudsman - een echte machtsfactor of democratische cosmetica?" De bijeenkomst werd gevolgd door een persconferentie, georganiseerd door de vertegenwoordiging van de Europese Commissie.

Ook nam de heer SÖDERMAN deel aan een studiebijeenkomst "*Nya dimensioner till välfärden*", samen met de heer Pádraig FLYNN, lid van de Europese Commissie, en mevrouw Pauline GREEN, lid van het Europees Parlement; ook woonde hij in het centraal station van Göteborg een

Pressträff, ofwel een open huis voor burgers, bij om Europese vraagstukken te bespreken.

Op 4 december hield de heer SÖDERMAN een lezing over "Het functioneren van de Europese Ombudsman" op een bijeenkomst georganiseerd door *ELSA*, een organisatie van studenten Gemeenschapsrecht aan de universiteit van Göteborg, Zweden, met steun van het voorlichtingsbureau van het Europees Parlement. De lezing werd bijgewoond door meer dan 100 personen, waaronder advocaten en juristen uit de regio.

VERENIGD KONINKRIJK

Tijdens zijn bezoek aan het VK op 13-14 maart hield de heer SÖDERMAN de jaarlijkse gastlezing op het "*Institute of European Public Law*" aan de universiteit van Hull. De lezing getiteld "Duizend en een klachten - de Europese Ombudsman aan het werk" werd later gepubliceerd in het tijdschrift *European Public Law* dat wordt uitgegeven door de directeur van het instituut, prof. Patrick BIRKINSHAW.

Tijdens zijn verblijf in Londen had de heer SÖDERMAN op 29 april een ontmoeting met de heer Geoffrey MARTIN, hoofd van de vertegenwoordiging van de Europese Commissie, en de heer Martyn BOND, hoofd van het voorlichtingsbureau van het Europees Parlement in Londen.

In gezelschap van juridisch adviseur Benita BROMS bracht de heer SÖDERMAN van 8-10 juli een bezoek aan Londen. Op 8 juli hield de heer SÖDERMAN een mondelinge uiteenzetting voor de Commissie voor de Europese Gemeenschap van het Hogerhuis, onder voorzitterschap van Lord TORDOFF. Van de vergadering werden opnames gemaakt die later zouden worden uitgezonden, en door de Commissie werd later een verslag gepubliceerd (vierde verslag, zitting 1997-1998, HL 18). Ook had de heer SÖDERMAN een ontmoeting met de heer Michael BUCKLEY, de "Parliamentary Commissioner for Administration".

De heer SÖDERMAN werd op 8 juli 1997 in de Westminster-studio van de BBC door de heer Norman SMITH geïnterviewd voor het Radio 4-programma "Europe Now". Op 9 juli 1997 gaf de Ombudsman in Londen in zowel het Engels als het Spaans voor *Bloomberg Television* een interview aan mevrouw Geraldine RIJS van het programma "Financial Markets Commodities News".

Op 10 juli had de Ombudsman een ontmoeting met de heer Geoffrey MARTIN, hoofd van de vertegenwoordiging van de Europese Commissie in Londen, en had hij bij de heer Martyn BOND, hoofd van het voorlichtings-

bureau van het Europees Parlement in Londen, een werklunch met de Britse afdeling van de "*European Association of Journalists*".

Tijdens een bijeenkomst van de "Sollicitors' European Group" gaf de heer SÖDERMAN een lezing over "De rol van de Europese Ombudsman"; hij dineerde met de vice-voorzitter van de groep, de heer Simon HOLMES, en leden van de groep.

De heer Ian HARDEN vertegenwoordigde de Ombudsman op een workshop over transparantie en toegang tot documenten van het Europees Bureau voor de geneesmiddelenbeoordeling (EMA), die op 30 oktober in Londen door het EMA werd georganiseerd. Andere deelnemers waren o.a de heer José-Luis VALVERDE LÓPEZ, lid van het EP, en vertegenwoordigers van bedrijfsleven, consumenten, pers en de "US Food en Drugs Administration". De heer HARDEN hield voor de workshop een toespraak over het initiatiefonderzoek van de Ombudsman met betrekking tot de toegang van het publiek tot documenten.

6.3 ANDERE GEBEURTENISSEN

De persvoorlichters van alle Finse ambassades in de Lid-Staten van Europese Unie hadden op 15 januari in Straatsburg een ontmoeting met de Europese Ombudsman.

Op 15 januari hadden vertegenwoordigers van de Noordse vakbonden in Brussel, de heer Sven SVENSSON, de heer John SVENNINGSEN, de heer Knut-Arne SANDEN en de heer Heikki POHJA, in Straatsburg een ontmoeting met de Europese Ombudsman.

Mevrouw Benita BROMS en mevrouw Ilta HELKAMA woonden op 29 januari in Straatsburg de 9de "*Stammtisch Pierre PFLIMLIN*" bij over het onderwerp "*Finnen in Straatsburg*"; zij gaven een overzicht van rol en functies van de Europese Ombudsman.

Op 14 februari ontving de heer SÖDERMAN een groep studenten van de universiteit van Luik; hij gaf een uiteenzetting over rol en taken van de Europese Ombudsman.

Een groep van 25 studenten internationaal en Europees recht van de rechtenfaculteit van de Erasmus Universiteit in Rotterdam brachten op 19 februari een bezoek aan de Europese Ombudsman.

De minister van Justitie van Finland, de heer Kari HÄKÄMIES, bracht in gezelschap van de heer Jan TÖRNQVIST, directeur wetgeving, en

mevrouw Raija TOIVAINEN, ministerieel hoofdsecretaris op het Ministerie van Justitie, op 8 april een bezoek aan de Europese Ombudsman.

Professor Roy GREGORY van het Centrum voor Ombudsmanstudies aan de universiteit van Reading voerde op 18 april in Straatsburg besprekingen met de heer SÖDERMAN in verband met zijn door de "Leverhulme Trust" gefinancierde onderzoekproject betreffende de Europese Ombudsman.

De heer SÖDERMAN hield op 21 april in Brussel een toespraak over de rol en de werkzaamheden van de Ombudsman op een diner van de "*Nordic Women's Network*".

Leden van de Commissie verzoekschriften van het parlement van de Duitse deelstaat Rheinland-Pfalz werden op 22 april in Brussel ontvangen door de heer Peter DYRBERG, die een uiteenzetting gaf over de werkzaamheden van de Europese Ombudsman.

Een groep studenten van de Deense handelsschool *Niels Brock* werden op 29 april in Brussel ontvangen door de heer Peter DYRBERG, die een toespraak hield over de werkzaamheden van de Europese Ombudsman.

Op 12 mei had de heer SÖDERMAN een ontmoeting met een groep Finse ambtenaren die de cursus "*La France et l'Union européenne*" bijwoonden die werd georganiseerd door het *Centre des Etudes européennes de Strasbourg*".

Een groep van 17 studenten van de polytechnische school voor handel en informatica uit Tornio bracht een bezoek aan de Europese Ombudsman, en een groep van 40 Zweedse gepensioneerden en ondernemers, *Aktiva Seniorer*, bracht op 13 mei in Straatsburg een bezoek aan de Europese Ombudsman.

Op 14 mei had de heer SÖDERMAN in Straatsburg een ontmoeting met de premier van de Saharaanse Republiek, de heer Mahfoud Ali BEIBA.

Mw Benita BROMS, juridisch adviseur, nam deel aan een colloquium getiteld "Het sociaal handvest van de 21ste eeuw", dat van 14-16 mei werd georganiseerd door het secretariaat van de Raad van Europa in Straatsburg.

Op 15 mei en op 9 september 1997 gaf mevrouw Vicky KLOPPENBURG een overzicht van de werkzaamheden van de Europese Ombudsman voor bezoekersgroepen uit Niedersachsen, Duitsland, op uitnodiging van mevrouw Brigitte LANGENHAGEN, lid van het EP.

Het Europees Parlement organiseerde op 18 mei in Straatsburg een open huis in het kader van de Dag van Europa. Er werd door een groot aantal bezoekers aan deelgenomen. Op de stand van de Ombudsman werden bezoekers uitgenodigd mee te doen aan een quiz over rol en taken van de Europese Ombudsman. De winnaars kregen kleine prijzen.

De heer SÖDERMAN bracht op 31 mei een bezoek aan Oslo, Noorwegen. Hij woonde de Europese regionale bijeenkomst van *Lex Mundi* bij, een mondiale vereniging van 134 onafhankelijke advocatenkantoren; hij hield een toespraak over de werkzaamheden van de Europese Ombudsman met betrekking tot transparantie: "Een open en transparante Europese overheid".

Mevrouw Pauline OROS, adjunct-directeur op het Hongaarse Ministerie van Justitie, en twee van haar medewerkers bezochten op 3 juni het kantoor van de Ombudsman in Brussel. De heer Peter DYRBERG gaf een overzicht van de rol van de Europese Ombudsman.

Op 4 juni hield de heer Peter DYRBERG een uiteenzetting over de werkzaamheden van de Europese Ombudsman voor een groep doctoraalstudenten van het Instituut voor Internationaal Economisch Recht van de universiteit van Helsinki, die een bezoek brachten aan Brussel.

De heer Claude DESJEAN, secretaris-generaal van de Franse Ombudsman, bracht op 5 juni 1997 een bezoek aan de kantoren van de Europese Ombudsman, en werd door de heer Ian HARDEN geïnformeerd over management- en budgettaire vraagstukken in verband met de verlening van administratieve diensten aan de Europese Ombudsman.

Mevrouw Jennifer LONG, assistent-griffier bij de Commissie begrotingszaken van het Lagerhuis van het VK, bracht op 12 juni een bezoek aan de kantoren van de Europese Ombudsman en werd door de heer HARDEN geïnformeerd over de werkzaamheden van de Ombudsman.

Op 18 juni ontving de heer Peter DYRBERG in Brussel een groep leraren uit de Duitse deelstaat *Sachsen-Anhalt*; hij gaf een uiteenzetting over de werkzaamheden van de Europese Ombudsman.

De heer Giuseppe GUARNERI, voormalig hoofd van de afdeling mensenrechten van de Raad van Europa, hield op 11 juli tijdens een informele lunch voor het personeel van de Ombudsman een toespraak over zijn werkzaamheden.

Namens de Duitse regering maakte een Duits productiebureau, *l'image*, op 14-15 juli een op jongeren gericht videoportret van de Europese Ombudsman.

Op 22 september bracht een groep van 28 rechters en advocaten uit Finland een studiebezoek aan Straatsburg; zij hadden een ontmoeting met de Europese Ombudsman.

De adjunct-Ombudsman van Finland, mevrouw Riita-Leena PAUNIO, en een delegatie van haar bureau in Helsinki brachten op 26 september een bezoek aan de Europese Ombudsman.

Op 3 oktober had de Ombudsman een ontmoeting met de heer Ulf ÖBERG, *referendaris* bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, die werkt aan een proefschrift over transparantie.

Een groep studenten uit de gemeente Vihti, Finland, bracht op 14 oktober een bezoek aan de Europese Ombudsman. Een andere groep bezoekers uit Finland werd ontvangen op 20 oktober.

Mevrouw Linda REIF, professor aan de universiteit van Alberta, Edmonton, Canada, en werkzaam bij het Internationaal Ombudsmaninstituut, bracht van 20-24 oktober een bezoek aan het bureau van de Ombudsman in Straatsburg om onderzoek te doen naar de werkzaamheden van de Europese Ombudsman.

Op 22 oktober 1997 en 17 december 1997 voerde mevrouw Vicky KLOPPENBURG op uitnodiging van de heer Gerhard SCHMID, lid van het EP, het woord voor vertegenwoordigers van plaatselijke en regionale overheden in Beieren over het belang van de werkzaamheden van de Europese Ombudsman voor Duitse burgers.

Op 18 november ontving de heer SÖDERMAN in Straatsburg een groep van 18 studenten in het kader van het programma internationale juridische samenwerking aan de rechtenfaculteit van de *Vrije Universiteit Brussel*; hij gaf bij die gelegenheid een overzicht van zijn werkzaamheden als Europees Ombudsman.

De heer SÖDERMAN had op 19 november een lunch met de heer Olof SALMEN, president van de Noordse Raad, bij gelegenheid van diens bezoek aan Straatsburg. De heer SALMEN werd vergezeld door mevrouw Berglind AUSGEIRSDOTTIR, directeur-generaal op het secretariaat van de Noordse Raad, mevrouw Susanne ERIKSSON, hoofdadviser van Ålands Landsting, en de heer Guy LINDSTRÖM, secretaris-generaal van de Finse delegatie van de Noordse Raad.

Tijdens het open huis van het Europees Parlement in de gebouwen in Straatsburg werden burgers uitgenodigd om de werkzaamheden van de Unie van wat meer nabij te bekijken....

... en een van de bezoekers geconcentreerd bezig de goede antwoorden te vinden bij een quiz over de rol en de taken van de Ombudsman.

Op 21 november ontving de heer SÖDERMAN een groep van 24 leraren van de *Handelsskolen i Ballerup*, Denemarken; hij gaf een overzicht van de werkzaamheden van de Europese Ombudsman.

De heer Peter Gjerloeff BONNOR, onderzoeker aan de rechtenfaculteit van het Europees Universitair Instituut, bracht op 24-25 november een bezoek aan de kantoren van de Europese Ombudsman en had gesprekken met de heren SÖDERMAN en HARDEN.

De heer Leif SÉVON, rechter bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, en mevrouw Virpi TIILI, rechter bij het Gerecht van eerste aanleg, brachten op 1 december een bezoek aan het bureau van de Europese Ombudsman in Straatsburg. De heer SÖDERMAN gaf een overzicht van zijn werkzaamheden. De heer SÉVON en mevrouw TIILI gaven lezingen over de jurisprudentie van het Hof en het Gerecht voor de juridische adviseurs van het bureau van de Ombudsman.

De heer PALLICER, plaatselijk Ombudsman voor inwoners van de stad Calvià op Mallorca en voor toeristen in die stad, bracht op 2 december een bezoek aan de kantoren van de Ombudsman. De heer PALLICER en de heer SÖDERMAN wisselden informatie uit over hun respectieve taken en werkzaamheden en hadden een gedachtewisseling.

Professor MOREIRO van het Centrum voor Europese rechtenstudies aan de universiteit Carlos III in Madrid, bracht in gezelschap van zijn studenten op 12 december een bezoek aan de Europese Ombudsman.

Op 16 december voerde de Ombudsman het woord tijdens een lunch van de *Kangoeroegroep*. Deze bijeenkomst werd bijgewoond door ongeveer 50 leden van het Europees Parlement, leden van de Kangoeroegroep en gasten. De heer SÖDERMAN gaf een uiteenzetting over de soorten problemen die door Europese burgers aan de Europese Ombudsman worden voorgelegd.

6.4 PUBLICATIES

"*De Europese Ombudsman - Vragen en antwoorden*" is een brochure die bestemd is voor potentiële klagers en het grote publiek. De brochure is op grote schaal verspreid via de voorlichtingsbureaus van het Europees Parlement en de Europese Commissie in de Lid-Staten, via de bureaus van de nationale Ombudsmannen en soortgelijke instellingen, en via verspreidingspunten en netwerken zoals Info centers in Europa, Euro info-steunpunten, Europese documentatiecentra, Europese bibliotheken en een aantal specifieke doelgroepen, zoals consumentenorganisaties, Kamers van

Koophandel en beroepsorganisaties. In 1997 was de vraag naar de brochure zo groot dat de oorspronkelijke eerste oplage van 100.000 exemplaren uitgeput was en een herdruk noodzakelijk was.

De Europese Ombudsman komt ook voor in algemene publicaties en voorlichtingsprogramma's van de Unie, zoals *Citizens First*, een gemeenschappelijk initiatief van het Europees Parlement en de Europese Commissie en onderdeel van het *Voorlichtingsprogramma voor de Europese burgers*.

De Ombudsman is van plan om volop gebruik te maken van de nieuwe interactieve voorlichtingsmogelijkheden die Internet biedt. In 1997 heeft de Ombudsman een eigen website-adres gekregen (<http://www.euro-Ombudsman.eu.int>) waar elementaire informatie over de Ombudsman beschikbaar is, zoals de jaarverslagen, de belangrijkste toespraken en besluiten van de Ombudsman alsmede de brochure en het formulier voor klagers. Deze site is gemakkelijk rechtstreeks toegankelijk vanaf de website van het Europees Parlement en *vice versa*. Er is ook een link met de "Europa-server". Vanaf begin 1998 zal een nog veel grotere hoeveelheid materiaal, zoals persmededelingen en samenvattingen van de besluiten van de Ombudsman, beschikbaar zijn die regelmatig zal worden bijgewerkt.

De informatie op Internet vormt echter een aanvulling op en komt niet in de plaats van conventionele publicatievormen, die ook in de toekomst beschikbaar zullen blijven voor een veel groter gedeelte van de bevolking dat toegang heeft tot Internet.

Het jaarverslag van de Ombudsman over 1996 werd op 14 juli 1997 aan het Europees Parlement voorgelegd en verspreid onder Europese instellingen, internationale Ombudsmaninstituten, de Ombudsmannen in de Lid-Staten, universiteitsbibliotheken, Europese documentatiecentra en de media. Ook werd het in het *Publicatieblad* gepubliceerd en kan het op de website van de Ombudsman worden geraadpleegd.

6.5 CONTACTEN MET DE MEDIA

Een doeltreffend gebruik van de massamedia is van belang met het oog op de verwezenlijking van beide doelstellingen van de voorlichtingsstrategie. De massamedia kunnen mensen bereiken die wellicht gegronde redenen hebben om klachten in te dienen over wanbeheer bij het optreden van communautaire instellingen of organen, alsmede de burgers van Europa in het algemeen informeren over het bestaan en de taken van de Ombudsman.

Regelmatig werden persconferenties in de Lid-Staten georganiseerd (in totaal negen) tijdens de bezoeken van de heer SÖDERMAN, alsmede bij andere speciale gelegenheden, zoals de opening van de kantoren van de Europese Ombudsman in Straatsburg op 8 april. Van deze opening werd door ongeveer 20 journalisten verslag gedaan.

Bij gelegenheid van de voorstelling van het jaarverslag van de Ombudsman over 1996 aan het Europees Parlement in Straatsburg op 14 juli, ontmoette de heer SÖDERMAN een groep journalisten uit verschillende Lid-Staten. Ook woonde hij op 15 juli een persconferentie bij, samen met de heer Alessandro FONTANA, voorzitter van de Commissie verzoekschriften, en de heer Nicolaos PAPAKYRIAZIS, rapporteur.

Op 20 februari werd de heer SÖDERMAN uitgenodigd voor de traditionele donderdaglunch van de persclub van Straatsburg. Hij hield voor de leden van de club een toespraak over zijn rol en taken als Europees Ombudsman.

Verder had de heer SÖDERMAN tijdens zijn bezoeken aan de Lid-Staten en tijdens zijn bezoeken aan Brussel en Straatsburg ontmoetingen met verschillende groepen journalisten, waaronder de Britse afdeling van de *European Association of Journalists* in Londen op 10 juli, een groep van 17 journalisten uit Noordse landen, leden van de *Nordisk Journalistcenter*, op 10 april in Brussel en een groep van 12 radiojournalisten van het radiojournaal van de Deense radio op 17 september in Straatsburg. Ook woonde hij in september de bijeenkomst in Brussel bij van de *National Union of Journalists* en ontving hij in Straatsburg diverse groepen journalisten uit verschillende Lid-Staten.

De heer SÖDERMAN gaf op 17 april voor een Italiaans televisieprogramma een interview aan Romeinse schoolkinderen met als onderwerp het beeld dat kinderen hebben van de Europese Unie. Het programma werd geproduceerd in samenwerking met DG X van de Commissie.

Op 6 november interviewde de heer BORDRY de Europese Ombudsman in Straatsburg voor *Lettres des Européens*.

Naast de interviews die hij tijdens zijn bezoeken aan de Lid-Staten (zie hierboven) gaf aan de media gaf de heer SÖDERMAN ook nog eens ongeveer 50 interviews aan journalisten van kranten, tijdschriften en radio- en televisieprogramma's van de Lid-Staten, waaronder de *European Voice*, *The European*, *The Insider*, het Nederlandse *Algemeen Dagblad* en *NRC Handelsblad*, het Belgische *De Morgen*, de Duitse *Badische Zeitung*, het Zweedse *Dagens Nyheter* en *Finanstidningen*, de Finse *Turun Sanomat*,

Keskisuomalainen, Ilkka en Nykypäivä, The Times, de Duitse Wirtschaftswoche en EU Magazin, het Nederlandse Plus, BBC Radio, France Inter, Radio France Internationale, Deutsche Welle, Radio Nederland, Radio Portuguesa, de Italiaanse RAI, het Zweedse Sveriges radio en Sveriges radio/Gotland, het Finse YLE, Television Española, Danmarks television, het Zweedse STV en de Finse televisiestations YLE en MTV.

Ook gaf de heer SÖDERMAN interviews aan media van buiten de Unie, bijvoorbeeld de Chileense krant *El Mercurio*, de Hongaarse krant *Magyar Hirlap* en een Japans televisiestation *Japan Broadcasting Company*.

BIJLAGE A: STATISTIEKEN OVER DE WERKZAAMHEDEN VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN IN 1997

A. IN 1997 BEHANDELDE DOSSIERS

1. Totaal aantal dossiers van 1.1.1997 tot 31.12.1997 **1412**

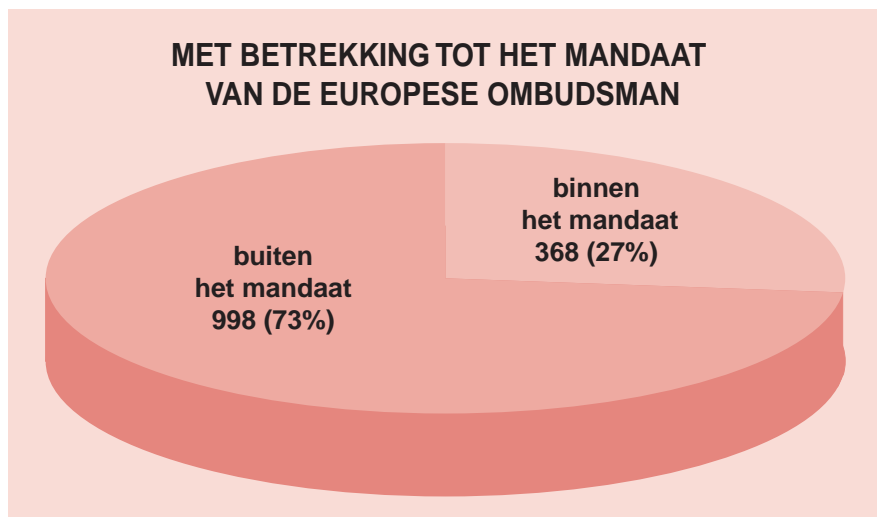
* Klachten en onderzoeken die op 31.12.1996 niet afgesloten waren	227 ¹
* In 1997 ontvangen klachten	1181
* Nieuwe onderzoeken op eigen initiatief van de Europese Ombudsman	4

2. Ontvankelijkheid (afgesloten onderzoeken) **97%**

3. Indeling van de klachten

a) *Met betrekking tot het mandaat van de Europese Ombudsman*

- * binnen het mandaat: 368 (27%)
- * buiten het mandaat: 998 (73%)

¹ Waarvan 2 op eigen initiatief van de Europese Ombudsman en 106 ontvankelijke klachten.

b) Redenen waarom een klacht buiten het mandaat valt

* Geen toegelaten klager	10
* Niet tegen een instelling of orgaan van de Gemeenschap gericht	946
* Geen betrekking op wanbeheer	42

c) Overzicht van de klachten die binnen het mandaat vallen**Ontvankelijke klachten 230**

* Gestarte onderzoeken	196
* Geen reden voor onderzoek	34
– behandeld of in behandeling bij de Commissie verzoekschriften	17
– overige	17

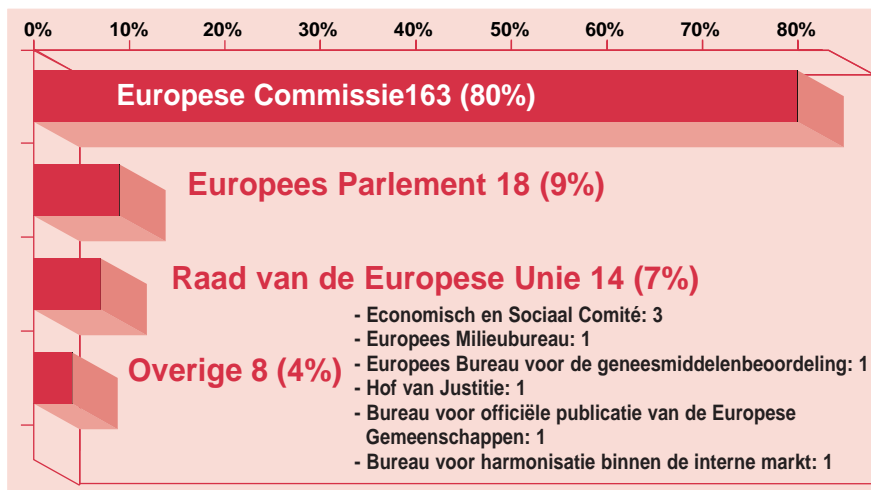
Niet-ontvankelijke klachten: 138

Niet ontvankelijk wegens:

* Indiener/onderwerp niet bekend	48
* Uiterste termijn overschreden	4
* Geen voorafgaande administratieve stappen	64
* Behandeld of geregeld door een rechtbank	17
* Interne mogelijkheden niet uitgeput (ambtenaren)	5

B. GESTARTE ONDERZOEKEN: 200

(196 ontvankelijke klachten en 4 op eigen initiatief van de Europese Ombudsman)

1. Instellingen en organen waarnaar een onderzoek is ingesteld¹

¹Sommige dossiers hebben betrekking op 2 of meer instellingen of organen.

2. Aard van het mogelijke wanbeheer¹

	Ontbreken van informatie, weigering informatie te verstrekken, transparantie 60 (25%)
	Discriminatie 42 (17%)
	Procedures, rechten van de verdediging 32 (13%)
	Oneerlijke behandeling, machtsmisbruik 23 (9%)
	Vermijdbare vertraging 22 (9%)
	Nalatigheid 22 (9%)
	Niet-nakoming van verplichtingen (artikel 169) 20 (8%)
	Foutieve toepassing wetgeving 14 (6%)
	Overige vormen van wanbeheer 9 (4%)

¹ In sommige gevallen gaat het om 2 vormen van wanbeheer)

C. TOTAAL AANTAL BESLUITEN DIE HET DOSSIER VAN EEN KLACHT SLUITEN OF EEN ONDERZOEK AFHANDELEN : 1271

1. Buiten het mandaat vallende klachten 998

13 van deze klachten zijn doorverwezen naar het Europees Parlement, 3 naar nationale Ombudsmannen, en één als verzoekschrift naar een nationaal parlement en

490 klagers kregen het advies om zich tot een andere instantie te wenden:

* Nationale/regionale Ombudsman of verzoekschrift bij het Parlement	254
* Advies om een verzoekschrift bij het Europees Parlement in te dienen	86
* Europese Commissie	76
* Hof van Justitie	1
* Overige	73

2. Binnen het mandaat vallende, maar niet-ontvankelijke klachten 138

3. Binnen het mandaat vallende en ontvankelijke klachten, maar zonder gronden voor een onderzoek: 34

4. Met een met redenen omkleed besluit afgesloten onderzoek: 101¹

* Geen wanbeheer vastgesteld	59 ²
* Met een kritische opmerking gericht aan de instelling	21
* Opgelost door de instelling	16
* Minnelijke schikking	3
* Klacht ingetrokken	2
* Overige	6 ³

D. INFORMATIE OVER DE IN 1997 GEREGISTREERDE KLACHTEN (1181 KLACHTEN)

1. Herkomst van de klachten

* Rechtstreeks naar de Europese Ombudsman gezonden:	1162
– door individuele burgers:	1067
– door bedrijven:	38

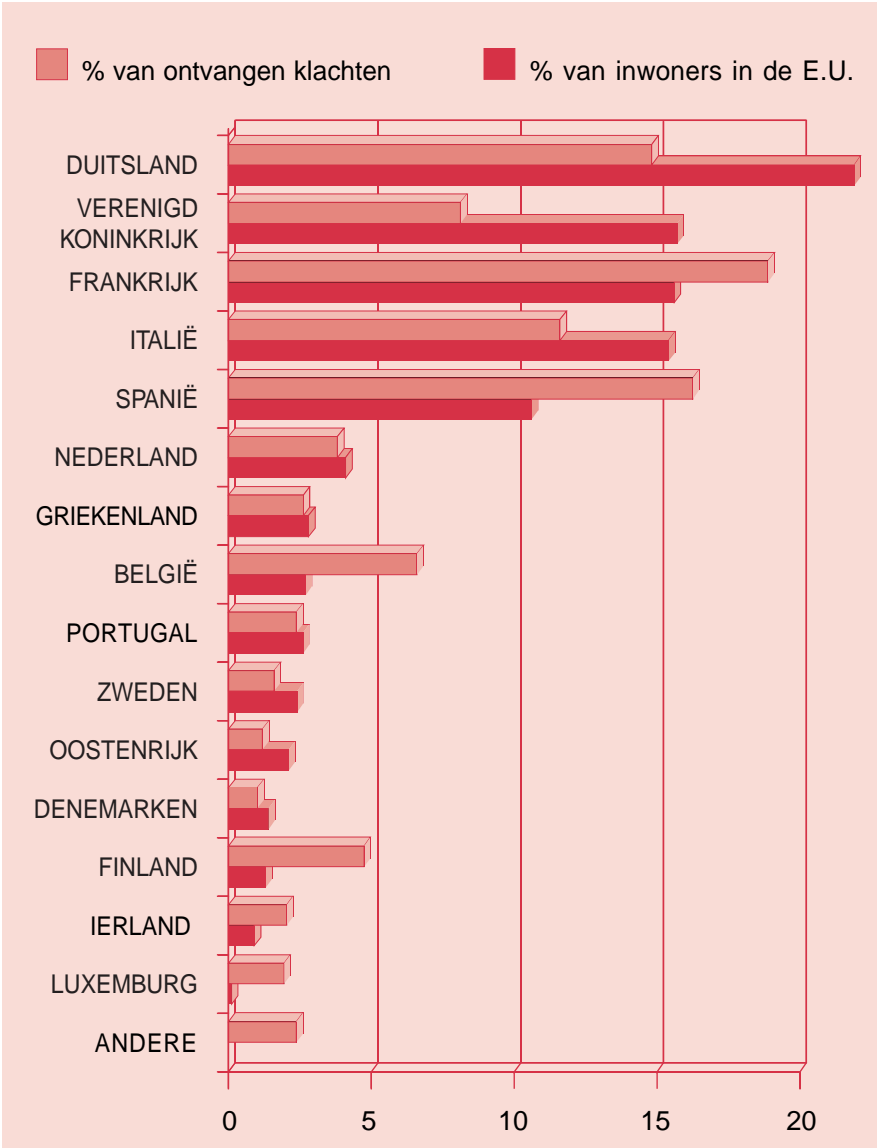
¹ Een onderzoek kan om een of meer van de volgende redenen zijn afgesloten.

² Waarvan 2 op eigen initiatief.

³ Afgesloten wegens het begin van een juridische procedure, 3 afgesloten omdat na het begin van een onderzoek de Ombudsman op de hoogte kwam van feiten die uitwezen dat de klacht niet ontvankelijk was.

- door verenigingen: 57
- * Doorgezonden door een lid van het Europees Parlement: 17
- * Naar de Europese Ombudsman doorverwezen verzoekschriften: 2

2. Herkomst van de klachten naar land

BIJLAGE B: BEGROTING VAN DE OMBUDSMAN

Overeenkomstig artikel 12 van het Financieel Reglement van de Europese Gemeenschappen zendt de Ombudsman vóór 1 mei van elk jaar aan het Parlement een raming van zijn uitgaven en zijn ontvangsten voor het volgende begrotingsjaar.

Overeenkomstig het Statuut van de Europese Ombudsman staat de begroting van de Ombudsman in een bijlage bij afdeling 1 (Europees Parlement) van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen, die in het *Publicatieblad* wordt gepubliceerd.

Salarissen, toelagen en andere uitgaven voor personeel staan in Titel 1 van de begroting. Deze titel omvat ook de kosten van dienstreizen. Titel 2 van de begroting betreft gebouwen, materieel en diverse huishoudelijke uitgaven.

Ten einde een onnodige duplicatie van administratief en technisch personeel te voorkomen, worden een groot aantal diensten voor de Ombudsman geleverd door of via het Europees Parlement. Indien deze diensten voor het Parlement extra directe uitgaven tot gevolg hadden, werden de desbetreffende bedragen in 1997 doorgaans in rekening gebracht, waarbij de betalingen werden verricht via de verbindingrekening. De grootste uitgavenposten die op deze wijze worden behandeld, zijn de huur van kantoren en vertaaldiensten.

Vanaf begin 1997 omvatte het organisatieschema van de Ombudsman 16 posten, drie meer dan eind 1996. Alle posten hebben een tijdelijk karakter.

Het totale bedrag van de voor de begroting van de Ombudsman voor 1997 beschikbare kredieten bedroeg 2.581.819 ecu. Titel 1 (salarissen, toelagen en andere uitgaven voor personeel) bedroeg 1.815.819 ecu. Titel 2 (gebouwen, materieel en diverse huishoudelijke uitgaven) bedroeg 764.000 ecu.

Onderstaande tabel geeft een beeld van de feitelijke uitgaven in 1997, uitgaande van de beschikbare kredieten waarvoor betalingsverplichtingen zijn aangegaan.

Titel 1	1.519.865 ecu
Titel 2	599.120 ecu
Totaal	2.119.852 ecu

De ontvangsten bestaan uit inhoudingen op de salarissen van de Ombudsman en zijn personeel. De totale ontvangsten uit hoofde van deze betalingen bedroegen in 1997 209.413 ecu.

De begroting 1998, die in 1997 is opgesteld, voorziet in een organisatieschema van 17 posten, d.w.z. een post meer dan het organisatieschema voor 1997.

De totale kredieten voor 1998 bedragen 2.782.178 ecu. Titel 1 (salarissen, toelagen en andere uitgaven voor personeel) bedraagt 2.003.178 ecu. Titel 2 (gebouwen, materieel en diverse huishoudelijke uitgaven) bedraagt 772.000 ecu.

De begroting 1998 omvat totale ontvangsten (inhoudingen op de salarissen van de Ombudsman en zijn personeel) van 264.421 ecu.

BIJLAGE C: PERSONEEL VAN DE OMBUDSMAN

EUROPEES OMBUDSMAN

Jacob SÖDERMAN

SECRETARIAAT VAN DE EUROPESE OMBUDSMAN

Ian HARDEN*Hoofd van het secretariaat*
Tel. 0033 3 88 17 2384**Olivier VERHEECKE***Juridisch adviseur*
(sedert 1.9.1997)
Tel. 00 33 3 88 17 5346**Benita BROMS***Juridisch adviseur*
Tel. 0033 3 88 17 2423**Ilta HELKAMA***Persvoorlichter*
Tel. 00 33 3 88 17 2398**Daniela TIRELLI***Assistent*
Tel. 0033 3 88 17 2402**Nathalie CHRISTMANN***Secretaresse van de Europese
Ombudsman (tot 13.7.1997)*
Administratief medewerker
(sedert 14.7.1997)
Tel. 00 33 3 88 17 2383**Isabelle FOUCAUD***Secretaresse*
Tel. 0033 3 88 17 2391**Patrick SCHMITT***Bode (sedert 1.2.1997)*
Tel. 0033 3 88 17 7093**Xavier DENOËL***Stagiair*
(sedert 1.7.1997)**José Martinez ARAGON***Hoofadviseur Juridische Zaken*
Tel. 0033 3 88 17 2401**Vicky KLOPPENBURG***Juridisch adviseur*
Tel. 0033 3 88 17 2383**Katja HEEDE***Juridisch adviseur*
(tot 14.2.1997)**Francesca MANCINI***Assistent (tot 30.9.1997)***Panayotis THANOU***Assistent*
Tel. 00 33 3 88 17 2403**Murielle RICHARDSON***Secretaresse (tot 13.7.1997)*
*Secretaresse van de Europese
Ombudsman (sedert 14.7.1997)*
Tel. 00 33 3 88 17 2388**Stephanie KUNZE***Secretaresse (sedert 1.9.1997)*
Tel. 00 33 3 88 17 2393**Ida PALUMBO***Stagiaire*
(sedert 1.10.1997)

HET PERSONEEL IN STRAATSBURG

HET PERSONEEL IN BRUSSEL

Peter DYRBERG*Hoofdadviseur Juridische Zaken**(sedert 16.2.1997)*

Tel. 0032 2 284 2003

Ursula GARDERET*Secretaresse**(sedert 1.2.1997)*

Tel. 0032 2 284 2300

Anna RUSCITTI*Secretaresse*

Tel. 0032 2 284 6393

Hanna-Maria ANTTILAINEN*Stagiaire**(sedert 1.7.1997)*

HOE KAN MEN ZICH TOT DE EUROPESE OMBUDSMAN WENDEN?

STRAATSBURG

- Per brief
De Europese ombudsman
1, av. du President Robert Schuman
B.P. 403
F - 67000 Straatsburg Cedex

- Per telefoon
00 33 3 88 17 2313
00 33 3 88 17 2383

- Per fax
00 33 3 88 17 90 62

- Via e-mail
euro-ombudsman@europarl.eu.int
- Via internet
<http://www.euro-ombudsman.eu.int>

BRUSSEL

- Per brief
De Europese ombudsman
Wiertzstraat
Eastman
B - 1047 Brussel

- Per telefoon
00 32 2 284 21 80

- Per fax
00 32 2 284 49 14